

Äänekosken kaupungin tilinpäätös tilikaudelta 1.1. – 31.12.2014

1	JOHDANTO	6
1.1	Tilinpäätössäännökset.....	6
1.2	Tilinpäätöskokonaisuus.....	6
2	Toimintakertomus	7
2.1	Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	7
2.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus	7
2.1.2	Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	8
2.1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	12
2.1.4	Olellaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	21
2.1.5	Arvio todennäköisestä kehityksestä.....	22
2.1.6	Kaupungin henkilöstö	25
2.1.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	25
2.1.8	Ympäristötekijät.....	28
2.2	Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä	30
2.3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	37
2.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	37
2.4	Toiminnan rahoitus	40
2.5	Rahoitusasema ja sen muutokset.....	43
2.6	Kokonaistulot ja -menot.....	46
2.7	Kuntakonsernin toiminta ja sen talous	47
2.7.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	47
2.7.2	Konsernin toiminnanohjaus	48
2.7.3	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	53
2.7.4	Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	53
2.7.5	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	53

2.7.6	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	53
2.7.6.1	Ääneseudun Asunnot Oy	56
2.7.6.2	Äänekosken Energia Oy	57
2.7.6.3	Äänekosken Kiinteistöhoito Oy	59
2.7.6.4	Ääneseudun Kehitys Oy	61
2.7.6.5	Äänekosken Teollisuuskiinteistöt Oy.....	65
2.7.6.6	Äänekosken Asumispalvelusäätiö	67
2.7.6.7	Keitele-Museo Oy	68
2.7.6.8	Kiinteistösaakeyhtiö Konginkankaan Säästölipas.....	69
2.7.6.9	Kiinteistösaakeyhtiö Suolahden Keskusraitti	70
2.7.6.10	SS-Jäähalli Oy	71
2.7.7	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	73
2.1	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	75
2.1.1	Tilikauden tuloksen käsittely.....	75
2.1.2	Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	75
3	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	77
3.1	Käyttötalouden ja tavoitteiden toteutuminen.....	77
3.1.1	Tarkastuslautakunta.....	78
3.1.2	Kaupunginhallitus	78
3.1.2.1	Hallintopalvelut	79
3.1.2.2	Talous- ja tietohallintopalvelut.....	79
3.1.2.3	Henkilöstöpalvelut.....	80
3.1.2.4	Elinkeinotoimi.....	80
3.1.2.5	Viestintä ja kehitystoiminta.....	80
3.1.2.6	Maankäyttö	81
3.1.2.7	Tukipalvelut	83
3.1.3	Perusturvalautakunta	84
3.1.3.1	Terveyspalvelut.....	88
3.1.3.2	Sosiaalityö ja työelämään kuntoutumisen palvelut	96
3.1.3.3	Arjen tuki	103
3.1.4	Kasvun ja oppimisen lautakunta.....	110

3.1.4.1	Lasten ja perheiden palvelut	111
3.1.4.2	Opetuspalvelut	115
3.1.4.3	Nuorisopalvelut	118
3.1.5	Tekninen lautakunta.....	119
3.1.5.1	Johto ja hallinto	122
3.1.5.2	Talotiimi	122
3.1.5.3	Kunnallistekninen tiimi	124
3.1.6	Ympäristölautakunta.....	125
3.1.6.1	Ympäristövalvonta.....	127
3.1.6.2	Ympäristöterveydenhuolto.....	128
3.1.6.3	Rakennusvalvonta.....	128
3.1.6.4	Maaseutuasiat	129
3.1.6.5	Pelastustoimi	129
3.1.7	Vapaa-aikalautakunta	129
3.1.7.1	Hallinto ja kansalaistoiminta	131
3.1.7.2	Kulttuurityö.....	131
3.1.7.3	Kirjastotoiminta	133
3.1.7.4	Musiikkiopisto.....	135
3.1.7.5	Liikuntatyö	138
3.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	142
3.3	Investointien toteutuminen.....	145
3.4	Rahoitusosan toteutuminen.....	150
4	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	151
4.1	Tuloslaskelma 2014 ja 2013 (ulkoiset erät)	151
4.2	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2014 ja 2013	152
4.3	Tase ja taseen tunnusluvut 2014 ja 2013	153
4.4	Kokonaistulot ja – menot.....	154
4.5	Konsernilaskelmat	155
4.5.1	Konsernituloslaskelma 31.12.2014	155
4.5.2	Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	156

4.5.3	Konsernitase 31.12. ja sen tunnusluvut.....	157
5	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	158
5.1	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja – menetelmät	158
5.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	158
5.2.1	Toimintatuotot.....	158
5.2.2	Verotulojen erittely.....	159
5.2.3	Valtionosuuksien erittely.....	159
5.2.4	Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely.....	159
5.2.5	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta.....	159
5.2.6	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista.....	160
5.2.7	Pakollisten varausten muutokset.....	161
5.2.8	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja – tappiot.....	161
5.2.9	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	161
5.3	Tasetta koskevat liitetiedot	162
5.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	162
5.3.1.1	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset	162
5.3.1.2	Arvonkorotukset.....	162
5.3.1.3	Olennot kuntaryhtymäosuuksien arvon muutokset.....	162
5.3.1.4	Omistukset muissa yhteisöissä	163
5.3.1.5	Saamisten erittely.....	164
5.3.1.6	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	164
5.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	165
5.3.2.1	Oman pääoman erittely.....	165
5.3.2.2	Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.....	165
5.3.2.3	Vieras pääoma, erittely.....	165
5.3.2.4	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.....	166
5.3.2.5	Huollettavien varat	166
5.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	166

5.4.1	Vastuusitoumukset.....	166
5.4.2	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista	166
5.4.3	Muut taloudelliset vastuut.....	166
5.5	Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	167
5.5.1	Henkilöstölukumäärä.....	167
5.5.2	Henkilöstökulut.....	167
5.5.3	Tilintarkastajan palkkiot.....	167
6	KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	168
6.1	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	168
6.2	Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	168
6.2.1	Toimintatuotot tehtäväalueittain	168
6.2.2	Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely.....	169
6.2.3	Pakollisten varausten muutokset.....	169
6.2.4	Konsernituloksen eliminoinnit.....	170
6.3	Konsernitasetta koskevat liitetiedot.....	171
6.3.1	Konsernitaseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	171
6.3.1.1	Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	171
6.3.2	Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot	171
6.3.2.1	Oman pääoman erittely.....	171
6.3.2.2	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät.....	172
6.4	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	172
6.4.1	Vastuusitoumukset.....	172
6.4.2	Muut taloudelliset vastuut.....	172
7	LUETTELOT JA SELVITYKSET	173
8	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	174

1 JOHDANTO

1.1 Tilinpäätössäännökset

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kuntalain 68 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi.

1.2 Tilinpäätöskokonaisuus

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kunnan, jolla on kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla määräämisvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitase liitteineen. Konsernitaseen laadinnassa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Tilinpäätökseen kuuluvat myös tarkastuskertomus ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus. Nämä kertomukset esitetään erillisinä asiakirjoina. Kaupunki on laatinut henkilöstöraportin, joka esitetään erillisenä asiakirjana.

2 TOIMINTAKERTOMUS

2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

2.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Äänekosken väkiluku oli toimintavuoden 2014 lopussa 19 919 asukasta, ja Äänekoski on 55. suurin kaupunki Suomessa. Väkiluku on ollut hienoisessa laskussa viime vuosina.

Vuosi 2014 oli varsin haastava sekä toiminnallisesti että taloudellisesti. Niin virkamiesten kuin poliittisten päättäjäinkin työlistoille kuuluivat varsin laajat valtakunnalliset asiakokonaisuudet, kuten sote -uudistus, toisen asteen koulutuksen rakenneuudistus, valtionosuusuudistus ja kuntarakenneselvitykset.

Keväällä Metsä Groupiin kuuluva Metsä Fibre ilmoitti valmistelevänsä biotuotetehtaan rakentamista Äänekoskelle nykyisen sellutehtaan alueelle. Tämä ilmoitus sai valtavasti valtakunnallista ja kansainvälistäkin mediahuomiota. Kaupungille ilmoitus merkitsi hihojen käärimistä ja konkreettisten valmistelutöiden aloittamista tehdasinvestoinnin mahdollistamiseksi. Ensimmäisenä työt konkretisoituivat kaavoituksessa, infrastruktuurisuunnittelussa (paikalliset katujärjestelyt, 4 -tien linjaukset) ja ympäristöpuolella. Kaupunki ja Metsä Fibre ovat pitäneet säännöllisesti yhteistyöpalavereita biotuotetehdasinvestoinnin tiimoilta.

Kesällä vietettiin myös uuden terveystalouden avajaisia. Terveystalouden valmistus aikataulussa ja hanke pysyi myös kustannusarviossaan. Toiminta terveystaloudessa on alkanut suunnitellusti ja rohkea hanke uusine toimintatapoineen on jo alkanut tuottaa tulosta.

Keskustan kehittämishanke aloitettiin viime vuoden loppupuolella, mutta varsinainen suunnittelutyö toteutetaan vuoden 2015 aikana.

Kaupunki lukeutui vuonna 2014 valitettavasti edelleen korkean työttömyyden kuntiin. Työttömyysaste vuoden lopussa oli jopa 20,6 %. Vuoden 2014 loppupuolella kaupunkiin perustettiin erillinen työllisyystyöryhmä, johon kuuluu jäseniä kaupunkiorganisaation lisäksi myös kaupungin eri sidosryhmistä. Työryhmän työ on lähtenyt hyvin käyntiin ja vuoden 2015 alkupuolella on saatu jo konkreettisia tuloksiakin aikaiseksi mm. kuntouttavan työtoiminnan alueella.

Kansantalouden ja kunnallistalouden heikkojen näkymien seurauksena maan hallitus teki kuntien menoihin ja valtionosuuksiin jälleen huomattavia leikkauksia. Leikkauksista huolimatta Äänekosken kaupungin tulos päättyi lopulta 1,3 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi. Näin ollen kertynyttä alijäämää vuoden 2014 tilinpäätöksessä on vielä n. 6,0 miljoonaa euroa (vuoden 2013 tilinpäätöksessä 7,2 miljoonaa euroa).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa 2014 vuoden 2015 talousarvion, jossa ylijäämää arvioidaan kertyvän 0,5 miljoonaa euroa. Lisäksi valtuusto hyväksyi tuolloin taloussuunnitelman vuosille 2015–2018 ja talouden vakauttamisen toimenpideohjelman vuoteen 2020. Taloussuunnitelman ja vakauttamisen toimenpideohjelman mukaan taseeseen kertyneet alijäämät saadaan katettua vuoteen 2020 mennessä. Koska edellinen talouden vakauttamisen toimenpideohjelma on jo pääosin toteutettu, eikä kaikkia alijäämiä ole siitä huolimatta saatu katettua, laaditaan kaupungille vuoden 2015 aikana uusi talouden vakauttamisen toimenpideohjelma.

Tiukalla talouskurilla, oikealla henkilöstöpolitiikalla, tarkennetulla investointiohjelmalla, rakenteellisilla uudistuksilla ja erilaisilla kehityshankkeilla meillä on mahdollisuus yhdessä rakentaa entistäkin virtavii-
vaisempi ja kustannustehokkaampi Äänekoski, joka voi vastata tulevaisuuden haasteisiin ja mahdollisuuksiin.

Vauhtia viime vuodesta ei puuttunut ja omalta osaltani kiitän henkilökuntaa, luottamushenkilöitä, asukkaita ja sidosryhmiä kuluneesta vuodesta 2014 ja toivotan kaikille innostavaa ja haastavaa vuotta 2015.

Matti Tuononen
Vs. kaupunginjohtaja

2.1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto

Äänekosken kaupungin ylin päättävä toimielin on kaupunginvaltuusto. Valtuusto päättää kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Vuonna 2014 valtuusto kokoontui 10 kertaa ja käsitteli yhteensä 99 asiaa.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana on toiminut Matti Tiusanen (KESK), I varapuheenjohtajana Rolf Nyholm (SDP), II varapuheenjohtajana Pekka Leppänen (VAS) ja III varapuheenjohtajana Piia Soininen (KD) 8.12.2014 asti ja Jaana Tani III varapuheenjohtajana 8.12.2014 alkaen.

Kaupunginvaltuustossa on yhteensä 43 jäsentä. Kaupunginvaltuuston poliittiset voimasuhteet vuonna 2014:

12 paikkaa

- Hakonen Eero
- Kainu Keijo
- Kiiskinen Kari
- Korhonen Jani
- Kumpulainen Kari

- Nyholm Rolf
- Närhi Merja
- Penttinen Hannu
- Pulli Timo
- Salmelin Simo
- Salminen Pentti
- Tuhkanen Marko

Keskusta 8 paikkaa

- Hyytiäinen Laura-Liisa
- Hänninen Seppo
- Kumpu Risto
- Lindell Leila
- Penttinen Henna
- Piilonen Pentti
- Pönkänen Erkki
- Tiusanen Matti

7 paikkaa

- Halttunen Jari
- Hautsalo Harri
- Laitinen Marko
- Lax Lauri
- Salo Jani
- Tikander Suvi
- Tuominen Marke

7 paikkaa

- Heimonen Tapio
- Holopainen Simo
- Leppänen Pekka
- Martins Sirpa
- Monteiro Flores Ilidio
- Sohlman Jouni
- Virtanen Matti

KOKOOMUS 4 paikkaa

- Isoviita Martti
- Lunttila Tommi
- Lång Kyllikki

- Niskanen Kalle

Kristillisdemokraatit
ARVOISTASI POLITTIKKA.

3 paikkaa

- Saastamoinen Harri
- Soininen Piia
- Turunen Ann-Niina 8.12.2014 asti, Kolari Marja 8.12.2014 alkaen

Vihreät De Gröna 2 paikkaa

- Tani Jaana
- Tuikka Minna

Kaupunginvaltuustossa käsiteltiin muun muassa seuraavat asiat:

- 17.2. (§ 3) päätettiin antaa lupa valmistella selvitysten jälkeen tarvittaessa lukion uuden rakennuksen sijoittamista Poken Piilolantien yksikön läheisyyteen siten, että muodostuu toisen asteen kampusalue.
- 10.3. (§12) päätettiin oikeuttaa teknisen toimialan tilapalvelu käynnistämään Suolahden uuden päiväkodin rakentamisen siten, että hankkeen kustannusarvioksi hyväksyttiin 2.921.000 euroa.
- 16.6. (§ 47) päätettiin vuodelle 2015 seuraavat kiinteistöveroprosentit: Yleinen 1,05, Vakituiset asuinrakennukset 0,45, Muut asuinrakennukset 1,05, Voimalaitosrakennukset 2,85
- 11.8. (§ 58) päätettiin, että Äänekosken lukio rakennetaan Lidlin pelolle edellyttäen, että alustavissa neuvotteluissa sovittu maakauppa toteutuu suunnitellusti.
- 10.11. (§ 84) päätettiin Äänekosken kaupungin tuloveroprosentiksi 21,5 vuodelle 2015.
- 8.12. (§ 92) tehtiin päätös kouluverkkoselvityksestä seuraavasti:
 1. Asemakadun koulu uudisrakennetaan Telakkakadun koulun yhteyteen. Asemakadun koulusta ja Telakkakadun koulusta muodostetaan yhtenäisperuskoulu.
 2. Koiviston koulun sijoituspäätös tehdään vuoden 2015 loppuun mennessä. Koiviston kylän asuntorakentamiseen ja maankäyttöön perustetaan työryhmä (2+2 jäsentä). Työryhmä antaa selvityksen ennen Koiviston koulun sijoituspäätöksen tekemistä.
 3. Teknologiakeskuksen tilat peruskorjataan pysyviksi koulu- ja esiopetustiloiksi vuosina 2017 - 2020. Teknologiakeskuksen kouluun keskitetään kaikki esiopetuslapset keskustan alueen päiväkodeista ja

erillisryhmistä. Muodostetaan yhtenäisperuskoulu nykyisistä Keskuskoulusta, Koulunmäen koulusta ja Mämmen koulusta 1.8.2016 alkaen.

4. Keskuskoulun ja Koulunmäen koulun välissä oleva uusi osa puretaan ja tilalle rakennetaan riittävät tilat huomioiden ruokahuollon järjestäminen, mahdollinen oppilasmäärän kasvu ja yhtenäisperuskoulun tarpeet. Aikataulu ja kustannusarvio tarkentuvat vuoden 2015 aikana.

Kouluverkkoasiasta on tehty valitus vuonna 2015 ja asian käsittely on vielä kesken.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus johtaa ja valvoo kaupungin hallintoa ja konsernin toimintaa siten kuin Kuntalain 23 §:ssä on säädetty. Kaupunginhallitus ratkaisee asiat, joita ei ole lainsäädännöllä, säännöllä tai valtuuston päätöksillä määrätty muun toimielimen ratkaistavaksi.

Kaupunginhallitus kokoontui 25 kertaa ja käsitteli 385 asiaa. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana on toiminut Kari Kiiskinen (SDP), I varapuheenjohtajana Tommi Lunttila (KOK) ja II vara-puheenjohtajana Leila Lindell (KESK).

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Hannu Javanainen 1.10.2014 asti ja vs. kaupunginjohtaja Matti Tuononen 1.10.2014 alkaen Hannu Javanaisen jäätyä virkavapaalle.

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet v. 2014:

3 paikkaa

- Keijo Kainu
- Kari Kiiskinen
- Merja Närhi

2 paikkaa

- Leila Lindell
- Pentti Piilonen

2 paikkaa

- Jari Halttunen
- Marke Tuominen

1 paikka

- Sirpa Martins

1 paikka

- Tommi Lunttila

Kaupunginhallituksessa käsiteltiin muun muassa seuraavat asiat:

- 22.9. kaupunginhallitus yhtyi ympäristölautakunnan 17.9.2014 hyväksymään lausuntoon Metsä Fibre Oy:n Äänekosken biotuotetehdashankkeesta. (§ 293)
- 20.10. päätettiin kaupunginjohtajan tehtävien hoitamisesta määräaikaisesti. (§ 314)
- 10.11. päätettiin antaa lausunto Metsä Board Oyj:n ja Metsä Fibre Oy:n ympäristölupahakemuksesta ja toiminnan aloittamisluvasta sulfaattisellun valmistusprosessille, kuoren kuivaus- ja kaasutuslaitokselle ja mädättämölle sekä tehdasintegraatin jätevesien ja Äänekosken kaupungin yhdyskuntajätevesien yhteiskäsittelylle biologisella jätevedenpuhdistamolla. (§ 339)

2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Maailman- ja kansantalouden kehitys

Vuonna 2007 alkaneen finanssikriisin jälkeen kehittyneiden maiden talouskehitys on ollut heikkoa ja maailmantalouden kasvu on ollut pitkälti nousevien talouksien varassa. Vuonna 2014 Yhdysvalloissa ja Iso-Britanniassa kasvunäkymät ovat olleet hyviä, mutta Euroalueen kasvu pysähtyi vuoden toisella neljänneksellä ja vuotuinen kasvu jäi ennustettua hitaammaksi. Kasvun odotetaan kuitenkin vauhdittuvan vuosien 2015 ja 2016 aikana.

Taloukskasvun hidastumisen seurauksena Euroopan keskuspankki (EKP) on ryhtynyt rahapoliittisiin keinoihin euroalueen taloukskasvun vauhdittamiseksi. Euroalueen hyvin heikon inflaatiovauhdin takia keskuspankki suoritti inflaatiovauhdin kiihdyttämiseksi vuoden 2015 tammikuussa massiivisen, lähes tuhannen miljardin euron euromaiden joukkolainojen osto-ohjelman.

EKP:n neuvosto on päättänyt myös laajentaa omaisuuserien ostojaan. Laajennettuun ohjelmaan sisältyvät jo aiemmin käynnistetyt omaisuusvakuudellisten arvopaperien ja katettujen joukkolainojen osto-ohjelmat. Julkisen ja yksityisen sektorin omaisuuseriä hankitaan yhteensä noin 60 miljardilla eurolla kuussa. Ostoja jatketaan ainakin vuoden 2016 syyskuun loppuun saakka ja tarvittaessa sen jälkeen, kunnes EKP:n neuvosto

katsoo inflaatiouvahdin palautuvan kestävästi tavoitteen mukaiseksi eli hieman alle kahteen prosenttiin keskipitkällä aikavälillä.

Suomen talous on ennusteen mukaan kehittymässä selvästi heikommin kuin EU:ssa keskimäärin. Vuosi 2014 oli Suomen taloudelle jo kolmas peräkkäinen taantumavuosi. Vienti supistui, investoinnit vähenivät, työttömyys lisääntyi ja yksityinen kulutus hiipui. Heikon talouskehityksen seurauksena bruttokansantuote supistui 0,1 prosenttia edellisvuodesta. Ennusteiden mukaan talouden elpyminen on käynnistynyt ja bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan kuluvana vuonna vain 0,9 prosenttia. Vuoden 2016 kasvun odotetaan hieman vauhdittuvan ja päätyvän 1,3 %:iin. Julkisen talouden alijäämän suhteessa BKT:hen ennustetaan supistuvan edelleen seuraavan kahden vuoden aikana. Ennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä tänä vuonna on 2,6 prosenttia BKT:stä ja vastaavasti 2,2 prosenttia vuonna 2016.

Suomen julkisyhteisön velka kasvoi vuoden 2014 aikana 8,4 miljardilla eurolla. Bruttovelka vuoden lopussa oli yhteensä 121 miljardia euroa ja velan suhde vuotuisen bruttokansantuotteeseen oli 59,3 prosenttia, mikä on vain hieman alle EU:n vakaus- ja kasvusopimuksessa säännellyn 60 prosentin kynnysarvon.

Suomessa vuoden 2014 kuluttajahintojen keskimääräinen vuosimuutos eli inflaatio oli noin 1,1 % kansallisella indeksillä mitattuna. Inflaatiouvauhti hidastui joulukuussa 0,5 %:iin ja vuoden 2015 tammikuussa inflaatio oli Suomessa - 0,2 % ja euroalueella - 0,6 %. Kuluttajahintojen laskun aiheutti erityisesti öljyn ja energian hinnan lasku sekä elintarvikkeiden hintojen halpeneminen. Valtionvarain ministeriön ennusteiden mukaan vuoden 2015 inflaatio jää noin 0,8 prosenttiin.

Valtiovarain ministeriön kansantalousosaston ennusteen mukaan vuonna 2015 ansiot nousevat 1,2 % ja kuluttajahinnat 0,8 %. Palkansaajien yhteenlasketun käytettävissä olevan reaalitytulon eli ostovoiman arvioidaan supistuneen 0,6 % vuonna 2014, toista vuotta peräkkäin. Ostovoiman supistumiseen ovat vaikuttaneet työllisyystilanteen heikkeneminen, ansiokehityksen hidastuminen sekä veronkorotukset. Vuonna 2015 ostovoiman odotetaan pysyvän edellisen vuoden tasolla, sillä veronkorotuksista huolimatta ostovoimaa tukee hidastuva inflaatio. Vuonna 2016 ostovoiman odotetaan jälleen supistuvan.

Suomen heikko talouskasvu on näkynyt myös työttömyyden lisääntymisenä. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukainen työttömyysaste oli vuonna 2014 keskimäärin 8,7 prosenttia eli 0,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työttömiä oli vuoden 2014 joulukuussa 232 000, mikä oli 27 000 enemmän kuin vuosi sitten. Ennusteiden perusteella työttömyys hieman lisääntyy ja keskimääräisen työttömyysasteen arvioidaan olevan vuoden 2015 lopussa noin 8,8 prosenttia.

Talousnäkymiä ympäröivä epävarmuus on kaiken kaikkiaan lisääntynyt ja ennakoitua hitaamman kasvun riskit ovat voimistuneet. Taustalla ovat

geopoliittiset jännitteet, rahoitusmarkkinoiden volatilitteetti sekä rakenneuudistusten riittämätön täytöntöönpano. Inflaation jatkuminen pitkään hyvin hitaana tai negatiivisena olisi myös haitaksi kasvunäkymille. Toisaalta öljyn alhainen hinta ja euron heikkeneminen vaikuttaa Suomen talouteen positiivisesti.

(Lähteet: Valtiovarainministeriö, Suomen Pankki, Kuntaliitto, Euroopan komissio).

TAULUKKO 1 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Yleinen taloudellinen tilanne (VM:n ennuste 2014 - 2016)						
	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
Bruttokansantuote, %	2,6	-1,5	-1,3	-0,1	0,9	1,3
Työttömyysaste, %	7,8	7,7	8,2	8,6	8,8	8,6
Ansiotasoindeksi, %	2,8	3,2	2,0	1,3	1,2	1,1
Kuluttajahintaindeksi, %	3,4	2,8	1,5	1,1	0,8	1,7
Euribor 3 kk, %	1,4	0,6	0,2	0,2	0,3	0,4
Veroaste, % BKT:sta	42,1	42,9	44,0	44,4	44,3	44,5

Kuntatalouden kehitys

Kuntien tehtävien lisääminen ja kuntapalvelujen kysynnän kasvu sekä pitkittynyt taloudellinen taantuma ovat ajaneet kuntatalouden historiallisen ahtaalle. Rahoitusperiaate, jonka mukaan valtio varmistaa kuntien mahdollisuudet selviytyä niille asettamistaan tehtävistä, on vakavasti uhattuna. Kuntatalous pysyy selvästi alijäämäisenä, ja velan kasvu uhkaa jatkaa. Vaikean taloustilanteen lisäksi kunnilla on edessään muutoinkin hyvin suuret haasteet, joista merkittävimmät liittyvät väestön ikääntymiseen, työllisyyteen ja julkisen talouden kestävyysvajeen sekä suuren korjausvelan hallintaan.

Kuntien peruspalvelubudjetin piiriin kuuluvat valtionavut ovat vuonna 2015 yhteensä n. 9,6 mrd. euroa, mikä on n. 840 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2014. Myös kuntien työmarkkinatukimaksuosuuteen tuli leikkaus vuoden 2015 alussa. Valtio rahoittaa työmarkkinatuen ja siihen kuuluvan lapsikorotuksen 300 päivään asti aiemman 500:n sijaan. Kunnat rahoittavat puolet 300–999 päivää työmarkkinatukea saaneiden tuesta. Tuhannesta päivästä alkaen kunnan maksuosuus nousee 70 prosenttiin. Tämä lakimuutos kasvattaa kuntien maksamaa summaa arviolta 60 prosentilla.

Valtion toimenpiteet heikentävät kuntataloutta vuonna 2015 nettomääräisesti arviolta reilulla 200 milj. eurolla verrattuna vuoteen 2014. Suurimmat kuntataloutta heikentävät tekijät ovat valtionosuusleikkaukset sekä pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen rahoitusvastuun siirtäminen kunnille. Kuntatalouden tila ei kohene lähivuosina, vaan menojen

kasvu uhkaa jatkua tulojen kasvua nopeampana. Talouskasvun ennustetaan elpyvän hitaasti, joten kuntien veropohjien kasvu arvioidaan vaimeaksi.

Kuntien verotulojen arvioidaan olevan noin 21,5 mrd. euroa vuonna 2015, mikä on noin 2 % edellisvuotta enemmän. Ansiotulojen verotukseen ehdotetaan sekä keventäviä, että kiristäviä muutoksia, joiden arvioidaan vähentävän kunnallisveron tuottoa yhteensä 156 milj. eurolla.

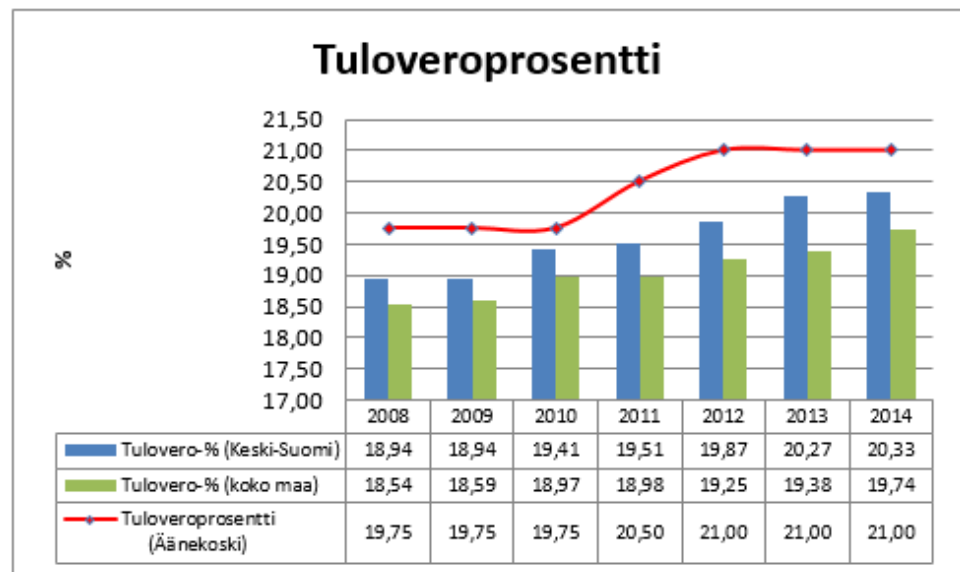
Kuntien valtionosuuksien leikkauksen seurauksena kunnat ovat joutuneet jo suurentamaan vuoden 2015 veroprosenttejaan rahoitusasemansa ylläpitämiseksi. Veronkorotuspaineet myös tuleville vuosille ovat hyvin todennäköisiä, kun huomioidaan kuntien toimintamenojen kasvavan tasaisesti väestön määrän ja ikärakenteen muutoksen lisätessä palvelutarvetta.

Kuntatalouden heikosta taloudellisesta tilanteesta johtuen, harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta vuodelle 2014 haki 85 kuntaa 94 miljoonan euron edestä. Tukea myönnettiin 28 kunnalle yhteensä 20 miljoonaa euroa, vaikka taloudellisen tuen tarpeessa olisi ollut suurempikin joukko kuntia. Osana valtiontalouden säästötoimia harkinnanvarainen valtionosuuden korotus on päätetty lopettaa vuoteen 2014. Vuoden 2015 alusta uudistuva valtionosuuslainsäädäntö ei sisällä rahoituselementtiä, joka ottaisi huomioon kuntien poikkeukselliset tai tilapäiset talousvaikeudet.

Peräti 98 kuntaa nosti kunnallisveroaan vuodelle 2015 ja keskimääräinen painotettu kunnallisveroprosentti on nyt 19,84 (kasvua 0,10 % vuodesta 2014) ja aritmeettinen keskiarvoprosentti on 20,53 %. Yhteensä 131 (vuoden 2013 vastaava määrä oli 108) kunnassa tuloveroprosentti on vuonna 2014 vähintään 21 prosenttia ja 25 (vuoden 2013 vastaava määrä oli 14) kunnassa vähintään 22 prosenttia. Yleisin tuloveroprosentti vuonna 2014 on 20,50 prosenttia, tällä prosentilla verotetaan 58 kunnassa.

Ero matalimman ja korkeimman välillä on 6,0 prosenttiyksikköä. Äänekosken efektiivinen veroaste vuonna 2014 oli 15,30 % (koko maa 14,91 %).

KUVA 1 TULOVEROPROSENTIN KEHITYS 2008 - 2014

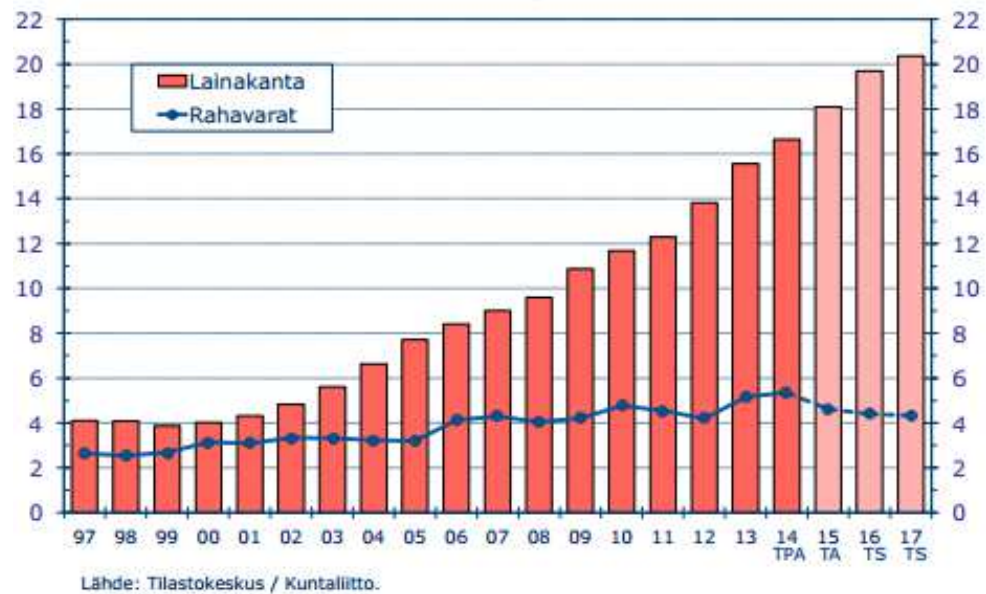

Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate on noin 2,74 miljardia euroa, mikä on noin 2 prosenttia suurempi kuin vuonna 2013. Vuosikate jäi poistoja pienemmäksi 133 kunnassa. Negatiivisen vuosikatteen kuntia on 14, kun niitä vuonna 2013 oli 28.

Vuonna 2014 vuosikate asukasta kohti oli kunnissa 373 euroa, kun se vuonna 2013 oli 380 euroa.

Investointeihin kunnat arvioivat vuonna 2014 käyttäneensä vajaat 3,85 miljardia euroa (3,93 miljardia euroa vuonna 2013). Vuoden 1997 jälkeen kuntasektorin vuosikate ei ole minään vuonna riittänyt poistonalaisten investointien omahankintamenoihin, jolloin on syntynyt tulorahoitusvajetta, jota kunnat ovat rahoittaneet omaisuuden myynnillä ja lainanotolla.

KUVA 2 KUNTIEN JA KUNTAYHTYMIEN LAINAKANNAN JA RAHAVAROJEN KEHITYS 1997 – 2017, MRD.€

Kuntien vuotuinen lainakannan kasvu on merkittävin tällä vuosituhanella. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2014 lopussa 16,7 miljardia euroa.

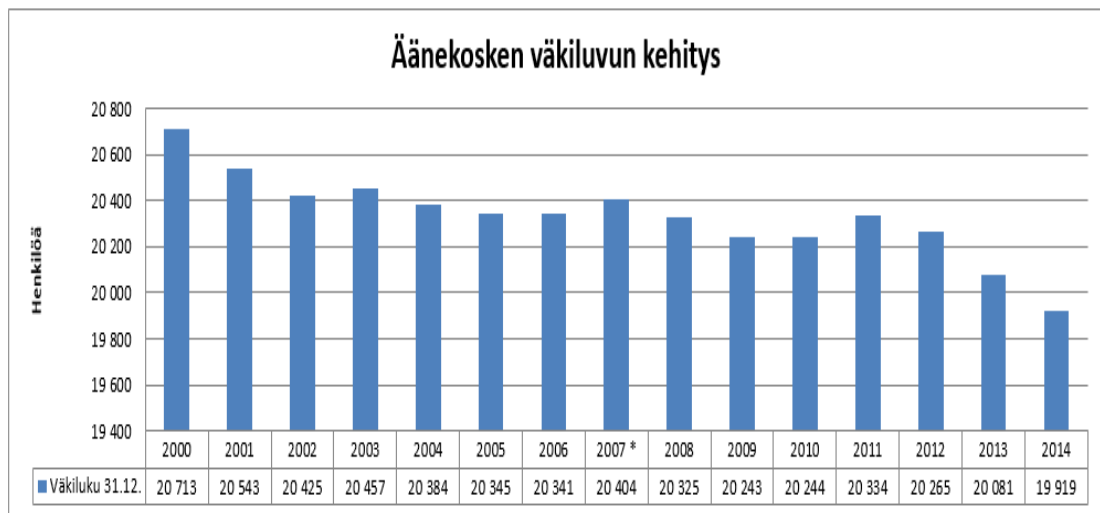
Kuntien lainakanta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 1,1 miljardia euroa, joten vuoden 2014 lopussa kuntien lainakanta oli 14,9 miljardia euroa. Lainakannan kasvu hidastui kuitenkin edellisvuodesta 7,9 prosenttia, jolloin kasvua oli 1,6 miljardia euroa. Asukasta kohden lasketun lainakannan keskiarvo oli 2 733 euroa, kun vastaava luku oli edellisellä vuonna 2 542 euroa. (Lähteet: Tilastokeskus, Kuntaliitto).

Äänekosken talouden kehitys

Väestökehitys

Äänekosken kaupungin väkiluku oli vuoden 2014 lopussa 19 919 henkeä ja vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 162 henkilöä.

KUVA 3 ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN VÄKILUVUN KEHITYS (* KUNTALIITOS ÄÄNEKOSKI, SUOLAHTI, SUMIAINEN)

Työllisyys

Vuosi 2014 synkensi edelleen Keski-Suomen kasvavia työttömyyslukuja. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan Keski-Suomessa oli vuoden 2014 lopussa 23 008 työtöntä työnhakijaa, mikä on 1 251 työnhakijaa enemmän kuin edellisvuoden lopussa. Koko maan työttömien työnhakijoiden määrä vuoden lopussa oli 363 268, mikä on 33 369 työnhakijaa enemmän kuin edellisvuoden lopussa.

Työttömyysaste oli vuoden päättyessä Äänekoskella 20,6 %. Edellisvuoden joulukuun lopun tilanteesta Äänekosken työttömyysaste nousi 0,8 prosenttiyksikköä (19,8 %). Henkilömäärällä mitattuna tämä tarkoittaa 50 henkilön lisäystä työttömien määrään edellisvuoteen verrattuna.

Tulevaisuuden haasteena on ammatissa toimivan väestönsosan ja työvoiman jatkuva lasku ja sen alentava vaikutus verokertymään. Myös oman alueen työvoiman ja työpaikkatarjonnan kohtaanto-ongelma aiheuttaa niin kuntatalouden kuin kuntayhteisön tasolla vaikeuksia. Alueen haasteena on yli 50-vuotiaiden työttömien, joita on paljon, pitkäkestoinen työllistäminen pääosin välityömarkkinoille ja pieneltä osin myös avoimille työmarkkinoille. Myös Agco-Valtran YT:n myötä tapahtuneet irtisanomiset n. 100 henkilöä näkyvät alueella (aiemmin tilastoitu lomautuksina).

TAULUKKO 2 TYÖTTÖMYYSASTE JOULUKUUN 2014 LOPUSSA

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Äänekoski	13,8	13,7	16,1	14,9	15,3	17,3	19,8	20,6
Keski-Suomi	11,9	12,3	14,6	13,2	13,3	14,6	16,9	17,9
Koko Suomi	8,4	8,8	11,3	10,3	9,7	9,7	12,6	13,9

Elinkeinotoiminta

Toimintavuonna 2014 Ääneseutu oli korkean teknologian seutukunta, jossa yritysten T&K-panostus ja jalostustyöpaikkojen osuus on maakunnan/maan korkeinta tasoa. Äänekosken seutukunta on edelleen merkittävästi omaa aluettaan suurempi työllistäjä. Metsä Groupin maailman ensimmäisen uuden sukupolven biotuotetehtaan mahdollinen investointi uutinen julkistettiin 23.4.2014. Tämä uutinen tarkoittaa toteutessaan jatkuvuutta ja uusia mahdollisuuksia niin biotuotteiden kuin muunkin yritystoiminnan kannalta. Metsäteollisuuden monipuoliset ja ajantasaaiset tuotteet ovat kilpailukykyisiä globaalisti. Biotalouteen on suunnattu myös lisäpanoksia, Kasvusopimuksen, INKA -ohjelman ja Life + hankkeen myötä. Näillä sopimuksilla ja ohjelmilla on tarkoitus saada lisää kasvua toimialalle. Ohjelmat toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän kaupunkiseudun kanssa.

Biotuotetehdashankkeeseen liittyen Ääneseudun Kehitys Oy:lle myönnettiin kuntien lisärahoitusta 50.000 € valmistelutyöhön vuodelle 2014. Yhtiön toimitusjohtaja Sari Åkerlund valittiin kaupungin edustajaksi tehdashankkeeseen. Yhtiö on ollut aktiivisesti mukana hankkeen eri valmisteluvaiheissa mm. biotuotekasvunpolkuohjelman järjestelyissä, biotalouskoulutuskoordinaatioryhmässä, majoituskartoituksen teossa, ympäristönvaikutusarviointiseurantaryhmässä, infrahankkeiden edistämisyhmissä ja palveluluettelon valmistelussa. Yhtiö on teettänyt myös pienehkön logistisen selvityksen merkittävin VT4 solmukohtien kehittämiseksi (Hirvaskangas, Kotakennäs ja Lintulahti). Tätä työtä on tarkoitus jatkaa vuonna 2015.

Äänekoskesta ollaan kehittämässä myös palvelukeskittymää. Toimintavuoden aikana aloitti uusi terveyskeskus. Äänekosken, Suolahden ja Hirvaskankaan alueista teetettiin kaupallinen selvitys, jota on tarkoitus jatkaa keskustan kehittämishankkeena, jolla elävöitetään keskusta-alueita asukkaiden tarpeet huomioiden.

Rakentaminen oli Ääneseudun alueella hiljaista lukuun ottamatta terveyskeskus- ja päiväkotityömaata.

Toimintavuonna alueella käynnistyi vähemmän uusia investointeja kuin edellisinä vuosina 2012 ja 2013 vaikka olimme edelleen rakennemuutos-alueita. Tähän on varmasti vaikuttanut maailmanlaajuinen taloudellinen taantuma, joka näkyy meilläkin varovaisuutena investointeihin.

Yritystukitasoissa tiputtiin heinäkuun alussa alemmalle tukitasolle säästösten mukaisesti. Valtuustoaloitteen pohjalta lähdettiin kuitenkin hakemaan valtioneuvostolta korkeamman yritystukitason alueen statusta, jonka myös ministerityöryhmä hyväksyi biotuotetehdashankkeen vipuvaikutukseen vedoten 27.11.2014. Korkeampi yritystukipäätös vaatii kuitenkin vielä EU-komission hyväksynnän.

Yritysten perustaminen toiminta-alueella on suhdannevaihteluista huolimatta ollut nousevaa vaikkakin vähäisempää kuin edellisenä vuotena.

Yrityksille ja yrityksen perustamista suunnitteleville suunnattujen elinkeinopalvelujen seudullinen tarjonta on yhtiön oman toiminnan sekä ulkopuolisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa tehtyjen yhteistyösopimusten kautta ollut kattava.

Erityistä aktiivisuutta yhtiöllä on ollut 3D-tulostuksen saralla. Yhtiö on alueen veturina järjestänyt useita tilaisuuksia, jossa aiheeseen on voinut tutustua. Tämän aiheen osalta yhteistyötä on tehty tiiviisti Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa. Valmistavan teollisuuden tarpeita on myös kartoitettu yhdessä Jykesin kanssa.

Omistajakuntien yhtiölle määrittämä keskeinen tehtäväosa elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittymisen edistämisen ohella on huolehtiminen ohjelmaperusteisen aluepolitiikan toteuttamisesta yhteistyössä kuntien kanssa. Tässä roolissaan yhtiön henkilöstö on ollut toteuttamassa sekä seututasolla että maakuntatasolla kehittämishankkeita. Yhtiön henkilöstö on myös toiminut Kasvusopimus ja innovatiiviset kaupunkiseudut -ohjelman ydinryhmässä, biotuotetehdashankkeen seurantaryhmässä, Pietarista elinvoimaa -hankkeen ohjausryhmässä, Kasvunpolku ohjelmien tuomaristossa, KAKE -rahoituksen ohjausryhmässä sekä Vihreä Väylä -hankkeen ohjausryhmässä.

Arvio tulevasta kehityksestä

Tulevan ohjelmakauden käynnistys hanketoiminnan osalta on siirtynyt vuoden 2015 puolelle. Vaikka rahoitus tulee pieneneväksi yleisesti, niin tavoitteena kuitenkin on käynnistää omia hankkeita sekä tehdä yhteistyössä muiden tahojen kanssa biotalouden, matkailun, lähidemokratian, logistiikan ja teollisen digitalisoitumisen osalta. Kasvusopimus ja INKA -ohjelma ovat myös tiiviisti mukana ohjelmassa.

Biotuotetehdashanke tulee työllistämään yhtiötä monilla eri osa-alueilla erilaisten selvitystöiden ja toimeenpanon osalta.

Alueellisten elinkeinopalvelujen kehittäminen ja yhteistyön tiivistäminen jatkuu mm. TE-toimiston ja Uusyrityskeskuksen palveluiden myötä.

Yhteistyön lisäämiseen ja yrittäjyyden/yritteliäisyyden tukemiseen ja kannustamiseen sekä niiden valmiuksien parantamiseen on käytettävä laajemmin resursseja myös oppilaitostasolla.

2.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kaupungin tuloperustaan vaikuttaneet muutokset

Osuus yhteisöveron tuotosta oli vuonna 2014 lähes 0,7 miljoona euroa (n. 10 %) alhaisempi kuin vuonna 2013. Kunnallisveron tuotto myös laski noin 0,7 miljoonaa euroa (n. 1 %) edellisvuodesta ja kiinteistöveron tuotto puolestaan nousi noin 0,6 miljoonaa euroa (n. 18 %).

Verotilityslain muutoksen johdosta muun muassa jäännösverot ja kiinteistöverot tilitettiin kunnille aiempaa nopeammin.

Kokonaisuudessaan kaupungin verotulot laskivat noin 0,8 milj. euroa (1,1 %) ja valtionosuudet puolestaan laskivat noin 1,5 milj. euroa (n. 4 %) vuodesta 2013.

Kaupungin toiminnassa tapahtuneet olennaiset muutokset

Uusi terveyskeskus otettiin käyttöön kesällä 2014. Terveyskeskus valmistui aikataulussa ja hanke pysyi myös kustannusarviossaan. Toiminta terveyskeskuksessa on alkanut suunnitellusti ja toiminta tuottaa tulosta.

Kellosepän päiväkodin rakentamisesta tehtiin päätös maaliskuussa ja päiväkotia otetaan käyttöön syksyllä 2015.

Vuoden 2014 aikana valtuusto päätti rakentaa uuden lukion siten, että se valmistuu vuoden vaihteessa 2016 - 2017.

Kouluverkko selvityksen perusteella valtuusto päätti rakentaa Asemakadun koulun Telakkakadun koulun yhteyteen ja samalla muodostaa kouluista yhtenäisperuskoulu. Keskuskoulu, Koulunmäen koulu ja Mämmen koulu päätettiin yhdistää yhtenäisperuskouluksi. Samassa päätöksessä linjattiin myös, että Teknologiakeskus peruskorjataan pysyväksi koulutilaksi esiopetuksen ja alkuopetuksen oppilaille. Kouluverkkoasiasta on tehty valitus vuonna 2015 ja asian käsittely on vielä kesken.

Keskustan kehittämishanke aloitettiin vuoden loppupuolella, mutta varsinainen suunnittelutyö toteutetaan vuoden 2015 aikana.

Vuoden 2013 lopulla saatiin käräjäoikeuden päätös ns. asfalttikartelliasia. Lemminkäinen Oy on valittanut päätöksestä Helsingin hovioikeuteen. Asian käsittely on edelleen kesken.

Äänekosken kaupungin ja Rakennusliike Porrokki Oy:n välillä Telakkakadun koulun peruskorjausta koskevan urakkasopimuksen purkamista koskevassa oikeudenkäynti on edelleen kesken Vaasan hovioikeudessa.

Lisäksi meneillään on vuodelta 2011 vahingonkorvauskanne raakapuun hankintakartelliin osallistunutta Metsäliitto Osuuskuntaa vastaan. Metsäliitto Osuuskunnan lisäksi kanne on nostettu UPM Oy:ta ja Stora Enso Oyj:tä vastaan. Haaste on jätetty Helsingin käräjäoikeuteen.

Jouni Kurkela siirtyi vs. hallintojohtajan tehtäviin 1.9.2014. Kaupunginjohtaja Hannu Javanaisen jäätyä virkavapaalle talousjohtaja Matti Tuonen siirtyi vs. kaupunginjohtajaksi 1.10.2014 alkaen.

Merkittävät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviovuonna 15 talousarviomuutosta, joiden euromääräinen vaikutus käyttötalousosaan oli 3,4 miljoonaa euroa ja investointiosaan 0,6 miljoonan euroa. Merkittävimmät muutokset investointiosaan olivat lukion tontin hankinta 0,4 M€, painotalon katsomo 0,2 M€.

Kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaan vuoden 2014 talousarvio oli valtuustoon nähden sitova vastuualuetasolla. Kaupungin organisaatio on jaettu 29 eri vastuualueeseen. Vastuualuetasolla talousarviossa pysyttiin tai talousarvio alitettiin 25 vastuualueen osalta, ja puolestaan 4 vastuualueen osalta talousarvio ylitettiin.

Merkittäviä (yli 50 000 euroa) talousarvion ylityksiä oli vain yksi, perusturvan terveystalouden vastuualueella (698 000 euroa).

Syyt ylityksiin on kuvattu tilinpäätöksen luvussa 3, talousarvion toteutuminen. Lisätalousarviomenettelyä muutettiin vuodelle 2014 siten, että lisämäärärahatarpeet on tuotava valtuuston päätettäväksi määrärahatarpeen ilmaantuessa, eikä investointiosasta voi siirtää katetta käyttöpuolelle ilman valtuuston päätöksiä.

Olellaiset toiminnan ja talouden muutokset tilinkauden päättymisen jälkeen

Hankinta-asiantuntija siirtyi vs. talousjohtajaksi 16.2.2015 alkaen oman toimensa ohella.

2.1.5 Arvio todennäköisestä kehityksestä

Suurimmat riskit tulopuolella on verotulokertymän heikentyminen, mikäli taantuma jatkuu ja mahdolliset valtionosuusleikkaukset.

Valtionosuusuudistus astui voimaan talousarviovuoden 2015 alusta. Uudistuksen myötä Äänekosken kaupungin saama valtionosuus tulee kasvamaan tulevina vuosina seuraavasti: 2015 (50 euroa /asukas), 2016 (50 euroa/asukas) ja vuonna 2017 (70 euroa/asukas).

Täällä hetkellä ei ole tiedossa uusia valtionosuusleikkauksia, mutta taantumän edelleen jatkuessa, valtio tulee todennäköisesti jatkamaan leikkauksia.

Vaikka sote-uudistus ei mennytkään läpi keväällä 2015, odotettavissa kuitenkin on, että laki etenee seuraavalla vaalikaudella. Uuden lain tuomia kustannusvaikutuksia on vaikea tässä vaiheessa arvioida.

Eduskunta hyväksyi 13.3.2015 uuden kuntalain ja siihen liittyvät lait. Lait hyväksyttiin hallintovaliokunnan mietinnön mukaisena. Uusi kuntalaki on tarkoitus vahvistaa tulemaan voimaan 1.5.2015. Suurta osaa lain säännöksistä sovelletaan kuitenkin vasta seuraavan valtuustokauden alusta 1.6.2017 lukien.

Kuntien uusia lakisääteisiä velvoitteita ovat kuntastrategian laatiminen, johtajasopimuksen tekeminen kunnan ja kunnanjohtajan välillä, nuorisovaltuuston ja vammaisneuvoston asettaminen, konserniohjeiden sisältövaatimukset, kuntayhtymän alijäämän kattaminen, takausten rajoittaminen, kiinteistön myyntiä koskevat säännökset, mahdollisuus antaa palveluvelvoite sekä kunnan toiminnan kannalta keskeisten asiakirjojen, päätöspöytäkirjojen sekä sidonnaisuuksia koskevien ilmoitusten julkaiseminen yleisessä tietoverkossa.

Äänekosken kaupungille uuden kuntalain merkittävin haaste on kunnan ja kuntakonsernin alijäämän kattaminen. Äänekosken kaupungin kunnan alijäämä asukasta kohden on tilikauden 2014 lopussa 300 euroa. Mutta kuntakonsernin alijäämä on n. 1 166 euroa asukasta kohti. Tämä tulee olemaan todella suuri haaste, jotta alijäämä saadaan vuoden 2016 tilinpäätöksessä uuden kriisikuntakriteerin mukaiseksi, eli alle 1 000 euroa asukasta kohden.

Alijäämän saaminen säädöksen mukaiselle tasolle vaatii tiukkaa talouskuriä. Konsernin alijäämä on syntynyt suurimmilta osin mm. aikaisempien vuosien poistoerokirjauksista.

Tulevaisuuden näkymät ovat kuitenkin edellä mainituista asioista huolimatta positiivisia, mikäli biotuotetehdashanke etenee suunnitellusti ja uusi tehdas rakennetaan Äänekoskelle. Tehtaan valmistuttua kaupungille odotetaan merkittävää kunnallis- ja yhteisöverotuoton lisääntymistä. Lisäksi tuoton ennakoitaan lisääntyvän muun virkistyneen yritystoiminnan osalta jo tehtaan rakennusaikana.

Menopuolella suurimmat riskit liittyvät toimialojen talouskurin noudattamiseen. Mikäli taantuma jatkuu pitkään, voidaan perustellusti kyseenalaistaa verotulokertymän kehitys. Jos kaupungin taloustilanne ei kehity suunnitellusti, voidaan viime kädessä joutua turvautumaan verojen korotuksiin.

Vuosikatteen vuosina 2015 – 2018 ovat 6 - 10 miljoonaa euroa, mutta vuodesta 2018 alkaen vuosikatteen nousisivat ennusteen mukaan reilummin.

Taloussuunnitelman mukaan kaupungin alijäämät saataisiin katettua vuoden 2020 tilinpäätöksessä.

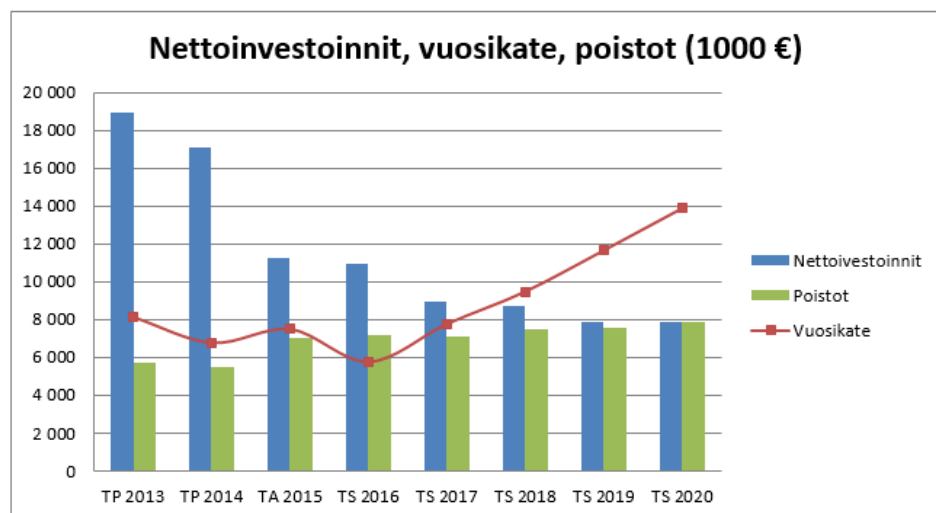
Vuosien 2008 – 2014 investointien omahankintamenojen keskiarvo on noin 12,4 miljoonaa euroa ja poistojen keskiarvo on n. 5,4 miljoonaa euroa/vuosi. Verrattuna investointien omahankintamenojen keskiarvoon, on vuoden 2015 investointien määrä lähellä keskiarvoa ja poistoihin nähden yli kaksinkertainen.

Suurimpia lähivuosien investointeja ovat koulujen peruskorjaukset/rakentamiset sekä Äänekosken uimahallin peruskorjaus.

Poistojen reilu kasvuvauhti aiheutuu liian korkeasta investointitasosta.

Tällä investointivauhdilla kaupunki velkaantuu edelleen. Vuosina 2018 – 2020 investointitaso näyttäisi hiukan tasaantuvan, ellei mitään uusia ennalta arvaamattomia kohteita ilmaannu. Investointien taso on kuitenkin aivan liian suuri verrattuna kaupungin arvioituihin vuosikatteisiin. Tästä syystä kaupungin velkaantuminen jatkuu. Investointikohteita tulisi karsia ja jaksottaa pidemmälle aikavälille siten, että vuosittainen investointitaso olisi noin 8,5 miljoonaa euroa/vuosi.

TAULUKKO 3 NETTOINVESTOINNIT, POISTOT, VUOSIKATE 2013 – 2020

Rahoitussuunnitelman mukaan Äänekoski velkaantuu vuonna 2015, ja velkaantuminen jatkuu myös suunnitelmavuosina 2016 - 2017, mutta vuonna 2018 lainakanta kääntyy lievään laskuun.

2.1.6 Kaupungin henkilöstö

Äänekosken kaupungin palveluksessa oli vuoden 2014 lopussa yhteensä 1 257 henkilöä, joista vakinaisten osuus on 931 henkilöä ja määräaikaisten 326 henkilöä. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstömäärä väheni vakinaisten henkilöiden osalta 38 henkilöllä ja määräaikaisia osalta 29 henkilöllä. Määräaikainen henkilöstö muodostuu pääosin sijaisista. Lisäksi määräaikainen henkilöstö sisältää työllistetyt ja muut määräaikaiset. Vakinaisten osuus koko henkilöstöstä oli 74,1 %.

Henkilöstömäärältään suurin toimiala vuoden 2014 lopussa oli perusturva, jossa päätoimisesta henkilöstöstä työskenteli 46,1 %. Kasvun ja oppimisen toimialalla työskenteli 37,4 %, teknisellä ja ympäristötoimialalla 1,8 %, keskushallinnon toimialalla 10,2 % ja vapaa-aikatoimessa 4,5 %.

Tuloslaskelman palkkamenot vuonna 2014 olivat 42,9 M€ (edellisvuonna 43,1 M€) ja palkkojen sivukulut 13,2 M€ (edellisvuonna 13,9 M€).

Kaupungin henkilöstöä koskevat tarkemmat tiedot ilmenevät vuoden 2014 henkilöstöraportista.

2.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Toiminnalliset riskit

Työsuojelussa vuonna 2013 siirryttiin riskien ja vaarojen arvioinnin osalta sähköiseen arviointiin. Arviointi tullaan tekemään kaikissa kaupungin työyksiköissä ja se tullaan uusimaan joka neljäs vuosi. Työsuojelu ohjeisti esimiehiä ennen kyselyn toteuttamista.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, likviditeetti- ja luottoriskejä. Kaupungin lainakanta on kasvanut vuoden 2013 tasosta 8,8 milj. euroa. Korkokulut alenivat vuoden 2013 tasosta noin 0,3 milj. euroa.

Äänekosken kaupungin lainasalkku koostuu lyhytaikaisista kuntatodistuksista (26 milj. euroa 31.12.2014) sekä pitkäaikaisista velkakirjalainoista, joita kaupungilla oli vuoden 2014 lopussa noin 54,7 milj. euroa. Näin laskettu lainasalkku oli 31.12.2014 yhteensä 80,7 milj. euroa.

Pitkäaikaisten lainojen pääomalla painotettu keskikorko oli 0,827 % (0,816 %). Pitkäaikaisista lainoista vaihtuvakorkoisia oli 100 %. Pitkäaikaisista lainoista korkosuojattuja oli yhteensä 50,9 milj. euroa.

Vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen viitekorot jakaantuivat seuraavasti: 3 kk euribor – sidonnaisia lainoja 32,8 milj. euroa ja 6 kk euribor

-sidonnaisia lainoja 21,9 milj. euroa. Korkoriski realisoitui vuoden 2014 aikana myönteisesti, kun yleinen markkinakorkotaso pysyi edelleen historiallisen matalalla tasolla.

Yleisellä tasolla rahoitusriskeistä vuoden 2014 osalta voidaan todeta, että kaupungilla ei ole valuuttariskiä, koska maksuliikenne ja rahoitus hoidetaan euroissa.

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriskin näkökulmasta vuosi 2014 oli ongelmaton. Kaupungin likviditeettiä on hoidettu siten, että kassan riittävyys on turvattu. Kaupunki on ottanut kuntatodistusohjelman avulla lyhytaikaista lainaa kilpailukykyiseen päivän hintaan. Vuoden 2014 lopussa lyhytaikaista luottoa oli 26 miljoonaa euroa.

Luottoriskiä arvioitaessa on syytä todeta, että kaupungilla on myönnettyjä antolainoja 24,8 milj. euroa ja takauksia samaan konserniin kuuluville yhteisöille 54,0 milj. euroa ja muille yhteisöille 9,1 milj. euroa.

Konsernitason luottoriskinä voidaan nostaa esiin SS-Jäähalli Oy:n heikohko taloustilanne. Kaupunki on myöntänyt yritykselle lainaa yhteensä 67 tuhatta euroa ja omavelkaisia lainatakauksia 133 tuhannen euron edestä. Kaupunki omistaa yhtiöstä 71 %. Yhtiö on jatkuvissa maksuvaikeuksissa ja yhtiön tulisi löytää keinot yrityksen taloudellisen tilanteen parantamiseksi.

Myös Ääneseudun Asunnot Oy:n vieras pääoma on suhteellisen suuri verrattuna yhtiön liikevaihtoon ja omaisuuteen. Yhtiön vieraspääoma oli vuoden vaiheessa yhteensä 31,3 milj. euroa ja yhtiön liikevaihto oli 7,0 milj. euroa. Kaupunki on myöntänyt yhtiölle omavelkaisia takauksia yhteensä noin 21 milj. euron edestä. Konsernitaseessa kertynyttä alijäämää on yhteensä 23,3 milj. euroa. Ääneseudun asunnot Oy:n osuus tästä on noin 11 milj. euroa, johtuen lähinnä poistoerokirjauksesta. Konsernitaseessa poistoerot esitetään kohdassa yli- / alijäämä vaikka kyseessä ei ole yrityksen kannalta alijäämä. Äänekosken asunnot Oy käyttää EVL:n mukaisia poistolaskelmia ja kaupungilla käytetään tasapoistomenetelmää, minkä seurauksena syntyy konsernitilinpäätöksessä poistoero.

Vahinkoriskit

Äänekosken kaupunki on keskittänyt vakuutuspalvelut Pohjola Vakuutus Oy:hyn. Vakuutukset on kilpailutettu ja uusi vakuutusratkaisu tuli voimaan 1.1.2011 lukien.

Hallinnon riskit ja oikeudenkäynnit

Hallintotehtävien hoidon laadussa ja ajantasaisuudessa ei ole esiintynyt merkittäviä puutteita.

Vuoden 2013 lopulla saatiin käräjäoikeuden päätös ns. asfalttikartelliasianssa. Päätöksen mukaan Lemminkäinen Oyj tuomittiin maksamaan Äänekosken kaupungille korvaukseksi kaupungin maksamasta ylihinnasta n. 70 tuhatta euroa. Lisäksi Lemminkäinen Oyj tuomittiin maksamaan kaupungille viivästys- ja tuottokorkoa sekä oikeudenkäyntikuluja. Lemminkäinen Oy on suorittanut korvaukset kaupungille v. 2014 aikana. Lemminkäinen Oy on valittanut päätöksestä Helsingin hovioikeuteen. Asian käsittely on edelleen kesken.

Keski-Suomen käräjäoikeus on vuoden 2013 lopulla antanut tuomion myös Äänekosken kaupungin ja Rakennusliike Porrokki Oy:n välillä Telakkakadun koulun peruskorjausta koskevan urakkasopimuksen purkamista koskevassa oikeudenkäynnissä. Käräjäoikeus on vahvistanut Äänekosken kaupungilla olleen oikeuden urakkasopimuksen purkamiseen urakoitsijan sopimusrikkomusten vuoksi. Käräjäoikeus on velvoittanut Rakennusliike Porrokki Oy:n suorittamaan Äänekosken kaupungille vahingonkorvausta, korkoa ja oikeudenkäyntikuluja yhteensä noin 1,4 miljoonaa euroa. Asian käsittely on edelleen kesken Vaasan hovioikeudessa.

Lisäksi meneillään on vuodelta 2011 vahingonkorvauskanne raakapuun hankintakartelliin osallistunutta Metsäliitto Osuuskuntaa vastaan. Metsäliitto Osuuskunnan lisäksi kanne on nostettu UPM Oy:ta ja Stora Enso Oyj:tä vastaan. Haaste on jätetty Helsingin käräjäoikeuteen.

Hallinto-oikeudessa päätös saatiin yhdeksässä asiassa ja kuusi asiaa oli edelleen vireillä.

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa vuoden 2014 aikana saatiin päätös yhdessä asiassa ja vuoden lopussa oli neljä asiaa edelleen vireillä.

Markkinaoikeudessa saatiin 1 päätös ja yhtään asiaa ei ole vireillä.

Vireillä olevien asioiden mahdolliset taloudelliset seuraamukset eivät ole merkittäviä kaupungin taloudellinen kantokyky huomioon ottaen (pois lukien Telakkakadun koulun peruskorjausta koskeva urakkasopimuksen purkamisasi).

2.1.8 Ympäristötekijät

Ympäristöllä tarkoitetaan tässä luonnollista fyysistä ympäristöä, joka sisältää ilman, veden, maan, kasvit ja eläimet sekä uusiutumattomat luonnonvarat, kuten fossiiliset polttoaineet ja mineraalit.

Ympäristömeno aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka korjata ympäristöhaittoja, parantaa tulevaa ympäristönsuojelun tasoa ja edistää luonnonvarojen kestävästä käyttöä. Näitä menoja aiheuttaa muun muassa jätteen käsittelystä, jätteen synnyn ehkäisystä, maaperän, pintavesien, ulkoilman ja ilmastonsuojelusta, melun torjunnasta ja biologisen monimuotoisuuden ja maiseman suojelusta. Ympäristömenoihin eivät sisälly ympäristölainsäädännön rikkomisesta johtuvat sakot ja maksut.

Ympäristömeno voi aiheutua joko kunnan omasta toiminnasta tai toiminnasta, jolla kunta pyrkii ennaltaehkäisemään, vähentämään tai poistamaan muiden toimijoiden ympäristöön kohdistamaa rasitusta tai vahinkoa. Ympäristömenoina ilmoitetaan ulkoiset menot bruttomääräisesti tuloja vähentämättä. Ympäristötulot, kuten esim. jätevesimaksut, jätemaksut, ympäristölupamaksut, muilta toimijoilta perityt kunnostamisen korvaukset yms. esitetään erikseen. (Kirjanpitolautakunnan yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta 2009).

Rakennettua ympäristöä, kuten kaupunkikuvallisia asioita, istutettuja puistoja, virkistysalueita tai rakennusten kuntoa ja korjausvelkaa ei tässä yhteydessä käsitellä.

Ympäristöjohtamisen välineeksi on vuonna 2012 hyväksytty kaupungin ympäristöpolitiikka, joka osoittaa, että ympäristöasioiden huomioon ottaminen toiminnassa ja suunnittelussa jakaantuu laajasti toimialoille ja myös konsernin yhtiöille. Samalla periaatteella ympäristöhyötyjen tuottaminen ja haittojen korjaaminen jakaantuu laajasti organisaatioon ja vastaavasti ympäristökulut ja -tuotot sisältyvät useisiin kunnan ja konsernin yhtiöiden tilinpäätöseriiniin. Niiden esittämistä tuloslaskelmassa omina erinään ei vaadita, eikä ole tässä mahdollista esittää. Kertomukseen on poimittu meno- ja tuloeriä, joita on toteutumavertailun perusteella mahdollista seurata.

Ympäristölautakunnan ympäristövalvonnan tulosalue vastaa ympäristönsuojelun viranomaistoiminnasta ja ympäristön tilan seurannasta. Menot ilman ympäristön tilan seurantaan olivat vuonna 2014 noin 200 000 ja tulot noin 30 000 euroa.

Ympäristön tilan seurantaan kuuluu yhdyskuntailman laadun jatkuva toiminta mittaaminen ja tulosten raportointi sekä kasvihuonepäästöjen raportointi. Tulokset ovat nähtävillä kaupungin verkkosivuilla. Seuranta tapahtuu osin omana työnä ja osin asiantuntijapalvelujen ostona. Toi-

mintakulut ovat noin 35 000 euroa ja tulot (teollisuuden ja energiantuotantolaitosten osuus kustannuksista) noin 25 000 euroa. Yhdyskuntailman laadun seuranta koskee hajurikkijyhdisteitä, pölyä, sekä rikin ja typen oksideja. Ilmanlaatu on pääosan vuotta hyvällä tasolla. Lyhytaikaiset hajutilanteet heikentävät ilmanlaatua ajoittain ja katupöly keväisin. Poikkeavia ilmanlaatuongelmia eikä niistä aiheutuvia menoja ilmennyt vuonna 2014. Katujen hiekasta puhdistamisen kulut on mahdollista tulkita ainakin osin ympäristöperusteiseksi menoksi, mutta niitä ei ole tässä eritelty.

Lämmitysenergian tuotanto paikkakunnalla perustuu hyvin vahvasti teollisuuden omaan puuperäiseen polttoaineeseen, josta saadaan lämpöä (ja sähköä) yli tuotantolaitosten oman tarpeen ja Äänekosken Energia Oy:n välityksellä kaukolämpöverkkoon. Kaukolämmön jakelusta aiheutuvat kulut ja tuotot sisältyvät yhtiön tilinpäätökseen. Kaupungin kiinteistöjen kaukolämmityskuluja ei tässä lasketa ympäristömenoiksi, koska menojen peruste on ensisijaisesti lämmön hankinta eikä ilmastonsuojelu. Yhtiö ei energiamarkkinaviraston tilastojen perusteella ole päästökaupan piirissä.

Myös jätevesien laituskäsittelyn ja pääosin johtamisen toteuttaa Äänekosken Energia Oy. Kulut ja tuotot sisältyvät yhtiön tilinpäätökseen. Kaupungin kiinteistöjen jätevesilaskut olivat vuonna noin 150 000 euroa.

Kaupunki (tekninen lautakunta) järjestää osan jätehuoltoon kuuluvasta kuntalaisia palvelevasta toiminnasta ja perii siitä jätelain edellyttämällä tavalla maksun siten että sekä menot että tulot ovat noin 270 000 euroa. Suurin osa jätehuollon maksuliikenteestä kulkee yksityisten palveluntuottajien kautta. Kaupungin omien kiinteistöjen jätehuolto maksaa noin 340 000 euroa vuodessa, mistä jäteveron osuus on noin neljännes. Jätevero vuonna 2014 oli 50 euroa tonnilta. Jätevero on haittaveron luonteinen maksu. Vastaavia ovat myös mm. polttoaineverot. Kaupungin ajoneuvo- ja työkonkanta on siirtynyt Äänekosken kiinteistöhuollolle, eikä yhtiön polttoaineissa maksamien haittaverojen määrää ole tiedossa.

Tilikaudella ei tehty ympäristöinvestointeja tai ostettu maata suojeleutarkoituksiin. Biologisen monimuotoisuuden (luonnon) ja maiseman suojeeluun ei ole kaupungin talousarviossa osoitettu erillistä kustannuspaikkaa tai rahoituserää. Kaavoituksen yhteydessä teetetään luontoselvityksiä, jotka osittain realisoituvat luo-varauksina tai suojelemerkinä kaavoissa. Vireillä on kaksi esitystä METSO -suojeleuhjelmaan sisällytettävistä alueista

Tilivuonna 2014 ei ole tapahtunut merkittäviä ympäristövahinkoja eikä esille ole tullut uusia kaupungin maa-aluetta koskevia pilaantuneen maan puhdistustarpeita. Puhdistustarve saattaa syntyä, mikäli alueen käyttö muuttuu esimerkiksi teollisuusalueesta asuinalueeksi.

Maa-ainesluvut ja osa ympäristöluvista edellyttää luvanhaltijalta jälkihoidosta annettavan vakuuden, joka realisoituu, mikäli luvanhaltija laininlyö ympäristöhoidon, taikka jos ennen lainvoima myönnetty lupa kaatuu hallinto-oikeuskäsittelyssä. Saatuja vakuuksia oli tilikauden päättyessä yhteensä 33 kpl. Niiden yhteenlaskettu arvo oli 376 842 euroa. Kaupunki on pääosin luopunut omista maa-ainesten ottoalueista.

Kaupungin talousarvioon sisältyvät, edellä yksilöidyt ympäristömenot vuonna 2014 ovat olleet noin 1 000 000 euroa, josta suurimman osan muodostavat kiinteistöjen jäte- ja jätevesimaksut. Ympäristötuloja on syntynyt noin 325 000, eniten jätemaksuista.

2.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Lautakuntien selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Lautakuntakohtainen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä on esitetty luvussa 3 ”Talousarvion toteutuminen”.

Sisäisen valvonnan ohjeistus

Kuntalakiin tehtiin 1.7.2012 kunnan ja kuntakonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia muutoksia, jotka tulivat voimaan 1.1.2014. Olennaisin muutos on se, että valtuuston tehtäviin on lisätty määräys, jonka mukaan valtuuston tehtävänä on päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kuntalain muutoksen tavoitteena on vahvistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asemaa kunnassa ja kuntakonsernissa sekä yhdenmukaistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Äänekosken kaupunginvaltuusto on 13.10.2014 (§ 77) hyväksynyt Äänekosken kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja määrännyt ne tulemaan voimaan 1.11.2014 alkaen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa on määräykset seuraavista asioista:

- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoite ja tarkoitus
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut
- Kokonaisvaltainen riskienhallinta ja sisäinen valvonta osana kaupungin ja kaupunkikonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi ja raportointi
- Tilivelvollisuus

Ohjeen mukaan

- **Valtuusto** päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Valtuusto hyväksyy hallintosäännön, johon on sisällytetty tarvittavat määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Valtuusto arvioi toiminnan ja talouden tavoitteiden asettamisen ja määrärahojen myöntämisen yhteydessä päätösten vaikutuksia ja riskejä. Valtuusto käsittelee tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä selonteot sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä konsernivalvonnasta ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille hyväksyessään tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun ja tilintarkastuskertomuksen perusteella.
- **Kaupunginhallituksella ja kaupunginjohtajalla** on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. **Kaupunginhallitus** laatii selonteot sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä konsernivalvonnasta osana tilinpäätöksen toimintakertomusta. **Kaupunginjohtajalla** on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessien yksityiskohtaisesta ohjeistamisesta.
- **Kaupunginhallituksen alaiset toimielimet (lautakunnat)** vastaavat omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.
- **Johtavien viranhaltijoiden**, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäisen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta valvonnasta vastuussa olevalle toimielimelle.
- **Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat** vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.
- **Konsernijohto (Kaupunginjohtaja ja kaupunginhallitus)** vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta (konsernivalvonta).

- **Tarkastuslautakunta** vastaa kunnan ulkoisesta valvonnasta yhdessä tilintarkastajan kanssa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida arviointikertomuksessa, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet.
- **Tilintarkastajan** tehtävänä on tarkastaa viimeistään toukokuun loppuun mennessä kunkin tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen laatiminen ja antaa kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset ja esitetään onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtävälleen johtavalle viranhaltijalle myöntää vastuuvapaus.
- **Henkilöstö** hoitaa tehtäväkuvansa mukaiset tehtävät ja niihin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt, toimii tavoitteiden ja annettujen sääntöjen mukaisesti, kehittää toimintatapoja sekä ylläpitää ja jatkuvasti kehittää ammatillista osaamistaan.

Lisäksi kaupunginvaltuusto on 8.12.2014 hyväksynyt taloussäännön (§ 90), missä annetaan Äänekosken kaupungin taloussuunnittelua, taloushallintoa sekä muuta taloudenhoitoa koskevat määräykset.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Vuoden 2014 aikana kaupungissa otettiin käyttöön uusi menetelmä sisäisen valvonnan toimivuuden ja tilan arviointiin. Menetelmää varten laadittiin oma yhtäläinen ohjelma, johon koottiin kaikki tunnistetut sisäisen valvonnan arviointikohteet. Kohteita tunnistettiin noin 150 ja kohteet jaettiin viiteen eri pääryhmään COSO-mallin mukaisen sisäisen valvonnan viitekehyksen mukaisesti:

- valvontaympäristö
- informaatio ja kommunikaatio
- valvontatoimenpiteet
- riskienarviointi
- seuranta

Kohteet arviointiin asteikolla 1 – 4. Yhteenvedon voidaan todeta, että sisäisen valvonnan tila on kaupungissa kohtalaisen hyvällä tasolla. Suurimmat puutteet ovat informaation ja riskienarvioinnin osa-alueilla.

Alla on esitetty koonnokset toimialoittain arviointien tuloksista:

Toimiala:

Keskushallinto

VALVONTAYMPÄRISTÖ	●	3,37	Hyvä
INFORMAATIO JA KOMMUNIKAATIO	●	3,00	Hyvä
VALVONTATOIMENPITEET	●	3,38	Hyvä
RISKIENARVIOINTI	●	4,00	Erinomainen
SEURANTA	●	3,75	Erinomainen
KOKONAISUUS:	●	3,39	Hyvä

Toimiala:

Perusturva

VALVONTAYMPÄRISTÖ	●	3,48	Hyvä
INFORMAATIO JA KOMMUNIKAATIO	●	3,25	Hyvä
VALVONTATOIMENPITEET	●	3,57	Erinomainen
RISKIENARVIOINTI	●	2,80	Tyydyttävä
SEURANTA	●	4,00	Erinomainen
KOKONAISUUS:	●	3,48	Hyvä

Toimiala:

Kasvun ja oppimisen toimiala

VALVONTAYMPÄRISTÖ	●	3,44	Hyvä
INFORMAATIO JA KOMMUNIKAATIO	●	2,75	Tyydyttävä
VALVONTATOIMENPITEET	●	3,12	Hyvä
RISKIENARVIOINTI	●	2,00	Tyydyttävä
SEURANTA	●	3,25	Hyvä
KOKONAISUUS:	●	3,11	Hyvä

Toimiala: Tekninen ja ympäristötoimiala

VALVONTAYMPÄRISTÖ	● 3,24	Hyvä
INFORMAATIO JA KOMMUNIKAATIO	● 2,75	Tyydyttävä
VALVONTATOIMENPITEET	● 3,24	Hyvä
RISKIENARVIOINTI	● 2,80	Tyydyttävä
SEURANTA	● 2,33	Tyydyttävä
KOKONAISUUS:	● 3,13	Hyvä

Toimiala: Vapaa-aikatoimi

VALVONTAYMPÄRISTÖ	● 3,43	Hyvä
INFORMAATIO JA KOMMUNIKAATIO	● 3,50	Erinomainen
VALVONTATOIMENPITEET	● 3,50	Erinomainen
RISKIENARVIOINTI	● 2,60	Tyydyttävä
SEURANTA	● 3,00	Hyvä
KOKONAISUUS:	● 3,40	Hyvä

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupunkiorganisaation toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksistä tehtyjen oikaisuvaatimusten/valitusten määrä oli vähäinen. Kaupunginhallituksen tietoon ei ole tullut sellaisia valituksia, joiden tekemisen perusteena olisi ollut selkeästi sisäisen valvonnan puutteellisuudesta aiheutunut lakien, ohjeiden, päätösten tai hyvän hallintotavan noudattamisen laiminlyönti.

Kaupunginhallituksen tietoon ei myöskään ole saatettu lautakuntien ja johtokuntien sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevissa selonteoissa sellaista säännöistä, ohjeista, sopimuksista tai päätöksistä poikkeavaa viranomaistoimintaa, jonka seurauksena kaupunki olisi joutunut syytteeseen tai muutoin korvausvastuuseen.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kaupungin vuoden 2014 talousarviossa vastuualuetasolla sitovista määrärahoista määräraha ylitettiin 4 vastuualueen osalta, joista 1 oli yli 50.000 euron ylityksiä. Vastaavasti määräraha-alituksissakin oli varsin olennaisia poikkeamia verrattuna talousarvioon.

Kaupungin toiminnassa ja taloudessa on edelleen pyrittävä tarkempaan seurantaan ja ennakointiin niin, että mahdolliset poikkeamat havaitaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa eikä yllätyksiä pääse tapahtumaan. Vuoden 2013 aikana siirryttiin menetelmään, jossa talousjohtaja raportoi kaupunginhallitukselle kuukausittaisessa talouskatsauksessaan kaupunki- ja lautakuntatasolla talousarvion toteumaa ja tilinpäätösnustetta sekä kaupungin investointien toteumaa. Tämä on lisännyt päättäjien tietoisuutta tavoitteiden toteutumisesta ja kaupungin taloudellisesta tilanteesta. Järjestelmää kehitettiin edelleen vuonna 2014.

Laskujen hyväksyntä tapahtuu sähköisesti erillisessä ostoreskontraohjelmassa. Laskuille on määritelty sekä asiatarkastajat että hyväksyjät kustannuspaikoittain.

Vuoden 2014 aikana tarkastettiin kaikki Äänekosken kaupungin hallinnoimat käteiskassat ja tarkastuksista laadittiin erilliset tarkastusmuistiot ja yhteenvetona tarkastuskertomus toimenpidesuosituksineen. Tarkastuksissa ei havaittu mitään suurempia virheellisyyksiä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 13.10.2014 (§ 77). Vs. kaupunginjohtaja antoi viranhaltijapäätöksellään riskienhallinnan ohjeen 18.12.2014. Ohje noudattelee ISO 31000 standardia (Riskienhallinta, Pe-

riaatteet ja ohjeet). Ohjeella ohjeistetaan, miten riskienhallinta toteutetaan käytännössä. Ohjetta sovelletaan kaupungin kaikilla organisaatiotasoilla sekä konsernin tytäryhteisöissä.

Riskienhallinnan prosessissa määritetään toimintaympäristö, jonka jälkeen riskit tunnistetaan, analysoidaan ja arvioidaan niiden merkitys/vaikeuttavuus. Riskianalyysin lopuksi valitaan ne riskit, jotka valitaan riskienhallinnan toimenpideohjelmaan erillisesti seurattaviksi riskeiksi. Toimenpideohjelmaan on valittava kaikki riskit, joiden riskitaso on merkittävä tai sietämätön ja lisäksi toiminnan kannalta oleellimmat kohtalaisen riskitason riskit.

Äänekosken kaupungissa riskien arvioinnissa käytetään johtoryhmän laatimaa Excel -pohjaista riskienhallintatyökalua. Toimialakohtaiset riskit arvioidaan kokonaisvaltaisesti vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Erilliset riskiarvioinnit (mm. projektit, hankkeet, erilliset investoinnit) laaditaan tarpeen esiintyessä, käyttäen samaa Excel -työkalua.

Kaupungin kokonaisvaltainen riskienhallintaprosessi toteutettiin toimialoittain (toimialojen johtoryhmät) vuoden 2014 aikana. Yhteenvetona todetaan, että merkittävimmät riskit tunnistettiin liittyvän sote-uudistuksen epäonnistumiseen, työllisyystilanteen heikentymiseen, taloustilanteen heikentymiseen ja tietojärjestelmien toimimattomuuteen. Toimialakohtaisten riskienhallinnan toimenpideohjelmien toteutumista seurataan toimialojen omissa johtoryhmissä sekä kokonaisvaltaisesti kaupungin johtoryhmässä, talousarvioprosessissa sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Toimialojen vastuuviranhaltijat seuraavat oman vastuualueensa tavoitteiden toteutumista jatkuvan seurannan menetelmällä. Osavuosisatukset talouden ja toiminnan osalta on laadittu ohjeistuksen mukaan. Taloudelliset päätökset on tehty toimivallan puitteissa. Ostolaskujen hyväksymismenettely on ohjeistettu ja toimialat ovat pääsääntöisesti pysyneet niitä noudattamaan.

2.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelmassa esitetään tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikaudella syntyneet tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen.

TAULUKKO 4 TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

TULOSLASKELMA, 1000 €

	2014	2013	Muutos	Muutos -%
Toimintatuotot	17 822	17 555	267	1,52
Valmistus omaan käyttöön	2	32	-30	-94,67
Toimintakulut	-123 513	-123 883	370	-0,30
Toimintakate	-105 689	-106 296	607	-0,57
Verotulot	71 081	71 871	-790	-1,10
Valtionosuudet	40 355	41 855	-1 500	-3,58
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 166	1 150	16	1,39
Muut rahoitustuotot	519	520	-1	-0,19
Korkokulut	-663	-977	314	-32,14
Muut rahoituskulut	-2	-10	8	-83,29
Vuosikate	6 769	8 114	-1 345	-16,58
Poistot ja arvonalentumiset	-5 520	-5 737	217	-3,78
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0,00
Satunnaiset kulut	0	0	0	0,00
Tilikauden tulos	1 249	2 377	-1 128	-47,46
Tilinpäätössiirrot	20	20	0	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 269	2 397	-1 128	-47,07

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	14,43	14,17
Vuosikate / Poistot, %	122,63	141,44
Vuosikate, euroa / asukas	340	404
Asukasmäärä 31.12.	19 919	20 081

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista: = 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)

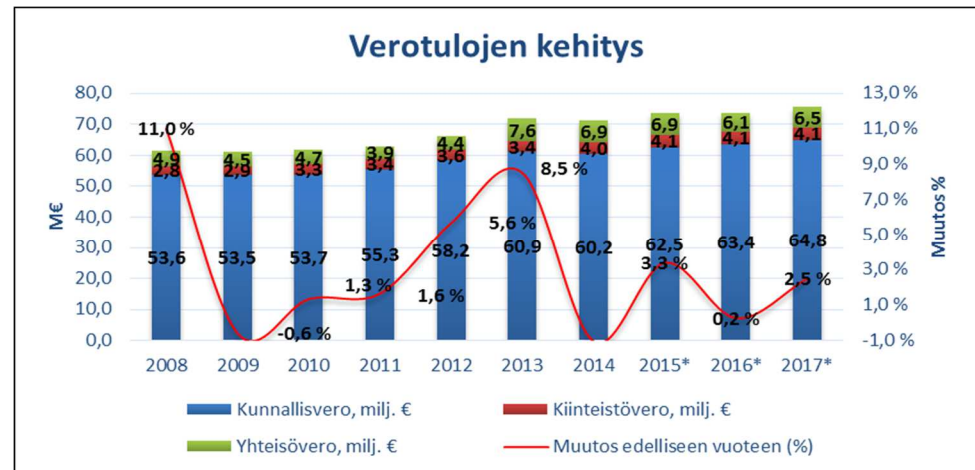
Vuosikate prosenttia poistoista: = 100 * vuosikate / poistot

Toimintatuotot olivat vuoden 2014 tilinpäätöksessä 17,8 milj. euroa, ja ne kasvoivat 0,3 milj. euroa (1,5 %) vuodesta 2013.

Tilivuoden 2014 toimintakulut olivat 123,5 milj. euroa ja ne vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 0,4 milj. euroa (0,3 %). Toimintakuluista suurimman euromääräisen kasvun aiheutti palvelujen oston kasvu (noin 0,9 milj. euroa / 1,9 %). Henkilöstökulut laskivat puolestaan noin 1,5 miljoonaa euroa (2,5 %).

Kaupungin verotulot vähenivät noin 0,8 milj. euroa (1,1 %) ja valtionosuudet puolestaan laskivat noin 1,5 milj. euroa (3,6 %). Kiinteistöveron kertymä kasvoi 0,6 milj. euroa vuodesta 2014, mutta yhteisö- ja kunnallisverojen kertymät jäivät molemmat noin 0,7 milj. euroa edellisvuotta pienemmiksi.

KUVA 4 VEROTULOJEN KEHITYS

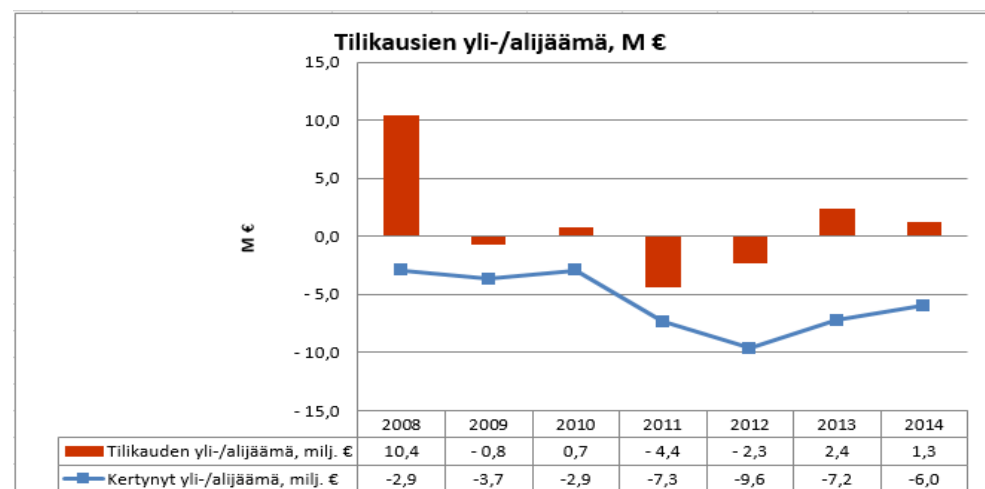

Vuonna 2014 kaupungille kertyi korkotuottoja noin 1,2 milj. euroa, eli noin 16 tuhatta euroa enemmän kuin edellisellä vuonnalla. Muita rahoitustuottoja kaupungille kertyi noin 0,5 milj. euroa.

Korkokulut olivat noin 0,7 milj. euroa (budjetoitu 0,8 milj. euroa) ja ne olivat 0,3 milj. euroa edellisvuotta pienemmät. Korkokuluihin vaikutti erityisesti vuoden 2014 alhainen korkotaso. Tilinpäätösvuonna 2014 pitkäaikaisten lainojen pääomalla painotettu keskiporkko oli 0,827 %.

Tilikauden ylijäämä oli 1,3 milj. euroa, ja se oli alkuperäistä talousarviota noin 0,3 milj. euroa heikompi ja viime vuodesta tulos laski 1,1 miljoonaa euroa.

KUVA 5 TUNNUSLUVUN TILIKAUSIEN YLI- / ALIJÄÄMÄ KEHITYS

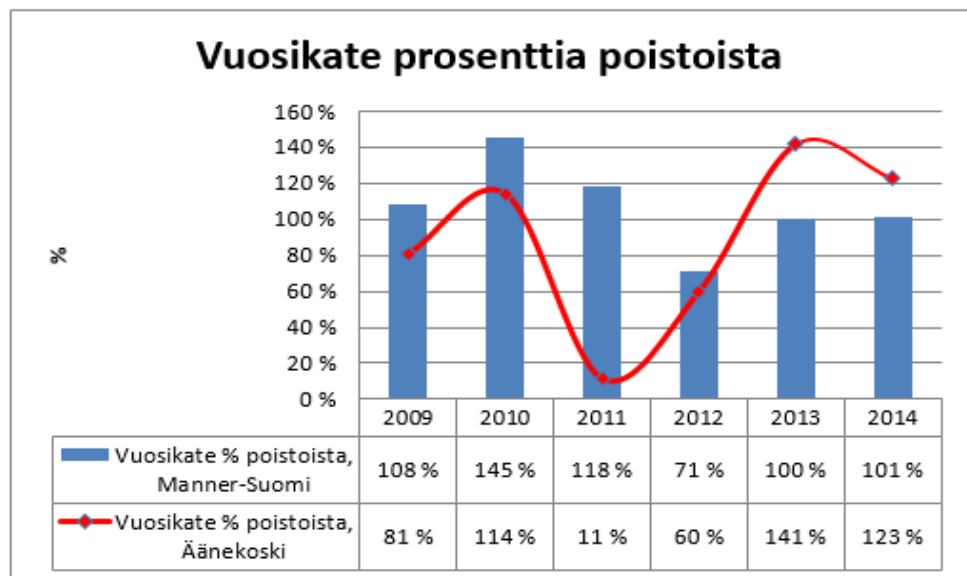
Tuloslaskelman tunnusluvut

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Kaupungin vuosikate oli 6,8 milj. euroa ja se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 1,3 milj. euroa (16,6 %).

Vuosikate prosenttia poistoista on tunnusluku, joka osoittaa kunnan tulorahoituksen riittävyyden investointeihin. Tunnusluvun ollessa 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

KUVA 6 TUNNUSLUVUN "VUOSIKATE PROSENTTIA POISTOISTA" KEHITYS

Äänekosken vuosikate prosenttia poistoista oli 123 %, kun luku edellisenä vuonna oli 141 %. Tällä tunnusluvulla mitattuna kaupungin tulorahoitus oli riittävä investointeihin nähden.

Vuosikate euroa / asukas on tunnusluku, jota käytetään tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Äänekoskella vuonna 2014 vuosikate per asukas oli 340 euroa, kun se koko maassa oli 373 €. Äänekosken keskimääräinen investointien omahankintameno (=tavoitearvo) oli 615 euroa/asukas. Viimeisen kuuden vuoden aikana kaupunki ei ole kertaakaan saavuttanut tavoitearvoa.

2.4 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki rahan lähteet ja rahan käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli rahoituslaskelma kertoo, lisääntyivätkö vai vähenivätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana.

TAULUKKO 5 RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

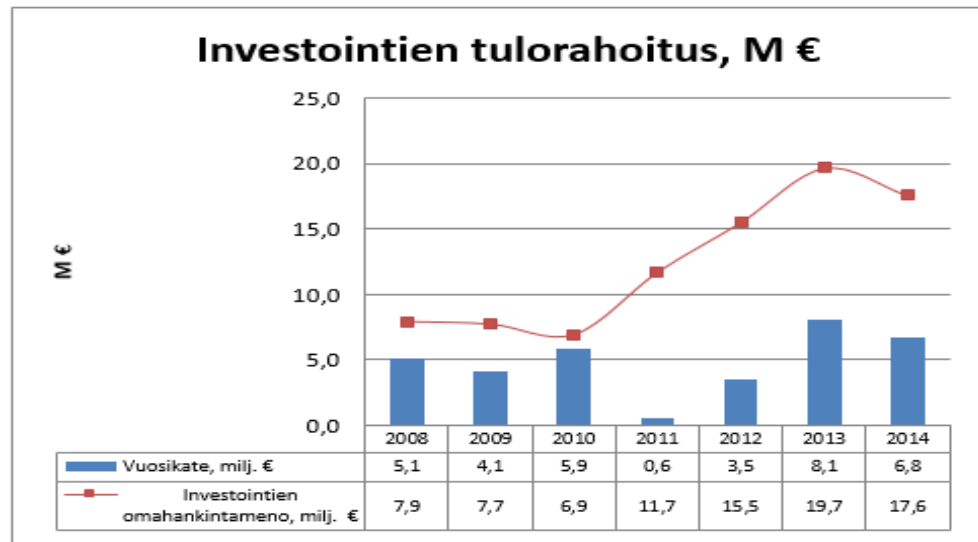
RAHOITUSLASKELMA, 1000 €	2014	2013
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 769	8 114
Satunnaiset erät, netto		0
Tulorahoituksen korjauserät	-405	-454
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-17 683	-20 178
Rahoitusosuudet investointeihin	121	499
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	476	729
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 722	-11 289
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-377	
Antolainasaamisten vähennykset	262	40
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 500	15 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 203	-10 390
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 500	8 000
Oman pääoman muutokset		0
Muut maksuvalmiuden muutokset	519	-1 374
Rahoituksen rahavirta	9 200	11 276
Rahavarojen muutos	-1 522	-13
Rahavarat 31.12.	3 283	4 805
Rahavarat 1.1.	4 805	4 818
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelt	-43 617	-35 177
Investointien tulorahoitus, %	38,54	41,23
Lainanhoitokate	0,50	0,80
Kassan riittävyys, pv	7,66	11,28
Asukasmäärä 31.12.	19 919	20 081

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT
Investointien tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$
Pääomamenojen tulorahoitus, % = $100 \cdot \text{vuosikate} / (\text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainanlyhennykset})$
Lainanhoitokate = $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$
Kassan riittävyys (pv) = $365 \text{ pv} \cdot \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Tilinpäätöksessä 2014 varsinaisen toiminnan rahavirta, eli tulo-rahoitus oli 6,4 milj. euroa, eli 1,3 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2013.

Investointien määrä vuonna 2014 oli 17,7 milj. euroa eli 2,5 milj. euroa (12,4 %) vähemmän kuin vuonna 2013. Rahoitusosuuksia investointeihin saatiin noin 0,1 milj. euroa ja käyttöomaisuuden myyntituloja kertyi noin 0,5 milj. euroa.

KUVA 7 INVESTOINTIEN TULORAHOITUKSEN KEHITYS

Antolainoja maksettiin kaupungille takaisin 262 tuhatta ja uusia antolainoja myönnettiin 67 tuhatta.

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 14,2 milj. euroa ja uusia pitkäaikaisia lainoja otettiin 18,5 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä nousi 4,5 milj. euroa.

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli -10,7 milj. euroa ja rahoitustoiminnan rahavirta oli 9,2 milj. euroa. Kaupungin rahavarat vähenivät täten 1,5 milj. €. Vuoden lopussa rahavarat olivat noin 3,3 milj. euroa.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

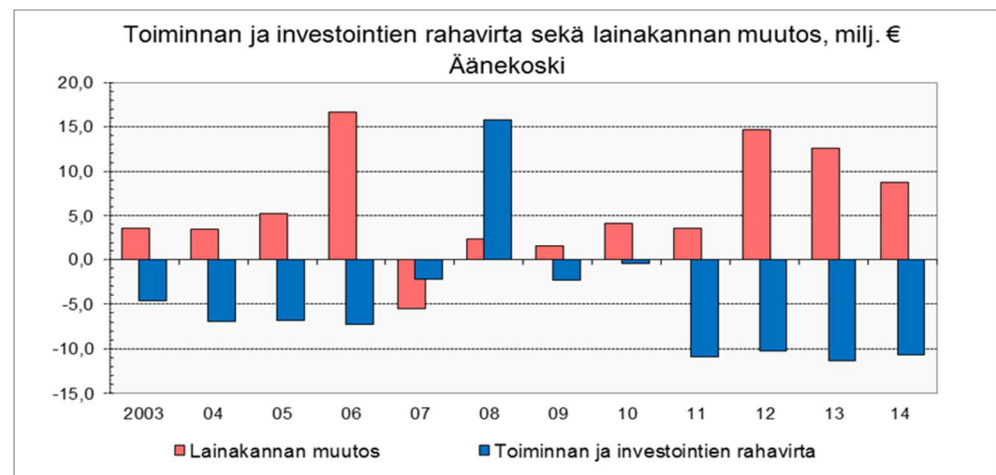
Rahoituslaskelman välitulokseksi **toiminnan ja investointien rahavirta** itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kas-savaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien

omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Äänekosken kaupungilla toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viimeiseltä viideltä vuodelta on noin 43,6 miljoonaa negatiivinen. Omarahoitusvaatimus ei näin ollen täyty, eikä nykyisellä investointitahdilla tule lähivuosina täyttymäänkään, vaan päinvastoin, kaupunki velkaantuu lisää.

KUVA 8 TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA SEKÄ LAINAKANNAN MUUTOS

Investointien tulorahoitus – tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien tulorahoitusprosentti Äänekoskella oli 38,54 %. Loput investointien rahoitustarpeista katettiin rahoituksen rahavirralla (lainalla) sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden realisoinneilla.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Äänekosken kaupungin lainanhoitokate oli 0,5, kun se edellisenä vuonna oli 0,8.

Kassan riittävyys, pv -tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Kassan riittävyys kaupungilla oli 31.12.2014 yhteensä 7,66 päivää. Kassan riittävyys vähentyi edelliseen vuoteen verrattuna 3,6 päivää.

2.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

TAULUKKO 6 TASELASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

TASE, 1000 €

VASTAAVAA	2014	2013	VASTATTAVAA	2014	2013
A PYSYVÄT VASTAAVAT	162 282	150 195	A OMA PÄÄOMA	72 601	71 332
I Aineettomat hyödykkeet	871	1 038	I Peruspääoma	78 497	78 497
1. Aineettomat oikeudet		11	II Arvonkorotusraho		
2. Tietokoneohjelmistot	102	138	III Muut omat rahastot	85	85
3. Muut pitkävaikuttiset menot	769	888	IV Edell. tilikauden yli-/alijäämä	-7 249	-9 647
4. Ennakkomaksut			V Tilikauden yli-/alijäämä	1 269	2 397
II Aineelliset hyödykkeet	116 959	104 826	B POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	235	255
1. Maa- ja vesialueet	20 198	18 806	1. Poistoero	235	255
2. Rakennukset	81 972	51 731	2. Vapaaehtoiset varaukset		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 758	9 946	C PAKOLLISET VARAUKSET	6	6
4. Koneet ja kalusto	1 830	919	1. Eläkevaraukset		
5. Muut aineelliset hyödykkeet	260	263	2. Muut pakolliset varaukset	6	6
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	2 941	23 160	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	344	272
III Sijoitukset	44 452	44 332	1. Valtion toimeksiannot	43	24
1. Osakkeet ja osuudet	19 339	19 334	2. Lahoitusrahastojen pääomat		
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset			3. Muut toimeksiantojen pääomat	301	248
3. Muut lainasaamiset	24 803	24 998	E VIERAS PÄÄOMA	97 355	88 382
4. Muut saamiset	310		I Pitkäaikainen	43 065	36 231
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	11	53	1. Joukkovelkakirjalainat		
1. Valtion toimeksiannot	11	53	2. Lainat rah- ja vak.laitoksilta	43 050	35 290
2. Lahoitusrahastojen erityiskatt.			3. Lainat julkisyhteisöiltä		933
3. Muut toimeksiantojen varat			4. Lainat muilta luotonantajilta		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 248	9 998	5. Saadut ennakot		
I Vaihto-omaisuus	25	30	6. Ostovelat		
1. Aineet ja tarvikkeet			7. Liittymismaksut ja muut velat	16	8
2. Keskeneräiset tuotteet			8. Siirtovelat		
3. Valmiit tuotteet/tavarat			II Lyhytaikainen	54 289	52 151
4. Muu vaihto-omaisuus	25	30	1. Joukkovelkakirjalainat		
5. Ennakkomaksut			2. Lainat rah- ja vak.laitoksilta	36 740	34 770
II Saamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä	933	933
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Myyntisaamiset			5. Saadut ennakot	161	3
2. Lainasaamiset			6. Ostovelat	8 626	8 232
3. Muut saamiset			7. Liittymismaksut ja muut velat	943	1 023
4. Siirtosaamiset			8. Siirtovelat	6 885	7 190
Lyhytaikaiset saamiset	4 940	5 163	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	170 540	160 247
1. Myyntisaamiset	2 041	1 748			
2. Lainasaamiset		35			
3. Muut saamiset	2 369	2 851			
4. Siirtosaamiset	529	529			
III Rahoitusomaisuusarvopaperit	9	9			
1. Osakkeet ja osuudet	9	9			
2. Sijoitukset rahamarkkinainstr.					
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit					
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 274	4 796			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	170 540	160 247			

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2014	2013
Omanvaraisuusaste, %	42,75	44,67
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	75,19	67,32
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000	-5 980	-7 249
Kertynyt yli-/alijäämä, /asukas	-300	-361
Lainakanta 31.12., 1000	80 723	71 926
Lainakanta 31.12., /asukas	4 053	3 582
Lainasaamiset, 1000	24 803	24 998
Asukasmäärä 31.12.	19 919	20 081

TUNNUSLUKUIEN LASKENTAKAAVAT

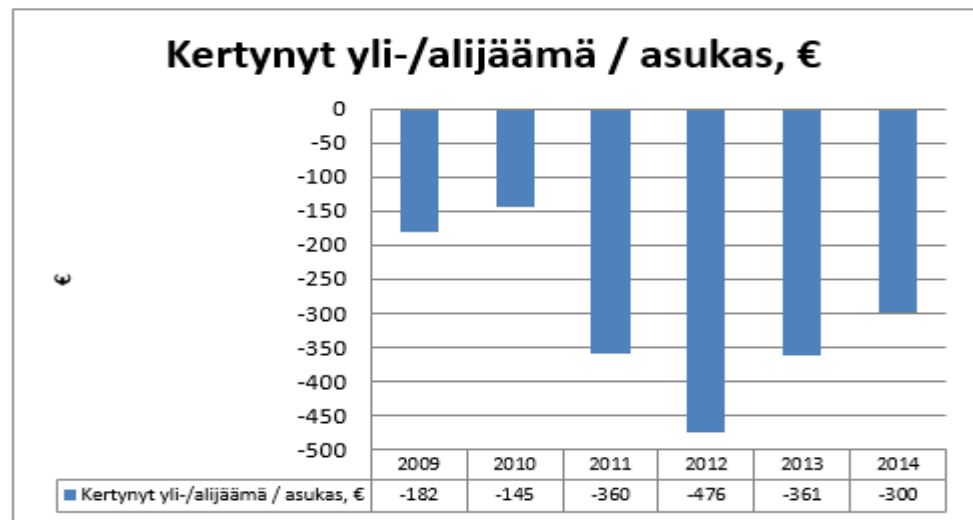
Omanvaraisuus -% = $100 \times (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Kaupungin taseen loppusumma oli 170,5 milj. euroa ja se kasvoi 10,3 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna, lähinnä poistoja suurempien investointien seurauksena.

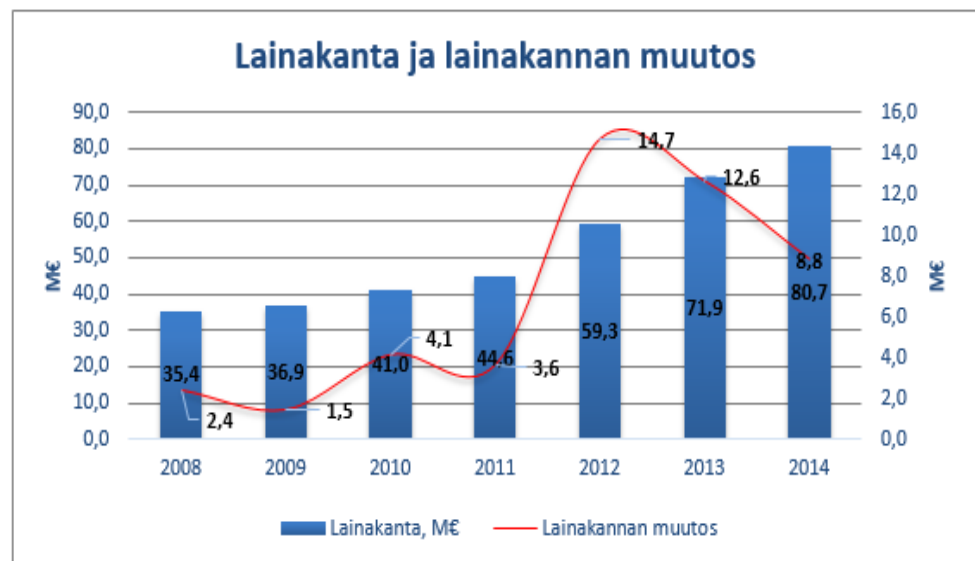
Kaupungin kertynyt alijäämä oli 6,0 miljoonaa euroa (7,2 M€) ja asukasta kohden laskettuna alijäämä oli 300 euroa/asukas (361 € / as).

KUVA 9 KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ ASUKASTA KOHTI

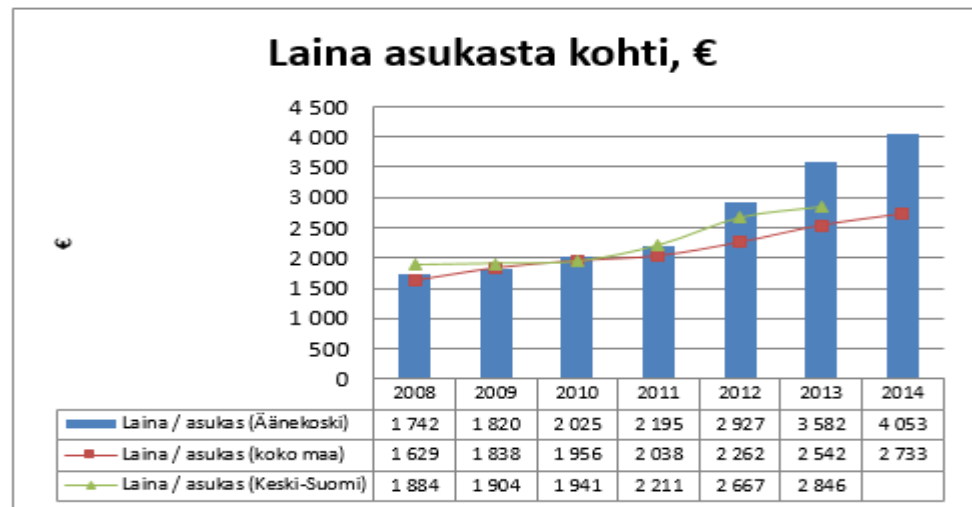
Kaupungin lainakanta oli 80,7 milj. euroa ja lainakanta kasvoi noin 8,8 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna.

KUVA 10 LAINAKANTA JA LAINAKANNAN MUUTOS, M€

Lainat asukasta kohden olivat 4.053 euroa/asukas (3.582 euroa/asukas).

KUVA 11 LAINA ASUKASTA KOHTI, €

Nettovelkaa puolestaan oli vuodenvaihteessa noin 55,9 milj. euroa ja asukasta kohden nettovelkaa oli 2.807 euroa.

TAULUKKO 7 NETTOVELAN KEHITYS 2013 - 2014

	2014	2013
Lainakanta	80 723	71 926
Antolainat	24 803	25 033
Nettovelka:	55 921	46 894
Nettovelka / asukas €	2 807	2 335

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä vertaamalla taseen omia pääomia taseen loppusummaan, eli kertoo kuinka paljon yrityksellä on omaa pääomaa suhteessa kokonaispääomaan. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Äänekosken kaupungin vuoden 2014 tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 42,75 %, kun se vuoden 2013 lopussa oli 44,67 %. Tunnusluvun tulokintaohjeiden mukaan kaupungilla on merkittävän suuri velkarasite.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluvulla arvioidaan sitä, minkälaisen tulorahoitusvaatimuksen vieras pääoma kunnalle asettaa. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Suhteellisen velkaantumisen tunnusluku 31.12.2014 oli 75,19 % ja vuonna 2013 67,32 %.

2.6 Kokonaistulot ja -menot

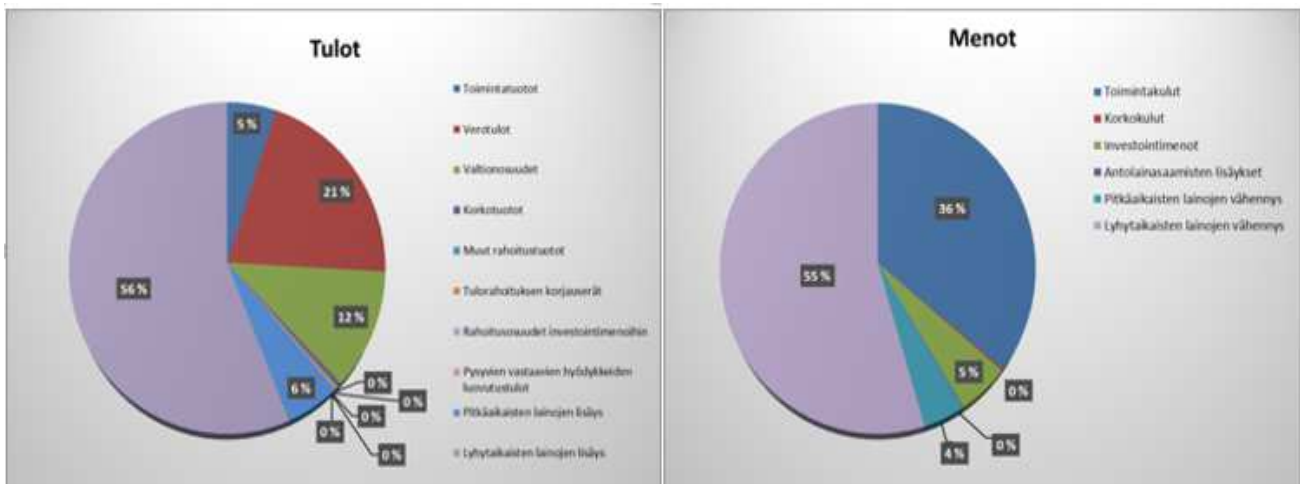
Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TAULUKKO 8 KOKONAISTULOT JA -MENOT, 1000 €

KOKONAISTULOT JA -MENOT, 1000 €

TULOT		MENOT	
Toiminta	%	Toiminta	%
Toimintatuotot	17 822	Toimintakulut	123 513
- Valmistus omaan käyttöön	2	- Valmistus omaan käyttöön	0,0 %
Verotulot	71 081	Korkokulut	663
Valtionosuudet	40 355	Muut rahoituskulut	2
Korkotuotot	1 166	Satunnaiset kulut	0,0 %
Muut rahoitustuotot	519	Tulorahoituksen korjaukset	0,0 %
Satunnaiset tuotot	0,0 %	Pakollisten varausten muutos	0,0 %
Tulorahoituksen korjaukset	0,0 %	Pysyvien vastaavien	
- Pysyvien vastaavien		hyödykkeiden luovutustappiot	-62
hyödykkeiden luovutusvoitot	-467		0,0 %
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	121	Investointimenot	17 683
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	476		5,1 %
			0,0 %
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	262	Antolainasaamisten lisäykset	377
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 500	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	14 203
* Lyhytaikaisten lainojen lisäys	193 000	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	188 500
Oman pääoman lisäykset	0,0 %	Oman pääoman vähennykset	0
			0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	342 838	Kokonaismenot yhteensä	344 879
	100,0 %		100,0 %

KUVA 12 TULOT JA MENOT (%-OSUUS)

2.7 Kuntakonsernin toiminta ja sen talous

2.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

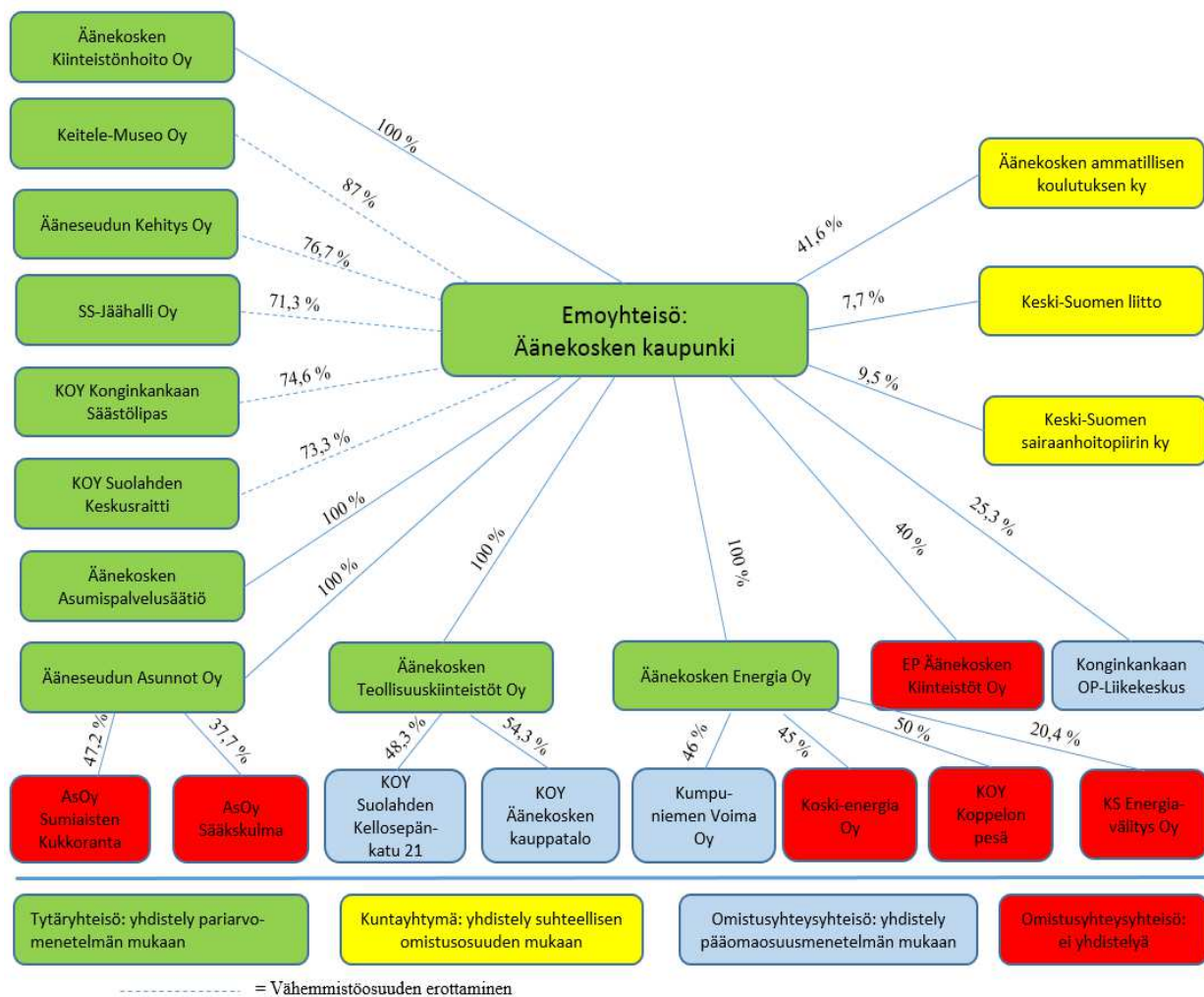
Kuntalakiin on otettu säännökset kuntakonsernista ja kunnallisista liikelaitoksista. Kuntalakia on muutettu (519/2007) siten, että muutokset koskevat konserniohjausta ja -valvontaa sekä konsernitilinpäätöksen laatimista kunnassa ja kuntayhtymässä, hallintolain yhteisöjäävisäännöksen poikkeusta kuntalaissa, sekä kunnallista liikelaitosta ja liikelaitoskuntayhtymää.

Kuntalain 13 §:ään on lisätty valtuuston konsernijohtamiseen liittyvät tehtävät. Valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista (13 §). Valtuuston asemaa kuntakonsernin tavoitteiden asettajana on korostettu ja samalla on selkeytetty erityisesti valtuuston ja hallituksen työnjakoa.

Kunta tytäryhtiöineen muodostaa kuntakonsernin (§ 16a). Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut johtosäätöissä määrätyt viranomaiset (25a 1 §).

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä (25a 2 §).

- Konsernijohto antaa ohjeet kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille.
- Konsernijohto antaa ohjeet tytäryhtiöille.
- Konsernijohtoon päätökset ohjaavat myös kunnan valitsemien edustajien toimintaa tytäryhteisöjen toimielimissä.
- Konsernijohtoon päätökset eivät sido oikeudellisesti tytäryhtiöiden toimielimiä.

KUVA 13 ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN KONSERNIRAKENNE JA OMISTUSOSUUDET 31.12.2014

2.7.2 Konsernin toiminnanohjaus

Kaupunkikonserniin kuuluu kaupunkiorganisaation lisäksi yhtiöitä ja muita yhteisöjä. Omistajaohjauksella tarkoitetaan niitä tavoitteita ja menettelytapoja, joita kaupunki omistajana kohdistaa yhtiöihin ja yhteisöihin. Äänekosken uudet Kuntalain (519/2007) mukaiset konserniohjeet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.12.2012 (§ 79).

Miten konserniohjaus on järjestetty

Äänekosken kaupungin uudet konserniohjeet tulivat voimaan 10.12.2012. Ohjeessa on määritelty konsernijohto ja sen tehtävät. Ohjeella varmistetaan tytäryhteisöille asetettujen omistajapoliittisten linjausten ja toiminnallisten sekä taloudellisten tavoitteiden toteutus. Lisäksi ohjeella määritellään miten tytäryhteisöjen ohjaus, seuranta, raportointi ja valvonta järjestetään.

Kaupungin yleiset konsernitavoitteet

- Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kaupungin strategian toteutumista.
- Konserniyhteisöjen on toimittava taloudellisesti ja kannattavasti ja niiden tulee tehostaa toimintaansa.
- Konsernin ja kaupunginhallituksen välisen omistajaohjauksen kehittäminen edelleen.

Yhtiökohtaiset sitovat tavoitteet

Ääneseudun Asunnot Oy

- Asuntojen käyttöastetavoite 90 - 95 %
 - tavoite ei toteutunut, käyttöaste oli 86,7 %
- Hoito- ja pääomakulut katettava omalla tulorahoituksella pois lukien perusparannukseen verrattavat isommat korjaukset (omakustannuseriaate)
 - toteutunut
- Lainojen lyhentymisen vuosittain netto 0,5 - 1,0 M€ (pois lukien perusparannuksien lainanotto).
 - toteutunut

Äänekosken Energia Oy

- Liikevoitto 2.087.000 euroa
 - ei toteutunut (1.973.000)
- Kaupungille maksettava osinko 400.000 euroa vuoden 2014 tuloksesta
 - toteutunut

Äänekosken Kiinteistöhoito Oy

- Yhtiön tulos 2014 vähintään 3 - 5 %
 - toteutunut (3,0 %)
- Kaupunkiasiakkuuden 100 % haltuunotto ja toimintojen /käytäntöjen yhtenäistäminen
 - toteutunut osittain, toiminnallisesti tilanne on hyvällä tasolla, mutta ongelmia on vielä laskutuksen kokonaisuuden läpimenoprosessissa.
- Isännöinti-/kirjanpito liiketoiminnan nosto kannattavaksi (tulos 2014 vähintään 0 % ja 2015 vähintään 5 %)
 - ei toteutunut, isännöinnin tulos on edelleen tappiollinen n. -10 %. Vuoden 2015 aikana tulokseen vaikuttaa positiivisesti henkilöstöjärjestelyistä tapahtuvat muutokset mm. eläköitymiset ja mahdollistamat henkilöstösiirrot yhtiön sisällä sekä taloushallintajärjestelmän muutokset.

- Huoltoliiketoiminnan kannattavuuden nosto +5 %
 - ei toteutunut, huollon tulos oli noin 4 %.

Ääneseudun kehitys Oy

- Kasvu- ja Biotalous INKA -ohjelman käynnistäminen ja hankkeistaminen teemoittain, biotalouden edistäminen (uuden sukupolven tuotteet)
 - toteutunut, kolme hanketta on vireillä (INKA, Life+, Biopooli)
- Matkailun kehittäminen (Road map), maaseutu ja luontomatkailu
 - ei toteutunut, varsinainen hankehaku voidaan aloittaa vuoden 2015 puolella, koska rahoituksen haku siirtyi.
- Kasvuyritystoiminnan edistäminen
 - toteutui osittain, kansainvälistymispalveluja tarjottiin tietyille yritysryhmille, lähinnä Barentsin meren alueelle. Yrityksiä tuettiin ja avustettiin investointirahoituksen haussa. Kasvun mahdollisuuksia myös Pietarista kartoitettiin, mutta tilanteen muuttuessa syksyllä huonommaksi kaupanedistämismatkasta luovuttiin.
- Toiminta-alustojen kehittäminen
 - toteutui, yhteistyöverkosto rakennettiin 3D-tulostuksen ympärille. Tapahtumia aiheen tiimoilta 7 kpl. Kehitysyhtiö oli 3D-koulutuksen valmistelussa tiiviisti mukana. Yhtiö osallistui biotuotetehtaan sivuvirtojen hyödyntämisverkoston rakentamiseen. Erilaisia tilaisuuksia ja vierailuja tehtiin paikallisiin yrityksiin. Tehtiin toimenpiteitä kiertotalouden edistämiseksi. Logististen palvelujen esiselvitys tehtiin Kotakennään alueelle.
- Imagomarkkinointi; yritys, asukas ja matkailunäkökulmista
 - toteutui, biotuotetehdashanke sai positiivista näkyvyyttä valtakunnan tasolla ja käynnisti useita yritys-kontakteja. Kehitysyhtiön ja sen palveluiden näkyvyyden lisääntyminen paikallisesti toteutui hyvin. UIT-yhteistyön julkistaminen. Markkinointiryhmä aloitti markkinointistrategian laadinnan.
- Strategisesti tärkeiden elinkeinoelämän toimitilahankkeiden toteutuksen varmistaminen
 - toteutui osittain, biotuotetehdasprojektiin liittyvä majoituskartoituksen tehtiin, mutta muilta osin työ on vielä kesken.
- Yritystoiminnan aktivointi ja uusien yritysten houkuttelu
 - toteutui, raskaankaluston huolto- ja varaosatoimintaan liittyviä neuvotteluja on pidetty tiiviisti yllä. Kasvunpolkuohjelmissa mukana olo on aktivoinut yrityksiä ja biotuotetehdashanke on herättänyt kiinnostusta yritys-kentässä.

Äänekosken Teollisuuskiinteistöt Oy

- Tavoitteena tarjota vuokratasoltaan kilpailukykyisiä toimisto- ja teollisuustiloja
 - toteutunut
- Vuokrattavien tilojen käyttöaste 90 %
 - toteutui, käyttöaste oli 91 %
- Kattaa vuokratuloilla kiinteistöjen hoito- ja pääomakulut
 - toteutunut

Äänekosken Asumispalvelusäätiö

- Tavoitteena tarjota äänekoskelaisille vanhuksille kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja
 - toteutunut
- Vuokrattavien tilojen käyttöaste 95 %
 - toteutunut
- Kattaa vuokratuloilla kiinteistöjen hoito- ja pääomakulut
 - toteutunut

Keitele-Museo Oy

- Toiminnan laajuuden säilyttäminen
 - toteutunut, pysynyt ennallaan
- Toiminnan kannattavuus
 - toteutunut

Kiinteistöosakeyhtiö Konginkankaan Säästölipas

- Vastiketuotoilla katetaan kiinteistön hoito- ja pääomakulut
 - toteutunut

Kiinteistöosakeyhtiö Suolahden Keskusraitti

- Tilojen käyttöasteen pitäminen korkeana ja tyhjien tilojen aktiivinen vuokraaminen
 - toteutunut
- Energiatalouden kehittäminen, säästökohteiden kartoitus ja käytön tehostaminen
 - toteutunut
- Rakennusten kunnon ylläpito
 - toteutunut

SS-Jäähalli Oy

- Saada yhtiön talous tasapainoon
 - osittain toteutunut, yhtiön tulos oli tilikaudella positiivinen, mutta lainakanta on edelleen huolestuttavan korkealla tasolla. Lainakanta tosin on kääntynyt laskuun, joten näkymät paremmasta tulevaisuudesta ovat mahdollisia.

Miten seuranta ja raportointi ovat vastuutettu kunnan toimielimille ja viranhaltijoille

Valtuusto

- määrittelee konsernin omistajapolitiikan
- hyväksyy kaupungin konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet
- toimii kaupunkikonsernin toiminnan ylimpänä valvojana
- hyväksyy talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä tavoitteet koko kaupunkikonsernille

Kaupunginhallitus

- ohjaa kuntakonsernia; ml. konsernin talouden ja toiminnan koordinaointia ja seurantaa
- vastaa, että tytäryhteisöjen valvonta on järjestetty
- valitsee kuntayhtymien yhtymäkokousedustajan tai – edustajat
- antaa ohjeita kaupunkia konserniyhteisöjen hallintoelimissä edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin
- antaa toimintakertomuksen yhteydessä kaupunginvaltuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta
- seuraa tytäryhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotukset havaitsemistaan epäkohdista
- hyväksyy konserniohjeen
- hyväksyvät sijoituspolitiikan periaatteet

Lautakunta

- huolehtii toimialaansa kuuluvan konserniyhteisön toiminnan seurannasta ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ja kehittämistarpeista kaupunginhallitukselle

Kaupunginjohtaja

- vastaa kaupunkikonsernin operatiivisesta johtamisesta kaupungin osalta sekä seuraa omistajapolitiikan toteutumisesta ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ja kehittämistarpeista kaupunginhallitukselle
- toimii kaupungin edustajana tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa tai nimittää kokousedustajan

Toimialajohtajat / talousjohto

- huolehtii toimialansa tytäryhteisöjen toiminnan seurannasta ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista ja kehittämistarpeista kaupunginjohtajalle
- kiinteistö- ja asuntotoimen yhtiöiden sekä liiketoimintayhtiöiden seuranta suorittaa talousjohtaja

Konserniyhteisöt / hallitus

- raportoi kaupunginhallitukselle yhteisön tavoitteiden ja kaupungin omistajapoliittisten tavoitteiden toteutumisesta tarkoituksen mukaisella jaksotuksella
- arvioi riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan tilaa sekä hallitustyöskentelyn toteutumista informoiden kaupunginhallitusta

2.7.3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan järjestäminen on kuvattu tarkemmin luvussa 2.7.2. Konserniohjeet ovat astuneet voimaan 10.12.2012. Konsernille asetetut tavoitteet ovat pääosin toteutuneet.

Äänekosken Energia Oy:n toimitusjohtaja ilmoitti 25.3.2014, että yhtiön talousassistentin työsuhde on purettu, purkamisen syynä on epäily yhtiön varojen kavaltamisesta. Yhtiön hallitus suoritti erityistilintarkastuksen ja poliisi aloitti rikostutkinnan. Epäilty kavallussumma on noin 230 000 euroa.

2.7.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Lokakuussa 2014 vs. kaupunginjohtaja järjesti konserniyhtiöille tilaisuuden, jossa päätettiin ottaa käyttöön konserniyhtiöiden osavuosikatsaukset konsernivalvonnan tehostamiseksi. Osavuosikatsaukset annetaan kausien 1–4 ja 1–8 tilanteista. Katsauksissa raportoidaan yhtiöiden taloustilanteen lisäksi riskienhallinnasta sekä sisäisen valvonnan tilanteesta.

2.7.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kohdassa 2.7.6 on poimittu kaupungin tytäryhteisöjen toimintakertomuksista yhtiöiden arviot tulevasta kehityksestä.

2.7.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa, ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä ja konsernitavoitteita asettamista ja toteuttamista koskeva arviointi on esitetty kohdassa 2.7.2.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Konserniohjeen kohdassa 10. on kuvattu, miten keskitettyjä konsernitoimintoja hyödynnetään.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Riskienhallinnasta on kerrottu kohdassa 2.2.

Vakuutuspalvelut hankintaan konsernille yhteisen tarjouskilpailun perustella, ellei yhteisön toiminta edellytä useammin tapahtuvaa kilpailuttamista.

Tytäryhteisöjen tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Alla on esitetty yhtiöittäin tytäryhteisöjen tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi. Analysoinnissa on käytetty seuraavia tunnuslukuja:

Kannattavuus:

Liikevoittoprosentti

Tunnusluku kertoo yrityksen liiketoiminnan tuloksen ennen rahoituseriä. Tunnuslukua käytetään kuten käyttökateprosenttia mittaamaan yrityksen liiketoiminnan menestystä, mutta se ottaa paremmin huomioon toimialojen väliset erot. Tunnusluku on laskettu kaavalla:

$$\frac{\text{liiketoiminnan tulos}}{\text{liikevaihto}} \times 100$$

Ohjearvoja:

- yli 10 % = hyvä
- 5 – 10 % = tyydyttävä
- alle 5 % = heikko

Vakavaraisuus:

Omavaraisuusaste

Vakavaraisuuden tunnusluku. Mittaa yrityksen vakavaraisuutta vertaamalla taseen omia pääomia taseen loppusummaan eli kertoo kuinka paljon yrityksellä on omaa pääomaa suhteessa kokonaispääomaan. Tunnusluku on toimialasta riippumaton ja sen tulkintaan vaikuttaa taseen omaisuususerien kuranttius. Omavaraisuusaste on laskettu kaavalla:

$$\frac{\text{oma pääoma + varaukset}}{\text{taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$$

Ohjearvoja:

- yli 40 % = hyvä
- 20 – 40 % = tyydyttävä
- alle 20 % = heikko

Maksuvalmius:

Current ratio

Maksuvalmiuden tunnusluku. Tunnusluku mittaa yrityksen mahdollisuutta selviytyä lyhytaikaisista veloista rahoitusomaisuudella ja vaihto-omaisuudella. Tunnusluvun avulla voidaan seurata yrityksen rahoitusaseman vuosittaista kehitystä. Tunnusluvun tulkinnassa on huomioitava rahoitusomaisuuden kuranttius ja likvidiys. Tunnusluku on laskettu kaavalla:

$$\frac{\text{rahoitusomaisuus + vaihto-omaisuus}}{\text{lyhytaikaiset velat}}$$

Ohjearvoja:

- yli 2,0 = hyvä
- 1,0 – 2,0 = tyydyttävä
- alle 1,0 = heikko

Suhteellinen velkaantuneisuus:

Tunnusluvulla arvioidaan sitä, minkälaisen tulorahoitusvaatimuksen vieras pääoma yritykselle asettaa. Tunnusluku on laskettu kaavalla:

$$\frac{\text{Vieras pääoma}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100$$

Ohjearvoja:

- alle 40 % = hyvä
- 40 – 80 % = tyydyttävä
- yli 80 % = heikko

2.7.6.1 Ääneseudun Asunnot Oy

Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä ja vuokratonteilla olevia rakennuksia, ostaa ja vuokrata alueita, rakennuksia ja osakehuoneistoja, antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja sekä hoitaa kiinteistöjen isännöinti-, huolto- ja korjaustoimintaa. Yhtiöllä on omistuksessaan kaupungin kaikissa neljässä taajamassa 1 282 asuntoa, joista 40 on osakehuoneistoja.

Yhtiön hallituksen varsinaiset jäsenet (31.12.2014) ovat Mauri Ilves (pj.), Seppo Hänninen, Pentti Kankainen, Matti Pasanen, Päivi Salakka, Elina Tarvainen, Maire Tiihonen, Hilikka Vepsä ja Erkki Pääkkönen.

Yhtiön hallitus kokoontui tilikauden aikana neljä kertaa.

Tilintarkastajana toimi BDO Yhtiötarkastus Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana Jarmo Jäspi, HTM, JHTT ja varatilintarkastajana Tuula Ylikangas, HTM, JHTT.

Yhtiön palveluksessa on ollut tilikauden aikana keskimäärin yhdeksän henkilöä.

Yhtiön omissa kiinteistöissä sekä yhtiön omistamissa osakehuoneistoissa on yhteensä 1.283 asuin- ja 3 liikehuoneistoa, jotka ovat asuinpinta-alaltaan yhteensä 70.247,0 m² + 111,0 m². Yhtiöllä on omassa käytössään toimitiloina liikehuoneistot Kauppakatu 17:ssä Äänekoskella ja Keiteleentie 11:ssä Suolahdessa. Erillisiä asunto-osakehuoneistoja on yhteensä 40 kpl. Osakehuoneistoja myytiin tilikauden aikana kaksi kappaletta.

Asuntojen käyttöaste oli tilikauden lopussa 86,7 %, vuoden 2013 lopussa 87,3 % ja vuoden 2012 lopussa 88,5 %.

Tilikautena korjauskustannuksia on kirjattu tuloslaskelmaan yhteensä 1,3 milj. euroa, jonka lisäksi suurempia korjauskustannuksia on aktivoitu taseeseen yhteensä 0,4 milj. euroa. Huoneistokorjauksia tehtiin yhteensä 1,0 milj. eurolla.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2015 aikana todennäköisesti alkava uusi bio- /sellutehdashanke tuo yhtiölle tervetullutta asuntojen käyttöasteen lisäystä. Enimmillään hankkeen työntekijät tarvitsevat saatujen tietojen mukaan noin 800 tilapäisasuntoa, joten yhtiön tyhjillään olevat asunnot tulevat tehtaan rakennusajaksi vuokratuiksi kokonaisuudessaan.

Tehdashankkeen vuoksi on tyhjillään oleva asuntokanta käyty läpi ja sitä on syksystä lähtien kunnostettu vuokrauskuntoon. Vuokrausyritysten kanssa käytyjen neuvotteluiden mukaisesti on varauduttu näin vuokrausvalmiuteen vuoden 2015 maaliskuuhun mennessä.

Ääneseudun Asunnot Oy

1.1-31.12.2014

	2013	2014	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	7 123	7 048	-75	98,9 %
Liikevoitto	621	428	-193	68,9 %
Tilikauden voitto / tappio	54	-4	-58	-7,4 %
TASE (1 000 €)				
	Tase tilinpäätös			
Pysyvät vastaavat	33 837	32 670	-1 167	96,6 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	851	738	-113	86,7 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 688	33 408	-1 280	96,3 %
Oma pääoma	1 762	1 757	-5	99,7 %
Varaukset	311	311	0	100,0 %
Kertynyt poistoero	11 862	11 959	97	100,8 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	22 740	20 040	-2 700	88,1 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	9 875	11 300	1 425	114,4 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	46 550	45 367	-1 183	97,5 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	8,7 %	6,1 %		
Omavaraisuusaste	29,9 %	30,9 %		
Current Ratio	0,1	0,1		
Suhteellinen velkaantuneisuus	457,9 %	444,7 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on tyydyttävä, vakavaraisuus tyydyttävä, maksuvalmius heikko ja suhteellinen velkaantuneisuus on erittäin suuri.

2.7.6.2 Äänekosken Energia Oy

Yhtiön ydinliiketoiminnat muodostuvat sähkön myynnistä ja siirrosta, kaukolämpötoiminnasta sekä vesiliiketoiminnasta. Lisäksi yhtiön tuki-toimintoihin kuuluu asennuspalvelu. Sähkön siirto ja vesi ovat monopolitoimintoja, kun taas sähkön myynti, kaukolämpö ja asennuspalvelu ovat kilpailtua toimintaa. Liiketoiminnat on eriytetty kirjanpidollisesti. Kaikista liiketoiminnoista muodostetaan omat tuloslaskelmat ja taseet.

Osakkuusyhtiöistä saatavasta sähkön tuotannosta vesivoiman osuus oli 89 %, puupohjaiset ja turve 10,7 % ja tuulivoiman osuus 0,3 %. Kaukolämmön tuotannosta yli 99 % on tuotettu biopolttoaineilla.

Yhtiön palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 37 henkilöä (36 henkilöä). 31.12. palveluksessa oli 37 henkilöä (35 henkilöä).

Yhtiön liikevaihto oli 19 744 293,35 euroa (20 574 718,83 euroa) ja liikevoitto 1 972 548,82 euroa (2 404 684,93 euroa). Yhtiön tulos oli kokonaisuutena jossakin määrin talousarviotavoitetta huonompi, mikä johtui alhaisesta sähkön markkinahinnasta sekä lämpimien ilmojen aiheuttamasta energian myynnin vähenemisestä. Viimeksi näin alhaisia sähkön markkinahintoja on ollut vuonna 2007. Hintoja pitivät kurissa päästöoikeuksien alhaiset hinnat ja taloustilanteesta johtunut heikohko kysyntä. Kaukolämpö- ja vesiliiketoiminta pääsivät tavoitteisiinsa. Sähkön myyntiliiketoiminta kärsi alhaisesta sähkön markkinahinnan aiheuttamasta

myynnin laskusta ja sähkön siirron liiketoiminnan tuloksessa näkyy koh-
tuullisen tuoton vaatimukset. Yhtiön rahoitustilanne säilyi tyydyttävänä
koko vuoden.

Hulevesiliiketoiminta eriytettiin 1.9.2014 alkaen vesiliiketoiminnasta.

Yhtiö osti Puntavuoren vesi- ja viemärlaitoksen toiminnat Uuraisten
kunnalta 2.6.2014.

Yhtiön korolliset velat olivat vuoden lopulla 47 959 218 euroa (47 619
742 euroa). Uutta velkaa otettiin 1 900 000 euroa ja vanhaa lyhennettiin
yhteensä 1 560 524 euroa. Yhtiön pitkäaikaiset lainat ovat pääsääntöi-
sesti kiinteäkorkoisia tai suojattuja.

Yhtiön hallituksen varsinaiset jäsenet ovat Marko Tuhkanen (pj.), Leila
Lindell (varapj.), Jari Halttunen, Tommi Lunttila, Eila Nurmi, Erkki Pön-
känen ja Kikka Sironen.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Markku Rautiainen 30.6.2014
saakka ja Maarit Herranen 1.7.2014 alkaen.

Yhtiön tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Audiator Oy JHTT-yh-
teisö, päävastuullisena Aki Rusanen HTM, JHTT.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2015 arvioidaan toteutuvan suunnitellun mukaisena, alkutalven
lauhat ilmat saattavat vaikuttaa koko vuoden tulosta heikentävästi. Vesi-
voiman tuotannon arvioidaan alkuvuoden perusteella toteutuvan suun-
nitellusti, mutta mahdolliset pitkät kuivat jaksot muuttavat tilannetta no-
peasti. Alhainen markkinahinta asettaa haasteita myös tulevien vuosien
tuloksen teolle, sillä markkinasähkön nousua ei ainakaan lähitulevaisuu-
dessa näytä olevan näköpiirissä. Epävarmuutta tuo myös talouden hyvin
hidas elpyminen ja runsas tuetun sähkön tulo markkinoille.

Äänekosken Energia Oy

01.01.-31.12.2014

	2013	2014	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	20 547	19 744	-803	96,1 %
Liikevoitto	2 405	1 973	-432	82,0 %
Tilikauden voitto / tappio	299	404	105	135,1 %
TASE (1 000 €)				
	Tase tilinpäätös			
Pysyvät vastaavat	64 184	65 568	1 384	102,2 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	5 517	5 591	74	101,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	69 701	71 159	1 458	102,1 %
Oma pääoma	5 116	5 220	104	102,0 %
Varaukset			0	
Kertynyt poistoero	8 164	8 439	275	103,4 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	51 151	49 808	-1 343	97,4 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	5 270	7 691	2 421	145,9 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	69 701	71 159	1 458	102,1 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	 11,7 %	 10,0 %		
Omavaraisuusaste	 19,1 %	 19,2 %		
Current Ratio	 1,0	 0,7		
Suhteellinen velkaantuneisuus	 274,6 %	 291,2 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on tyydyttävä, vakavaraisuus heikko, maksuvalmius heikko ja suhteellinen velkaantuneisuus on erittäin suuri.

2.7.6.3 Äänekosken Kiinteistöhoito Oy

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin vuonna 1974. Yhtiöjärjestyksen muutos on merkitty rekisteriin 18.10.1996, jolloin myös yhtiön nimi muutettiin Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:ksi.

Yhtiön toimialana on rakennuttaa, omistaa ja hallita kiinteistöjä ja vuokratonteilla olevia rakennuksia, ostaa ja vuokrata alueita, rakennuksia ja osakehuoneistoja, antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja sekä hoitaa kiinteistöjen isännöinti-, huolto-, siivous ja korjaustoimintaa.

Yhtiön liikevaihto tilikaudella oli 8 540 679,96 euroa ja muut liiketoiminnan tuotot 17 309,34 euroa. Liikevaihdon kasvu edelliseen tilikauteen oli 43,60 %. Yhtiön pääasiallisen tulon muodostavat perittävät palvelumaksut ja sopimuskorvaukset. Palvelumaksut nousivat 1.1.2014 hallinto-, käyttö- ja huolto-, siivous- ja ulkoalueiden hoidosta perittävien maksujen osalta 3,5 %.

Hallituksen jäseninä ovat toimineet 1.1.–31.12.2014 Simo Salmelin (pj.), Risto Kumpu (varapj), Laura-Liisa Hyytiäinen, Marke Tuominen, Tuula Kallberg 21.8.2014 asti, Sirpa Martins 21.8.2014 alkaen ja Olli Jämsen. Hallitus kokoontui tilikaudella seitsemän kertaa.

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut JHTT Jukka Vuorio BDO Auditor Oy:stä.

1.1.2014 siirtyi kaupungin perusturvan toimialalta kolme työntekijää yhtiön siivouspalveluun. 1.1.2014 alkaen otettiin käyttöön liikunnan tuki henkilöstötetuna. 1.6. alkaen yhtiö järjesti työharjoittelun noin sadalle peruskoulunsa päättävälle nuorelle, kaupungin päätöksen mukaisesti. Samaa aikaan yhtiö työllisti 30 nuorta pidempiaikaiseen kesätyöhön. 13.5. yhtiö liittyi kaupungin konsernitiliin. 1.7. aloitettiin toimintajärjestelmän rakentaminen.

Vuosi 2014 onnistui yhtiössä taloudellisesti hyvin ja omistajan esittämät tavoitteet saavutettiin kokonaisuudessaan.

Arvio tulevasta kehityksestä

Äänekosken kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 10.4.2012 linjannut, että Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n toimintaa kehitetään tavoitteena avoimilla markkinoilla toimiva kiinteistöpalveluyhtiö. Vuoden 2014 aikana yhtiön sisäisiä toimintamalleja ja -järjestelmiä on rakennettu palvelemaan kustannusten tarkempaa kohdistusta ja aktiivista tulosseurainta. Järjestelmän kehitys jatkuu aktiivisena 2015 ja 2016. Kehityksellä haetaan myös tehostusta toimistorutiineihin, tavoitteena, että tulevia eläköitymisiä ei 100 % korvattaisi uusilla rekrytoinneilla.

Yhtiössä on 2014 aikana julkaistu riskienhallintapolitiikka. Poliitiikan tarkoituksena on luoda pohja sisäisten ja ulkoisten riskien arvioinnille. Poliitiikan ohjaamana riskit arvioidaan, kartoitetaan ja toimenpiteet määritellään sekä otetaan käytäntöön toimialoittain vuoden 2015 aikana.

Yhtiön tavoite on viimeistään 2015 täyttää kaupunginhallituksen ja -valtuuston asettama tuottotavoite 0,1 M€. Hallituksen päätöksen mukaisesti 1.3.2014 alkaen noudatetaan yhtiössä kiinteistötyönantaja-alan työehtosopimusta, jonka vaikutukset alkavat näkyvät yhtiön taloudessa 2015 aikana lisääntyneenä kapasiteettina ja tuotantona, sekä kustannusrakenteen kevenemisenä 2016 aikana. Haasteena osaltaan vapautuneen kapasiteetin hyödyntäminen kannattavasti, mikä asettaa tavoitteita resurssisuunnittelulle ja lisääntyvää kapasiteettia vastaavalle veloitettavan työkuorman löytymiselle.

Äänekosken Kiinteistöhoito Oy on koettu uusiasiakaskentässä mielenkiintoiseksi vaihtoehdoksi. Ulosmyyntiä rajoitetaan kuitenkin tietoisesti 2015, silmälläpitäen omistajan tulevaisuuden halua ja mahdollisuutta ostaa yhtiöstä palveluita ns. suora-hankintana. Myyntiprosessia kehitetään ja markkinointiyhteistyötä tehdään kuitenkin enenevässä määrin, jotta tuntuma ja kontaktit asiakaskuntaan säilyvät. Yhtiö valmistautuu myös mahdolliseen kilpailutustilanteeseen vuoden 2016 myynnin osalta.

Kaupungin tarvitsemien kiinteistöpalveluiden hankintaa siirretään vaiheittain kilpailutuksen piiriin vuoden 2016 aikana. Tulevaisuuden suurimpana haasteena on rakentaa yhtiöstä tehokkaasti ja kannattavasti jär-

jestelmillä toimiva yhtiö sekä saada rakennettua omistajan kanssa yhteistyössä tulevasta huoltojärjestelmästä koko kaupunkia palveleva kokonaisuus ja malli, jolla yhtiö selkeästi erottuisi kilpailutilanteessa suhteessa muihin. Suurimpana epävarmuustekijänä on kiinteistökannan ylläpidon siirtyminen vapaille markkinoille, jossa yhtiö joutuu kilpailemaan kertaluokkia suurempien yhtiöiden kanssa kaupungin omistamien kiinteistöjen hoidosta. Kummassakaan päässä, ei yhtiössä, kuin ei tilaajallakaan ole tähän tällä hetkellä valmiutta.

Mikäli kilpailutilanteesta 2016 muodostuu toimijoiden välillä ns. hinta-/aluevaltaustilanne, on Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n lähes mahdollon selviytyä kannattavasti kilpailussa. Vaikutukset henkilöstöön tulevat olemaan joka tapauksessa merkittävät.

Yhtiön näkymä eteenpäin on haastavan positiivinen ja tavoitteena on aikaansaada kustannustehokasta ja laadullisesti erinomaista palvelua, kasvua sekä tuottoa omistajalle.

Äänekosken Kiinteistöhoito Oy

01.01.-31.12.2014

	2013	2014	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	5 953	8 540	2 587	143,5 %
Liikevoitto	123	321	198	261,0 %
Tilikauden voitto / tappio	92	256	164	278,3 %
TASE (1 000 €)				
Tase tilinpäätös				
Pysyvät vastaavat	644	703	59	109,2 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	1 263	1 480	217	117,2 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 907	2 183	276	114,5 %
Oma pääoma	352	608	256	172,7 %
Varaukset	0	0	0	
Kertynyt poistoero	0	0	0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	15	5	-10	33,3 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 540	1 570	30	101,9 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 907	2 183	276	114,5 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	2,1 %	3,8 %		
Omavaraisuusaste	18,5 %	27,9 %		
Current Ratio	0,8	0,9		
Suhteellinen velkaantuneisuus	26,1 %	18,4 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on heikko, vakavaraisuus tyydyttävä, maksuvalmius heikko ja suhteellinen velkaantuneisuus on puolestaan alhainen (hyvä).

2.7.6.4 Ääneseudun Kehitys Oy

Yhtiö on ilmoitettu kaupparekisteriin 5.3.2004. Yhtiön omistajina ovat: Äänekosken kaupunki, 23 osaketta ja Konneveden kunta, 7 osaketta. Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2014 oli 459.637,22 euroa. Taseen loppusumma on 423.454,50 euroa.

Yhtiön tehtävänä on toimialueellaan edistää elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittymistä ja huolehtia ohjelmaperusteisen aluepolitiikan

toteuttamisesta. Tässä tarkoituksessa yhtiö harjoittaa yrittäjiksi ryhtyvien, yrittäjien ja yritysten neuvontaa, koulutusta, konsultointia ja muita yrityspalveluja sekä edistää alueen yritysten sekä kuntien yhteistyötä ja yhteismarkkinointia sekä yhdessä kuntien kanssa hoitaa kuntien elinkeino- ja aluepolitiikkaa. Yhtiö voi harjoittaa rajoitettua pääomasijoitus-toimintaa.

Yhtiön hallituksen varsinaiset jäsenet (31.12.2014) ovat Matti Virtanen (pj.), Tommi Lunttila, Kari Levänen, Timo Niskanen, Rolf Nyholm, Oliver Ruppert ja Risto Kumpu.

Ääneseudun Kehitys Oy:n varsinainen tilintarkastaja on BDO Yhtiötarkastus Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana HTM, JHTT Jarmo Jäsپی.

Vakituisesti yhtiössä työskentelee kolme henkilöä: toimitusjohtaja Sari Åkerlund, kehityspäällikkö Sakari Aho-Pynttari, yrityspalvelupäällikkö Harri Rissanen.

Määräaikaisessa työsuhteessa assistenttina on työskennellyt Pia Kainberg 25.8.2014 alkaen. Määräaikaisessa ja osa-aikaisessa työsuhteessa projektipäällikkönä on työskennellyt Outi Raatikainen. Työsuhde päättyi 28.2.2014.

Toimintavuonna 2014 Ääneseutu oli korkean teknologian seutukunta, jossa yritysten T&K-panostus ja jalostustyöpaikkojen osuus on maakunnan/maan korkeinta tasoa. Äänekosken seutukunta on edelleen merkittävästi omaa aluettaan suurempi työllistäjä. Metsä Groupin maailman ensimmäisen uuden sukupolven biotuotetehtaan mahdollinen investointi uutinen julkistettiin 23.4.2014. Tämä uutinen tarkoittaa toteutessaan jatkuvuutta ja uusia mahdollisuuksia niin biotuotteiden kuin muunkin yritystoiminnan kannalta. Metsäteollisuuden monipuoliset ja ajantasaaiset tuotteet ovat kilpailukykyisiä globaalisti. Biotalouteen on suunnattu myös lisäpanoksia, Kasvusopimuksen, INKA -ohjelman ja Life+ -hankkeen myötä. Näillä sopimuksilla ja ohjelmilla on tarkoitus saada lisää kasvua toimialalle. Ohjelmat toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän kaupunkiseudun kanssa.

Biotuotetehdashankkeeseen liittyen Ääneseudun Kehitys Oy:lle myönnettiin kuntien lisärahoitusta 50.000 € valmistelutyöhön vuodelle 2014. Yhtiön toimitusjohtaja Sari Åkerlund valittiin kaupungin edustajaksi tehdashankkeeseen. Yhtiö on ollut aktiivisesti mukana hankkeen eri valmisteluvaiheissa mm. biotuetekasvunpolkuohjelman järjestelyissä, biotalouskoulutuskoordinaatioryhmässä, majoituskartoituksen teossa, ympäristönvaikutusarviointiseurantaryhmässä, infrahankkeiden edistämisyhmissä ja palveluluettelon valmistelussa. Yhtiö on teettänyt myös pienehkön logistisen selvityksen merkittävin VT4 solmukohtien kehittämiseksi (Hirvaskangas, Kotakennäs ja Lintulahti). Tätä työtä on tarkoitus jatkaa vuonna 2015.

Äänekoskesta ollaan kehittämässä myös palvelukeskittymää. Toimintavuoden aikana aloitti uusi terveyskeskus. Äänekosken, Suolahden ja Hirvaskankaan alueista teetettiin kaupallinen selvitys, jota on tarkoitus jatkaa keskustan kehittämishankkeena, jolla elävöitetään keskusta-alueita asukkaiden tarpeet huomioiden.

Rakentaminen oli Ääneseudun alueella hiljaista lukuun ottamatta terveyskeskus- ja päiväkotityömaata.

Toimintavuonna alueella käynnistyi vähemmän uusia investointeja kuin edellisinä vuosina 2012 ja 2013 vaikka olimme edelleen rakennemuutos-alueita. Tähän on varmasti vaikuttanut maailmanlaajuinen taloudellinen taantuma, joka näkyy meilläkin varovaisuutena investointeihin.

Yritystukitasoissa tipuimme heinäkuun alussa alemmalle tukitasolle säästöjen mukaisesti. Valtuustoaloitteen pohjalta lähdimme kuitenkin hakemaan valtioneuvostolta korkeamman yritystukitason alueen statusta, jonka myös ministerityöryhmä hyväksyi biotuotetehdashankkeen vipuvaikutukseen vedoten 27.11.2014. Korkeampi yritystukipäätös vaatii kuitenkin vielä EU-komission hyväksynnän.

Yritysten perustaminen toiminta-alueella on suhdannevaihteluista huolimatta ollut nousevaa. Yhtiö oli neuvontatoiminnallaan edesauttamassa pk-yritysten perustamistoimissa. Yrityksille ja yrityksen perustamista suunnitteleville suunnattujen elinkeinopalvelujen seudullinen tarjonta on yhtiön oman toiminnan sekä ulkopuolisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa tehtyjen yhteistyösopimusten kautta ollut kattavaa.

Erityistä aktiivisuutta yhtiöllä on ollut 3D-tulostuksen saralla. Yhtiö on toiminut alueen veturina tässä asiassa ja järjestänyt useita tilaisuuksia, jossa aiheeseen on voinut tutustua. Tämän aiheen osalta yhteistyötä on tehty tiiviisti Lappeenrannan teknillisen yliopiston kanssa. Valmistavan teollisuuden tarpeita on myös kartoitettu yhdessä Jykesin kanssa.

Omistaja kuntien yhtiölle määrittämä keskeinen tehtäväosa elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittymisen edistämisen ohella on huolehtiminen ohjelmaperusteisen aluepolitiikan toteuttamisesta yhteistyössä kuntien kanssa. Tässä roolissaan yhtiön henkilöstö on ollut toteuttamassa sekä seututasolla että maakuntatasolla kehittämishankkeita. Yhtiön henkilöstö on myös toiminut Kasvusopimus ja Innovatiiviset kaupunkiseudut -ohjelman ydinryhmässä, biotuotetehdashankkeen seurantaryhmässä, Pietarista elinvoimaa -hankkeen ohjausryhmässä, Kasvunpolku ohjelmien tuomaristossa, KAKE -rahoituksen ohjausryhmässä sekä Vihreä Väylä -hankkeen ohjausryhmässä.

Yhtiö hallinnoi itse toimintavuoden aikana kahta hanketta:

1. Seudullisen Yrityspalvelupäällikön palkkausta rahoitettiin ELY:n kautta 65 %.

2. Vihreä väylä -hankkeen alkuperäinen toteutus aikataulu oli 15.5.2010 – 31.5.2013, aikaa päätettiin kuitenkin jatkaa hankekauden loppuun eli 02/2014. Hankkeen rahoittajana toimii Keski-Suomen ELY -keskus, joka kanavoi resurssit kolmen keksisuomalaisen toimijaryhmän; Viisari ry:n, Maaseutukehitys ry:n ja Jyväsräihi ry:n kautta.

Ääneseudun Kehitys Oy on jäsenenä valtakunnallisessa Seudulliset Yrityspalvelut SEKES ry:ssä sekä Keski-Suomen kauppakamarissa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Tulevan ohjelmakauden käynnistys hanketoiminnan osalta on siirtynyt vuoden 2015 puolelle. Vaikka rahoitus tulee pienenemään yleisesti, niin tavoitteena kuitenkin on käynnistää omia hankkeita sekä tehdä yhteistyössä muiden tahojen kanssa biotalouden, matkailun, lähidemokratian, logistiikan ja teollisen digitalisoitumisen osalta. Kasvusopimus ja INKA -ohjelma ovat myös tiiviisti mukana ohjelmassa.

Biotuotetehdashanke tulee työllistämään yhtiötä monilla eri osa-alueilla erilaisten selvitystöiden ja toimeenpanon osalta.

Yhtiön liikevaihto tulee hieman kasvamaan uusien hankkeiden myötä.

Alueellisten elinkeinopalvelujen kehittäminen ja yhteistyön tiivistäminen jatkuu mm. TE -toimiston ja Uusyrityskeskuksen palveluiden myötä. Yrityspalvelupäällikön palkkatuki on jäänyt ELY:n maksatuksesta pois.

Yhteistyön lisäämiseen ja yrittäjyyden/yritteliäisyyden tukemiseen ja kannustamiseen sekä niiden valmiuksien parantamiseen on käytettävä laajemmin resursseja myös oppilaitostasolla.

Ääneseudun Kehitys Oy

1.1.-31.12.2014

	2013	2014	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	383	460	77	120,1 %
Liikevoitto	-3	-1	2	33,3 %
Tilikauden voitto / tappio	0	0	0	
TASE (1 000 €)				
	Tase tilinpäätös			
Pysyvät vastaavat	0	0	0	
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	352	423	71	120,2 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	352	423	71	120,2 %
Oma pääoma	299	298	-1	99,7 %
Varaukset			0	
Kertynyt poistoero			0	
Pitkäaikainen vieras pääoma			0	
Lyhytaikainen vieras pääoma	53	125	72	235,8 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	352	423	71	120,2 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	 -0,8 %	 -0,2 %		
Omavaraisuusaste	 84,9 %	 70,4 %		
Current Ratio	 6,6	 3,4		
Suhteellinen velkaantuneisuus	 13,8 %	 27,2 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus oli heikko. Vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat hyvällä tasolla ja suhteellinen velkaantuneisuus oli erittäin alhaisella tasolla (hyvä).

2.7.6.5 Äänekosken Teollisuuskiinteistöt Oy

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 21.12.1979 ja voimassa oleva yhtiöjärjestys 22.8.2007. Äänekosken kaupunki omistaa 100 % Äänekosken Teollisuuskiinteistöt Oy:n osakekannasta. Yhtiön liikevaihto tilikaudella oli 721 303,64 euroa ja muut liiketoiminnan tuotot 99 102,76 euroa. Yhtiöllä on ollut päätoiminen toimitusjohtaja 1.1.2013 alkaen.

Yhtiön pääasiallinen toiminta on tarjota vuokratasoltaan kilpailukykyisiä toimisto- ja teollisuustiloja. Toimitusjohtaja on lisäksi hoitanut Äänekosken kaupungin omistamien toimitilojen vuokrauksen erillistä korvausta vastaan sekä toiminut Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n hallinnoimien asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöiden isännöitsijänä erillisen sopimuksen mukaan. Toimistotilat on vuokrattu Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:ltä.

Yhtiön hallitukseen kuuluvat (31.12.2014) Ilkka Saarenpää (pj.), Pasi Linja-aho (varapj.), Kari Kiiskinen, Erkki Lehtinen 7.3.2014 saakka, Matti Virtanen 7.3.2014 alkaen, Esa Paanala, Arto Salminen ja Sari Åkerlund. Yhtiön hallitus on kokoontunut toimintavuonna yhteensä kolme kertaa.

Yhtiön tilintarkastaja on BDO Audiator Oy, vastuunalaisena tarkastajana Jarmo Jäspi HTM, JHTT

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Tilikaudella tehtiin välttämättömät korjaukset. Suurimpana yksittäisenä menoeränä oli Keskusrakennuksen tonttivesijohdon uusiminen.

Kiinteistö Oy Äänekosken Kauppatalon piharakennuksen katon uusimisen hankeosuus ja Kiinteistö Oy Suolahden Kellosepänkatu 21:n yhden kuukauden ylimääräisen hoitovastikkeen periminen kiinteistön korjauskuluihin korottivat vastikekuluja.

Kahteen teollisuushalliin teetettiin SKV Kiinteistöväilyksellä arviokirjat kiinteistöjen mahdollista myyntiä varten. Yhteistyössä Ääneseudun Kehitys Oy:n kanssa teetettiin selvitys uudesta yritysrakennushankkeesta.

Mainostoimisto AD Alfred valmisti yhtiölle kotisivut.

Yhtiö liittyi Äänekosken kaupungin konsernitiliin.

Arvio tulevasta kehityksestä

Yhtiön omistamissa ja vuokraamissa teollisuustiloissa nykyiset vuokrasopimukset jatkunevat pääosin lähitulevaisuudessa. Tyhjänä olo on kohtuullisen pientä ja kysyntä on jonkin verran vilkastunut. Toimistotilat Suolahdessa ovat tyhjenemässä keväällä, eikä kysyntää tällä hetkellä juuri ole. Äänekoskella osa toimistotiloista on tyhjänä, mutta uusien vuokralaisten saaminen näyttää helpommalta. Mahdollinen biotuotetehtaan rakentaminen tuonee kysyntää sekä toimisto- että teollisuustiloista. Jopa uusien teollisuustilojen rakentaminen saattaa tulla ajankohtaiseksi

Vuonna 2015 tehdään mm. pintarakenteiden uusimisia PTH IV-, PTH V-, PTH VIII- ja Rautatienkatu 56 teollisuushalleihin sekä Ääneseudun Kehitys Oy:n toimistotilaan.

Vapaita toimisto- ja liiketiloja on kaupungissa tarjolla melko paljon. Teollisuustilojen kysyntä koko kaupungin alueella on vilkastunut loppuvuodesta. Yhtiön omistuksessa olevista toimisto- ja teollisuustiloista oli vuoden vaihteessa tyhjänä 9,0 % (2013/11,2 %), joista osaan on jo saatu vuokralainen.

Yhtiön liikevaihtoon nähden lainakanta on kohtuullinen ja korkoriski pieni. Yhtiön taloudellinen tilanne on hyvä.

Äänekosken Teollisuuskiinteistöt Oy

1.1.-31.12.2014

	2013	2014	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	924	918	-6	99,4 %
Liikevoitto	173	165	-8	95,4 %
Tilikauden voitto / tappio	68	63	-5	92,6 %
TASE (1 000 €)				
Tase tilinpäätös				
Pysyvät vastaavat	5 618	5 276	-342	93,9 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	292	415	123	142,1 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 910	5 691	-219	96,3 %
Oma pääoma	2 096	2 159	63	103,0 %
Varaukset			0	
Kertynyt poistoero			0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 675	3 200	525	119,6 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	1 139	331	-808	29,1 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 910	5 690	-220	96,3 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	● 18,7 %	● 18,0 %		
Omavaraisuusaste	● 35,5 %	● 37,9 %		
Current Ratio	● 0,3	● 1,3		
Suhteellinen velkaantuneisuus	● 412,8 %	● 384,6 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on hyvä, vakavaraisuus tyydyttävä, maksuvalmius tyydyttävä ja suhteellinen velkaantuneisuus on erittäin suuri.

2.7.6.6 Äänekosken Asumispalvelusäätiö

Säätiö on merkitty säätiörekisteriin 1987. Säätiön hallitukseen kuuluvat (31.12.2014) Erkki Pönkänen (pj.), Marke Tuominen (varapj.), Eero Hakonen, Tapio Heimonen ja Merja Närhi.

Tilintarkastajana on toiminut BDO Auditor Oy, varsinaisina tilintarkastajina Jarmo Jäsperi HTM, JHTT ja Tuula Ylikangas HTM, JHTT

Säätiön kiinteistönhuollosta vastaa Äänekosken Kiinteistöhoito Oy. Säätiöllä oli kiinteistön täysarvovakuutus Pohjola Vakuutus Oy:ssä 1.1.2014 alkaen.

Huoneiston 21 kylpyhuone peruskorjattiin. Pohjakerroksen ja 1. kerroksen käytävien lattiamatot uusittiin ja kaikkien kolmen kerroksen käytävien seinät maalattiin. Kaikkiin kerroksiin käytävän oleskelutilaan asennettiin ilmalämpöpumppu parantamaan ilman-vaihtoa ja viilentämään kesäaikaista sisälämpötilaa.

Pitkäaikaisten lainojen määrä 31.12.2014 oli 474.120,94 euroa eli 471,29 euroa neliötä kohti. Vuonna 2014 lainoja lyhennettiin 46.000,00 eurolla.

Kiinteistön tuotot toteutuivat 101,7 %. Asuntojen tyhjänä olo oli arvioitua pienempi. Hoitokulut toteutuivat 85,3 %. Suurimmat tilikohtaiset säästöt olivat lämmitys- ja käyttö- ja huoltokuluissa ja ylitys korjauskuiluissa.

Arvio tulevasta kehityksestä

Ikkunoiden ja parvekeovien korjaus/uusiminen, parvekkeiden betonielementtien ja teräsosien korroosio- ja maalauskorjaukset, kylpyhuoneiden pinnoitteiden uusiminen ja lämmönsiirtimen uusiminen ovat lähivuosien suurimpia korjaushankkeita.

Äänekosken Asumispalvelusäätiö

1.1.2014-31.12.2014

	2013	2014	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	97	102	5	105,2 %
Liikevoitto			0	
Tilikauden voitto / tappio	0	10	10	
TASE (1 000 €)				
Tase tilinpäätös				
Pysyvät vastaavat	570	557	-13	97,7 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	41	29	-12	70,7 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	611	586	-25	95,9 %
Oma pääoma	34	34	0	100,0 %
Varaukset	54	74	20	137,0 %
Kertynyt poistoero			0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	494	58	-436	11,7 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	29	419	390	1444,8 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	611	585	-26	95,7 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	0,0 %	0,0 %		
Omavaraisuusaste	14,4 %	18,5 %		
Current Ratio	1,4	0,1		
Suhteellinen velkaantuneisuus	539,2 %	467,6 %		

Tunnusluvuilla mitattuna säätiön kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius heikko sekä suhteellinen velkaantuneisuus on erittäin suuri.

2.7.6.7 Keitele-Museo Oy

Yhtiön toimialana on museotoiminnan harjoittaminen Äänekosken kaupungissa ja museojunaliikenteen harjoittaminen kaikkialla Suomessa.

Kaupungin ja siihen yhteydessä olevien yhteisöjen omistamien osakkeiden osuus on n. 84 %, loput osakkeet jakaantuvat yksityishenkilöiden ja eri yksityisten yhteisöjen kesken.

Yhtiön hallitukseen kuuluvat (31.12.2014) Ilkka Saarenpää (pj.), Maija Piitulainen, Ilkka Herpman, Lauri Wilen, Juha Kolu (varapj.) ja Erkki Pönkänen.

Hallitus on kokoontunut vuoden 2014 aikana neljä kertaa.

Tilintarkastajina ovat toimineet BDO Yhtiötarkastus Ab Jarmo Jäsperi HTM, JHTT ja varalla Tuula Ylikoski HTM, JHTT.

Yhtiön talous perustuu Äänekosken kaupungilta (16 000 euroa), museovirastolta (10 000 euroa) ja liikennevirastolta (930 euroa) saatuihin

avustuksiin sekä museojunaliikenteestä saataviin tuloihin. Liikenteen osalta lättähattuliikenne on taloudellisesti kannattavaa. Nykyisellä toiminnan mallilla määrää ei juurikaan voida nostaa. Kattavuutta on parannettu ajojen hintoja korottamalla. Yhtiön taloudellinen tilanne on hyvä ja tulos vuodelta 2014 on voitollinen.

Keitele-Museo Oy

1.1-31.12.2014

	2013	2014	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	80	79	-1	98,8 %
Liikevoitto	14	16	2	114,3 %
Tilikauden voitto / tappio	11	14	3	127,3 %
TASE (1 000 €)				
	Tase tilinpäätös			
Pysyvät vastaavat	3	4	1	133,3 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	49	61	12	124,5 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	52	65	13	125,0 %
Oma pääoma	48	61	13	127,1 %
Varaukset		0	0	
Kertynyt poistoero	1	3	2	300,0 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0	0	
Lyhytaikainen vieras pääoma	5	4	-1	80,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	54	68	14	125,9 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	● 17,5 %	● 20,3 %		
Omavaraisuusaste	● 90,7 %	● 94,1 %		
Current Ratio	● 9,8	● 15,3		
Suhteellinen velkaantuneisuus	● 6,3 %	● 5,1 %		

Tunnusluvuilla mitattuna säätiön kannattavuus, vakavaraisuus, maksuvalmius ja suhteellinen velkaantuneisuus ovat hyvällä tasolla.

2.7.6.8 Kiinteistöosakeyhtiö Konginkankaan Säästölipas

Yhtiö on merkitty kaupparekisteriin 29.12.1989 ja voimassa oleva yhtiöjärjestys 28.9.2012. Yhtiön liiketiloista on hakeutunut arvonnalisäverovelvollisiksi 78,94 %.

Varsinainen yhtiökokous on pidetty 11.4.2014. Yhtiön hallitukseen kuuluivat 1.1.–11.4.2014 Hannu Javanainen (pj.), Heli Möller ja Jouko Hämäläinen. 11.4.–31.12.2014 hallitukseen kuuluivat Hannu Saarela (pj.), Erika Tarvainen ja Jouko Hämäläinen. Hallitus kokoontui tilikaudella kaksi kertaa.

Tilintarkastajana on toiminut BDO Yhtiötarkastus Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Jarmo Jäspi HTM, JHTT.

Tilikauden aikana ei rekisteröity omistajamuutoksia, eikä yhtiössä tehty laajoja erillistä rahoitusta vaativia tai useammalle tilikaudelle ulottuvia korjauksia.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vuonna 2015 tehdään välttämättömät korjaukset ja laaditaan pitemmän aikavälin korjaussuunnitelma.

Kiinteistö Oy Konginkankaan Säästölipas

1.1-31.12.2014

	2013	2014	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	53	49	-4	92,5 %
Liikevoitto	3	1	-2	33,3 %
Tilikauden voitto / tappio	4	2	-2	50,0 %
TASE (1 000 €)				
	Tase tilinpäätös			
Pysyvät vastaavat	292	287	-5	98,3 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	9	12	3	133,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	301	299	-2	99,3 %
Oma pääoma	294	296	2	100,7 %
Varaukset			0	
Kertynyt poistoero			0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	3	1	-2	33,3 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	4	2	-2	50,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	301	299	-2	99,3 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	 5,7 %	 2,0 %		
Omavaraisuusaste	 97,7 %	 99,0 %		
Current Ratio	 2,3	 6,0		
Suhteellinen velkaantuneisuus	 13,2 %	 6,1 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus on heikko, vakavaraisuus hyvä, maksuvalmius hyvä ja suhteellinen velkaantuneisuus hyvä.

2.7.6.9 Kiinteistöosakeyhtiö Suolahden Keskusraitti

Varsinainen yhtiökokous on pidetty 27.3.2014. Yhtiön hallitukseen kuuluvat (31.12.2014) Matti Tuononen (pj.), Timo Huutoniemi ja Harri Pirhonen.

Tilintarkastajan on toiminut BDO Yhtiötarkastus, päävastuullisena tilintarkastajana Erkkä Ollila ja tilintarkastaja Emma Ritvanen.

Kiinteistö Oy Suolahden keskusraitti

1.1-31.12.2014

	2013	2014	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	92	89	-3	96,7 %
Liikevoitto	6	8	2	133,3 %
Tilikauden voitto / tappio	0	0	0	
TASE (1 000 €)				
	Tase tilinpäätös			
Pysyvät vastaavat	1 668	1 660	-8	99,5 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	15	23	8	153,3 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 683	1 683	0	100,0 %
Oma pääoma	1 679	1 679	0	100,0 %
Varaukset	0	0	0	
Kertynyt poistoero	0	0	0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0	0	
Lyhytaikainen vieras pääoma	4	4	0	100,0 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 683	1 683	0	100,0 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	6,5 %	9,0 %		
Omavaraisuusaste	99,8 %	99,8 %		
Current Ratio	3,8	5,8		
Suhteellinen velkaantuneisuus	4,3 %	4,5 %		

Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus oli tyydyttävä, mutta vakavaraisuus, maksuvalmius ja suhteellinen velkaantuneisuus olivat hyvällä tasolla.

2.7.6.10 SS-Jäähalli Oy

Yhtiökokouksen valitsemaan hallitukseen ovat kuuluneet: Puheenjohtaja Erkki Uusitalo, varapuheenjohtaja Lauri Wilen jäsenet Kari Kiiskinen, Seppo Ruotsalainen ja Perttu Silvennoinen sekä varajäsenet Keijo Eronen ja Risto Hintikka. Hallitus on kokoontunut viisi (5) kertaa tilikauden aikana.

Yhtiökokouksia on tilikaudella pidetty kaksi 26.6.2014 varsinainen yhtiökokous ja 9.10.2014 ylimääräinen yhtiökokous. Toimitusjohtajana on toiminut Erkki Uusitalo.

Ylimääräinen yhtiökokous tarkensi ja vahvisti aikaisempien yhtiökokousten päättämät osakeantipäätökset Patentti- ja rekisterihallituksen ohjeiden mukaisesti. Osakkeiden määräksi muodostui 1 365 kpl ja osakkeen nimellisarvoksi 84,09 €. Äänekosken kaupungin lunastettua 50 000,00 € osakepääoman korotuksen, osakepääomaksi muodostui 117 275,17 €. Äänekosken kaupungin omistusosuudeksi muodostui 71,32 %. Pankkilainaa (Nordea) on jäljellä 132 893,91 € ja Äänekosken kaupungilta 50 000,00 € ja 16 666,67 €. Kaupungilta olevat lainat järjesteltiin uudelleen ja yhdistettiin yhdeksi lainaksi (66 667,00 €). Tilinpäätös osoitti 155,83 € voittoa, useamman tappiollisen vuoden jälkeen.

Jäänhoitopalvelut on ostettu tmi koneurakointi Jari Hämäläiseltä. Kirjanpito- ja talouspalvelut on ostettu Pia Leena Luotola Oy:ltä. Laskutus palveluista on vastannut toimitusjohtaja.

Päivisin hallia on käyttänyt pääsääntöisesti kaupungin koululaiset sekä päiväkotien asiakkaat. Käyttö on ollutkin aktiivista. Arki-iltaisin käyttöaste on lähes 100 %. Viikonloppuisin käyttö on hiukan vajaatehoista. Syksyllä ProSolve Oy:n suorittaman teräsrakenteiden kuntotarkastuksessa todettiin rakenteissa puutteita. ProSolve Oy laati rakenteille tarvittavan korjaussuunnitelman. Suunnitelman mukaan tehtyjen korjausten jälkeen rakenteet täyttävät vaadittavat määräykset. Rahoitus korjaukseen saatiin kaupungilta.

Arvio tulevasta kehityksestä

Viikonloppujen käyttöastetta on edelleen pyrittävä nostamaan. Yhtiön hallitus teki Äänekosken kaupungille esityksen, jonka mukaan kaupunki lunastaisi halliyhtiön omistuksessa olevan sosiaalitalan ja jäähallirakennuksen. Jäähalliyhtiö vuokraisi tilat kaupungilta vastaten tilojen käyttökustannuksista ja tuottaisi edelleen tasokkaat jääturheiluliikuntaan tarvittavat palvelut kaupungin asukkaille. Tulevalla kaudella kiinteistönhoitosopimus uusitaan, jolloin sopimuksen sisältöön tulee kiinnittää erityistä huomiota.

SS-Jäähalli Oy

1.1-31.12.2014

	2013	2014	Muutos t€	Muutos %
TULOSLASKELMA (1 000 €)				
Liikevaihto	120	125	5	104,2 %
Liikevoitto	-31	4	35	-12,9 %
Tilikauden voitto / tappio	-33	0	33	0,0 %
TASE (1 000 €)				
	Tase tilinpäätös			
Pysyvät vastaavat	207	191	-16	92,3 %
Vaihtuvat vastaavat (alle 12 kk)	55	35	-20	63,6 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	262	226	-36	86,3 %
Oma pääoma	14	15	1	103,7 %
Varaukset	0	0	0	
Kertynyt poistoero	0	0	0	
Pitkäaikainen vieras pääoma	118	118	0	99,9 %
Lyhytaikainen vieras pääoma	129	93	-36	72,1 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	262	226	-36	86,4 %
TUNNUSLUKUJA				
Liikevoittoprosentti	● -25,8 %	● 3,2 %		
Omavaraisuusaste	● 5,5 %	● 6,6 %		
Current Ratio	● 0,4	● 0,4		
Suhteellinen velkaantuneisuus	● 205,9 %	● 168,8 %		

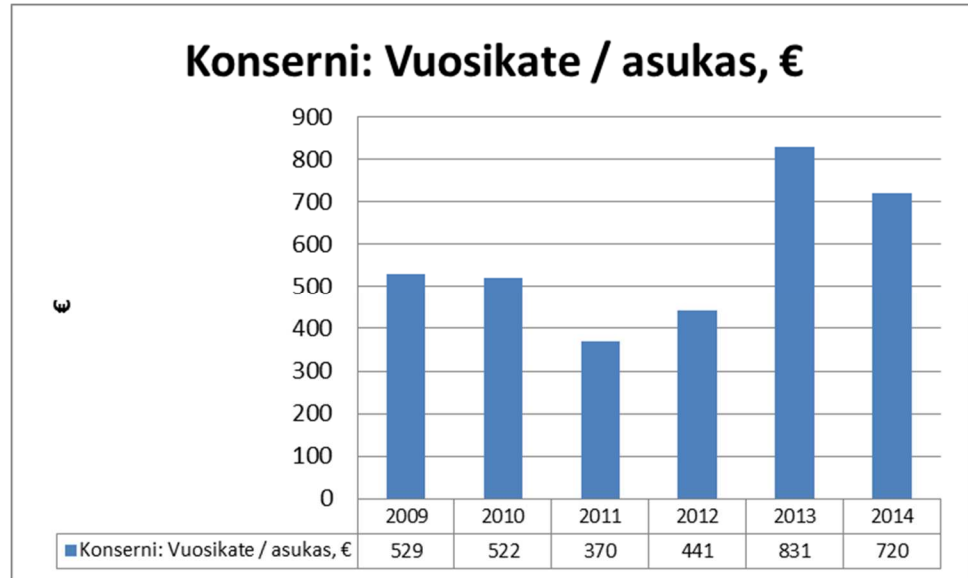
Tunnusluvuilla mitattuna yhtiön kannattavuus, vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat heikolla tasolla ja suhteellinen velkaantuneisuus oli erittäin suuri.

2.7.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma

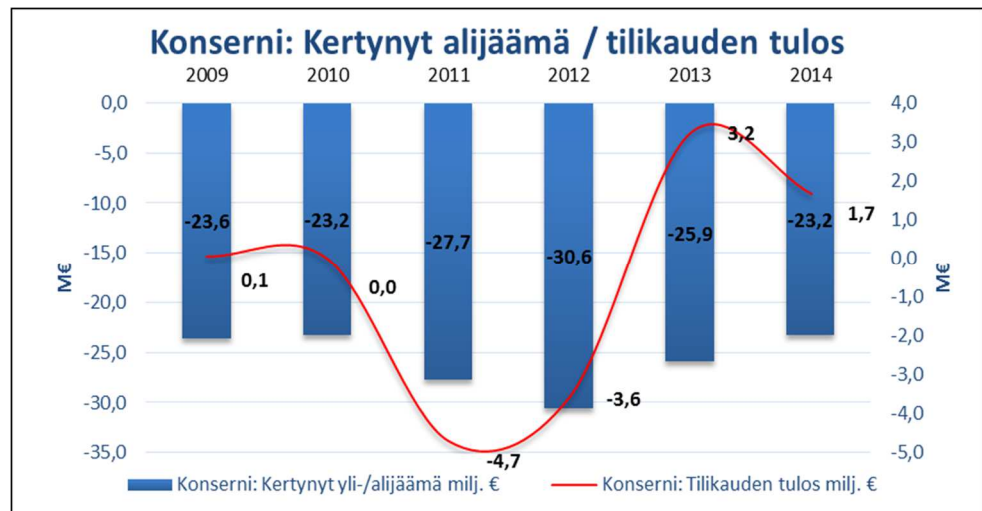
Konsernin vuosikate oli 14,4 milj. euroa (720 euroa/asukas), kun se vuonna 2013 oli 16,7 milj. euroa (831 euroa/asukas).

KUVA 14 VUOSIKATE ASUKASTA KOHTI, €

Tilikauden tulos oli 1,7 milj. euroa ylijäämäinen (2013 ylijäämä 3,2 milj. euroa) ja kertynyt alijäämä on vuoden 2014 tilinpäätöksessä 23,2 milj. euroa (2013 kertynyt alijäämä 25,9 M€).

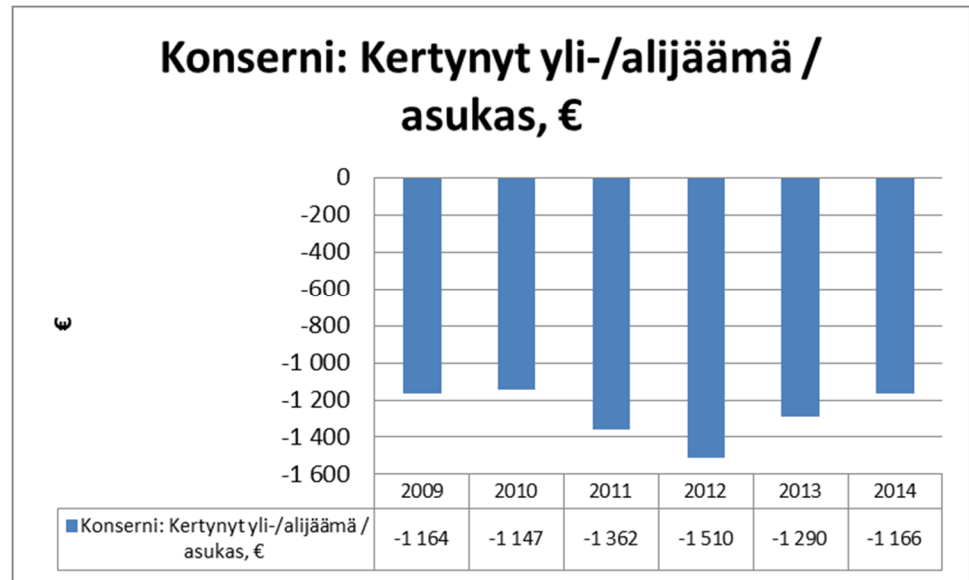
KUVA 15 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ, M€

Konsernitase

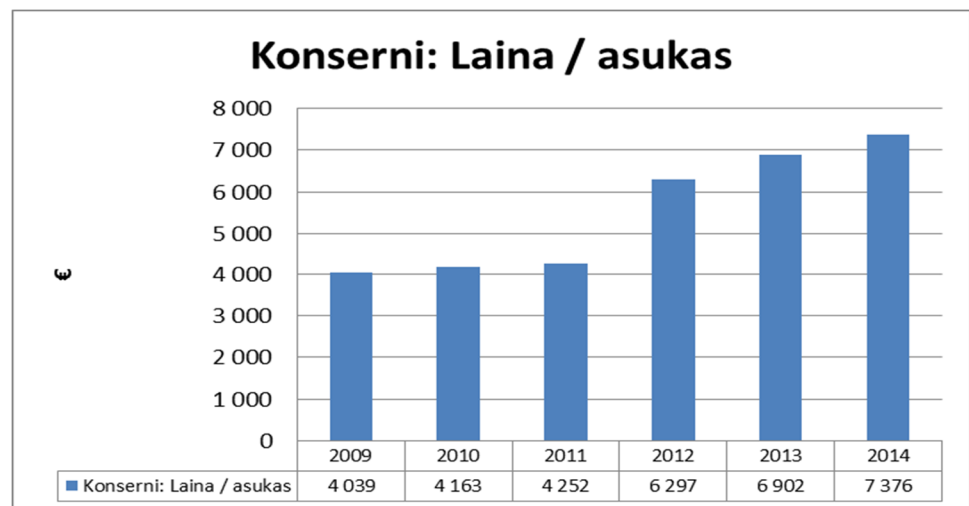
Taseen loppusumma vuonna 2014 oli 252,9 milj. euroa, kun loppusumma 2013 oli 242,4 milj. euroa. Taseessa on alijäämää asukasta kohden vuoden 2014 jälkeen 1.166 euroa (2013: 1.290 euroa/asukas).

KUVA 16 KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ/ASUKAS,€

Konsernin lainakanta vuonna 2014 oli 146,9 milj. euroa (7.376 euroa/asukas) ja vuonna 2013 lainakanta oli 138,6 milj. euroa (6902 euroa/asukas).

KUVA 17 LAINA ASUKASTA KOHTI, €

Konsernitilinpäätös laskelmineen ja tunnuslukuineen on esitetty kohdassa 4.4.

2.1 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

2.1.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä (KuntaL 69.3 §). Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja.

Poistoeroa tuloslaskelmaan tuloksi kirjataan 19.919,38 euroa.

Kaupunginhallitus esittää, että vuoden 2014 tilinpäätöksessä tilikauden ylijäämä 1.269.014,46 euroa kirjataan yli-/alijäämätilille.

2.1.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 69 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on annettava myös tietoja sellaisista kunnan talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tarkastuslautakunnan on valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Äänekosken kaupunginvaltuusto on 28.5.2012 (§ 34) hyväksynyt yksityiskohtaisen talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman vuoteen 2020 saakka. Suunnitelmaa on täsmennetty talousarviokäsittelyn yhteydessä 10.12.2012. Tasapainottamistoimenpiteet on pääsääntöisesti jo toteutettu vuonna 2014 ja huomioitu vuoden 2015 talousarviossa. Talouden tasapainottamisessa on tehty lautakunnissa hyvää työtä ja toimenpiteiden vaikutukset ovat mahdollistaneet kaupungin talouden myönteisen elpymisen. Vuoden 2015 talousarviossa on käsitelty kohta

kohdalta toimenpiteiden toteutuminen sekä vielä toteuttamatta olevat tasapainottamistoimenpiteet.

Taloussuunnitelman mukaan kaupungin alijäämät saadaan katettua vuoden 2020 tilinpäätöksessä.

Vuonna 2015 kevään aikana kaupungille laaditaan talouden vakauttamisen toimenpideohjelma. Ensimmäinen luonnos toimenpideohjelmaksi laadittiin helmikuun loppuun mennessä virkamiestyönä (johtoryhmä). 3.3.2015 kaupunginhallitus nimesi talouden vakauttamisen ohjausryhmän, johon kuuluu kaupunginhallituksen jäsenet, kaupunginjohtaja, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja ja yksi henkilöstöjärjestöjen edustaja. Tavoitteena on saada aikaan 1,4 milj. euron pysyvät säästöt.

Yksityiskohtainen toimenpideohjelma tuodaan valtuuston päätettäväksi toukokuussa 2015.

3 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Valtuustoon nähden tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenet. Viranhaltijoista toimialajohtajat ja vastuualuejohtajat ovat tilivelvollisia ja velvolliset vastaamaan ja seuraamaan yksiköidensä tavoitteiden saavuttamista sekä menojen ja tulojen toteutusta.

3.1 Käyttötalouden ja tavoitteiden toteutuminen

TAULUKKO 9 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN (ULKONINEN JA SISÄINEN) LAUTAKUNNITTAIN

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUS 1000 euroa					
Tarkastuslautakunta					
Toimintatuotot					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-36		-36	-23	-13
Toimintakate (netto)	-36	0	-36	-23	-13
Kaupunginhallitus					
Toimintatuotot	6 799	-310	6 489	7 011	-522
Valmistus omaan käyttöön			0		
Toimintakulut	-9 724	-20	-9 744	-9 676	-69
Toimintakate (netto)	-2 925	-330	-3 255	-2 664	-591
Perusturvalautakunta					
Toimintatuotot	10 206	815	11 021	11 110	-89
Valmistus omaan käyttöön				1	-1
Toimintakulut	-71 085	-1 934	-73 019	-73 092	73
Toimintakate (netto)	-60 879	-1 119	-61 998	-61 982	-16
Kasvun ja oppimisen lautakunta					
Toimintatuotot	1 972		1 972	2 168	-197
Valmistus omaan käyttöön					0
Toimintakulut	-28 782		-28 782	-28 459	-323
Toimintakate (netto)	-26 810	0	-26 810	-26 290	-520
Tekninen lautakunta					
Toimintatuotot	2 739	-200	2 539	2 692	-153
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-12 501	-120	-12 621	-12 101	-520
Toimintakate (netto)	-9 762	-320	-10 082	-9 409	-673
Ympäristölautakunta					
Toimintatuotot	168		168	136	32
Valmistus omaan käyttöön				1	-1
Toimintakulut	-2 454		-2 454	-2 342	-112
Toimintakate (netto)	-2 285	0	-2 285	-2 205	-81
Vapaa-aikalautakunta					
Toimintatuotot	752		752	747	5
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-4 051	-9	-4 060	-3 863	-197
Toimintakate (netto)	-3 299	-9	-3 308	-3 116	-193
Käyttötalous yhteensä:					
Toimintatuotot	22 636	305	22 941	23 865	-924
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	2	-2
Toimintakulut	-128 633	-2 083	-130 716	-129 555	-1 160
Toimintakate (netto)	-105 997	-1 778	-107 775	-105 689	-2 086

3.1.1 Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus

Kuntalain mukaan kunnanvaltuuston tavoitteiden toteuttamisen arvioinnissa tarkastuslautakunnalla on tärkeä tehtävä. Tarkastuslautakunnan on arvioitava, miten valtuuston tilikaudelle asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kiinnittää huomiota toiminnan, toimintatapojen sekä palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen.

Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunta	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-31	-36	-23	13	-36 %
Netto (toimintakate)	-31	-36	-23	13	-36 %

Äänekosken kaupungilla on sopimus tilintarkastuksen järjestämisestä BDO Audiator Oy:n kanssa. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut Erkka Ollila ja Jukka Vuorio. Tarkastuslautakunnan talousarvio alittui noin 36 %:lla.

3.1.2 Kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kaupungin keskushallinnon (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja sen alaisuudessa toimiva keskushallinto) perustehtävä on vastata siitä, että kaupunkiyhteisöllä on selkeä visio, toimintaa ohjaavat arvot ja niiden pohjalta laaditut strategian päälinjaukset.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallitus	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	6 445	6 489	6 984	494
Toimintakulut	-9 792	-9 744	-9 648	96	-1 %
Netto (toimintakate)	-3 347	-3 255	-2 664	591	-18 %

Kaupunginhallituksen talousarvio alittui n. 591.000 eurolla (18 %).

3.1.2.1 Hallintopalvelut

Toiminta-ajatus

Hallintopalvelut vastualueena sisältää kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kansliatoiminnan, kunnallisverotuksen, velkaneuvonnan, aluetoiminnan, historiikin, vuokra-asumispalveluiden, monistamon, vss-toiminnan ja vaalien kustannuspaikat.

1000210 Hallintopalvelut	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	31	59	59	0
Toimintakulut	-2 035	-2 070	-2 045	24	-1 %
Netto (toimintakate)	-2 003	-2 011	-1 987	25	-1 %

Hallintopalvelut – vastuualue alitti talousarvionsa noin 25.000 eurolla (1 %).

3.1.2.2 Talous- ja tietohallintopalvelut

Toiminta-ajatus

Talous- ja tietohallintopalvelut sisältää talous- ja tietohallinnon kustannuspaikat. Taloushallinnon kustannuspaikan toiminnan pääpaino on kaupungin taloushallintopalvelujen tuottamisessa. Keskeisimmät toiminta-alueet ovat yleisen talouskehityksen seuraaminen, kaupungin taloussuunnittelujärjestelmän kehittäminen, talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluprosessi, kirjanpito, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelu, maksuliikenne, kaupungin rahoitus ja riskien hallinta sekä kaupunkikonsernin kokonaistalous ja talousohjaus.

Kaupungin hankinta-asiantuntijan palvelut sisältyvät taloushallinnon kustannuspaikalle. Hankintatoimen keskeiset toiminta-alueet ovat kaupungin hankintatoimen kehittäminen ja seuranta, hankintalainsäädännön muutosten seuranta ja soveltaminen käytäntöön sekä hankintojen suorittaminen hankintalain ja kaupungin hankintasäännön mukaisesti.

Tietohallinnon kustannuspaikka hoitaa kaupungin toiminnan edellyttämät tietohallintopalvelut.

Talousarvion toteutuminen

1000220 Talous- ja tietohallintopalv.	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	46	34	54	20
Toimintakulut	-819	-837	-817	20	-2 %
Netto (toimintakate)	-774	-803	-764	40	-5 %

Talous- ja tietohallintopalvelut - vastualueen talousarvio alittui noin 40.000 eurolla (5 %).

3.1.2.3 Henkilöstöpalvelut

Toiminta-ajatus

Henkilöstöpalveluiden perustehtävä on henkilöstöressurssien suunnittelu, tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja kehittäminen sekä henkilöstöstrategian mukaisten toimintakäytäntöjen edistäminen.

Henkilöstöpalvelut vastualueena sisältää palkkahallinnon, työmarkkinatoiminnan, työterveydenhuollon, työsuojelun ja muut henkilöstöpalvelut kustannuspaikat.

Talousarvion toteutuminen

1000230 Henkilöstöpalvelut	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	211	180	212	32	18 %
Toimintakulut	-1 136	-1 149	-1 119	30	-3 %
Netto (toimintakate)	-924	-969	-907	62	-6 %

Henkilöstöpalvelut – vastualue alitti talousarvionsa noin 62.000 eurolla (6 %).

3.1.2.4 Elinkeinotoimi

Talousarvion toteutuminen

1000240 Elinkeinotoimi	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut	-266	-350	-303	47	-13 %
Netto (toimintakate)	-266	-350	-303	47	-13 %

3.1.2.5 Viestintä ja kehitystoiminta

Toiminta-ajatus

Viestintä ja kehitystoiminta vastualue sisältää kuntamarkkinoinnin, tiedotustoiminnan, Viisari-projektin ja Kapeenkosken virkistysalueen kustannuspaikat.

Talousarvion toteutuminen

1000250 Viestintä ja kehitystoiminta	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	0	0	-28	-28	0 %
Toimintakulut	-26	-52	0	52	-100 %
Netto (toimintakate)	-26	-52	-28	24	-46 %

3.1.2.6 Maankäyttö

Toiminta-ajatus

Maankäyttö vastualueen tehtävät ovat

- vastata kaupungin ja sen eri osien kehittämisen perustana olevien maankäyttösuunnitelmien ja kaavojen laadinnasta
- luoda edellytykset asumisen ja yritystoiminnan rakennushankkeille ideasuunnittelulla, sopimusmenettelyllä ja kaavoituksella
- vastata maapolitiikasta ja osallistua kaupunkiympäristön laadun kehittämiseen yhteistyössä teknisen ja ympäristötoimialan kanssa
- vastata tonttien luovuttamisesta, kiinteistönmuodostuksesta ja mitaustehtävistä, kartta-asioista ja osoitteista sekä kaupungin maa- ja metsäomaisuudesta

Talousarvion toteutuminen

1000260 Maankäyttö	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	1 262	869	1 368	499
Toimintakulut	-938	-850	-956	-106	12 %
Netto (toimintakate)	324	19	411	393	2088 %

Vastualueen talous toteutui hyvin alkuperäiseen talousarvioon verrattuna, yli 80 000 euroa ylijäämäisenä. Kaavoituksen ja tonttipalvelujen kustannukset katettiin vastualueen tuotoilla ja toiminnasta jäi vielä ylijäämää. Kaupunginvaltuuston hyväksymät budjettimuutokset huomioon ottaen tilinpäätös toteutui jopa yli 390 000 euroa ylijäämäisenä. Budjetoinnissa ja lisätalousarviossa ennakoitiin toimintatuotot (puun myyntitulot ja pysyvien vastaavien myyntivoitot) virheellisesti liian pieniksi.

Tontinvuokria kerättiin talousarvion mukaisesti runsaat 530 000 euroa. Kaupungilla on noin 890 vuokrasopimusta ja vuokrattujen alueiden yhteispinta-ala on 192 ha.

Puun myyntituottoja kertyi 324 000 euroa. Kaupungilla on talousmetsiä noin 1 300 ha ja niitä käsitellään v. 2009 laadittujen metsäsuunnitelmien mukaisesti. Myös taajamametsiä hoidetaan erillisen suunnitelman pohjalta. Talousmetsissä vuosittainen hakkuumäärä on ollut perinteisesti pienempi kuin arvioitu puuston kasvu. Puistomaiseksi harventamista suoritettiin metsurityönä Suolahdessa Nakertajan ja Alkulan alueilla.

Omakotitonttien luovutuksessa viimeiset kolme vuotta ovat olleet poikkeuksellisia: kun kaupunki luovutti 2000 -luvun alkuvuosina noin 30 AO-tonttia/vuosi, oli tonttikysyntä viime vuonna erittäin vähäistä. Vuonna 2014 luovutettiin uusien talojen rakentajille ainoastaan yksi omakotitontti ja yksi rivitalotontti.

Kiinteistökauppoja – vuokratonttien myyntejä yms. - kaupunki teki yhteensä 22 kpl. Vuokratonttien lunastamista vilkastutti kaupunginvaltuuston päätös tonttien luovutusperusteiden ja hinnoittelun tarkistamisesta. Vuokratontteja oli mahdollista lunastaa määrärajan kuluessa vanhalla hinnalla.

Vuosi 2014 oli aktiivisen maanhankinnan vuosi. Ääneniemen koillisrannan maakauppa viimeisteltiin alkuvuodesta. Äänekosken keskustasta kaupunki hankki kaksi tonttia rakennuksineen. Seurakunnalta ostettiin entisen seurakuntatalon tontti 101 500 eurolla ja Star Capital Oy:ltä hankittiin vaihtokaupalla ja välirahalla Viiskulmassa (Kauppakatu 2) sijaitseva tontti (arvo 260 000 euroa).

Metsä Board Oy:ltä ostettiin tontti lukiota varten sekä rivitalo- ja kerrostalotontteja ja puistoja yhteensä 440 000 eurolla.

Tonttipalveluissa rekisteröitiin 8 kiinteistötoimitusta, joissa muodostui 26 tonttia. Tonttijakoja tuli voimaan 10 kpl, joissa laadittiin 24 kaavatonttia.

Kaavoitus valmisteli kaupunginhallitukselle 11 poikkeamis- ja suunnittelutarvehakemusta, missä on rakentamistoiminnan hiljenemisestä johtuen hieman laskua edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaavoja hyväksyttiin yhteensä viisi kappaletta, mikä vastaa lukumäärältään viime vuosien tasoa. Merkittäviä asemakaavoja oli laadittavana mm. biotuotetehdashankkeeseen ja Ääneniemen koillisrannan asuntoalueen toteuttamiseen liittyen.

Kaupunginvaltuustossa hyväksyttiin kuluvalle valtuustokaudelle Äänekosken strategisen rakenneyleiskaavan 2016 tarkistus ja Maankäyttö- ja elinvoimaohjelma 2014 – 2017.

Tavoitteiden toteutuminen

Maankäytön vastualueen tavoitteet toteutuivat vähintään tyydyttävästi, vaikka toimintavuoden aikana henkilöstöä työllistivät myös ennakolta arvaamattomat suunnittelutehtävät. Kaavoituksen, liikenteen suunnittelun ja tonttien muodostuksen parissa työskenneltiin mm. biotuotetehtaan, senioritalon ja lukion toteuttamiseen liittyen. Vuoden kuluessa saatiin hyväksymisvaiheeseen lukuisia kaavoja, joiden hyväksyminen siirtyi vuoden 2015 alkuun.

Toiminnalliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Vetovoimaiset asuin-, liike- ja työpaikkatontit	Monipuolistetaan tonttitarjontaa	Kolme uutta lainvoimaista kaavaa vuoden 2014 aikana (esim. Länsiportti ja Hirvaskangas)	Kyllä
Kaupunkiympäristön laadun ja keskustojen vetovoimaisuuden parantaminen	Laaditaan ympäristön kohentamiseen liittyviä suunnitelmia ja kaavoja sekä ideoidaan hankkeita	Kolme suunnitelmaa/hanketta valmiina vuoden loppuun mennessä	Kyllä
Sähköisen asioinnin, vuorovaikutuksen ja tiedonsaannin parantaminen	Ajantasa-asemakaavat kaupungin kotisivuille	Valmis vuoden 2014 lopussa	Ei: keskeneräinen määräyksien osalta

Taloudelliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Kustannustietoinen toimintatapa	Taksojen sekä Äänekosken, Suolahden ja Hirvaskankaan tonttien hintatason tarkistaminen	Voimassa vuoden 2014 lopussa	Kyllä, taksat säilytetty ennallaan

3.1.2.7 Tukipalvelut

Toiminta-ajatus

Tukipalvelut vastuualue sisältää ruokapalvelut sekä kaupungin keittiöiden kustannuspaikat.

Talousarvion toteutuminen

1000280 Tukipalvelut	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	4 895	5 348	5 319	-28
Toimintakulut	-4 297	-4 436	-4 406	30	-1 %
Netto (toimintakate)	598	912	913	1	0 %

Tukipalvelut -vastuualueen toimintakate toteutui suunnitellusti.

Toimintatuotot alittuivat n. 28.000 € (1 %). Toimintatuottojen budjetointi on osoittautunut haasteelliseksi johtuen suoritemäärien vaikeasta arvioinnista sekä toiminnallisista muutoksista.

Toimintakulut alittuivat n. 30.000 € (1 %). Toimintakulujen toteutumiseen vaikutti mm. hankintojen suunnitelmallinen toteuttaminen sekä henkilöstöressurssien oikea-aikainen ja järkevä kohdentaminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Keittiöverkko suunnittelu, uuden terveyskeskuksen ravintokeskuksen myötä tuotannon tehostaminen.	Tarkennetaan keittiörakennetta, tehdään muutoksia tuotannollisesti, suunnitellaan uuden tk:n keittiön toimintamalleja	Toteutuneet suoritteet /taloudellisuuden mittaaminen	Tk:n kahvila käynnistyi olemassa olevalla henkilöstöllä.
Asiakastyytyväisyyden sekä ravitsemuksellisen laadun ylläpito ja kehittäminen.	Olemassa olevien toimintamallien / käytäntöjen kriittinen arviointi. Ruokalistan ja reseptiikan jatkuva jalostaminen.	Asiakastyytyväisyyskyselyt, asiakaspalaverit ja niiden dokumentointi.	Asiakastyytyväisyyskyselyt toteutettu ja julkaistu kaupungin kotisivuilla.
Henkilöstön jatkuvan oppimisen / ammattitaidon syventäminen ja ylläpito.	Kehityskeskustelut, myönteinen suhtautuminen itsensä kehittämiseen sekä sisäisen toimintavarmuuden kehittäminen.	Henkilöstöpalaverit, kehityskeskustelut, työkierto	Henkilöstön työkierto toteutettu ja kehityskeskustelut käyty.

Taloudelliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Keittiöverkkosuunnittelu	Honkolan koulun keittiön siirto jakelukeittiöksi, valmistuksen siirto Äken keskuskeittiölle 2014 alusta lähtien. Henkilöstösäästö.	Suoritteet ja kustannusseuranta.	Toteutui suunnitellusti (henkilöstökulusäästö 10 000 €)

3.1.3 Perusturvalautakunta

Toiminta-ajatus

Perusturvalautakunnan toimialaan kuuluu terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden järjestäminen.

Perusturvan toimintaa johtaa vuoden 2007 alusta perustettu perusturvalautakunta. Lautakuntaan kuului 9 jäsentä. Lautakunta toimii sosiaalihuoltolain ja kansanterveyslain (lukuun ottamatta ympäristöterveydenhuoltoa) sekä tartuntalain tarkoittamana toimielimenä. Lautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa ja käsitteli 81 varsinaista asiaa.

Yksilöjaos käsittelee sosiaalihuollon lainsäädäntöön perustuvia, yksilöä koskevia asioita silloin kun niitä ei ole siirretty viranhaltijoille sekä asiakasasioissa annettujen päätösten oikaisuvaatimukset ja valitukset. Yksilöjaokseen kuului viisi jäsentä. Vuonna 2014 se kokoontui 10 kertaa ja käsitteli 25 varsinaista yksilöasiaa.

Perusturvan toimialajohtajana ja lautakunnan esittelijänä toimii perusturvajohtaja. Yksilöjaoksen esittelijänä toimi sosiaalityön johtaja.

Perusturvatoimialalla merkittävimmät tapahtumat ja muutokset vuonna 2014 liittyivät uuden terveyskeskuksen rakentamiseen ja valmistumiseen sekä terveystalujen uuden toimintamallin valmisteluun ja käyttöönottoon. Uuden terveysaseman käyttöönotto tapahtui porrastetusti kesä-heinäkuussa. Uusi terveysasema mahdollisti hajallaan toimineiden terveystalujen keskittämisen samaan rakennukseen. Samalla lak-

kautettiin vastaanottotoiminnot Suolahdessa, Sumiaisissa ja Konginkankaalla. Terveyskeskussairaala muutettiin 40-paikkaiseksi akuutti- ja kuntouttavan hoidon yksiköksi.

Toinen merkittävä asia on v. 2014 ollut ns. ikälain asteittainen voimaantulo. Vuonna 2013 uudelleen organisoidun Arjen tuen vastualueen toiminnan kehittämistä jatkettiin. Viimeisimmät Arjen tuen uuden organisaatorakenteen mukaiset rekrytoinnit päästiin toteuttamaan vasta loppuvuonna 2013, joten uuden rakenteen mukaiseen toimintaan päästiin vasta v. 2014. Jo yhden vuoden kokemusten perusteella voidaan arvioida toiminnan selkeytyneen siten, että ikälakiin sisältyvien uusien velvoitteiden toimeenpano on onnistunut. Eri asiakasryhmien palveluprosessit on kuvattu, ja ympärivuorokautisen hoidon määrä on vähentynyt.

Toimiala on osallistunut maakunnalliseen kehittämistyöhön, mm. sosiaali- ja terveydenhuollon koordinaatioryhmään, terveydenhuollon järjestämissuunnitelmatyöryhmään ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaisen palvelurakenteen valmistelutyöhön mm. Sote 2020-hankkeen eri työryhmissä.

Talousarvion toteutuminen

Perusturvalautakunta	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	10 679	11 021	11 110	89	1 %
Toimintakulut	-72 685	-73 019	-73 092	-73	0 %
Netto (toimintakate)	-62 006	-61 998	-61 982	16	0 %

Perusturvan toimialan vuoden 2014 alkuperäisen talousarvion kokonaismenot olivat 71,1 milj. euroa ja tulot 10,2 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto on kokouksissaan 10.3.2014 (§ 14) ja 16.6.2014 (§ 49) korottanut työllisyyden hoitoon ja nuorten kesätyöllistämiseen osoitettuja menomäärärahoja yhteensä 244.000 euroa ja nostanut tuloarviota 120.000 e. Valtuusto myönsi kokouksessaan 16.6.2014 (§ 48) Arjen tuen menomäärärahoihin 1,5 milj. euron lisämäärärahan ja korotti tulomäärärahoja 0,7 milj. e. Em. muutosten jälkeen talousarvion menot olivat 73,0 milj. euroa ja tulot 11,0 milj. euroa. Joulukuussa kaupunginvaltuusto 8.12.2014 (§ 97) muutti talousarviota vielä niin, että Arjen tuen määrärahoista siirrettiin 600.000 euroa ja Terveyspalveluiden määrärahoista 100.000 euroa. Sosiaalityön ja työelämään kuntoutumisen palveluiden vastuualueelle lastensuojelun menoihin (500.000 euroa) ja työmarkkinatuen kuntasuuteen 200.000 euroa.

Talousarviomenot ylittivät alkuperäisen talousarvion n. 2 milj. euroa. Toisaalta myös tulot ylittyivät n. 0,9 milj. euroa, joten nettomenojen ylitys oli n. 1,1 milj. euroa. Lisämäärärahoilla korjattuun talousarvioon verrattuna nettomenot jäivät hieman alle talousarvion ja toteutumisaste oli 99,9 %. Menojen kasvu vuoden 2013 tilinpäätökseen verrattuna oli 0,6 %. Nettomenot pienenevät 0,1 %.

Menojen ja tulojen ylitykset alkuperäiseen talousarvioon johtuivat Arjen tuessa vanhuspalveluiden budjetoitua suuremmasta asiakasmäärästä sekä siitä, että henkilöstöä on palkattu enemmän kuin mitä on budjetoitu. Lastensuojelun määrärahojen ylitys johtui lastensuojelun laitos- ja perhesijoitusten ennakoitua suuremmasta määrästä. Työelämään kuntoutumisen palveluihin kaupunginvaltuusto myönsi lisämäärärahaa heikon työllisyyden takia, mutta myös työmarkkinatuen kuntaosuudesta aiheutuneet menot oli budjetoitua suuremmat samasta syystä.

Terveyspalveluiden vuoden 2014 talousarvioon oli tehty pääosa vakauttamisohjelman ja keskitetyn toimintamallin mukaisista vähennyksistä koko vuodelle, vaikka uusi terveyskeskus valmistui ja otettiin käyttöön vasta elokuussa. Terveyspalveluiden nettomenot ylittivät lopulta alkuperäisen talousarvion n. 0,8 milj. euroa ja määrärahasiirrolla korjatun talousarvion 0,7 milj. euroa. Koko terveyspalveluiden nettomenot pienenevät edellisestä vuodesta 1,2 %. Erikoissairaanhoidon menot pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna 6,4 % ja jäivät alle talousarvion 0,3 milj. euroa. Sairaanhoidopiiriltä ostettavat ensihoidon palvelut kasvoivat 21,3 % ja määrärahat eivät riittäneet. Oman avohoitotoiminnan nettomenot kasvoivat 3,5 % ja määrärahat ylittyivät n. 0,6 milj. euroa. Ylitys johtui ennen kaikkea siitä, että lääkäreiden ostopalveluja jouduttiin edelleen käyttämään merkittävästi. Lääkärien ostopalvelujen käyttö aiheutti myös suun terveydenhuollon, sairaalan ja mielenterveyspalveluiden määrärahaylitykset.

Sosiaalityön ja työelämään kuntoutumisen vastuualueella nettomenot kasvoivat edellisestä vuodesta 4,1 %. Kasvu johtui nimenomaan työelämään kuntoutumisen palvelujen 12,0 % nettomenojen kasvusta. Alkuperäiset määrärahat ylittyivät 0,7 milj. euroa, mutta määrärahamuutosten jälkeen talousarviomenot kuitenkin alittuivat.

Arjen tuen nettomenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,9 %. Sekä menot että tulot ylittivät alkuperäisen talousarvion, nettomenot jäivät alle sekä alkuperäisen että korjatun talousarvio. Kasvua tapahtui eniten ostopalveluissa (3,9 %) ja kotihoidossa (2,3 %). Oman palvelutuotannon (mm. laitoshoidon ja asumispalveluiden) nettomenot kasvoivat 0,7 % ja asiakkuuksien hallinnan nettomenot laskivat.

Koko perusturvan henkilöstömenot olivat 25,9 milj. euroa ja niihin varatut määrärahat alittuivat n. 1,3 milj. euroa, toteutumisprosentti oli 95,4 %. Alitus johtuu ennen kaikkea lääkäreiden palkkakustannusten alittumisesta. Henkilöstömenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,1 prosenttia.

Palveluiden ostoon käytettiin 39,2 milj. euroa, josta erikoissairaanhoidon osuus oli 21,1 milj. euroa. Palveluiden ostosta aiheutuvat menot ylittivät n. 1,5 milj. euroa lisätalousarviolla korjatun talousarvion (toteutumisprosentti 104,1) ja olivat 0,7 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Ylitys johtuu ennen kaikkea lääkäreiden ostopalveluista.

Tarvikkeisiin käytettiin n. 1,9 milj. euroa ja avustuksiin 5,8 milj. euroa eli saman verran kuin edellisenä vuonna. Perusturvan toimialan tulot olivat 11,1 milj. euroa, mikä oli n. 0,4 milj. euroa ja 4,0 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Sisäisen valvonnan selonteko

Perusturvan toimialalla sisäinen valvonta perustuu moniin eri toimenpiteisiin. Tehtyjä päätöksiä ja niiden toteutumista seurataan mm. niin, että vastuualueiden johtajien sekä muiden viranhaltijoiden on tarkastettava kuukausittain alaistensa tekemät viranhaltijapäätökset. Tarkastuksesta on tehtävä merkintä tarkastajan päätöspöytäkirjaan. Toimialajohtajan päätökset annetaan tiedoksi perusturvalautakunnalle.

Talouden ja tavoitteiden toteutumista on seurattu säännöllisesti. Osavuositraportteja on käsitelty lautakunnassa ja perusturvan johtoryhmässä. Taloudesta vastaavien yksiköiden ja vastuualueiden esimiehille on toimitettu kuukausittain talousarvion toteutumisraportit. Talouden toteutumisraportti on käsitelty perusturvalautakunnassa neljännesvuosittain.

Toiminnan määrää ja yksiköiden käyttöastetta on seurattu neljännesvuosittain tehdyistä raporteista. Em. raportit on toimitettu puolivuositain perusturvalautakunnalle tiedoksi. Toiminnan volyymiä on seurattu myös vuosittain tehtävistä, valtakunnallisista tilastoista kerätyistä tiedoista.

Yksi sisäisen valvonnan keino on ollut kustannuslaskentaan perustuva yksikköhintojen kehityksen seuranta. Yksikkökustannuksia lasketaan tärkeimmistä palvelutuotteista sekä hyväksytyyn talousarvioon että tilinpäätökseen perustuen.

Riskejä on pyritty ehkäisemään esimerkiksi ns. vaarallisia työyhdistelmiä välttämällä.

Tietoturvaan liittyvien uhkiin on pyritty vastaamaan ohjeistuksella ja henkilöstön pakollisilla, vuosittain tehtävillä testeillä.

Perusturvan toimialalla on käynnissä jatkuvasti eri oikeusasteissa olevia prosesseja pääsääntöisesti yksilöasioissa mutta myös esim. kuntien välisissä korvauskiistoissa. Kuntien väliset korvauskiistat saattavat olla kustannusvaikutuksiltaan hyvinkin merkittäviä ja ko. tilanteissa lähtökohdana on aina se, että pyritään turvaamaan Äänekosken kaupungin etu. Sosiaaliasiamiehen raporttiin kirjataan vuositain sosiaalipalvelujen osalta sekä valitusten että kantelujen ja muistutusten määrä ja kohdentuminen. Potilasasiamies avustaa ja seuraa asiakkaita terveydenhuollon kantelujen ja muistutusten osalta.

3.1.3.1 Terveyspalvelut

Toiminta-ajatus

Kaupungin asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen edistäminen, syrjäytymisen, sairauksien ja tapaturmien ehkäiseminen ja tarpeen mukainen sairaan- ja terveydenhoito.

Talousarvion toteutuminen

1000320 Terveyspalvelut	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	2 443	2 556	2 577	20
Toimintakulut	-38 496	-37 473	-38 191	-718	2 %
Netto (toimintakate)	-36 054	-34 916	-35 614	-698	2 %

Terveyspalveluiden vastualueen henkilöstömäärä on n. 180, joista osa tuottaa terveyspalveluiden lisäksi eräitä keskitettyjä, erityisosaamista vaativia palveluja lähinnä neuvola- ja kouluterveydenhuoltoon kasvun ja oppimisen toimialalle.

Terveyspalveluiden tulosalueet ovat avohoitopalvelut, työterveyshuolto, sairaala, suun terveydenhuolto sekä mielenterveys- ja päihdepoliklinikka.

Lisäksi vastualueeseen kuuluu yhteiset tukipalvelut, joihin sisältyvät asiakirjahallinto ja terveydenhuollon sihteerityö, terveyden edistäminen, hoitotyön kehittäminen laadun, ohjeistuksen ja osaamisen osalta, mm. sairaanhoitopiirille ulkoistetut laboratorio- ja kuvantamispalvelut, hygieniahuolto väline- ja vaatehuolto sekä materiaalihuolto.

Vastualueelta valvotaan ja valmistellaan myös erikoissairaanhoidon toteuttamista. Erikoissairaanhoidon samoin kuin sairaanhoitopiirin järjestämisvastuulla mutta perusterveydenhuollon kustannusvastuulle sisällytetyt sairaankuljetuksen menot kuuluvat terveyspalveluiden talousarvioon.

Vuonna 2014 korostui erityisesti uuden, kesällä valmistuneen pääterveysaseman myötä koko avohoidon palvelujärjestelmän muutoksen käyttöönotto. Paljon palveluja tarvitsevat asiakkaat ohjataan listaamismallilla omalääkäri-hoitajatyöparille. Satunnaisesti palveluja tarvitsevien osalta tavoitteena on vastaanottoajan nopea saanti. Päivystysvastaanotot on tarkoitettu vain kiireelliseen hoidon tarpeeseen. Em. toimintoihin liittyvää laaja-alaista kehittämistä jatkettiin. Kehittämistyötä ohjaa kaupunginhallituksen asettama ohjausryhmä ja se liittyy kaupungin talouden vakauttamisohjelmaan ja on jatkoa perusterveydenhuollon vuosien 2010 - 2013 tuottavuusohjelmalle. Terveyspalveluiden nettomenot sekä perusterveydenhuollon että erikoissairaanhoidon osalta saatettiin suurten ja keskisuurten kuntien vertailussa keskikolmanneksen tasolle.

Suurimmat odotukset terveydenhuollon rajapinnoilla kohdistuivat vanhuspalveluiden ja erikoissairaanhoidon hoitoketjujen sujuvuuden parantamiseen, lasten ja nuorten palveluiden varhaisen puuttumisen vahvistamiseen, vammaispalveluiden laaja-alaiseen koordinointiin, kuntoutuksen kokonaisvaltaiseen työotteeseen, psykiatrisen palveluasumisen tehokkaampaan järjestämiseen sekä laillisten hoitojonojen hallintaan etenkin suun terveydenhuollossa.

Lääkäreiden ja hoitajien vastaanotot

Avohoitopalvelut

Avohoitopalveluihin kuuluvat perusterveydenhuollon palveluista lääkäreiden ja hoitajien vastaanotot ja päivystys sekä fysioterapia ja lääkinällinen kuntoutus.

Aluevastaanottopalveluja tarjottiin neljällä terveystasemalla 22.6.2014 saakka. 4.8.2014 alkaen vastaanottopalveluja on tarjottu keskitetysti uudelta terveystasemalta.

Vastaanottojen uuden toimintamallin käyttöönotto (lista- ja satunnaisvastaanotot) onnistui suunnitelmien mukaisesti. Vastaanottoja oli tarjolla lyhemmällä jonotusajalla. Sähköisiä palveluja kehitettiin, Medinet-omahoitopalvelu otettiin käyttöön keväällä 2014. Em. palvelussa välittää potilaskohtaista tietoa laboratoriotutkimuksista, lääkityksistä ja rokotuksista sekä voidaan uusia reseptejä. Listavastaanotoilla otettiin käyttöön verenohennushoidon hoitajavetoinen malli.

Lista- ja satunnaiskävijöiden vastaanotoilla lääkäreiden vastaanottokäyntejä kertyi n. 16 200 ja hoitajien vastaanottokäyntejä n. 16 250. Puhelin-konsultaatioita lääkäreille oli n. 4 700 ja paperikonsultaatioita n. 12 000.

Päivystyksessä lääkärin vastaanottokäyntejä kertyi n. 18 100, joista päiväkäyntejä noin 9 100. Päivystysaikana vastaanotettujen potilaiden määrä oli noin 9 000, mikä on noin 24 % lääkärinvastaanottojen kokonaismäärästä. Triage-hoitajan käyntejä oli n. 19 000 ja hoitajan vastaanottokäyntejä noin 9 200.

Kuntoutuksen ja fysioterapian yksikkö järjesti fysioterapian ja lääkinällisen kuntoutuksen, apuvälinelainauksen ja kuntoneuvolapalvelut. Fysioterapeutin vastaanotoilla arvioidaan fyysistä toimintakykyä ja annetaan yksilöllistä ohjausta. Vastaanottokäyntejä kertyi n. 1 700. Fysioterapeutin suoravastaanottokäyntejä, jotka ovat lääkärin käynnin korvaavaa vastaanottoa, kertyi n. 200. Terveystuokuntaryhmissä kertyi n. 4 700 käyntiä. Apuvälineisiin liittyviä käyntejä oli n. 820 ja apuvälinelainauskertoja 2 353. Lääkinnällistä kuntoutusta, lähinnä yksilöterapiaa, on ostettu yksityisiltä palveluntuottajilta. Oma toimintana tuotettiin lääkinällistä ryhmätoimintaa ja yksilökuntoutusta 780 käyntiä.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tulosalue vastasi mielenterveys- ja päihdepalveluiden tuottamisesta vastaanotoilla ja kotikäynneillä ja mm. päihdekuntoutuksen hankkimisesta Äänekoskella. Lisäksi Äänekosken kaupunki on tehnyt sopimuksen päihdepalvelujen myynnistä Konneveden kunnalle. Tulosalueella toimii päihdetyön erikoispalveluyksikkö, mielenterveystyön palvelut ja terveyskeskuspsykologin palvelut.

Aiempien vuosien tapaan avustettiin kolmannen sektorin mielenterveys- ja päihdepalveluita (Ilona potilasyhdistys, Suomen Siniaalto ry, Toivonsilta ry ja Ystävän tupa). Lisäksi ostettiin Kriisikeskus Mobilesta kriisipalvelut.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa kehitettiin hoitoketjuja niin, että potilaan hoito ja kuntoutus toteutettiin oikeassa paikassa oikeaan aikaan huomioon ottaen potilaan tarpeet ja hoidon porrasteisuus sekä hoitoajan pituudet. Edelleen kehitettiin moniammatillista työtettä kotiin suuntautuvassa palvelussa huomioiden potilaiden verkostot ja eri hoitotahot, kehittämällä yhteistyötä perusturvan eri palveluiden välillä.

Mielenterveyspalvelujen akuuttiin vastaanottotyöryhmään kuuluivat psykologi, sosiaalityöntekijä ja kolme sairaanhoitajaa. Mielenterveyspalveluissa oli yksi lääkärin virka. Lääkäri vastasi sekä vastaanottotiimin, kuntoutustiimin ja psykiatristen asumispalveluiden asiakkaista, (myös ulkokuntalaisista) hoidosta ja sen suunnittelusta. Elokuusta alkaen depressiohoitajalle ja terveyskeskuslääkäreille on järjestetty tunnin mittainen konsultaatioaika kerran viikossa ja lääkäri on tarvittaessa käynyt konsultoimassa vuodeosastolla.

Vastaanottotiimi hoiti yli 18-vuotiaita paikkakuntalaisia matalan kynnyksen hoitoon pääsyn periaatteella ilman lähetepakkoa. Erityisesti pyrittiin panostamaan nuoriin syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Tiivistä yhteistyötä tehtiin mm. Arjen tuen, Työvoiman palvelukeskuksen, Dynamon, aikuissosiaalityön, lastensuojelun, työterveyshuollon ja kolmannen sektorin kanssa. Jonoja ei ole tullut.

Kuntoutumisyksikön sairaanhoitajien toimenkuva painottui vastaanottotoimintaan, ryhmätoimintoihin sekä kotikäynnteihin. Kotikäynneillä pyrittiin tukemaan asiakasta omassa elinympäristössä. Yhteistyötä tehtiin muiden vastualueiden, oppilaitosten (Poke) sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Terveyskeskuspsykologin asiakaskuntaa tuli eri ikäryhmistä. Toiminnassa painopistettä siirrettiin aiempaa enemmän varhaisen puuttumisen ja ennaltaehkäisevän työn suuntaan kohdentamalla palveluja enenevästi lasten- ja äitiysneuvolasta tulevien asiakkaitten hoitoon ja neuvontaan sekä heidän kanssaan toimivien työntekijöiden konsultaatioihin. Kokoaikainen psykologi keskittyi erityisesti äitiys- ja lastenneuvolatyöhön ja

puolikasta työaikaa tekevä opiskelijaterveydenhuoltoon. Pitempiaikaista terapiahoitoa tarvitsevien aikuisasiakkaitten määrää vähennettiin suunnitellusti. Kun sivistystoimialalle palkattiin syksyllä 2014 koulupsykologi, osa-aikaisen terveystieteiden psykologin työn painotus muuttui opiskelijaterveydenhuollosta takaisin aikuispalveluihin. Terveystieteiden psykologi toimi moniammatillisten tiimien ja yhteistyötahojen konsultoitavana asiantuntijana perusterveydenhuollossa.

Toimintaterapeutti tuotti toimintamahdollisuuksien arviointia, erilaisia ryhmätoimintoja ja yksilöllistä toimintaterapiaa sekä kuntoutumiskeskuksessa että asiakkaiden kotona. Lisäksi hän oli mukana leiri- ja virkistystoiminnan järjestämisessä.

Psykiatrian toimialueen erikoissairaanhoidon hoitopäiviä ja kustannuksia määrää pystyttiin vähentämään. Vuonna 2014 niitä oli 2 565 vrk (4 476 vrk v. 2013). Psykiatrian koko toimialueen erikoissairaanhoidon kustannukset laskivat n. 0,8 milj. euroa (27,4 %) edellisestä vuodesta.

Päihdehuollon palveluiden toteuttamisessa pyrittiin toiminnan tavoitteiden mukaisesti kiinnittämään huomiota suunnitelmalliseen, oikea-aikaiseen ja erilaisten asiakasryhmien tarpeet huomioiviin palveluihin. Palveluita on toteutettu ja kehitetty vuosille 2014 - 2017 laaditun Äänekosken kaupungin mielenterveys- ja päihdeohjelman mukaisesti. Keskeiset teemat ohjelmassa ovat ehkäisevä päihdetyö, varhaiseen puuttumiseen tähtäävä, kuntouttava sekä haittojen vähentämiseen tähtäävä päihdetyö.

Äänekosken kaupungin päihdepalvelut koostuivat vastaanottopalveluista, muusta päihdekuntoutuksesta ja päihdehuollon laitoshoidon palveluista. Päihdepalvelut tuottivat päivystyspalveluja, avokatkaisuja, hoidon tarpeen selvittelyjä ja arviointia, sekä avokuntoutuspalveluja päihdeongelmaisten ja heidän omaistensa tarpeisiin. Päihdepalveluissa painotettiin päihdehuollon tavoitteiden mukaisesti hoidon suunnitelmallisuutta ja asiakkaiden kokonaisvaltaista hoitoketjujen hallintaa.

Kotikäyntejä tehnyt ohjaaja jäi eläkkeelle syksyllä 2014. Päihdeohjaaja siirtyi Arjen tuen vastuualueelle 1.1.2015 alkaen.

Päihdepalveluissa asioi toimintavuonna yhteensä 351 asiakasta ja asiakaskäyntejä kertyi yhteensä 3 008. Päihdehuolloin laitoshoidon osatettiin 32 kpl 27 asiakkaalle. Hoitovuorokausia kertyi yhteensä 1 333.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden talousarvion nettomenot ylittyivät n. 0,1 milj. euroa lähinnä lääkäreiden ostopalveluista johtuen.

Sairaala

Terveystieteiden sairaala toimi 50-paikkaisena syyskuulle 2014 saakka. Sairaalan muuton myötä paikkaluku pieneni 40:een, keskittyen akuuttihoitoon sekä kuntoutukseen. Toimintaa jatkettiin uudessa sairaalassa

tiimityö-periaatteen mukaisesti kolmessa tiimissä. Tiimityön tarkoituksena on tavoitteellinen ja suunnitelmallinen hoitotyö. Tämä perustuu potilaan olemassa olevien voimavarojen hyödyntämiseen ja toimintakyvyn tukemiseen kuntouttavalla työotteella.

Hoitopäiviä kertyi vuoden aikaan 15 172, joista pitkäaikaissairaanhoidon käytössä 965 (6,3 %) ja akuuttisairaanhoidon käytössä 14 207 (93,6 %). Hoitopäivien määrä väheni 13,3 % edellisvuodesta. Terveyskeskussairaalan kuormitusprosentti oli 89,1 %. Keskimääräinen hoitoaika osastolla oli 6,3 pv 0,9 pv vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kitkalaskutuspäiviä (sairaanhoidopiirin potilassiirtoviive) muodostui 26 (60 pv v. 2013) lähinnä ennen muuttoa uuteen sairaalaan. Hoitoaikojen lyhentymisen sekä kitkalaskujen vähenemisen mahdollistivat pitkäaikaispotilaiden hoitajaksojen määrän väheneminen sekä hoitoketjujen tehostuminen.

Sairaalan nettomenot ylittyivät n. 86 000 eurolla lähinnä lääkäreiden ostopalvelumenojen vuoksi.

Suun terveydenhuolto

Tulosalue tuottaa tai järjestää Äänekosken kaupungin asukkaiden suun terveydenhuollon palveluita. Aikuisten ja alle kouluikäisten hammashoidon palvelut järjestettiin uuden terveystakeskuksen valmistuttua keskitetysti Äänekosken hammashoitolassa. Ennen muuttoa em. ryhmiin kuluville asiakkaille tarjottiin rajoitetusti aikoja myös Suolahden, Konginkankaan ja Sumiaisten hammashoitoloissa. Koululaisten hammashoitopalvelut toteutettiin Suolahden, Sumiaisten, Konginkankaan ja Äänekosken keskuskoulun hammashoitoloissa.

Hammaslääkärin vakansseja on budjetoituna yhdeksän. Vakansseista 2014 oli täytettynä kolme ja loppuvuodesta neljä. Ostopalveluina ei kiireellistä hammashoitopalvelua ostettiin laskennallisesti 2,1 hammaslääkärityövoiman verran. Kiireellinen hammashoito on toteutettu ostopalvelun kautta yhden hammaslääkärin työpanoksena koko vuoden osalta.

Erillisen jononpurkusopimuksen kautta on ostettu hammaslääkärityövoimaa 0,5 työpanoksen verran. Lisäksi on ostettu erikoishammaslääkäripalveluja tarveharkinnan mukaisesti 0,4 työpanoksen verran. Kokonaisuudessaan hammaslääkäreitä oli käytettävissä 6 hammaslääkärin työpanoksen verran.

Suuhygienistien vakansseja on kuusi, mutta joidenkin osa-aikajärjestelyjen vuoksi on puuttunut noin yhden henkilötyövuoden työpanos. Hammashoitajien vakansseja on kymmenen, mutta mm. jononpurun johdosta on tilapäisesti palkattu kaksi hoitajaa lisää.

Käyntisuoritteita kertyi 22 625 ja kattavuus väestöstä oli 34,86 % (34,98 v. 2013). Hammasterveyttä mitataan DMF indeksillä, jonka tulokset ovat

vaihdelleet jonkin verran vuosittain ja siihen vaikuttaa myös kunkin vuoden toteutunut hoidon kattavuus ikäluokittain. Vuoden 2014 osalta DMF indeksien perusteella suunta on oikea. Esi- ja alakouluikäisten hoidon vaikuttavuus on jopa parantunut viime vuosien aikana, toisaalta aikuistuvien hoitovaste on vaihdellut eri vuosina.

Suun terveydenhuollon budjetin nettomenot ylittyivät n. 150 000 euroa johtuen siitä, että vuokrahammaslääkärien käyttö lisääntyi selvästi.

Asetettu tavoite hammaslääkäriavokanssien täysimääräisestä täyttöasteesta ei toteutunut. Yksi avoin vakanssi saatiin täytettyä. Arkipäivystystoiminnan osalta asetetut toiminnan tavoitteet ovat toteutuneet. Aikuisväestön kiireettömän hammashoidon osalta tavoitetta ei voitu saavuttaa. Selittävä tekijänä ovat hammaslääkäriavajaja ja tämän seurauksena useamman vuoden ajalta muodostunut potilasjono. Neuvolaikäisten ja koululaisten hammashoidon palvelut toteutuivat tavoiteasettelun mukaisesti.

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto tuottaa Äänekosken kaupungin alueella toimiville työnantajille ja yrittäjille lakisääteisiä työterveyspalveluja sekä työnantajien vapaaehtoisesti kustantamia sairaanhoito- ja muita terveyspalveluja. Palveluiden sisältö suunnitellaan kunkin yrityksen tarpeiden mukaan.

Lääkäreiden työajasta osa käytettiin mm. päivystys-, sairaala- ja omalääkärihoitoon. Tämä on pääosin huomioitu kustannuksissa sisäisellä laskutuksella.

Yritysten ja henkilöasiakkaiden lukumäärissä oli pientä laskua. Vuoden 2014 aikana sopimuksia lopetettiin 17 ja uusia sopimuksia solmittiin 11. Vuoden lopussa asiakasyrityksiä oli 197 ja näiden palveluksessa 2 684 henkilöä. Lisäksi yrittäjiä työterveyshuollon piirissä oli 56 henkilöä.

Palvelujen kysyntä ylitti palvelujen tarjonnan erityisesti lääkäripalvelujen osalta. Sairaanhoidon kiireettömille vastaanotoille oli jonoa. Akuutit, saman päivän aikana hoitoa vaativat tapaukset pystyttiin hoitamaan tyydyttävästi. Vastaanottokäyntejä tehtiin lääkäreille n. 5 % edellisvuotta vähemmän. Myös fysioterapeutin käynnit vähenivät. Käynnit terveydenhoitajille olivat edellisen vuoden tasolla. Käynnit psykologille kasvoivat.

Tuloista saatiin 49 % yritysasiakkailta ja vakuutusyhtiöiltä. Kaupungin oman henkilöstön työterveyshuollon kustannuksista kertyi työterveyshuoltoyksikölle tuloista 51 %. Lisäksi sisäisesti laskutettiin muita terveydenhuollon yksiköitä n. 0,1 milj. eurolla, koska työterveyshuollon henkilöstön työaika käytettiin korvaamaan niiden puuttuvaa henkilöstöä.

Toimintatulot ylittivät toimintakulut n. 0,1 milj. eurolla.

Erikoissairaanhoido

Erikoissairaanhoidon palveluja ostettiin pääosin Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä sopimusohjausmenettelyllä. Sairaanhoitopiiri järjestää myös keskitetysti tarpeellisen leikkaustoiminnan ja vaativan erikoissairaanhoidon ostopalvelut läpilaskutuksena. Palveluja hankittiin kaikilta sairaanhoitopiirin toimialueilta. Jonkun verran erikoissairaanhoidon palveluita ostettiin myös muilta palveluntuottajilta.

Menot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 6,4 %. Erityisesti psykiatrian toimialan menot laskivat. Määrärahat alittuvat 0,27 milj. eurolla.

Terveydenhuollon johto ja tukipalvelut

Terveydenhuollon yhteiset palvelut sisältävät terveydenhuollon johdon, asiakirjahallinnon ja terveydenhuollon sihteerityön, ilmaisjakelun, kuvantamisen, laboratoriopalvelun, materiaalihallinnon, välinehuollon, sairaankuljetuksen, tartuntatautien ehkäisy, terveystieteiden ja vaatehuollon.

Kuvantamispalvelut ostettiin Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Laboratoriopalvelut ostettiin alkuvuodesta Keslab Oy:ltä, joka yhdistyi Fimlab Laboratoriot Oy:n kanssa 1.4.2014. Näytteenottoa järjestettiin kaikilla alueen terveysasemilla, mutta terveysasemien keskittämisen jälkeen sivuterveysasemille näytteenottoa jäi henkilöille, joiden sairaus edellyttää säännöllistä, usein toistuvaa näytteenottoa. Äänekosken terveysasemalla on ollut ajoittain ruuhkautumista laboratorion odotustiloissa.

Sairaankuljetus ja ensivastetoiminta ostettiin sairaanhoitopiiriltä. Kaupungin asettamien sairaankuljetuspalveluiden määrällinen ja laadullinen odotetaso on linjattu sairaanhoitopiirin kanssa niin, että ympärivuorokautisen hoitotasoisien ambulanssin ylläpito jatkuu. Määräraha ylittyi n. 150.000 euroa.

Ilmaisjakelun osalta toiminta jatkui edellisvuosien kaltaisena, eli varsinaisia muutoksia jakeluperusteisiin ei tehty. Terveyskeskuksen hoitotarvikehankinnoissa siirryttiin KL-Kuntahankintojen sopimukseen.

Terveystieteiden toimintana seulontatarkastukset toteutettiin lain edellyttämässä ikäryhmissä. Osallistuminen oli edelleen hieman aiempia vuosia passiivisempaa. Kuntalaisille ostettiin myös ravitsemusterapeutin palvelua.

Materiaalihallinnossa suurin muutos vuoden aikana oli vanhan varaston alasajo ja toiminnan siirtäminen uudelle terveysasemalle sekä Kardex -varastohissin käyttöönotto. Välinehuollon palvelut keskitettiin Äänekosken terveysasemalle uuden terveysaseman käyttöönoton myötä. Lisäantyneen työmäärän hoitamiseksi Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:ltä ostettiin työaikaa yhden työntekijän työaikaa vastaava määrä.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet			
Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Perusterveydenhuollon palveluiden saatavuuden parantaminen ja oikea kohdentuminen siten, että painopisteenä on asiakkaan saama terveyshyöty.	Kiireettömän hoidon osalta pitkäaikaissairaana väestöosan ammatillisesti toteutettu listaaminen nimetyille hoitaville ammattihenkilöille. Kiireellisen ja puolikiireellisen hoidon joustava järjestäminen väestölle hyödyntäen kokonaisvaltaisesti keskitettyä toimintatapaa.	Listavastaanotoilla 9 000 lääkäri- ja 17 000 hoitajakäyntiä; tav. aika 3-4 vko. Puolikiireellisille 10 000 lääkäri- ja 4 000 hoitokäyntiä, tav. aika 3 pv. Ensiavussa 5 000 päivä- ja 5 000 ilta- ja viikonlopun lääkärikäyntiä/vuosi, tav. aika 2 h.	Lista- ja puolikiireellisillä vastaanotoilla 16 200 lääkäri- ja 16 250 hoitajakäyntiä. Listattuja potilaita on n. 4 000. Ensiavussa 9 100 päivä- ja 9 000 ilta/viikonloppu-lääkärikäyntiä. Tavoitettavuusodotteet toteutuivat.
Asiakasyritysten työterveyshuollon sisältöjen jatkuva parantaminen sekä asiakkaiden omaehtoisen terveyden edistämisen tukeminen.	Laaditaan yksilölliset työkyvyn edistämissuunnitelmat ja sovitaan työpaikkatasolla yhteistyöstä mm. varhaisen tuen toteuttamiseksi. Mednetin käyttöönotto soveltuvin osin.	Työterveyden suunnitelmat on päivitettyä kaikille asiakasyrityksille. Kattavat asiakastyytyväisyyskyselyt ja kansanterveytyön laatumittaukset tehty.	Työterveyden edistämissuunnitelmat ovat ajan tasalla. Kansansairauksien laatumittauksia on jatkettu. Medinet-asiakkaita n. 200. Asiakaskyselyä ei toimintamallimuutokselta tehty.
Perusterveydenhuoltotasoiset lyhytaikais- sairaalahoido- ja kuntoutuspotilaat hoidetaan terveyskeskussairaalaissa.	Sopeudutaan 40 sairaansijan toimintamalliin. Päivystyksestä, vastaanotoilta ja muista sairaaloista tuleville tarkoituksenmukainen jatkohoito järjestyy viiveettä. Moniammatillisten kotiutussuunnitelmien laatiminen mahd. aikaisessa vaiheessa.	Keskimääräinen hoitoaika <10 pv. Kitkalaskutuspäivien määrä, tavoite alkuvuodesta 0, loppuvuodesta <50.	Sairaalan keskimääräinen hoitoaika 6,3 vrk. Kitkalaskutusvuorokausia sairaanhoitopiiriltä yhteensä 26. Sairaansijoja 40 syyskuusta 2014 lähtien. Käytössä moniammatillinen etupainotteinen kotiutustyöote.
Kiireellisen hammashoidon sekä kiireettömän lakisääteisen hoidon järjestäminen alle 6 kk.	Päivittäinen kiireellisen hammashoidon järjestäminen sekä lakisääteisten palveluiden järjestäminen alle 18-vuotiaille	Kiireelliset käynnit vuorokaudessa yhteydenotosta. Jonotusaika kiireettömään hammashoitoon 6 kk vuoden loppuun mennessä	Arkipäivystystoiminnassa käynnit on järjestetty 1 työpäivän kuluessa. Pisimpään jonottaneiden jonotusaika vuoden lopussa oli 18 kk.
Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden varhaisen ja akuuttivaiheen hoitoon pääsyn turvaaminen sekä tarkoituksenmukaisen jatkohoidon järjestäminen siten että pitkäaikaisen ja raskaan hoidon tarve vähenee.	Kehitetään uusi, suunnitelmallista hoitoa tukeva toimintamalli, jossa korostuu hoidon ja palvelujen suunnittelu yhteistyössä arjen tuen, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon kanssa. Vähennetään erikoissairaanhoidon laitoshoidoa ja asumispalvelujen ja tukiasumisen ostopalvelua.	Toimintamalli on valmiina keväällä 2014. Akuuttiasiakkaan hoitoon pääsy 1-7 pv, hoitoaika 6 kk-2v, kuntoutajat 1-3v. Aikuispsykiatrian hoitopäivät 4 300 Asumispalv. hoitovrk 13 400. Päihdekuntoutuksen hoitopv. 900. Poliklinikan lääkärikäynnit 1000, muut käynnit 3200, päihdekl. 2300.	Monialainen hoidon suunnitelmallisuutta korostava toimintamalli on jalkautettu. Erikoissairaanhoidon käyttö on merkittävästi alentunut (1 911 vrk). Asumispalvelujen hoitovuorokaudet ostopalv. 15 813, lisäys 335 vrk Hoitoonpääsytavoite ja hoitoajat toteutuvat. Päihdekunt. hoitopv. 1 333. Lääkärikäynnit yht 1 071, muut käynnit mt-pkl:lla 2 870, päihdekl:lla 2 803.

Taloudelliset tavoitteet			
Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Toiminnan kehittäminen sopeutetaan tuottavuus- ja vakauttamisohjelmiin kiinnittäen huomiota palveluprosesseihin ja perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja sosiaalityön tasapainoiseen yhteistyöhön.	Toteutetaan vuodelle 2014 päätetyt vastaanottopalveluiden vakanssivähennykset ja sairaalan paikkamäärän vähennys. Vuonna 2014 kaksi lääkäri- ja 2 hoitajavakanssia. Sairaalan paikkamäärä 50 paikasta 40 paikkaan. Oman terveydenhuollon menojen kasvu max. 2 % vuodesta 2013.	Toteutuneet vakanssimuutokset ja sairaalan paikkamäärä vuoden lopussa. Talousarviomenojen kasvu tilinpäätös 2013–2014 alle 2 %	Talousarvion ja tuottavuusohjelmien mukaiset vakanssivähennykset toteutettu. Sairaalan paikkamäärä on 40. Oman terveydenhuollon nettomenojen kasvutavoite ei toteutunut, +8,4 %, välttämättömien ostopalvelujen, sairaankuljetuksen menokehityksen ja terveystieteiden muuttokustannusten vuoksi.
TTH:n palvelujen saatavuuden parantaminen ja soveltuva asiakaskunnan laajentaminen	Työterveyshuollon kokonaismenot (talousarviomenot, poistot, sisäiset erät) katetaan tuloilla	Tilinpäätöksen tulos >+ 0	Työterveyshuollon positiivinen tulos ennen vyörytyksiä n. 120 000 euroa.

3.1.3.2 Sosiaalityö ja työelämään kuntoutumisen palvelut

Toiminta-ajatus

Sosiaalityön ja työelämään kuntoutumisen vastuualue sisältää aikuis- ja perhesosiaalityön, toimeentuloturvan, lastensuojelun sekä työelämään kuntoutumisen palvelukokonaisuudet. Vastuualueen palveluille on yhteistä syrjäytymisen ehkäisy, sosiaalisen kuntoutumisen, oman elämänhallinnan, työllistymisen sekä itsenäisen selviytymisen tavoitteet.

Talousarvion toteutuminen

1000330 Sosiaalityö ja työelämään kunt palvelut	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	1 985	2 174	2 082	-93
Toimintakulut	-8 666	-9 250	-9 036	213	-2 %
Netto (toimintakate)	-6 681	-7 075	-6 955	121	-2 %

Sosiaalityö- ja työelämään kuntoutumisen palvelujen vastuualueelle kuuluvat aikuissosiaalityö ja lastensuojelu sekä työllisyysyksikön palvelut.

Vastuualueen merkittävimmät muutokset liittyivät lastensuojelun kokonaiskehitykseen ja palvelurakenteen muutokseen avohuollon vahvistamisen osalta, aikuissosiaalityön resurssien oikeaan kohdentamiseen, kuntouttavan työtoiminnan kehittämiseen sekä palkkatukityöllistämisen vahvistamiseen avustavissa tehtävissä.

Lisääntyneistä työllistymiseen suuntaavista toimenpiteistä huolimatta työmarkkinatuen kuntaosuutta saavien pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi ja heitä oli keskimäärin 274 hlöä/kk. Tämä kertoo koko maan työttömyydestä ja talouden taantumasta sekä paikkakunnan vaikeasta työllisyystilanteesta ja sitkeästä rakenteellisesta työttömyydestä.

Koko vastuualueen 0,8 milj. euron lisämäärärahalla (lastensuojelun laitoshoidon ja työmarkkinatuen kuntaosuus, palkkatuki ja kesätyöllistämisen) vahvistettu budjetti 7,07 milj. euroa toteutui siten, että tilikauden tulos oli 98 % (7,0 milj. euroa). Sosiaalityön tulosalueen nettomenot olivat 4,6 milj. euroa ja työelämään kuntoutumisen palvelujen osuus oli 2,4 milj. euroa.

Suurimmat ylitykset alkuperäiseen talousarvioon olivat lastensuojelun laitoshoidossa 530 000 euroa ja työmarkkinatuen kuntaosuudessa 315 000 euroa. Lisämäärärahalla korjatun lastensuojelun talousarvion toteutuminen oli 99,1 %. Tilinpäätökseen 2013 verrattuna lastensuojelun kokonaismenot kasvoivat 90 000 euroa, vaikka talousarvio sisälsi lastensuojelun sosiaalityön vakanssilisäykset koko vuodelta sekä laitoshoidon ostopalvelujen yksikköhintojen korotukset. Lastensuojelun laitoshoidon kasvoi 133 000 euroa edellisestä vuodesta.

Toimeentulotukimenot alittuivat talousarviosta perustoimeentulotuen osalta n. 0,2 milj. euroa ja nettomenot n. 0,1 milj. euroa ja täydentävä ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen nettomenot toteutuivat lähes talousarvion mukaisena. Toimeentulotuen asiakasmäärä kasvoi edellisestä vuodesta, mutta menot pienenevät n. 2,6 %.

Aikuis- ja perhesosiaalityö

Aikuissosiaalityössä erityisesti uusille toistuvais- ja pitkäaikaisasiakkaille laaditaan palvelusuunnitelma. Toimintavuonna palvelusuunnitelma laadittiin 74 asiakkaalle ja aiemmin laadittuja suunnitelmia tarkistettiin seurannalla. Aktivointisuunnitelmia laadittiin aikuissosiaalityössä kaikkiaan 160 yhteistyössä asiakkaan, sosiaalityöntekijän ja TE -toimiston asiantuntijan kanssa. Aikuis- ja perhesosiaalityön asiakkaana oli n. 140 lapsiperhettä, joita tuettiin ennaltaehkäisevän lastensuojelun näkökulmasta.

Toimeentuloturva ja etuuskäsittely

Toimintavuonna toimeentulotuen menot alittuivat erityisesti perustoimeentulotuen osalta vaikka asiakaskotitalouksia oli hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Taustalla oli muutokset ensisijaisissa etuuksissa

ja kuntouttavan työtoiminnan kasvu. Perustoimeentulotuen menot alitui-
vat mutta myös valtionosuus pieneni 50 % rahoitusosuuden mukai-
sesti.

Kaikkiaan toimeentulotuen piirissä oli vuoden aikana 1 162 kotitaloutta,
hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Toimeentulotukipäätöksiä
tehtiin vuoden aikana kaikkiaan 6 110 kpl, hieman vähemmän kuin edel-
lisenä vuonna. Toimeentulotukipäätöksistä 60 % tehtiin sosiaalityönteki-
jien toimesta ja 40 % etuuskäsittelyssä tai palveluohjaajien työnä.
Toimeentulotukihakemukset käsiteltiin lähes kaikki 7 vrk määräajassa.
THL:n 6 kuukauden seurantajaksolla tehtiin 640 toimeentulotukipää-
töstä, joista neljän hakemuksen käsittely viivästyi 1-3 vrk.

Lastensuojelun avohuollon piirissä oli Äänekoskella 396 lasta, mikä oli
20 lasta edellistä vuotta enemmän. Lastensuojeluilmoituksia tuli 520 kpl
ja ne koskivat 295 lasta. Ilmoituksia tuli 62 vähemmän kuin edellisenä
vuonna. Eniten väheni poliisilta tulleet lastensuojeluilmoitukset: ilmoi-
tuksia tuli 96 kpl, kun vastaava luku vuonna 2013 oli 190 ilmoitusta.

Lastensuojeluilmoitukset käsiteltiin 7 vrk määräajassa, mutta viivettä
syntyi lastensuojelutarpeen selvittämisessä. THL:n 6 kuukauden tarkkai-
lujaksolla tehtiin tai oli työn alla kaikkiaan 70 selvitystä, joista 3 kuukau-
den määräaika ylittyi 7 selvityksen osalta.

Lastensuojelun perhetyöntöön asiakasmäärä kasvoi. Asiakkaana oli toi-
mintavuoden aikana kaikkiaan 267 perhettä joista varsinaisessa perhe-
työssä 114 perhettä/209 lasta ja lastensuojelutarpeen selvittämistyös-
kentelyssä 117 perhettä/ 189 lasta. Nuorten jälkihuollon lähityönteki-
jällä oli 27 asiakasta. Perhetyön yksikössä järjestettiin myös tapaamis-
palvelu.

Sijaishuollossa oli toimintavuoden aikana kaikkiaan 85 eri lasta, joista
42 oli perhehoidossa, 18 ammatillisessa perhekodissa ja 25 lastensuoje-
lulaitoksissa. Huostassa oli vuoden lopussa 38 lasta. Huostaanotto päät-
tyi 6 lapselta ja uusia huostaanottopäätöksiä tehtiin 3.

Ensi- ja turvakodin käyttö oli edellistä vuotta vähäisempää.

Sosiaalipäivystys hankittiin edelleen ostopalveluna Jyväskylän kaupun-
gilta. Etupäivystys hoidettiin Kriisikeskus Mobilen toimesta. Äänekos-
ken päivystystehtäviä hoidettiin sosiaalipäivystysyksikössä 99 tehtävää.
Virka-aikainen sosiaalityöntekijöiden päivystys hätäkeskuksen, poliisin
ja Mobilen yhteydenottoja varten hoidettiin edelleen omana sosiaali-
työnä vuoroviikoin.

Perhekeskuksen valmistelutyötä ja toimintojen käynnistämistä jat-
kettiin yhteistyössä perhepalvelujen kanssa. Perhekeskukselle sopivia ti-
loja ei edelleenkään saatu.

Työllistämispalvelut

Ääneseudun työvoiman palvelukeskuksen (Typ) tavoitteena on parantaa eri palvelukokonaisuuksilla ja toimenpiteillä työttömien työnhakijoiden sijoittumista koulutukseen ja työelämään. Toimintavuonna Typin asiakasmäärä kasvoi: asiakkaita oli kaikkiaan 300, joista alle 25-vuotiaita 43 %, 25 – 39 -vuotiaita 29 % ja yli 40-vuotiaita 28 %. Vailla ammatillista koulutusta asiakkaista oli 57 %. Vuoden 2014 aikana Typissä aloitti 66 uutta asiakasta. Päättäneitä asiakkuuksia oli 54, joista koulutukseen siirtyneitä 29 henkilöä ja työllistyneitä 6 henkilöä. Osalla asiakkuus jatkuu edelleen. Toimintavuoden aikana valmisteltiin vuoden 2015 alusta voimaan tullutta lakia työllistämistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta. Typ:n toimipaikka siirtyi syksyllä 2014 Terveyskatu 10:een kaupungin omiin toimitiloihin.

Työpajalla toimi vuoden 2014 aikana metalli- ja puupaja, starttipaja sekä pesula. Työpajan asiakasmäärä kasvoi edellisestä vuodesta, vuoden 2014 aikana oli yhteensä 117 asiakasta. Asiakkaista pääosalla tukitoimenpide oli kuntouttava työtoiminta tai palkkatuki. Nuoria 17 - 28 -vuotiaita asiakkaista oli 62 %. Pajajaksojen kesto vaihteli kahdesta viikosta 9 kuukauteen. Loppuvuodesta työpaja oli mukana STM:n rahoittamassa Osallistavan sosiaaliturvan pilottihankkeessa. Hankkeeseen osallistui 19 työtöntä henkilöä. Äänekosken osahanke oli yksi seitsemästä hankkeesta Suomessa.

Oma työllistämistoiminta: Kaupunki työllisti palkkatuella vuoden aikana kuukausittain 35 - 48 henkilöä. Koko vuoden aikana palkkatuetussa työssä oli 92 henkilöä. Heistä keskitetyn palkkatuen kautta oli 48 henkilöä, työpajan palkkaamina 22 henkilöä ja kaupungin työyksiköiden omilla palkkavarauksilla 22 henkilöä. Palkkatukityöllistämisen määrälliseen tavoitteeseen ei päästy. Taustalla oli mm. työvoimahallinnon tiukentunut määräys lisätyön tarjoamisvelvoitteesta palkkatuen myöntämisen ehtona.

Yrityksiä ja järjestöjä tuettiin kuntalisällä, mikäli yritys on työllistänyt äänekoskelaisen työttömän työnhakijan. Tukea maksettiin vuoden aikana yrityksille 19 henkilön sekä yhdistyksille ja järjestöille 76 pitkäaikaistyöttömän henkilön palkkaukseen. Lisäksi Äänekosken Katulähetyksen kanssa on ollut erillinen sopimus kuukausittain keskimäärin 35 henkilön työtoiminnan järjestämisestä.

Nuorten kesätyöllistäminen laajeni. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti työllistettiin kaikki halukkaat (n. 170) peruskoulun päättäneet äänekoskelaiset nuoret kahden viikon työjaksoille kaupungin eri yksiköihin ja puisto- ja liikuntapaikoille. Lisäksi työllistettiin 47 vanhempaa (17–19 v) nuorta. Oman työllistämisen lisäksi kaupunki tuki nuorten kesätöitä tarjoamalla palveluseleitä yrityksiin ja tukemalla Äänekosken 4H-yhdistyksen työllistämistoimintaa.

Kuntouttavaa työtoimintaa kehitettiin merkittävästi vuoden 2014 aikana sekä määrällisesti että sisällöllisesti erityisesti ryhmätoiminnan osalta. Toimintavuonna yksittäisiä asiakkaita oli kaikkiaan 178 ja käyttöpäiviä kertyi 13 454. Kuntouttavan työtoiminnan paikat olivat 3. sektorin toimijoilla sekä kaupungin omissa yksiköissä. Lisäksi vuoden aikana toteutettiin Osallistavan sosiaaliturvan pilottihankkeena kaksi ryhmää ja yksi nuorten ryhmä.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden menot kasvoivat edellisestä vuodesta 11,7 % lisätyistä aktivointitoimenpiteistä huolimatta. Vaikka työmarkkinatuen kuntaosuuden piiristä poistui henkilöitä merkittävästi, tuli uusia pitkäaikaistyöttömiä tilalle. Yli 500 päivää työttömänä olleita työnhakijoita oli keskimäärin 274 henkilöä kuukaudessa. Taustalla oli koko valtakunnan vaikea työllisyystilanne ja talouden taantuma, mutta erityisesti Äänekosken sitkeä rakenteellinen työttömyys. Työmarkkinatuen kuntaosuus oli n. 1 150 000 euroa ja lisämäärärahoilla korjattu talousarvio ylittyi.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet			
Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Aikuis- ja perhesosiaalityön palvelut parantavat pitkäaikaistyöttömien, lapsiperheitten ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten elämäntilannetta. Sosiaalityöntekijöiden työpanos kohdentuu tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti.	Aikuisperhesosiaalityön tehtävärakennemuutos on toteutettu.	Palvelusuunnitelmat 100 %:lla pitkäaikaisasiakkaita. Lakisääteiset määräajat toteutuvat 100 % asiakkaista. Toimeentulotukipäätöksistä 30 % tehdään etuuskäsittelyssä.	Toteutui osittain. Uusia palvelu- ja aktivointisuunnitelmia 234 kpl, lisäksi aiempien suunnitelmien seuranta. Arvio kattavuudesta 75 %. Toimeentulotukihakemuksista 99.4 % käsiteltiin 7 vrk lakisääteisessä määräajassa. Toimeentulotukipäätöksistä 30 % tehtiin etuuskäsittelyssä.
Lastensuojelun avohuollon palvelut toimivat tehokkaasti ja oikea-aikaisesti ja siten, että sijaishuollon tarve vähentyy.	Sijaishuollossa perhehoito on ensisijaista ja laitoshoidon määrä ei kasva.	Sijaishuollosta 60 % toteutuu perhehoitona. Lastensuojelun laitoshoidossa hoitovuorokausia max 6500/ vuosi.	Toteutui osittain. Sijaishuollossa lapsista 49.4 % oli sijaisperheissä, 21.2 % ammatillisissa perhekodeissa ja 29.4 % laitoksissa (kaikki laitosluvilla toimivat yksiköt). Laitoshoidon hoitovuorokausia oli 7261 vrk (sisältää laitokset ja ammatilliset perhekodit) mikä vastaa 2 koko vuoden sijoitusta arvioitua enemmän.
Pitkäaikaistyöttömien palveluprosessin kokonaisuus, jossa eri toimijoiden roolit ovat selkeät. Nuorisotakuu toteutuu.	Passiivista työmarkkinatukea saavien lukumäärä alenee.	Vuositasolla TYP:n asiakkaana 200 työtöntä työnhakijaa, Työpajalla 140 ja kuntouttavassa työtoiminnassa 100. Passiivista työmarkkinatukea saavia on max. 240 henkilöä/kk.	Typin asiakastavoite ylittyi 100 asiakkaalla (n=300). Työpajan asiakastavoite alittui 23 asiakkaalla (n=117). Passiivista työmarkkinatukea saavien lkm kasvoi, keskiarvo oli 274 työtöntä/kk.

Taloudelliset tavoitteet			
Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Toimeentulotuki ei kasva. Passiivista työmarkkinatukea maksetaan vähemmän.	Toimeentulotuen euro-määrä ei kasva vuoden 2013 tasosta vaan indeksikorotukset kate-taan asiakasmäärän vähenemisellä.	Talousarvion toteu-tuminen. Suorite-määrät ja yksikkö-hinnat.	Toteutui. Toimeentulotuki-menot laskivat. Toimeentu-lotuen saajia oli 1162 henki-löä, pieni kasvu). Yksikkö-hinnat ja vertailuluvut ei vielä tiedossa (THL:n toi-meentulotukitilasto ilmestyy 10/15)
Lastensuojelun kokoi-naismenot eivät kasva.	Lastensuojelun kokoi-naismenot eivät kasva	Talousarvion toteu-tuminen. Suorite-määrät ja yksikkö-hinnat.	Ei toteutunut. Lastensuoje-lun kokonaismenot / kate kasvoivat 78 000 e. Sijais-huollossa olevien lasten määrä laski edellisestä vuo-desta 25:llä, mutta vähennys tapahtui perhehoidosta, jol-loin kustannusvaikutus jäi pieneksi. Nuorten vaativan ja kalliin hoidon tarve las-tensuojelulaitoksissa kasvoi. Avohuollon piirissä lapsia oli 20 edellistä vuotta enem-män.
Työttömyydestä kun-nalle aiheutuvat kus-tannukset ovat alentu-neet.	Työmarkkinatuen kun-taosuus ei kasva vaan tasokorotukset kate-taan asiakasmäärän alenemisen kautta.	Talousarvion toteu-tuminen. Suorite-määrät ja yksikkö-hinnat.	Ei toteutunut. Työmarkkina-tuen kuntaosuuden menot kasvoivat edellisvuodesta 121 000 e ja pitkäaikaistyöt-tömien määrä kasvoi.

3.1.3.3 Arjen tuki

Toiminta-ajatus

Tarjota asukkaille tarpeen mukaiset ja laadukkaat arjen toimintakykyä ylläpitävät yksilölliset palvelut, jotka tukevat asiakkaan itsenäistä selviytymistä omassa toimintaympäristössä.

Talousarvion toteutuminen

1000340 Arjen tuki	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	6 244	6 282	6 446	164
Toimintakulut	-25 074	-25 609	-25 453	155	-1 %
Netto (toimintakate)	-18 830	-19 326	-19 007	319	-2 %

Arjen tuen vastuualueeseen kuuluvat vanhusten, vammaisten, mielenterveyskuntoutujien ja päihdeasiakkaiden arjessa selviytymistä edistävät sosiaalipalvelut. Arjen tuen vastuualueen toiminnan palveluiden kehittämistä ja yhtenäistämistä on jatkettu järjestelmällisesti vuonna 2014. Kehittämishaasteet palvelurakenteen keventämiseksi ovat jatkuneet edellisen vuoden tapaan merkittävinä. Vuoden 2014 aikana palvelurakennetta on kevennetty ja laitoshoidtoa ja ympärivuorokautista palvelua vähennetty huomattavasti edellisvuosiin verrattuna. Palveluita on tuotettu entistä enemmän avohuollon keinoin, kotiin menevänä palveluna.

Vastuualueen määrärahojen ylitystarvetta ennakoitiin olevan vielä runsaasti ja niihin haettiin 1 500 000 euron lisämääräraha. Myös tulojen ennakoitiin nousevan vähintään 700 000 euroa talousarviossa arvioitua suuremmiksi, joten lisämäärärahaa haettiin nettobudjettiin 800 000 euroa. Suurimmat ylitykset olivat ostopalveluissa ja omien yksiköiden palvelutuotannossa. Ostopalvelujen osalta ylitys tapahtui suurimmaksi osaksi mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asumispalveluiden menoissa, vaikka ylitystä suhteessa edelliseen vuoteen ei ollut enää niin merkittävästi. Lisäksi ylitystä tapahtui omien palveluyksiköiden henkilöstömenoissa, joissa ylitys oli n. 390 000 euroa. Tämä johtui pääosin alkuvuonna jäljellä olevien ns. ylipaikkojen käytöstä, sekä runsaista sijais- tarpeista. Arjen tuen tulot ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon nähden odotetusti reilummin, n. 860 000 euroa. Lisämäärärahaa ei tarvittu haettua summaa vaan haetusta lisämäärärahasta 600 000 euroa siirrettiin kattamaan sosiaalityön vastuualueen ylityksiä.

Palveluohjaus ja koordinointi

Asiakkaat tulevat Arjen tuen palveluiden piiriin palveluohjauksen kautta, millä pyritään siihen, että asiakkaat ohjautuvat alusta asti oikeisiin palveluihin. Palveluohjaajat kartoittavat asiakkaan voimavarat ja yksilölliset palvelutarpeet yhdessä asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa. Palveluvastaavat ja vammaispalveluiden sosiaalityöntekijä sekä palve-

luohjaajat tekevät palvelutarpeen arvioinnin perusteella hoito- ja palvelusuunnitelman yhteistyössä asiakkaan, omaisten ja hoitoon osallistuvien tahojen kanssa sekä tekevät päätöksen palvelun myöntämisestä ja palveluihin pääsemisestä. Palvelutarpeen arvioinnin aloittaminen tapahtuu pääsääntöisesti seitsemän vuorokauden kuluessa yhteydenotosta ja palvelusuunnitelman tekeminen ilman aiheetonta viivytystä palvelutarpeen arvioinnista. Vuonna 2014 palvelutarpeen arviointiin ja palvelusuunnitteluun laadittiin yhtenäinen palvelusuunnitelmalomake, joka on käytössä koko arjen tuen vastuualueella.

Omaishoidon tuen piirissä olevia oli koko vuoden 2014 aikana 152 vanhusasiakasta ja 54 vammaispalvelun perhettä. Kaikille kriteerit täyttävälle pystyttiin myöntämään omaishoidontuki joko palveluna tai palkkana.

Omaishoidon lomittaja työskenteli ½-vakanssin turvin vuonna 2014. Myös vammaispalvelun hoitaja teki n. 40 %:a työajastaan omaishoitajien lomituksia. Vuoden 2014 myönnetty omaishoidon määräraha oli riittävä.

Ostopalvelut

Kotihoidossa ostopalvelua käytettiin paikkaamaan niitä aikoja, kun omana toimintana ei ollut mahdollisuutta järjestää palvelua. Ajat ajoituivat lähinnä viikonloppuihin ja iltoihin ja pitkän matkan päässä oleviin asiakaspaikkoihin. Kotihoidon asiakkaista ostopalveluna tai palvelusetelin kautta palveluita sai 18 asiakasta vuonna 2014.

Palveluasumisen ostopaikkoja vähennettiin vuoden 2014 aikana vanhushpalveluissa. Yksityisiltä hoitokodeilta ostettiin tehostettua asumispalvelua ikäihmisille 22 paikkaa alkuvuodesta ja vuoden lopussa ostopalveluna oli 18 paikkaa.

Mielenterveys- ja päihdeasumispalvelua ostettiin vuoden aikana 48 eri asiakkaalle ja vuoden lopussa asiakkaita oli 41. Edellä mainittuun lukuun sisältyy viisi **tukiasumispaikkaa**. Mielenterveys- ja päihdeasumispalvelut siirtyivät Arjen tuen vastuualueelle 1.10.2013 joten asiakasohjauksen ja omien uusien toimintojen kehittäminen on varsinaisesti alkanut vuoden 2014 aikana. Ostopalvelujen sijaan asiakkaita on pyritty tukemaan omien avopalveluiden keinoin ja oman tukiasumisen piirissä olikin 70 asiakasta. Päihdeasiakkaiden tukiasumisesta ostettiin 32 asiakkaalle.

Vammaisten asumispalvelut olivat Kalevankodin ryhmäasumista lukuun ottamatta ostopalvelua. Vammaisten asumispalvelua ostettiin vuoden aikana 59 asiakkaalle sisältäen 3 kehitysvammaisten lasten koulutuskokeilupaiikkaa.

Laitoshoidoa ostettiin vuonna 2014 seututerveyskeskukselta 8 paikkaa ikäihmisille, mutta paikkoja vähennettiin vuoden 2014 aikana siten, että

loppuvuodesta paikkoja oli käytössä enää 5. Ikäihmisten laitoshoidon ostopalvelu on tarkoitus lopettaa vuoden 2015 aikana kokonaan. Laitoshoitoa ostettiin alkuvuodesta 2014 myös yhdelle vammaisasiakkaalle, mutta paikasta luovuttiin kokonaan vuoden 2014 aikana.

Vanhuspalveluissa perhehoidossa oli vuoden 2014 aikana 6 pitkäaikaisasiakasta ja lyhytaikaishoitoa käytti 3 asiakasta. Loppuvuodesta 2014 pitkäaikaisessa perhehoidossa ikäihmisten palveluissa oli kolme asiakasta. Vammaispalvelun perhehoidossa oli 22 asiakasta.

Kehitysvammaisten ostopalveluna järjestettävän **työtoiminnan** piirissä oli vuoden aikana 23 asiakasta ja muiden vammaisten työtoiminnan piirissä 4 asiakasta.

Vammaispalvelulain mukaisen **kuljetuspalvelun** piirissä oli vuoden 2014 aikana 318 asiakasta. Asiakasmäärä vähentyi vuoden aikana 8 asiakkaalla. Sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua myönnettiin vuoden aikana 38 asiakkaalle kriteereiden perusteella määrärahojen sallimissa puitteissa.

Kaikille avoin, kutsuohjattu senioriliikennetaksi oli ensisijainen myönnettäessä molempia kuljetuspalveluja. Senioriliikenteen käyttöön pyrittiin muutoinkin ohjaamaan ikäihmisiä, joilla on liikkumisen vaikeutta mm. asioinneilla.

Ateriapalveluiden piirissä oli vuoden aikana 338 asiakasta. Menukat -kokeilu jatkui Sumiaisissa ja vapaaehtoisesti myös muissa Äänekosken kaupungin taajamissa niissä tilanteissa, joissa matkaa kertyy yli 10 kilometriä. Menukat -laite oli käytössä vuoden 2014 lopussa 10 asiakkaalla. Kotihoidon ateriapalveluiden käyttö kokonaisuutenaan väheni jonkin verran vuonna 2014.

Turvapuhelinasiakkaita oli vuoden aikana 289. Yöaikainen auttajapalvelu hoidettiin ostopalveluin kaikilla alueilla alkuvuodesta 2014 ja päivä- ja ilta-aika hoidettiin oman henkilöstön toimesta. Äänekosken ja Suolahden alueella kotihoidon yöpartio aloitti toimintansa 1.8.2014 tutustumalla kotihoidon eri alueisiin ja asiakkaisiin ja varsinainen yöaikainen partiointitoiminta alkoi 1.9.2014. Yöpartion avulla on voitu vähentää yöaikaista palvelujen ostoa mm. Niittywillan ja Kotirannan yksiköiden osalta ja asiakkaat ovat saaneet ammattitaitoista apua turvapuhelinhälytyksille. Yöpartiotoiminta on myös viivästyttänyt asiakkaiden raskaimpiin palveluihin hakeutumista ja joutumista, koska apua on ollut saatavissa mihin tahansa vuorokauden aikaan. Yöpartiossa toimii sairaanhoitaja ja hoitaja- työpäri ja toiminta-alue on rajattu alkuun Äänekoski-Suolahti alueelle. Yöpartiotoiminnan käynnistymisen yhteydessä, toiminnasta on tiedotettu yhteistyötahoja, esim. pelastuslaitos, terveyskeskus, Keski-Suomen keskussairaala, jotta heidänkin toiminnassa osataan hyödyntää yöpartion tuomat mahdollisuudet, mm. asiakkaan kotiuttamisessa. Yöpartion käyntimäärät ovat vaihdelleet 10–18 käyntiin/vuoro.

Henkilökohtaista apua järjestetään vaikeasti vammaisille asiakkaille, jotta he selviytyisivät arjessa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa sekä mm. asioinneissa kodin ulkopuolella. Ensisijaisesti lyhytaikaisiin ja vähäisten tuntien avuntarpeisiin vastattiin omalla avustajalla, eikä uusia henkilökohtaisen avun ostopalvelupäätöksiä tehty. Henkilökohtaista apua myönnettiin 38 asiakkaalle vuonna 2014.

Palvelutuotanto ja palveluyksiköt

Omana palvelutuotantona tuotettiin palveluasumista, laitoshoidoa, päivä- ja työtoimintoja ym. toimintakykyä ylläpitävää toimintaa sekä erityyppisiä avohuollon palveluita kotona asumisen tukemiseksi eri asiakasryhmille. Vuoden 2014 aikana yksiköiden toimintaa on ohjannut voimakkaasti kuntouttavan hoitotyön sekä asiakaslähtöisemmän työtavan ja kodinomaisuuden esille nostaminen. Asiakkaan omien voimavarojen hyödyntäminen, yksilöllisyyden korostuminen, kuntoutus ja ”merkityksellisen elämän” eläminen ovat osana asukkaiden arkea ja heillä on ollut mahdollisuus vaikuttaa omien palveluidensa sisältöön ja toteuttamistapaan. Yksiköissä on korostettu normaalin, kodinomaisen elämän jatkumista vaikka asiakas joutuisikin laitoshoidon tai palveluasumisen piiriin, puhutaan ns. kulttuurinmuutoksesta. Yhteistyötä on tiivistetty ja apuja on saatu mm. laitosvapaaehtoisista ja 3-sektorin yhteistyökumppaneilta. Omien yksiköiden toimintaa on voimakkaasti ohjannut myös ajattelu siitä, että asiakkaita ei siirrettäisi paikasta toiseen vaan asiakkaalle pyritään tarjoamaan hoitoa ja huolenpitoa siellä paikassa, jossa hän asuu. Tämä on vaatinut osaamistason nostamista ja vuoden 2014 aikana on kiinnitetty erityistä huomiota siihen, että vapautuneita vakansseja on muutettu hoitajan/sairaanhoitajan vakansseiksi, jotta osaamista yksiköihin on saatu lisättyä. Edelleen rekrytointeja on tehty niihin yksiköihin, joissa on tosiasiallista vajetta Valviran antamiin henkilöstömitoituksiin nähden. Omavalvontasuunnitelmat kaikkiin yksiköihin on laadittu vuoden 2014 aikana. Lisäksi tarkastelussa ovat olleet myös asiakasprosessit ja palvelukuvaukset.

Eri asiakasryhmille on **palveluasumisen** paikkoja Ruskovillassa 14 ja Kotirannassa 21 (vammaisat, mielenterveyskuntoutujat, ikäihmiset). Tehostetun palveluasumisen paikkoja omissa yksiköissä oli 162 (Sumiaskoti, Silkkivilla, Köminharju, Tukipuu, Kuhnamon palvelutalo).

Laitoshoidon paikkoja on Hoivalassa, Muistolassa ja Tupasvillassa yhteensä 65 paikkaa. Vuoden 2014 aikana on purettu kaikki ylipaikat (11 paikkaa) omista yksiköistä. Lisäksi terveyskeskussairaalan osasto pieni 10 paikalla, joka on tuonut lisäpaineita arjen tuen palveluihin. Terveyskeskussairaalan pitkäaikaishoidon palveluilla on ollut muuton jälkeen keskimäärin 0–2 pitkäaikaishoidon asiakasta.

Kehitysvammaisille tuotettiin **asumispalveluita** Kalevankodilla, jossa vuoden 2014 aikana oli palveluiden piirissä 11 asukasta. Mielenterveys- ja päihdeasiakkaille on Tukipilarissa 8 pitkäaikaista palveluasumisen

paikkaa ja 4 lyhytaikaista palveluasumisen paikkaa. Tukipilarin asiakaspaikoilla palvelua tarjottiin kaikkiaan 41 eri asiakkaalle.

Kuntoutusta tukevaa toimintaa järjestettiin Niittyvillassa, Kuntolassa ja Tukipilarissa. Kaikkien yksiköiden asiakkuuksia arvioitiin vuoden 2014 aikana ja erityistä huomiota kiinnitettiin Kuntolan profilointiin ennaltaehkäisevänä ja kuntoutumista edistävänä paikkana. Kuntolassa toimii neljä kuntoutuspaikkaa suoraan sairaalasta kotiutuville. Lyhytaikaishoitoa kehitettiin ja tavoitteena oli, että kaikille säännöllistä lyhytaikaishoitoa käyttäville laadittaisiin tavoitteet, joiden avulla asiakas ylläpitää omaa fyysistä ja psyykkistä toimintakykyään. Veteraanikuntoutusta järjestettiin edelleen Kuntolassa.

Kotihoidon alaisuudessa olleet kolme työntekijää siirrettiin mielenterveysasiakkaiden tukiasumisen tiimiin. Lisäksi tiimiin palkattiin vuonna 2014 kaksi ohjaajaa. Tavoitteena on ollut lisätä kotiin vietäviä palveluja ja vähentää oman toiminnan avulla mielenterveysasiakkaiden tukiasumisen ostopalvelua. Palvelu mahdollistaa myös raskaammista palveluista siirtymisen kotiin ja riittävän tuen saamisen nopeasti muuttuvissa tilanteissa. Toiminnalla voidaan ehkäistä usein myös sairaalaan joutumista. Itsenäisen asumisen tukea päihdekuntoutujille oman toiminnan lisäksi on järjestetty ostopalveluna Suomen Siniaalto ry:n kautta. Psykiatristen ja päihdeasiakkaiden toimintakykyä tuettiin myös Tukipilarin jaksoin ja ryhmä toimintaa Tukipilarin, Dynamon, tukiasumisen tiimin ja kolmannen sektorin eri osapuolten kesken on kehitetty vuoden 2014 aikana ja toimintaa jatketaan vuonna 2015.

Toimintakeskuksessa järjestettiin työ- ja päivätoimintaa vuoden 2014 aikana 43 asiakkaalle sosiaalihuoltolain ja kehitysvammalain perusteella. Osa työtoiminnasta toteutetaan tuettuna avotyönä toimintakeskuksen ulkopuolella joko kaupungin omissa toimipisteissä tai yrityksissä. Vuonna 2014 on aloitettu toimintakeskuksen remontin suunnittelu ja remontin toteutus tapahtuu vaiheittain vuosien 2015 - 2016 aikana.

Mielenterveys- ja päihdeasiakkaille järjestettiin **päivätoimintaa** Dynamossa vuoden aikana 44 asiakkaalle.

Ikäihmisille järjestettiin päivätoimintaa **seniorikeskuksissa** Suolahdessa 3 pv/viikossa ja Äänekoskella 5 pv/viikossa. Vuonna 2014 syksystä alkaen seniorikeskustoimintaa pyrittiin laajentamaan Sumiaisiin ja Konginkankaalle kerran viikossa tapahtuvana toimintana, mutta kävijät olivat yksittäisiä. Toiminnan jatkamista mietitään tarkoin alkuvuodesta 2015. Terveysasemien lopetettua keväällä 2014, on Suolahdessa, Sumiaisissa ja Konginkankaalla lisätty seniorineuvoloiden toimintaa kaksi kertaa viikossa pidettäväksi. Kotihoidon sairaanhoitajat pitävät toimintaa sovittuina päivinä ja kävijämäärät seniorineuvoloiden piirissä ovat nousseet terveysasemien lopetettua. Lisäksi asiakkailla oli käytettävissä muistihoitajan ja vanhussosiaalityöntekijän sekä muuta asiantuntijapalvelua osana seniorineuvolatoimintaa.

Kehitysvammaisten **kuntoutusohjausta** sai 87 asiakasta vuoden aikana.

Kotihoito

Kotihoidon asiakkaana on ollut vuoden 2014 aikana 471 asiakasta ja kotisairaanhoidon ns. omia asiakkaita, jotka kirjautuvat terveydenhuollon tilastoihin. Keskimäärin asiakkaita on kotihoidolla yhteensä n. 520 / kk. Kotihoidon erilaisia tukipalveluja on saanut yhteensä 774 asiakasta vuoden 2014 aikana. Suurella osalla asiakkaista kotihoito käsittää sekä kotipalvelun että kotisairaanhoidon palvelut. Kotihoidon palveluita on tarjottu kaikille Arjen tuen asiakasryhmille ja asiakkaille, jotka ovat täyttäneet kotihoidon kriteerit ja selviytyvät kotona annettavien palveluiden turvin. Kotihoidon kriteereitä noudattaen kotihoitoa on pystytty suuntaamaan aikaisempaa enemmän niille asiakkaille, joiden kohdalla kotona selviytyminen edellyttää vahvaa kotiin vietävää tukea. Osaamistason nostamista on tehty järjestelmällisesti täydennyskoulutuksien kautta ja erilaisin työjärjestelyin. Äänekosken alueen sairaanhoitajat aloittivat vuorotyön kesällä 2014 siirtyen kahteen vuoroon. Tarkoituksena oli lisätä sairaanhoidollista osaamista kotihoidon tiimeissä ja vähentää terveyskeskuksen päivystyksen käyttöä siten, että sairaanhoitaja on koko kotihoidon konsultoivana apuna myös iltaisin. Yöpartiossa toimii joka vuorossa sairaanhoitaja, joten sairaanhoidollisen osaamisen ympärivuorokautinen apu on turvattu suurien taajamien alueella kotihoidon palveluissa. Tämän myötä palvelurakennetta on voitu keventää ja vaikutukset näkyvät taloudessa hilliten raskaampien ja kalliimpien palveluiden tarvetta.

Kotihoito on jaettu viiteen tiimiin joista Äänekosken keskustan alueella on kaksi tiimiä, Suolahdessa yksi tiimi, Sumiaisessa yksi tiimi ja Konginkankaalla yksi tiimi. Lisäksi yöpartio toimii oman tiiminään. Äänekosken taajaman kotihoidon kaksi tiimiä yhdistettiin vuoden 2014 aikana yhdeksi, tavoitteena parantaa asiakastyön määrällinen jakautuminen tasaisesti kaikkien työntekijöiden kesken. Vuoden 2014 aikana panostettiin erityisesti kotiin annettaviin palveluihin ja se näkyi asiakaskunnan laajenemisena entistä enemmän myös muihin asiakasryhmiin kuin ikäihmisiin. Kotihoidon asiakkuuksien hallintaan suunniteltiin vuoden 2014 aikana mobiilijärjestelmän hankintaa, mutta se viivästyivät vuodelle 2015.

Kotihoidon osalta tavoitteet täyttyivät siten, että yksittäisillä seuranta-päivillä on näkyvissä se, että kotihoidon henkilöstön asiakastyöaika lähestyy tavoiteltua 60–70 % kokonaistyöajasta. Sen pitkäaikainen osoittaminen on kuitenkin vaikeaa ilman jatkuvasti käytössä olevaa järjestelmää. Kotihoidon osalta talous hieman alitti budjetoidun määrärahan.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2014	Mittarit	Toteutuma
Tavoite 1 Ennaltaehkäisevien palveluiden saatavuuden paraneminen ja turvaaminen tavoitteena raskaamman palvelutarpeen vähentäminen ja siirtäminen myöhäisempään ajankohtaan.	Seniorineuvolatoiminnan vakiinnuttaminen kaikille alueille (Äki, Sti, Sum, Kng) ja toiminnan sisältöjen kehittäminen. Ennaltaehkäisevien kotikäyntien tekeminen kaikille 80-v. täyttävälle (ei palvelujen piirissä) ja tiedotus-tilaisuudet 75-vuotiaille. Arjen tuen päivä- ja työ-toimintojen kehittäminen	Toteutuneet seniorineuvolan käynnit ja seniorikeskuksen käynnit alueittain, n. 80 hyökäyntiä. Dynamossa n. 1300 suoritetta/50 asiakasta, Toimintakeskuksessa 4800 suoritetta/50 asiakasta.	Seniorineuvolat toiminnassa Sti, Sum, Kng 2 krt/vko. Seniorikeskuksessa toteutunut 4129 käyntiä. Hyvinvointikotikäynnit toteutuneet 26 henkilölle. Dynamon toimintapäivät 2031/44 asiakasta, Toimintakeskuksen työtoimintapäiviä 5087/49 asiakasta
Tavoite 2 Kotiin vietävien palveluiden saatavuuden parantaminen ja turvaaminen kaikille ikäryhmille.	Yöpartioiminnan aloittaminen arjen tuen vastuualueella. Arjen tuen palveluissa (kotihoito, kuntoutusohjaus) työskentelevien työntekijöiden välittömän asiakas-työajan lisääminen.	Avopalvelujen työntekijöiden asiakaskohtainen työaika 60-70% kokonaistyöajasta, kotihoidon kattavuus yli 75-v. 13-14 % ja kotona asuvia yli 75-vuotiaita n. 90 %. Yhtenäinen palvelusuunnitelma ja lomakkeisto käytössä (vahu, mt, vampa ja päihde). Ympäri vuorokautisen asumispalvelun ja tukiasumisen ostopalvelu vähenee n. 3000 vrk. Oman tuki-asumistoiminnan piirissä kehitysvammaisia 1500 vrk/4 henkeä ja mt-kuntoutujia 1800 vrk/10 henkeä	Kotihoidon mobiilijärjestelmän hankinta viivästy-nyt, vaikeuttaa seurantaa. Kotihoidon apua saaneet asiakkaat yli 75 vuotta täyttäneistä: 14,8 %, kotona asuvat yli 75-vuotiaat: 90 % Yhtenäinen palvelusuunnitelma käytössä. Asumispalvelujen ostopalvelut vähentyneet 11 hengellä. Oman mt- ja päihdetukiasumisen piirissä 70 asiakasta.
Tavoite 3 Asumispalveluiden ja laitoshoidon oikea-aikaisuus ja laadun varmistus	Omissa vanhustenhuollon laitoksissa olevien yli-paikkojen purkaminen ja kehitysvammaisten laitoshoidosta luopuminen. Kevyempien palveluiden tarjonta mm. perhehoidossa ja ryhmäasumisessa kaikissa asiakasryhmissä.	Ylipaikoilla 0 asiakasta omissa laitoksissa vuoden lopussa, hoitopäivien määrä laskee n. 3300 vrk/v. Perhehoitopaikkojen määrä vuoden lopussa yht. 25. Kattavuus vanhustenhuollon laitoshoidossa 4 % yli 75-vuotiaista ja tehostetussa palveluasumisessa max. 8 %.	Kaikki ylipaikat purettu vuoden 2014 aikana, laitoshoidon hoitovuorokaudet vähentyneet 2402 vrk vuoden 2014 aikana. Kattavuus laitoshoidossa 3,5 % yli 75-vuotiaista. Tehostetun palveluasumisen kattavuus: 7.2 % yli 75-vuotiaista
Tavoite 4 Arjen tuen palveluiden asiakas- ja palveluprosessin kehittäminen	Arjen tuen tilaaja- ja tuottajatiimien asiakas- ja palveluprosessin kehittäminen vanhuspalvelu-lain mukaisiksi, asiakaslähtöiseksi ja kustannustehokkaaksi; yhtenäinen palvelusuunnitteluprosessi ja työvälineet. Lakisääteisten määräaikojen toteutuminen	Asiakas- ja palveluprosessikuvaukset laadittu ja käytössä yksiköissä osana omavalvontasuunnitelmia. Seurantajärjestelmät toiminnassa.	Asiakas- ja palveluprosessikuvaukset laadittu ja käytössä. Omavalvontasuunnitelmat tehty. Seurantajärjestelmät toiminnassa.

Taloudelliset tavoitteet			
Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Palvelurakenteiden keventäminen siten että pysytään arjen tuen budjetin raamissa eikä kustannuskehitys ylitä valtionosuusperusteen ja kaupungin yleisen kustannustason nousua	Ympäri vuorokautisen hoidon vähentäminen ostopalveluissa ja omien yksiköiden ylipaikoista luopuminen mm. kotihoidon työajan paremmalla kohdentamisella ja yöpartio toiminnalla.	Ostopalveluna 500 vrk vähemmän laitoshoidon, josta nettovähennys 80 000 euroa verrattuna vuoteen 2013 sekä asumispalvelua 2 000 vrk (mt) + 1 200 vrk (vahu) asumispalvelu vrk vähemmän kuin vuonna 2013. Vähennys yhteensä netto 180 000 euroa verrattuna käyttöön v. 2013, huomioiden oman palvelun lisäämisen laskennallinen hinta. Omien yksiköiden käyttöaste max 100 % vuoden lopussa.	Vanhusten laitoshoidon ostopalvelussa hoitopäivät vähenivät 167 vrk edelliseen vuoteen, asumispalvelussa lisääntyi 16 vrk. Asumispalveluiden ostopalvelumenot pienenevät n. 60 000 e, laitoshoidon ennaallaan. Psykiatrien asumispalveluiden ostot lisääntyivät 145 vrk ja menot 20 000 e. Omien asumisyksiköidenköiden käyttöaste alle 100 % lukuunottamatta Kuhnamon palvelutaltoa. Laitoshoitoyksiköiden yli 100 % (vuosi keskimäärin)

3.1.4 Kasvun ja oppimisen lautakunta

Toiminta-ajatus

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa lasten ja perheiden palveluista, opetuspalveluista ja nuorisopalveluista.

Talousarvion toteutuminen

Kasvu ja oppiminen	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	2 072	1 972	2 168	197
Toimintakulut	-28 547	-28 782	-28 459	323	-1 %
Netto (toimintakate)	-26 476	-26 810	-26 290	520	-2 %

Kasvun ja oppimisen toimiala muodostettiin yhdistämällä opetus-, nuoris- ja lasten ja perheiden palvelut yhdeksi kokonaisuudeksi. Toiminta alkoi helmikuun alussa 2013.

Kasvun ja oppimisen toimialan talous toteutui talousarvion mukaisesti. Toimialan tulot olivat noin 2,2 miljoonaa euroa ja menot 28,5 miljoonaa euroa. Vuosikatteeksi muodostui 26,3 miljoonaa euroa ennen poistoja ja kustannuslaskennallisia eriä, mikä on 0,52 miljoonaa ennakoitua parempi.

Toimialan tulot olivat 197 000 euroa ylijäämäiset johtuen opetuspalveluiden ja nuorisopalveluiden arvioitua suuremmista hanketuloista.

Lasten ja perheiden palveluiden menot olivat ylijäämäisiä 422 115 euroa, opetuspalveluiden menot olivat alijäämäisiä 98 116 euroa ja nuorisopalveluiden menot olivat 555 euroa alijäämäisiä.

Sisäisen valvonnan selonteko

Toimialan hallinnon ja sisäisen valvonnan sujuvuutta on hankaloittanut selkeä resurssivaje. Liki 27 miljoonan euron ja noin 350 henkilön toimialalta puuttuu talouteen ja hallintoon keskittynyt viranhaltija. Tämä näkyy talouden seurannan, toiminnanarvioinnin, sisäisen valvonnan ja hallinnon prosessien epätasaisuutena.

Esimiehet ovat seuranneet kustannuspaikkatason talouden toteutuksista. Toiminta vuoden 2013–2014 kehityskeskustelut liittyivät erityisesti talouden hallinnan ja seurannan alueelle. Vastuualueiden esimiehet ovat laatineet vähintään kaksi selvitystä taloudesta lautakunnalle ja toimialajohtaja on raportoinut talouden toteutumisesta talousjohtajalle ja johtoryhmällä ohjeiden mukaisesti. Toimialalla ei ole toteutettu varsinaisia valvontatarkastuksia.

Toimialalla tehdään vuosittain eripituisiin virka- ja työsuhteisiin liittyviä rekrytointipäätöksiä liki tuhat vuodessa. Vuoden 2012 aikana käyttöön otetut henkilöstöhallinnan ohjelmistot, Web-tallennus Populuksen matkalaskujärjestelmä, ovat vahvistaneet henkilöstöasioiden hallintaa siirtämällä selkeästi vastuuta palkkasihteereiltä esimiehille ja työntekijöille. Vuonna 2013 käyttöön otettu Kuntarekrytointi-ohjelma on vähentänyt rekrytointiin käytettävää työaika ja virheiden mahdollisuutta sekä vahvistanut rekrytointiprosessin laillisuutta ja nopeuttanut merkittävästi menettelyä. Lisäksi hakija voi vaivattomasti samanaikaisesti hakea useaa samalla työnantajalla avoinna olevaa paikkaa.

Vuoden 2013 käyttöön otetun perusopetuksen laatujärjestelmän avulla kehitettiin perusopetuksen laatua ja vaikuttavuutta. Lukuvuoden 2013–2014 aikana arvioitiin johtamista, oppimisen ja hyvinvoinnin tukea sekä osallisuutta ja vaikuttamista. Lukuvuoden 2014–2015 aikana arvioidaan henkilöstöä, opetusta, opetusjärjestelyä ja arviointijärjestelmää.

Vuoden 2014 syksyllä otettiin käyttöön riskien ja vaarojen kartoitus ja analysointityökalu sekä sisäisen valvonnan työkalu. Riskiarviointi suoritettiin vuoden 2014 lopulla.

3.1.4.1 Lasten ja perheiden palvelut

Toiminta-ajatus

Lasten, nuorten ja heidän perheidensä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen tarjoamalla laadukasta varhaiskasvatusta ja neuvolatoimintaa sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuoltoa.

Lasten ja perheiden palvelualueelle sijoittuvat varhaiskasvatus ja esiopetus, neuvola- ja terapiapalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, perheneuvola sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Painopisteenä perustehtävän toteuttamisessa on ennalta ehkäisevä toiminta, varhainen tuki ja kuntoutus moniammatillista asiantuntijuutta hyödyntäen.

Talousarvion toteutuminen

1000410 Lasten ja perheiden palvelut	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	1 166	1 250	1 305	55	4 %
Toimintakulut	-10 056	-10 453	-10 031	422	-4 %
Netto (toimintakate)	-8 890	-9 203	-8 726	477	-5 %

Lasten ja perheiden palveluihin varatut määrärahat riittivät kokonaisuutena. Vuosikate ennen poistoja ja kustannuslaskennallisia menoja oli 477 460 € ylijäämäinen.

Bruttomenot alittuivat 422 115 eurolla talousarviossa arvioidusta ja toimintatuottoja saatiin 55 345 € enemmän kuin talousarviossa oli arvioitu.

Varhaiskasvatuspalvelut

Perhepäivähoitajien määrä vähenee vähitellen ja päiväkotihoito lisääntyy.

Kerhotoimintaa järjestettiin Mikonpuiston päiväkodissa sijaitsevilla kerhotiloilla kolmena päivänä viikossa n. 25–30 lapselle lastentarhanopettajan ja päivähoitajien voimin. Vuoden aikana jatkettiin kerhotoimintaa myös tukea tarvitseville lapsille.

Vuonna 2014 Alkulan päiväkodissa oli 54+14 hoitopaikkaa. Sen yhteydessä toimi koko vuoden määräaikainen 12-paikkainen ryhmäperhepäiväkotikielinen Revontulet. Ryhmäperhepäiväkodin toiminnat ovat olleet tiiviisti sidoksissa Alkulan päiväkodin toimintaan. Alkulan päiväkodissa oli pidennetyt aukioloajat arkisin (ma–pe) klo 5.30–22.30.

Katvelan päiväkodissa oli 75 hoitopaikkaa. Suojarinteella toimi kokopäiväinen esikoululaisten ryhmä ja lisäksi erillinen esiopetusryhmä. Vuoden 2014 alkupuolella aloitettiin vanhan terveysaseman purkamisen ja kesällä alettiin rakentaa uutta Kellosepän päiväkotia Katvelan välittömään läheisyyteen.

Karhunlähteen päiväkodissa valmistui kesällä 2014 useita vuosia kestänyt remontti. Remontin yhteydessä myös piha-alue uusittiin. Hoitopaikkoja Karhunlähteellä on kaikkiaan 87. Kesän aikana muutot väistötiloista työllistivät henkilöstöä kesäpäivätyksen lisäksi.

Mikonpuiston päiväkodissa oli kaikkiaan 118 hoitopaikkaa, joista vuoro-
hoitopaikkoja on 46. Lisäksi yksi ryhmä on ollut avoinna maanantaista
perjantaihin klo 5.30–18.00. Koko kunnan lasten yö- ja viikonloppuhoito
tapahtui Mikonpuiston päiväkodissa.

Konginkankaan ja Tiitelän päiväkodeissa lapsimäärä on hiljalleen nous-
sut. Päiväkodeissa hoidettiin myös 1-3 -vuotiaita lapsia, mikä huomioi-
tiin henkilöstöjärjestelyissä. Konginkankaan päiväkodissa tehtiin lasten
wc-tilojen ja eteistilojen remonttia vastaamaan päivähoitotiloille asetet-
tuja vaatimuksia. Lisäksi päiväkodin ulkoalueet ja leikkitelineet uusittiin,
koska vanha toimintaympäristö ei täyttänyt turvallisuusmääräyksiä.

Häränvirran päiväkotia muutti Tekelle elo- ja lokakuussa 2014. Tilat ovat
toisistaan erillään ja niiden hallinnointi on haastavaa jo henkilöstöhallin-
nonkin kannalta. Tekelle muodostui elokuussa 2014 päiväkotia, jossa oli
viisi kokopäiväryhmää ja erillinen esiopetusryhmä. Tiloihin remontoitiin
uusia WC ja eteistiloja.

Piilolan päiväkodissa oli 42 hoitopaikkaa. Piilolan päiväkodin toinen las-
ten eteinen remontoitiin kesällä 2014.

Päiväkodeissa oli vuoden 2014 lopussa 567 lasta ja hoitopäiviä kertyi yh-
teensä 92 375. Edelliseen vuoteen verrattuna toteutuneet hoitopäivät
vähenevät lähes viidellä tuhannella päivällä.

Tilanne neljän viimeisimmän vuoden osalta on alla olevassa taulukossa:

	lapsia	kokopäivähoitopäiviä	osapäivähoitopäiviä
2011	624	81 442	13 832
2012	611	82 580	14 447
2013	567	79 754	12621
2014	601	75 426	14 147

Vuonna 2014 perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäivähoidossa oli vuo-
den lopussa 104 lasta ja hoitopäiviä kertyi yhteensä 15 347.

Lisäksi yksityisestä päiväkotia Kädenjäljestä ostettiin 35 hoitopaikkaa ja
hoitopäiviä oli 5 440. Vuonna 2013 hoitopäiviä oli yhteensä 3 278.

Esiopetus

Esiopetukseen osallistui lähes koko ikäluokka. Keskustan ja Mämmen
esiopetusryhmät yhdistettiin yhdeksi ja ryhmässä kokeiltiin kahden
opettajan opetusmallia. Esiopetusta annettiin päivähoitoa tarvitseville
lapsille kaikissa päiväkodeissa. Konginkankaan esiopetus jatkoi toimin-
taansa koulun tiloissa.

Lapsiperheiden kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelu on lyhytkestoista, tilapäistä perheiden kotona tapahtuvaa tukea ja apua. Vuonna 2014 palvelun piirissä oli 50 eri perhettä ja kotikäyntejä oli yhteensä 656. Vastaavat luvut edellisellä vuonna 2013 oli 55 perhettä ja 615 kotikäyntiä.

Perheneuvola

Perheneuvola on toiminut Äänekosken kaupungin lasten ja perheiden palveluiden yhtenä tulosalueena, joka myy kasvatus- ja perheneuvola-palveluita myös Konnevedelle. Työvoimana on kaksi psykologia, sosiaalityöntekijä ja osa-aikainen toimistos sihteeri.

Neuvola- ja terapiapalvelut

Neuvola- ja terapiapalvelut käsittää perhesuunnittelu-, äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä lasten puhe- ja toimintaterapian. Elokuussa 2014 kaikki neuvolat ja Äänekosken taajaman opiskeluterveydenhuollon vastaanotot keskitettiin Äänekosken terveysasemalle. Rekrytointiyrityksistä huolimatta osa-aikaiseen puheterapeutin toimeen ei saatu palkattua työntekijää ja tehtävää hoidettiin koko vuoden ajan yhden puheterapeutin resurssilla. Vuonna 2014 puheterapeutin vastaanottokäyntejä kirjattiin 946 ja lasten toimintaterapeutilla 253. Terveystoimintajien vastaanottokäyntejä perhesuunnitteluneuvolassa toteutui 1 470, äitiysneuvolassa 2 670, lastenneuvolassa 4 224, opiskeluterveydenhuollossa 2 427 ja kouluterveydenhuollossa 8 245. Vuoteen 2013 verrattuna kouluterveydenhuoltokäynnit lisääntyivät valtakunnallisen HPV -rokotusohjelman käynnistymisen vuoksi 1 116 käynnillä.

Neuvola- ja terapiapalveluiden toiminta toteutettiin talousarvion määrittämässä puitteissa

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Perhepalveluiden palvelukokonaisuus toimii siten, että lapsiperheet saavat palvelut laadukkaasti ja oikea-aikaisesti.	Lapsiperheiden kotipalvelun, varhaiskasvatuksen kevyempien hoitomuotojen suunnittelua ja kehittämistä jatketaan. Neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon painopistealueena ennaltaehkäisevä työ.	Käyntien määrä / vaikuttavuus - kysely, palaute rakenteeltaan kevyempien hoitoryhmien lukumäärä ja niiden lapsimäärä	656 kotikäyntiä ja 50 eri perhettä lapsiper. kotipalvelussa, kerhotoimintaa 3 p/viikko
Moniammatillinen palveluverkosto noudattaa yhdensuuntaisia kolmiportaisen tuen ja varhaiskasvatuksen tavoitteita	Riittävien resurssien varmistaminen. Koko toimialan toimintatapojen yhdenmukaistaminen.	Asiakaspalaute Työntekijöiden kuuleminen	Haasteena saada koulutettua työvoimaa.
Turvallisten ja terveellisten oppimisympäristöjen saaminen	Suolahden päiväkodin rakentaminen, suunniteltujen varhaiskasvatustilojen remonttien suunnittelu ja toteutuminen niin, että varhaiskasvatustoiminta mahdollisimman vähän häiriintyy muutoista.	Aikatauluissa pysyminen, muuttojen rytmittäminen vuosikelloon	Kellosepän päiväkodin valmistuminen aikataulussa, Äänekosken varhaiskasvatustilojen suunnittelu on kesken

Taloudelliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Motivoituneella henkilökunnalla saavutetaan laadukkaat ja kohtuuhintaiset palvelut asianmukaisissa tiloissa.	Yhteistyötä esimiesten kanssa tiivistetään ja tavoitellaan tasalaatuaista palvelua koko kunnan alueella. Esiopetuksen ja päivähoidon välisten todellisten kustannusten tarkastaminen.	Sotkanetin ja tilastokeskuksen suoritehinnat esim. verrattuna verrokkikuntiin	toiminta verrokkikuntien/ tilastojen valossa

3.1.4.2 Opetuspalvelut

Toiminta-ajatus

Opetuspalvelun perustehtävä on tuottaa laadukasta opetussuunnitelmien mukaista yleissivistävää perusopetusta ja lukiokoulutusta, sekä tarjota tasokasta aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Talousarvion toteutuminen

	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
1000420 Opetuspalvelut					
Toimintatuotot	742	628	732	104	17 %
Toimintakulut	-17 970	-17 828	-17 926	-98	1 %
Netto (toimintakate)	-17 228	-17 200	-17 194	6	0 %

Opetuspalvelujen tulot olivat 732 179 € (116,6 %) ja menot 17 926 016 € (100,6 %). Nettomenot olivat 17 193 838 € (100 %). Vuosikate ennen poistoja ja kustannuslaskennallisia menoja oli 5 862 € ylijäämäinen.

Tulojen kasvu (103 979 €) johtuu lähinnä hankerahoituksesta, jota vuonna 2014 kohdennettiin 54 968 € arvioitua enemmän. Lisäksi ap-ip-toiminta tuotti 25 039 €, perusopetus 11 839 € ja lukiokoulutus 11 317 € arvioitua enemmän.

Suurimpina yksittäisinä syinä menojen ylitykseen ovat oppilaskuljetukset, ateriapalvelut ja henkilöstön sairauslomat.

Oppilaskuljetukset ylittivät talousarvion 76 426 eurolla. Tämä johtuu lähinnä yläkoulujen menojen arvioitua suuremmasta tarpeesta (Telakkakadun koulu 42 736 € ja Koulunmäen koulu 15 835 €). Ateriapalvelujen kasvu oli 83 392 euroa, josta lukion osuus oli 40 182 €. Henkilöstön sairasloman palkkoihin (ilman sivukuluja) kului 36 573 € arvioitua enemmän.

Vuoden 2014 aikana valtuusto päätti rakentaa uuden lukion siten, että se valmistuu vuoden vaihteessa 2016 - 2017. Kouluverkkoselvityksen perusteella valtuusto päätti rakentaa Asemakadun koulun Telakkakadun koulun yhteyteen ja samalla muodostaa kouluista yhtenäisperuskoulu. Keskuskoulu, Koulunmäen koulu ja Mämmen koulu päätettiin yhdistää yhtenäisperuskouluksi. Samassa päätöksessä linjattiin myös, että Teknologiakeskus peruskorjataan pysyväksi koulutilaksi esiopetuksen ja alkuopetuksen oppilaille.

Äänekoskella on yhteensä 10 perusopetusta antavaa koulua: kaksi yläkoulua ja kahdeksan alakoulua. Koulujen oppilasmäärät vaihtelivat Koiviston koulun 50 oppilaasta Keskuskoulun 546 oppilaaseen. Keväällä 2014 kouluissa oli 2 156 oppilasta (alakoulu 1 421, yläkoulu 735) ja syksyllä oli 2 130 oppilasta (alakoulu 1 410, yläkoulu 720). Syksyn 2014 tilastopäivänä erityisen tuen oppilaita oli 77 (3,7 %) edellisellä vuonna 90 oppilasta (4,2 %). Pidentetyn opetusvelvollisuuden oppilaita oli yhteensä 28, heistä vaikeasti kehitysvammaisia oppilaita oli 5.

Opetuspalvelut on hyödyntänyt opetus- ja kulttuuriministeriön ja opetushallituksen myöntämiä Perusopetus paremmaksi -hankerahoituksia. Kerhotoiminta hankkeen rahoitusta käytettiin 27 000 €. Summalla tuotettiin kerhoja 330 oppilaalle kymmenessä koulussa. Romanilasten perusopetuksen laadun parantamiseen tähtäävän hankkeen rahoitusta käytettiin 2 400 €. Summalla tuotettiin ohjauspalveluita romanilapsille. Opetusryhmien pienentämiseen tarkoitettua hankerahoitusta käytettiin 2014 vuonna 80 000 €. Summalla tuotettiin samanaikaisopetusta Keskuskoululle, Konginkankaan ja Telakkakadun koululle. Koulutuksellisen tasa-arvonedistäminen -hankkeen rahoitusta käytettiin 174 000 €. Hankkeen avulla palkattiin yksi koulukuraattori, yksi kasvatusohjaaja sekä koulunkäynnin ohjaajia Keskuskoululle, Koulunmäen, Asemakadun ja Telakkakadun kouluille.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa toteutettiin Keskuskoulun sekä Konginkankaan, Honkolan, Hietaman, Koiviston, Asemakadun ja Sumiaisten kouluilla yhteensä 56 (61) lapselle. Ostopalveluna Koskelan Setlementiltä toteutettiin toimintaa 96 (91) lapselle. Kaikkiaan toimintaan osallistui 77 (87) ensimmäisen vuosiluokan, 64 (68) toisen vuosiluokan oppilasta sekä 11 (11) vuosiluokkien 3-9 erityisen tuen oppilasta. Ohjaustunteja tuotettiin 10 567 (11 531) kappaletta (suluissa edellinen vuosi).

Lukio

Ylioppilaaksi pääsi Äänekosken lukiosta 76 opiskelijaa; 68 keväällä ja 8 syksyllä. Lukuvuonna 2013–2014 opiskelijoita oli 318 ja lukuvuonna 2014–2015 oppilaita oli 320.

Vuoden 2014 lukiokoulutuksen yksikkö hinta oli Äänekoskella 5 861 €. Nettomenot ilman poistoja ja vyörytyksiä olivat 1 675 529 €. Opiskelijakohtaiset menot ovat n. 5 300 euroa.

Lukio on osallistunut Keski-Suomen lukiohankkeeseen ja sen kautta ollut osallisena lukion laatu järjestelmän kehittämistä. Hankkeen kautta on myös vahvistettu lukion työelämäyhteyttä.

Tavoitteiden toteutuminen

Toimiala: Kasvu- ja oppiminen
 Vastuualue: Opetuspalvelut

Toiminnalliset tavoitteet:	Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Tavoitteiden toteutuminen
Tavoite 1	Perusopetuksessa on toimiva laatu järjestelmä, joka ohjaa koulujen toimintaa arvioinnin ja työsuunnitelman avulla	Esimmäisten laatukorttien pohjalta asetetut tavoitteiden toteutuminen mitaan ja laaditaan tulosten pohjalta uudet tavoitteet lukuvuodeksi 2014-2015.	Mittaukset tehty ja työsuunnitelmien tavoitteet laadittu tulosten perusteella.	Tavoite toteutunut.
Tavoite 2	Opetussuunnitelman uudistaminen.	Opetussuunnitelmaprosessin valmistaudutaan osallistumalla valtakunnallisiin koulutuksiin ja infotilaisuuksiin. Varaudutaan ops-prosessiin vuoden 2015 valmistelussa.	Rehtorit ja ops-ohjausryhmä osallistunut ops-koulutuksiin. Ops-työ huomioitu taloussuunnittelussa.	Tavoite toteutunut.
Tavoite 3	Kaikilla oppilailla, huolimatta koulumuodosta tai koulun sijainnista, on riittävä ja oikea aikainen tuki.	Konsultoiva erityisopettaja-työskentelytavan valmistelu. Käynnistetään nuorten opettajien ammatillista kasvua tukeva mentorointi.	Vähintään kaksi erityisopettajaa osallistuu pitkäkestoiseen erityisopetuksen erityisalan koulutukseen ja sitoutuu työskentelemään konsultoivana erityisopettajana. Vuoden aikana toimii vähintään yksi mentoriryhmä.	Tavoite toteutunut.

Taloudelliset tavoitteet:	Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Tavoitteiden toteutuminen
Tavoite 1	Opetuspalvelun rakenne tukee taloudellisesti kestävä kehitystä.	Opetuspalvelu pysyy annetussa talouarviassa.	Talousarvion toteutuminen.	Tavoite toteutunut
Tavoite 2	Tehostetaan opetuspalvelun talousseurantaa.	Otetaan käyttöön Kouluikkunajärjestelmä.		Tavoite toteutunut
Tavoite 3	Lukion opiskelijakohtaiset kustannukset laskevat Keski-Suomen lukioden keskitasoon.	Lukion yksikköhinnan ylittävä opiskelija kohtainen kustannus on alle 1000 e		Tavoite toteutunut

3.1.4.3 Nuorisopalvelut

Toiminta-ajatus

Nuorisotyön toimintamuotoja ovat avoin tilatyö, erityisnuorisotyö, osallisuustyö, kansainvälisyystyö, erilaiset leirit ja tapahtumat sekä koulujen kanssa tehtävä yhteistyö.

Talousarvion toteutuminen

1000430 Nuorisopalvelut	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	Muutos
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	163	94	131	37	40 %
Toimintakulut	-522	-501	-502	-1	0 %
Netto (toimintakate)	-358	-408	-371	37	-9 %

Nuorisopalveluissa työskenteli 2014 yhdeksän henkilöä, joista kolme oli vakituista, kolme oli sijaista ja kolme oli projektityöntekijää (Etsivä työhanke).

Nuorisopalveluiden tulot olivat 130 947 euroa ja menot 501 555 euroa. Nettomenot olivat 370 608 euroa.

Menot jakautuvat seuraavasti:

- Nuorisotilat 47 %
- Muu toiminta 53 %

Nuorisotiloja ovat nuorisokeskus Spotti, Suolahden nuorisotilat, Konginkankaan nuorisotalo Vapari ja Sumiaisten nuorisotila. Käyntimäärät olivat nuorisotiloilla 2014 yhteensä n. 12 000 kpl.

Leirikeskus Kangaslampi oli käytössä huhti- lokakuussa 96 päivää. Lasten liikennepuiston kävijämäärät 2014 oli 4 600 henkilöä. Nuorisokeskuksen kesäkahvila aloitti toimintansa 2014. Nuorisopalvelu työllisti 25 kesätyöntekijää.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet:

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Ennaltaehkäisevän ja monipuolisen toimintamuotojen kehittäminen. Nuorisotilojen aukioloajat mahdollisimman suuret	Kehitetään yhteistyötä perusopetuksen, toisen asteen sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa. Kaikissa isommissa kuntakeskuksissa toimivat ja turvalliset nuorisotilat. Kulttuurisen nuorisotyön kehittäminen. Monikulttuurisen ja kansainvälisen toiminnan kehittäminen.	Eri osaamisalueiden tiimit. Koulu yhteistyön kehittäminen yhdessä koulun oman henkilökunnan kanssa (etsivien läsnäolo eri oppilaitoksissa, nuorisotyöntekijöiden välituntibreikit, eurooppalaisten vapaaehtoisten työskentely kouluympäristössä). Koululuokkien ryhmätyökset. Ehkäisevän päihdetyön määrä. Henkilöstömäärä on suhteessa nuorisolain määrittelemiin vaatimuksiin kunnassa tehtävästä nuorisotyöstä ja verokkikuntiin. Etsivien asiakasmäärät. Nuorisotilojen aukioloajat, määrä ja niiden kunto. Eri nuorisotilojen kulttuuriset tapahtumat ja nuorisopalveluiden tukemat tai tuottamat kulttuuriharrasteryhmät. Bänditilojen määrä ja niiden kunto, bändien määrä ja ikärakenne.	Koulun ja sosiaalitoimen kanssa on tiivistetty yhteistyötä, palaverit kerran kuussa. Etsivät ovat läsnä yläasteella ja toisella asteella. Asiakas määrät n. 100 kpl. EVS-vapaaehtoiset toimivat kouluilla. Nuorisotilojen aukioloajoissa ei muutoksia. Nuorisotiloilla on järjestetty pienimuotoisia avoimia kulttuuritapahtumia, lisäksi isompi nuorten itsenäisyyspäivän juhla. Bänditilojen kunto on saatu hyväksi, tiloissa treenaa noin 10 kokoonpanoa.
Lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien kehittäminen	Nuorten osallisuus ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen. Nuorisotiedotuksen kehittäminen.	Nuorisovaltuuston toiminnan eri muodot. Kaikissa nuorisotiloissa talotoimikunnat. Nuorisotiedotuksen toimintojen määrä ja kävijöiden määrä.	Nuorisovaltuusto on kokoontunut säännöllisesti noin 1-2 kertaa kuussa. Se on järjestänyt tapahtumia ja antanut lausuntoja nuoria koskeissa asioissa. Useimmilla nuorisotiloilla on toimiva talotoimikunta. Nuorisotiedotuspisteen toiminta on lopettu hankkeen päätyttyä.

Taloudelliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Henkilöstö resurssien tarkastelu. Valtuustoaloitteen huomioiminen talousarviossa	Valtuustoaloitteen toimeenpano syksyllä 2014	Henkilöstöresurssien kehitys	Henkilöstön määrässä ei ole muutoksia.
Etsivän nuorisotyön jatkaminen	Etsivän nuorisotyön hankkeen jatkaminen ja toiminnan vakinaistaminen	Henkilöstöresurssien kehitys. Ministeriön avustus. Asiakkaiden määrä. Toiminnan laajuus ja merkittävyys	Toiminta on muodostunut pysyväksi mutta henkilöstöä ei ole vakinaistettu.

3.1.5 Tekninen lautakunta

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta vastaa tilaajana toimitilojen suunnitteluttamisesta, rakennuttamisesta ja huolehtii rakennuttajavalvonnasta sekä isännöitsijävelvoitteista ja omaisuuden arvon säilymisestä. Toimiala rakentaa tai rakennuttaa sekä hallitsee kunnan omassa käytössä olevia toimitiloja ja tilaajana vastaa niiden ylläpidosta ja hoidosta.

Lautakunta vastaa yhdyskuntateknisen rakentamisen ja yleisten alueiden suunnittelusta ja rakentamisen valvonnasta sekä tilaajana hoidosta ja kunnossapidosta.

Lautakunta toimii kunnan jätehuoltoviranomaisena ja valmistelee vesihuollon yleistä kehittämistä ja toiminta-aluepäätöksiä koskevat asiat.

Lautakunta huolehtii kunnalle lainsäädännössä osoitetuista asuntotoimeista, yksityisteistä, tie- ja vesiliikennettä ja romuajoneuvoja koskevista tehtävistä ja vastaa joukkoliikenneasioista.

Talousarvion toteutuminen

Tekninen lautakunta	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	3 407	2 539	2 692	153
Toimintakulut	-12 512	-12 621	-12 101	520	-4 %
Netto (toimintakate)	-9 105	-10 082	-9 409	673	-7 %

Tekninen lautakunta toimi ensimmäisen täyden vuoden tilaajaorganisaationa, kun Äänekosken Kiinteistönhoito Oy vastasi kiinteistönhoito- ja aluepalveluista koko vuoden osalta. Yhteistyö ja toiminnalliset tavat selkiintyivät vuoden aikana. Toiminnallisesti vuosi sujui odotusten mukaisesti. Sitovat tavoitteet toteutuivat tyydyttävästi.

Omajohtaisia investointitöitä tehtiin huomattavasti aikaisempia vuosia vähemmän. Kaupungin historian suurin investointi, Äänekosken terveyskeskus, valmistui kesäkuussa ja toteutui hyväksytyin kustannusarvion puitteissa.

Tekninen toimi osallistui aktiivisesti koulu- ja päiväkotiverkkotyöryhmien työskentelyyn.

Henkilöstömuutoksia ei vuoden aikana tapahtunut.

Taloudenpito nousi tämän päivän tilanteessa suureen rooliin ja teknisen lautakunnan alainen käyttötalous toteutui noin 673 000 euroa ylijäämäisenä eli erinomaisesti. Kaikkien vastualueiden tulos oli ylijäämäinen. Lopputuloksen vaikutti tarkan taloudenpidon ohella mm. leudot ja vähälumiset talvikuukaudet.

Teknisen lautakunnan alaisista investointimäärärahoista jäi käyttämättä noin 2,2 miljoonaa euroa tulot huomioiden.

Sisäisen valvonnan selonteko

Sisäinen valvonta on tärkeä osa teknisen toimen johtamisjärjestelmää. Tämän keskeisen toiminnan avulla organisaatio kykenee varmistamaan, että sille määrätty tavoitteet tulevat täytetyksi, jotka ovat yksikölle esim. taloussuunnitelmassa asetettu. Sisäisen valvonnan toteuttamista ohjaa kaupungin hallintosääntö. Hallintosäännössä on määritelty toimivaltaan kuuluvat oikeudet ja velvollisuudet. Toimialan organisaation rakenne mahdollistaa myös sisäisen valvonnan toimivuuden.

Sisäinen valvonta käsittää myös päivittäisen, normaalin työn sisäisen tarkkailun. Sisäinen tarkkailu tarkoittaa yksinkertaisuudessa normaalia

ja jatkuvaa, toimialan perustehtävien ja niihin liittyvien työvaiheiden, resurssien ja varojen valvontaa. Organisaation johto varmistaa sisäisen tarkkailun avulla, että annetut tehtävät hoidetaan oikea-aikaisesti, talousarviossa annettujen kehyksien sekä talousarviossa myönnettyjen voimavarojen mukaisesti. Tarkkailua suoritetaan toimialan johtoryhmän kokouksien, tulosalueiden säännöllisten kokoontumisen ja esim. työaikaseurannan kautta. Sisäinen tarkkailu mahdollistaa, että organisaatiossa ei tapahdu virheellisiä toimintoja tai väärinkäytöksiä. Myös epätaloudelliset ratkaisut pystytään karsimaan pois tarpeeksi aikaisessa vaiheessa. Sisäisen tarkkailun puute saattaa vaikuttaa työilmapiirin huonontumiseen sekä aiheuttaa ennen kaikkea ylimääräisiä kustannuksia

Sisäisen valvonnan tärkein alue on toimintaympäristö. Sen toimivuus edellyttää valvontakulttuuriin sopeutumista. Henkilöstön asenteet ja motivaatio työhön ovat valvonnan kannalta ensiarvoisen merkittäviä tekijöitä. Valvontaympäristön toimivuutta tulee myös arvioida henkilöstön pätevyuden, eettisten arvojen, henkilöstöpolitiikan, käytäntöjen soveltamisen ja johtamisen filosofian näkökulmasta sekä niiden kautta. Sisäisen valvonnan toimivuutta tulee seurata jatkuvasti. Näistä säännöllisistä toimenpiteistä ja menettelytavoista tulee sopia kaupungin johtoryhmässä. Tekninen toimi on täyttänyt osaltaan sisäisen valvonnan toteutumisen seurantalomakkeen.

Riskien hallinta on oleellinen osa sisäistä valvontaa. Organisaatiomuutokset ja muut toimintojen järjestelyt muuttavat päivittäisiä toimintoja. Teknisen toimialan tulee kunnan tilinpäätöstä koskevan yleisohjeen mukaisesti pystyä tunnistamaan toimialaansa vaikuttavat merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät sekä muita toiminnan kehittymiseen liittyviä seikkoja. Mikäli riskiä ei tunnisteta, on sen hallinta mahdotonta. Riskienhallinta mahdollistaa muodostamaan kokonaiskuvan toimialaan liittyvistä tavoitteista ja niistä uhkakuvista, jotka saattavat vaikeuttaa näiden tavoitteiden saavuttamista.

Tekninen toimiala arvioi tunnistetut riskit sen mukaisesti, mikä on riskin toteutumisen todennäköisyys ja sen vaikutus toteutuessaan. Riskejä arvioidaan niiden todennäköisyyden sekä vaikutuksien perusteella viisitasoisella riskiasteikolla.

Tämän mukaisesti voidaan laskea ns. riskiarvo kertomalla luokittelun perusteella saadut luvut keskenään. Teknisen toimen riskit ja sen kautta valitut merkittävimmät riskit ovat merkitty riskienhallinnan toimenpideohjelmaan.

Vuoden 2014 aikana teknisen lautakunnan päätöksistä tehtiin 3 oikaisuvaatimusta ja 1 keskeneräinen riita-asia on käsitellyssä Vaasan hovioikeudessa.

3.1.5.1 Johto ja hallinto

Toiminta-ajatus

Johdon ja hallinnon vastuualueella hoidetaan lautakunnan alaisen toiminnan yhteinen hallinto ja kehittämisasiat sekä liikennepalvelut.

Talousarvion toteutuminen

1000710 Johto ja hallinto	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	64	40	85	45	112 %
Toimintakulut	-473	-472	-485	-13	3 %
Netto (toimintakate)	-409	-432	-400	32	-7 %

Talouden osalta vuosi jäi 32 000 euroa ylijäämäiseksi, joka on hyvä tulos.

Vuonna 2014 Äänekosken alueella on aloitettu siirtymään vaiheittain uuden joukkoliikennelain mukaisen liikenteen järjestämiseen. Ensimmäiset joukkoliikenteen siirtymäajan sopimukset erääntyivät kesäkuun 2014 lopussa ja Keski-Suomen ELY -keskus toimivaltaisena viranomaisena on kilpailuttanut Äänekoski - Suolahti välisen liikenteen. Liikenteen kustannukset jakautuvat ELY -keskukselle ja kaupungille. Liikennepalvelut on järjestänyt toimialojen (opetustoimi, perusturva ja keskushallinto) lainsäädännön ja linjausten mukaiset kuljetuspalvelut. Kustannukset ohjataan suoraan toimialoille.

3.1.5.2 Talotiimi

Toiminta-ajatus

Talotiimi vastaa kaupungin toimitilojen ylläpidosta, kunnossapidosta ja siivouksesta sekä hoitaa kiinteistöomaisuuteen liittyvät uudisrakennus- ja korjausinvestoinnit. Tavoitteemme on tarjota kaupungin palvelutoiminnan käyttöön turvalliset, terveelliset ja hyväkuntoiset tilat kustannustehokkaasti sekä taata kaupungin kiinteistöomaisuuden arvon säilyminen.

Talousarvion toteutuminen

1000720 Talotiimi	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	2 451	2 163	2 206	43	2 %
Toimintakulut	-9 643	-9 902	-9 667	235	-2 %
Netto (toimintakate)	-7 192	-7 739	-7 461	277	-4 %

Talotiimi toimi ensimmäisen täyden vuoden osana tilaajaorganisaatiota. Omajohtaisia investointitöitä tehtiin huomattavasti aikaisempia vuosia vähemmän.

Käyttötalouden osalta vuosi jäi noin 277 000 euroa ylijäämäiseksi, joka on hyvä tulos. Tiukan taloudenpidon ohella tulokseen vaikutti leudot talvikuukaudet. Talotiimille asetetut säästötavoitteet saavutettiin.

Kuntoarvioita ja -tutkimuksia tehtiin useaan kiinteistöön palvelemaan varsinkin koulu- ja päiväkotiverkoston arviointia.

Teknisen lautakunnan hallinnassa olevien kiinteistöjen sisäilman laadun tarkkailua sekä tarvittavia tutkimuksia tehtiin useissa kiinteistöissä mm. Hiskin-, Asemakadun-, Koiviston- ja Keskuskoulun tiloissa. Sisäilmatyöryhmä kokoontui neljä kertaa.

Vastuualueen merkittävimmät investoinnit olivat Äänekosken terveyskeskus, joka valmistui kesäkuussa ja Kellosepän päiväkodin rakentamisen aloittaminen, joka valmistuu keväällä 2015. Muita merkittäviä investointeja olivat Häränvirran päiväkodin tilojen valmistuminen Teollisuuskatu 1:een, Karhunlähteen päiväkodin 4 -vaiheen, Palvelukoti Lounatuuli Oy:n peruskorjauksen sekä Hiihtoalueen ja Äänemäen huoltorakennusten valmistuminen. Lukion uudisrakennuksen ja uimahallin peruskorjauksen suunnittelu aloitettiin.

Talonrakennusinvestoinnit toteutuivat taloudellisesti hyvin, investointimäärärahaa jäi käyttämättä noin 1,59 miljoonaa euroa tulot huomioiden. Suurimpina säästöinä olivat kouluhankkeista ja terveyskeskuksesta säästyneet määrärahat.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2014	Mittarit/toteutuminen
Tavoite 1 Rakennushankkeiden onnistunut ja kustannustehokas läpivienti	Terveyskeskushankkeen aikataulunmukainen valmistuminen	Valmistuminen maaliskuussa 2014 Valmistui tarkistetun aikataulun mukaisesti toukokuussa.
Tavoite 2 Organisaatio	Tilajaorganisaation toiminnan kehittäminen ja ulkoisten konsulttipalvelujen käytön vähentäminen.	Ulkoisten konsulttipalveluiden käyttö verrattuna kahteen edelliseen vuoteen. Asiantuntijapalvelut vähenivät 63 000 euroa edellisvuoteen verrattuna.
Tavoite 3 Puitesopimukset	Sopimusten teko rakentamisen, suunnittelun ja huoltosopimusten osalta	Sopimusten allekirjoitukset 2014 Puitesopimukset allekirjoitettiin arkkitehti-, lvia-, sähkö-, rakennuttamis- ja valvontatehtävien osalta.
Tavoite 4 Kiinteistöstrategia	Kiinteistöstrategian laatiminen syyskuun loppuun mennessä.	Kiinteistöstrategian valmistuminen Ei toteutunut

3.1.5.3 Kunnallistekninen tiimi

Toiminta-ajatus

Kunnallistekninen tiimi vastaa katujen ja puistojen suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta, jätehuollon järjestämisestä sekä sataamista.

Talousarvion toteutuminen

1000730 Kunnallistekninen tiimi	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	892	336	402	65	19 %
Toimintakulut	-2 396	-2 247	-1 949	298	-13 %
Netto (toimintakate)	-1 504	-1 911	-1 547	364	-19 %

Kunnallistekninen tiimi toimi ensimmäisen täyden vuoden osana tilaajaorganisaatiota. Omajohteisia investointitöitä ei tehty vaan työt kilpailutettiin.

Käyttötalouden osalta vuosi jäi noin 364 000 euroa ylijäämäiseksi, joka on erinomainen tulos. Tarkan taloudenpidon ohella tulokseen vaikutti lähes lumettomat talvikuukaudet. Säästötavoitteet saavutettiin.

Liikenneselvitys tehtynä yhdessä ELY -keskuksen kanssa Biotehtaan vaikutuksista Äänekosken liikenneympäristöön sekä I ja II- luokan katujen inventointi- ja kehittämissuunnitelma valmistuivat.

Vastuualueen merkittävimmät investoinnit olivat uuden terveyskeskuksen ympäristön katujen viimeistely, Lehtorinteen asuntoalueen laajennus ja Niemelänkadun peruskorjaus.

Muita merkittäviä investointeja olivat mm. Valtatie 4, Lintulahden pohjoisen liittymän perusparantaminen, Ääneniementien, Lehtorinteen, Asemakadun sekä Kaisantien päällystäminen, elohopeavalaisimien vaihtaminen, kaupunkiopasteiden asentaminen, Rantapuiston I-vaiheen ja Mörtinpuiston I-vaiheen rakentaminen, Myllypuron sillan peruskorjaus ja valokuitukaapelin rakentaminen Suolahden ja Äänekosken välille valmistui. Hirvaskankaan alueen katujen rakentaminen ei alkanut, koska kaava ei vahvistunut.

Kunnallistekniset investoinnit toteutuivat taloudellisesti hyvin, investointimäärärahaa jäi käyttämättä noin 0,64 milj. euroa. Suurimpina säästöinä olivat vesiosuuskuntien avustuksista ja laajakaistahankkeesta säästyneet määrärahat.

Tavoitteiden toteutuminen

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat tavoitteet vuodelle 2014	Mittarit/toteutuminen
Tavoite 1 Hirvaskankaan alueen jatkokehittäminen	Kunnallistekniikan toteuttaminen hyväksyttävien sopimusten mukaisesti.	Toteutuneet kohteet Ei toteutunut, asemakaava/sopimukset eivät valmistuneet
Tavoite 2 Kaupunkiympäristön laadun parantaminen	Äänekosken rantapuiston suunnitelmien toteuttaminen investointiohjelman mukaisesti.	Toteutuneet työt 1-vaihe toteutui
Tavoite 3 Organisaatio	Tilaaajaorganisaation toiminnan kehittäminen ja ostopalvelujen hallinta katujen ja puistojen hoidossa.	Asukkaiden palaute Palvelukuvatutkimuksen mukaan katujen kunnossapitoon olisi panostettava lisää. Puistojen hoito on hyvällä tasolla.
Tavoite 4 Katujen kuntoarviosuunnitelman laatiminen	Katujen peruskorjauskohteiden rakentamisjärjestyksen laatiminen syksyyn 2014 mennessä.	Suunnitelman valmistuminen Toteutui

3.1.6 Ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Lautakunnan perustehtävänä on huolehtia ympäristölautakunnan alaisista lupa- ja valvonta- ja seurantatehtävistä sekä rakentamisen ja ympäristönsuojelun ohjauksesta ja neuvonnasta, tavoitteena edistää hyvää rakentamistapaa ja kaupunkikuvaa sekä luonnonsuojelun ja kestävä kehityksen huomioon ottamista kunnan toiminnassa.

Perustehtävästä aiheutuvien kustannusten osuus lautakunnan talousarviossa on pieni. Leijonanosan vie pelastustoimi (Jyväskylä) ja muut ylikunnallisesti hoidetut tehtävät eli ympäristöterveydenhuolto (Laukaa) ja maaseutuelinkeinoviranomaisen palvelut (Saarijärvi).

Tavoitteita ja mittareita voidaan asettaa ja suoritteita seurata vain perustehtävään kuuluvissa asioissa.

Talousarvion toteutuminen

Ympäristölautakunta	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	148	168	137	-31
Toimintakulut	-2 386	-2 454	-2 342	112	-5 %
Netto (toimintakate)	-2 239	-2 285	-2 205	81	-4 %

Toimintavuosi oli monella tavalla muutosta enteilevä: Henkilöstöä vaihtui ja tilapäisesti vähentyikin, ja muuten hiljaisella luparintamalla toiminta aktivoitui biotuotetehdashankkeeseen liittyvien ensimmäisten lupa-asioiden (purkuluvat, ympäristölupia koskevat lausunnot) myötä. Toiminnan tuloissa ei aktivoituminen vielä näkynyt, vaan tulot jäivät selvästi alle talousarvion. Tulojen vähäisyyttä paikkasi se, että myös menot alitettiin, kun toimintaa pyöritettiin vajaalla henkilöstöllä. Ympäristölautakunnan talousarvio toteutuikin kokonaisuutena talousarvion mukaisesti siten, että toimintakate oli 2,2 miljoona euroa ja käyttöaste 96 %. Merkittävä asia toimintakatteen kannalta oli se, että seudulliset palvelut toteutuivat nyt talousarvion mukaisesti.

Sisäisen valvonnan selonteko

Selonteko sisältyy teknisen toimen selontekoon. Toteutumisarviointi on tehty yhdessä koko toimialalla. Ympäristölautakunnan toimialalla korostuu päätöksenteon ja toiminnan lainmukaisuus. Ratkaisuvalltaa on käytetty säädösten ja hallintosäännön mukaisin valtuuksin, päätökset on perusteltu ja niihin on liitetty asianmukainen oikaisuvaatimus tai valitusosoitus. Yhdestä lautakunnan tekemästä päätöksestä on valitettu, mutta päätöstä hallinto-oikeudelta ei ole vielä saatu. Vuonna 2013 vireille pantu 9 valitusta ympäristötarkastajan vesihuoltolakiin liittyvästä päätöksestä ovat kaatuneet hallinto-oikeudessa. Uusia valituksia on pantu vireille 5 kpl.

Talouden toteutumisesta on raportoitu lautakunnalle. Ylitysoikeuksia valtuustolta ei ole ollut tarpeen hakea, koska vastuualuetasolla on pysytty toimimaan hyväksytyyn talousarvion puitteissa. Suurin osa lautakunnan menoista kohdistuu ylikunnallisiin palveluihin, joiden taloussarviosta päättää muu kuin oman kaupungin toimielin. Sopimukset on hyväksytty kaupunginhallituksessa tai -valtuustossa. Vuonna 2014 ylikunnallisesta toiminnasta on laskutettu sovitusti.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Kaupunginhallituksen hyväksymän ympäristöpolitiikan toimeenpano vastuualueen osalta	Toteutetaan myöhemmin täsmentyiltä osin ympäristöohjelmaa, jonka on määrä lautakunnan toimialan osalta valmistua vuonna 2013.	Määritellään myöhemmin.	Ympäristöohjelma valmistui ja sen perusteella määriteltiin toimenpiteet
Kaupunkiympäristön laatua parannetaan (rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu)	Aktiivista ympäristöhoidon valvontaa kohdennetaan kaupunkikuvallisesti merkittäville alueille	Katselmuspöytäkirjat ja kehotuskirjeet	Ei toteutettu ympäristökatselmusta (virantäyttö kesken). Voimavarat keskitettiin yhteen haastavaan kohteeseen, josta dokumentit.
	Rakennuslupahakemusten/suunnitelmien tasoa kehitetään edelleen	Pihasuunnitelmien määrä ja arkkitehtitasoisen rakennussuunnittelun määrä	Uusien asuinrakennusten suunnitelmista 40% arkkitehtitasoisia
	Rappeutuneiden luontopolkujen kunto tarkastetaan ja suunnitellaan tarvittavat korjaustoimenpiteet (edellyttää osa-aikaista ympäristösuunnittelijaa)	Kunnostussuunnitelma valmis	Raportti valmistunut 2.9.2014
Vastuualueen ydinprosessien toimivuus (rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu)	Lakisääteiset lupa- ja valvontatehtävät hoidetaan kohtuullisessa ajassa ja sekä muodon että sisällön osalta laadukkaasti	Käsittelyaika (valmiista hakemuksesta päätökseen) Muuttumattomuus hallinto-oikeudessa	Rakennusluvut pääsääntöisesti 2 viikossa. Ympäristönsuojeluviranomaisen lupien käsittelyajoissa viivettä, mutta ei haitallista. Ei muutoksia hallinto-oikeudessa.
	Jatketaan vanhojen rakennuslupatietojen saattamista koneelliseen muotoon	Rakennusrekisteri päivitetty ja lupatiedot löytyvät kattavasti kiinteistötunnuksella	Työ jatkuu edelleen.

3.1.6.1 Ympäristövalvonta

Toiminta-ajatus

Ympäristövalvonnan vastuualueelle sisältyvät ympäristöhallinnon, ympäristönsuojelun ja ilmanlaadun tarkkailun kustannuspaikat. Vastuualueen toiminta-ajatuksena on huolehtia ympäristölautakunnan alaisesta kehittämisestä, yleishallinnosta ja kokousasioista sekä ympäristönsuojelun lupa-, valvonta- ja seurantatehtävistä.

Talousarvion toteutuminen

	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
1000760 Ympäristövalvonta					
Toimintatuotot	48	42	54	12	29 %
Toimintakulut	-232	-244	-202	42	-17 %
Netto (toimintakate)	-184	-202	-148	54	-27 %

Ympäristövalvonnan vastuualueella hoidetaan lautakunnan alaisen toiminnan yhteinen hallinto ja kehittämisasiat, lupa-asiat lukuun ottamatta rakennusvalvonnan myöntämiä lupia sekä ympäristön tilan seurantaan

liittyvät tehtävät. Lautakunta kokoontui kymmenen kertaa. Toimintakate muodostui noin 50 000 euroa ylijäämäiseksi. Säästöä syntyi henkilöstömenoista. Tuloja syntyi arvioitua enemmän.

Lupasuoritteita ei ole kirjattu sitoviksi tavoitteiksi, koska niiden määrä riippuu hakemusten määrästä. Lautakunta myönsi 2 maa-ainelupaa ja 2 ympäristölupaa. Muu kuin ympäristölupia ja maa-ainelupia koskeva päätöksenteko on delegoitu viranhaltijoille. Ympäristötarkastaja teki 40 päätöstä, johtava ympäristötarkastaja 10 päätöstä ja ympäristöpäällikkö 27 päätöstä erityislakien (vesihuoltolaki, ympäristönsuojelulaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, maa-ainelaki, maastoliikennelaki, jätelaki, nitraattiasetus) mukaisissa asioissa. Valvonta-asioina tuodaan lautakuntaan pääsääntöisesti vain pakkotoimen käyttöä edellyttävät asiat, joita oli kertomusvuonna yksi. Kyseisessä asiassa teettämiskustannusten perintä on keskeytynyt.

3.1.6.2 Ympäristöterveydenhuolto

Talousarvion toteutuminen

1000770 Ympäristöterveydenhuolto	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	Muutos
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut	-344	-310	-294	16	-5 %
Netto (toimintakate)	-344	-310	-294	16	-5 %

Ympäristöterveydenhuollosta vastaa isäntäkuntana Laukaa. Talousarvio toteutui sovitun mukaisesti.

3.1.6.3 Rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Vastuualueella on rakennustarkastuksen kustannuspaikka. Rakennusvalvontaan liittyvä yleishallinto sisältyy ympäristöhallinnon kustannuspaikkaan. Rakennustarkastuksen perustehtävänä on huolehtia rakentamisen luvista sekä sitä koskevasta ohjauksesta ja neuvonnasta sekä rakennetun ympäristön valvonnasta tavoitteena edistää hyvää rakentamista ja kaupunkikuvaa.

Talousarvion toteutuminen

1000780 Rakennusvalvonta	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	Muutos
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	100	126	83	-43	-34 %
Toimintakulut	-196	-210	-179	31	-15 %
Netto (toimintakate)	-96	-84	-96	-12	14 %

Talousarvion toimintakate ylittyi hieman, koska tulot jäivät 43 000 euroa arvioitua pienemmiksi. Uusia omakotitalojen lupia myönnettiin vain 9

kpl, mikä alitti vuoden 2013 aikaisemman ennätysalhaisen luvun. Lisäksi lupa myönnettiin yhdelle seitsemänasuntoiselle rivitalolle. Erilaisia lupia myönnettiin yhteensä 354 kpl. Lisäksi voimassaolevien lupien jatkamispäätöksiä tehtiin 60. Lupamäärä ei kokonaisuutena oleellisesti pienentynyt, mutta rakentajat olivat varovaisia ja toteuttivat pääsääntöisesti vain pieniä kohteita, kuten ulkorakennuksia ja muutostöitä.

3.1.6.4 Maaseutuasiat

Talousarvion toteutuminen

1000790 Maaseutuasiat	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut	-59	-75	-58	17	-22 %
Netto (toimintakate)	-59	-75	-58	17	-22 %

Maaseutuelinkeinoviranomaisen seutukunnallisesti hoidettavista tehtävistä on vastannut kahden vuoden ajan Saarijärvi. Talous toteutui ennakkoidusti.

3.1.6.5 Pelastustoimi

Talousarvion toteutuminen

1000800 Pelastustoimi	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0 %
Toimintakulut	-1 557	-1 614	-1 609	5	0 %
Netto (toimintakate)	-1 557	-1 614	-1 609	5	0 %

Pelastustoimen ylikunnallisesta toteutuksesta vastasi Jyväskylän kaupunki, joka laskutti Äänekosken kaupunkia talousarvion mukaisesti 1,6 miljoonalla eurolla.

Kunnan öljyntorjuntaviranomaisena toimivalla ympäristölautakunnalla ei kertomusvuonna ollut merkittäviä jälkitorjuntatehtäviä. Toimialan viranhaltijoita työllisti muutama pienehkö öljyvahinko.

3.1.7 Vapaa-aikalautakunta

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikalautakunta vastaa Äänekosken vapaa-aikapalveluista ja ratkaisee kirjasto-, kulttuuri-, museo- ja liikuntalain tai muun vapaan sivistystoimen lainsäädännön mukaiset kunnille kuuluvat asiat.

Tavoitteena tuottaa yhdessä eri toimijoiden (järjestöt, yksityiset) kanssa laadukkaita ja monipuolisia vapaa-aika- ja hyvinvointipalveluita huomioiden palveluiden tuottamisessa kaikki kuntalaiset ja ennaltaehkäisyn merkityksen.

Talousarvion toteutuminen

Vapaa-aikalautakunta	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	789	752	747	-5
Toimintakulut	-3 881	-4 060	-3 863	197	-5 %
Netto (toimintakate)	-3 093	-3 308	-3 116	193	-6 %

Vapaa-aikalautakunnan talousarvioon oli varattu määrärahaa 4 059 800 euroa ja tuloja arvioitiin kertyvän 751 600 euroa. Lautakunnan menot alittuivat 197 207 eurolla ja tuloja kertyi noin 5 000 arvioitua vähemmän. Nettotulos oli 192 500 ylijäämäinen, joka muodostui kaikkien vastualueiden tarkasta talouden hoidosta, henkilöstökulujen säästöistä ja liikuntatoimen kunnossapidon menoihin vaikutti oleellisesti vähäluminen ja leuto talvi.

Vapaa-aikalautakunnan toimintaedellytyksiä paransivat vuoden 2014 aikana toteutuneet hankkeet: uudet huoltorakennukset Äänemäen laskettelurinteeseen ja hiihtoalueelle, painotalolle hankittu uusi nouseva siirrettävä katsomo, musiikkiopiston bändiharjoitustila, muskarin uudet vuokratilat ja frisbeegolfradan toteuttaminen yhdessä harrastajien kanssa.

Vuoden 2014 lopussa saatiin valmiiksi hankesuunnitelma liikuntatalo-VesiVelhon peruskorjauksesta ja hankkeesta sekä toimitettiin rahoitushakemus AVI:lle.

Sisäisen valvonnan selonteko

Vapaa-aikalautakunta saa selvityksen talousarvion toteutumisesta aina neljännesvuosittain. Vapaa-aikalautakunnan kassoille on vuoden 2014 aikana nimetty vastuunalaiset hoitajat ja varahenkilöt. Toimialalle ja eri vastualueille on nimetty laskujen asiattarkastajat ja hyväksyjät. Viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset hyväksytään aina lautakunnan kokouksessa.

Vapaa-aikalautakunnan eri tiloille on laadittu tarvittavat turvallisuus-suunnitelmat ja uimahallien ja virallisten uimarantojen vedenlaatua seurataan terveydensuojeluviranomaisten toimesta.

Vapaa-aikatoimeen on laadittu sisäisen valvonnan ohjeistus, jossa tuli seuraavia asioita joita tulee parantaa: tietohallinnon laitteiden ja järjes-

telmien osalle henkilöstö tarvitsee lisäkoulutusta, työhyvinvoinnin edistämiseksi tulee laatia ohjelma, sijaisjärjestelyissä oli puutteita liittyen laskujen hyväksymisiin ja asiatarkestuksiin pidempinä loma-aikoina.

Sisäinen valvonta on ollut riittävää, eikä lautakunnan ja viranhaltijoiden päätöksistä ole ollut oikaisuvaatimuksia eikä oikeudenkäyntejä.

3.1.7.1 Hallinto ja kansalaistoiminta

Talousarvion toteutuminen

1000510 Hallinto ja kansalaistoiminta	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	0	0	4	4
Toimintakulut	-352	-368	-378	-10	3 %
Netto (toimintakate)	-352	-368	-374	-6	2 %

Hallinto ja harrastustoimintaan kuuluvat koko toimialan hallintokulut, kansalaisopistotoiminta, kotitalousneuvonta, kyläyhdistysten avustukset, sosiaali-, terveys-, ja eläkeläisyhdistysten avustukset ja luottamushenkilöiden palkkiot. Nettomenot olivat 373 900, joka ylitti 6 200 eurolla talousarvioon varatun määrärahan.

3.1.7.2 Kulttuurityö

Toiminta-ajatus

Edistää, tukea ja organisoida kulttuuritoimintaa kunnassa. Järjestää asukkaille mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaan opetukseen taiteen eri aloilla. Tavoitteena on luoda yhteistyössä vapaa-aikalautakunnan kanssa avustustoiminnalla mahdollisuuksia kulttuurin omaehtoiselle harrastamiselle ja ammattitaitoiselle taide-toiminnalle.

Koordinoida ja organisoida paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä sekä kotiseututyötä.

Talousarvion toteutuminen

1000520 Kulttuurityö	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	33	21	19	-1
Toimintakulut	-428	-465	-436	29	-6 %
Netto (toimintakate)	-394	-444	-417	27	-6 %

Kulttuuritoimen talous toteutui vuonna 2014 lievästi ylijäämäisesti. Käyttötalouden nettomenot olivat 416 975 € (394 325 € v. 2013). Merkittävin muutos suunnitelmaan oli Suolahtisalin akustiikkakaton remontti, josta aiheutui ylimääräisiä rakentamiskuluja ja vastaavasti tauon aikana ei voitu järjestää tilaisuuksia ja näin säästyä esiintymispalkkiokuluja ja kävijämäärä tippui paljon.

Painotalolle hankittiin siirrettävä katsomo yleisölle ja näin parannettiin painotalon olosuhteita merkittävästi. Teatteriesitykset siirtyvät Mikkosalista Isoon saliin ja elokuvalle saatiin lisää aikaa Mikkosaliin.

Suolahtisalissa oli yhteensä 43 (53) tilaisuutta, joissa yhteensä 6 940 (11 080) kävijää. Keskimääräinen kävijämäärä/tilaisuus 161 (209) henkilöä. Yli 150 henkeä tilaisuuksia 34 (27) kpl. Tilaisuuksia, joissa yli 150 henkeä 64,15 % (39,71 %). Lisäksi harjoituksia oli 41 kertaa.

Painotalon tiloissa (ei elokuvat) oli 71 (68) tilaisuutta, joissa yhteensä 10 906 (10 523) kävijää. Keskimääräinen kävijämäärä/tilaisuus 154 (155) henkilöä. Yli 150 henkeä tilaisuuksia 21 (15) kpl. Tilaisuuksia, joissa yli 150 henkeä 29,58 % (34,88 %). Harjoitustapahtumia oli yhteensä 428 (249), joissa osallistujia yhteensä 10 196 (9 333). Harjoituksissa oli keskimäärin 23,82 (37,48) henkilöä.

KinoMikon toimintaa pyörittä FunKinos Oy/Marko Nykänen yritysvetoisesti ja kävijämäärä oli 8 479 (7 468) henkilöä. Elokuvaesityksiä 383 (372). Yleisöä/esitys 22,14 (20,08). Esitettyjen elokuvien määrä oli 85 (86). Kävijöitä/elokuva 99,75 (86,4).

Hoikkassalin 10:ssä (12) näyttelyssä oli 2 070 (2 325) kävijäkirjausta eli 207 (193,75) kävijää/näyttely.

Taidemuseon kävijämäärä oli 2 299 (2 273) henkilökäyntiä. Pääsylipun maksaneita oli 864 (849). Aukiolopäiviä oli 160 (164) ja kävijöitä/päivä 14,37 (13,86). Näyttelyitä 6 (5) kpl. Konsertit 0 (4). Työpajat 8 (3) ja taiteilijatapaamiset 3 (5). Teoskartunta lisääntyi 7 lahjoitusteoksella. Näyttelyn avajaisia oli 3. Taidemuseon blokeissa oli 19 tekstiä.

Kaupunginmuseon kävijämäärät olivat yhteensä 125 (377). Pääsylipun maksaneita oli 25 (67). Aukiolopäiviä oli 32 (34) ja avoinnaolotunteja kertyi 225 (172). Keskimääräinen kävijäluku/päivä oli 3,94 (11,09) henkilöä.

Hiskin mökin käyttäjiä oli 45 (43) eri toimijaa, yhteensä 127 (102) käyttökertaa.

Tavoitteiden toteutuminen

Toimiala: Vapaa-aika
Vastuualue: Kulttuuritoimi

Toiminnalliset tavoitteet:	Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Seuranta/mittarit (2014)	Toteutuma
Tavoite 1	Museotoimen näyttelyt rakennetaan talousarviokäsittelyn yhteydessä tehtävän tilaratkaisun mukaisena	Näyttelyt toteutettu suunnitellun mukaisena	Näyttelyt järjestetty suunnitellusti nykyisen, muuttumattoman toimitilamäärän mukaan
Tavoite 2	Hankitaan liikuteltava nouseva katsomo Painotalon isoon saliin.	Nouseva liikuteltava n. 180 hengen katsomo hankittu	Hankittu liikuteltava, nouseva katsomo, jossa on yhteensä 222 paikkaa.

Taloudelliset tavoitteet:	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta/mittarit (2014)	Toteutuma
Tavoite 1	Selvitetään ja ratkaistaan toimiiko Äänekosken museotoimi yhdessä vai kahdessa rakennuksessa	Museorakennusten määrä	Asia on vielä ratkaisematta oitkällä tähtäimellä.
Tavoite 2	Syyskaudesta enemmän yhtäaikaista käyttöä Painotalon eri tiloihin.	Tilaisuuksien määrä	Tilaisuuksien ja yleisön määrä on alkanut kasvamaan syksystä alkaen.

3.1.7.3 Kirjastotoiminta

Toiminta-ajatus

Tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Samoin edistää vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sisältöjen kehittymistä.

Talousarvion toteutuminen

	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
1000530 Kirjastotoiminta					
Toimintatuotot	47	36	38	2	6 %
Toimintakulut	-771	-837	-785	52	-6 %
Netto (toimintakate)	-725	-801	-748	54	-7 %

Kirjastojen lainoja oli 276 035, lainaajia 6 675, kävijöitä 227 531 ja verkkokäyntejä 98 898. Lainaukset ja fyysiset käynnit lisääntyivät jonkin verran. Kirjastoaineistoa oli vuoden lopussa 153 620 yksikköä. Kirjastot olivat auki yhteensä 7 393 tuntia.

Keski-Suomen kirjastoverkko Keski-kirjastot vakiinnutti toimintaansa, kuljetuksia ja menettelytapojaan asiakkaiden eduksi. Markkinointia hoidettiin yhteistyössä. Naapurikunta Konnevesi ja Joutsa liittyivät mukaan joulukuussa, joten nyt kaikki Keski-Suomen kirjastot kuuluvat Keski-kirjastoihin.

Toukokuussa kerättiin asiakaspalautetta laputusviikolla eli asiakkaat kiinnittivät post-it-lappuja eri puolille kirjastoa hyvin tai huonosti toimiviin asioihin. Elokuun alusta lähtien kirjasto on myynyt Keski-Suomen Opistolle sen tarvitsemat kirjastonhoitopalvelut. Musiikkiosaston asiakaspalvelua korvattiin osittain itsepalvelulla ja kameravalvonnalla.

Kirjastoissa vieraili 125 ohjattua koululais- ja aikuisryhmää, yht. 1 187 osallistujaa, joille annettiin tiedonhaun opetusta tai esiteltiin kirjastoa. Kirjaston mahdollisuuksia pyrittiin tuomaan tutuksi myös erilaisilla näyttelyillä, kirjailloilla, messuosastoilla ja tapahtumilla, yht. 831 osallistujaa.

Yhteistyö koulujen kanssa tiivistyi. Koulusarjojen määrää on lisätty vähitellen. Hietaman, Honkolan ja Koiviston kouluilla vierailtiin kirjavinkkaamassa ja tutustuttamassa koululaisia verkkokirjasto Arenaan. Osa näiden koulujen luokista vieraili pääkirjastossa uimahallikäyntien yhteydessä. Lukion oppilaille aloitettiin kirjastonkäytönopetus.

Kirjastopalvelujen bruttomenot ilman laskennallisia ja sisäisiä eriä olivat 785 383 euroa.

Talousarvio alittui vähän lähinnä henkilöstökulujen osalta, kun työntekijöitä oli vuorotteluvapaalla, eikä kaikkia toimia pystytty eri syistä täyttämään kokoaikaisesti.

Tavoitteiden toteutuminen

Toimiala: Vapaa-ajan palvelut
Vastuualue: Kirjastopalvelut

Toiminnalliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Keski-kirjastojen yhteistyön laajentaminen - kaikki hyödyt irti - yhteiset käytännöt	Keski-kirjastojen yhteistyön vakiinnuttaminen - palvelut sujuviksi ja helposti saavutettaviksi yli kuntarajojen.	Uusien mahdollisuuksien haltuunotto toteutunut, toimivat kuljetukset, asiakaspalaute, seutulainojen määrä, markkinointi	toteutuivat; seutulainoja 13241, markkinointi ja e-aineistojen hankinta yhteistyössä, naapurikunta Konnevesi mukaan
Kirjastopalvelujen uudelleenorganisointi, kun kirjastoautopalvelut loppuivat	Kartoitetaan tarve/mahdollisuudet korvaaviin palveluihin kirjastoauton tilalle. Pahinta palveluvajetta yritetään paikata jääneillä resursseilla. Kirjasto kouluille -hanketta jatketaan.	Kartoitus tehty, koulusarjoja kouluilla, Kirjasto kouluille -hanke valmis	toteutuivat; koulusarjoja lisätty, vierailut Hietaman, Honkolan ja Koiviston kouluille; hanke valmis

Taloudelliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Määrärahat riittävät tarjoamaan edes kohtuulliset kirjastopalvelut	Pudonnut kävijä- ja lainamäärä palautuvat osittain - näkyvät suoritehinnoissa, kirjastokäynnin hinta ja lainan hinta	Ovatko suoritehinnat laskeneet	suoritehinnat laskivat, kirjastokäynnin hinta on 3,5 € , lainan hinta 2,9 €

3.1.7.4 Musiikkiopisto

Toiminta-ajatus

Ala-Keiteleen musiikkiopisto antaa oppilaan yksilölliset ominaisuudet ja tavoitteet huomioon ottavaa musiikin- ja soitonopetusta, jonka päämääränä on soitto- tai laulutaidon perusteiden oppiminen, niiden edelleen kehittäminen sekä elinikäisen myönteisen musiikkisuhteen luominen.

Talousarvion toteutuminen

1000530 Kirjastotoiminta	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos TP2014/TA2014 €	Muutos TP2014/TA2014 %
	Toimintatuotot	47	36	38	2
Toimintakulut	-771	-837	-785	52	-6 %
Netto (toimintakate)	-725	-801	-748	54	-7 %

Vuoden 2014 aikana musiikkiopistossa annettiin taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta yhteensä 12 831 tuntia (12 808 tuntia). Kuntaosuus perus- ja opistotason opetuksessa oli 1 036 euroa/oppilas (1 048 €) ja varhaisiän musiikkikasvatuksessa 155 euroa / oppilas.

Vuoden 2014 tilinpäätösarviossa eri opetusmuotojen bruttomenot (sisäiset vuokrat ja vyörytysmenot) olivat yhteensä 1 020 241 euroa (971 394 €). Valtionosuutta musiikkiopisto sai 541 698 euroa (541 698 €). Äänekosken kaupungin maksuosuus perus- ja opistotason oppilaspaikoista oli 160 425 euroa (155 628 €) ja muiden kuntien osuus 109 193 euroa (116 328 €). Varhaisiän musiikkikasvatuksessa Äänekosken maksuosuus oli 18 678 euroa ja muiden kuntien osuus 7 595 euroa.

Talousarvioon varattu määräraha alittui. Toimintatuotoissa yhteistointakorvaukset eivät toteutuneet arvioidusti, koska Laukaaseen arvioitu perus- ja opistotason oppilaspaikkamäärä ei toteutunut Laukaan asettamien rajoitusten vuoksi. Em. huolimatta toimintatuottojen toteutuma oli 99,4 prosenttia arvioidusta; lukukausimaksut ja soitinvuokrat tuottivat ennakoitua enemmän tuloja.

Keväällä huomion arvoista oli ensimmäisen Virvatuli itsearviointimalliin pohjautuvan arviointikyselyn järjestäminen musiikkiopiston toimintaan liittyvistä asioista perus- ja opistotason oppilaille sekä heidän vanhemmilleen. Yhteenveto arviointikyselystä saadaan kevään 2015 aikana.

Koko musiikkiopiston toiminta-alueen vuoden 2014 oppilasmäärien keskiarvo oli 432 oppilasta (435), joista äänekoskelaisia oli 277 (279), laukaalaisia 120 (125), hankasalmelaisia 21 (20) konneveteläisiä 4 (4) ja uuraislaisia oli 10 (5) oppilasta.

Solistisia kurssisuorituksia tehtiin 100 (108) ja muita tutkintoja 138 (141) kappaletta. Perustason päättötodistuksen sai 26 (26) oppilasta. Musiikkiopistotasolla opiskeli keväällä 11 (12) oppilasta, joista 6 (5) sai päätökseen musiikin laajan oppimäärän opinnot.

Musiikkiopisto järjesti vuoden 2014 kuluessa toiminta-alueellaan 28 hiukan isompaa konserttia, joihin oli vapaa pääsy. Sen lisäksi oli pienempiä esityksiä mm. Äänekosken taidemuseolla, kouluissa, päiväkodeissa ja seniorikeskuksissa. Oppilaat ja opettajat olivat esiintymässä mm. Uuden terveystieteiden keskuksen vihkiäisissä, kaupungin kutsuvierastilaisuudessa Keitele-jazzin yhteydessä sekä Äänekosken ja Uuraisten itsenäisyyspäiväjuhlissa. Soivalla viikolla opettajakunta vieraili musiikin merkeissä mm. Metsä Fibren ja Valtran henkilöstöruokaloissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet:

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Toimitilojen saattaminen nykytarpeita vastaavaksi.	<p>- Toimialueen eri opetuspisteissä kartoitetaan kaikki mahdolliset opetuskäyttöön soveltuvat tilat</p> <p>- Selvitetään nykyisin pääopetuspisteenä olevan VPK -talon, autotallin ja piha-alueen muutosmahdollisuudet tarpeita vastaaviksi</p> <p>- Laaditaan VPK:n tontin alueen kiinteistöjen ja piha-alueen muutossuunnitelma yhdessä VPK:n kanssa</p> <p>- Yhdessä VPK:n kanssa hankesuunnitelmaa viedään eteenpäin sekä laaditaan toimenpiteille aikataulu</p>	<p>Toteutuneet opetuspaikat ja niiden soveltuvuus annettuun opetukseen</p> <p>Valmis VPK: n tontin ja kiinteistön kehittämissuunnitelma ja toimenpiteiden aikataulu</p>	<p>Laukaa: Koulun sisäilmaongelmien vuoksi osa musiikkiopiston opetuksesta on pysyvästi kirjastolla. Myös uudesta koulurakennuksesta on saatu opetustilaa. Viertola myös edelleen opetuskäytössä.</p> <p>Äänekoski: Kesällä 2014 VPK:n piha-alueen autotalli purettiin ja siinä olleet toiminnot (rumpu- ja bändi-opetus, varastotilat) siirtyivät Rautatienkatu 44:ään.</p> <p>Syksyllä 2013 TEKE:lle siirtynyt musiikkileikkikouluopetus siirtyi edelleen Häränvirrantie 4:ään päivähoiton vaatimien järjestelyjen vuoksi</p> <p>Kehittämissuunnitelmissa ja toimenpideaikataulussa aikalisa.</p>

Taloudelliset tavoitteet:

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)	Toteutuma
Ala-Keiteleen musiikkiopisto järjestää toiminta-alueellaan kohtuullisin kustannuksin laadukasta, korkeatasoista sekä monipuolista musiikin- ja soitonopetusta.	<p>Oppilaspaikan hinta kunnille perus- ja musiikkiopistotasolla pysyy arvioidussa</p> <p>Äänekosken nettomenot pysyvät kohtuullisella tasolla</p>	<p>Perus- ja musiikkiopisto-tason oppilaspaikan hinta kunnille 1 249 € / oppilas</p> <p>Varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaspaikan hinta kunnille 194 € / oppilas</p> <p>Ala-Keiteleen musiikkiopiston järjestämän musiikinopetuksen hinta ylläpitäjäkunnalle 204 800€ / Äänekosken netto (sis. sisäiset vuokrat ja vyörytyserät)</p> <p>10,15 € / Äänekosken asukas (20 132 as)</p>	<p>1035 € / oppilas</p> <p>155 € / oppilas</p> <p>179 103 / Äänekosken netto</p> <p>8,96 € / Äänekosken asukas (ka 19 988 as)</p>

3.1.7.5 Liikuntatyö

Toiminta-ajatus

Liikuntapalvelut ylläpitävät laadukasta ja monipuolista liikuntapaikka-verkostoa ottaen huomioon kaikki kunnan asukkaat. Liikuntapaikkojen kunnossapito ostetaan Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:ltä. Liikunta-toimi toimii yhteistyössä paikkakunnan liikuntajärjestöjen kanssa avustamalla niiden toimintaa ja järjestämällä eri tapahtumia niiden kanssa, avustustoiminnassa painotetaan nuorisoliikuntaa. Liikuntapalvelut järjestävät erityisryhmille ja ikääntyvälle väestölle erilaista ryhmäliikuntaa ja liikuntaneuvontaa.

Talousarvion toteutuminen

1000550 Liikuntatyö	TP2013	TA2014	TP2014	Muutos	Muutos
				TP2014/TA2014 €	TP2014/TA2014 %
Toimintatuotot	424	397	364	-33	-8 %
Toimintakulut	-1 428	-1 424	-1 328	95	-7 %
Netto (toimintakate)	-1 004	-1 027	-964	63	-6 %

Liikuntatyön talousarvion menot alittuivat 95 300 euroa, säästöä tuli osin henkilöstökuluissa sekä aineiden ja tarvikkeiden ostoissa. Vastavasti tuloja kertyi arviota 32 700 euroa vähemmän, joka johtui valtionosuuksista ja käyttömaksuista. Vuoden 2014 nettomenoiksi oli arvioitu 1 026 700 euroa, lopullinen toteuma oli 964 100 euroa.

Merkittävimmät liikuntatapahtumat olivat koripallon naisten SM -sarja ottelut liikuntatalolla, Äänekosken Huiman 110 -vuotisjuhla, kansainväliset yleisurheilukilpailut liikuntapuistossa ja valtakunnallinen Suomimies seikkailee kuntoliikunta -tapahtuma liikuntatalolla.

Toimintavuonna saatiin valmiiksi liikuntapuiston hiihtoalueen huoltorakennus "Hiihtari", Äänemäen uusi huoltorakennus, jotka molemmat rakensi oppilastyönä Poke. Liikuntapuiston maastoon rakennettiin yhdessä paikallisten frisbeeharrastajien kanssa uusi 18 -väyläinen frisbeerata.

Tapahtumat ja tulokset

Liikuntatalo

Liikuntatalo on päivisin koululaisten ja erityisryhmien käytössä. Syksy- ja kevätkaudella iltakäyttäjien määrä oli n. 300–400 henkilöä päivässä. Kesäaikana liikuntatalo oli suljettuna ja pääsy oli mahdollista vain sähköisen avaimen avulla. Erilaisia otteluita ja tapahtumia järjestettiin yhteensä 102 kappaletta. Merkittävimmät tapahtumat olivat Äänekosken Huiman naisten koripallon SM-sarjaottelut.

VesiVelho

VesiVelhossa oli 65 017 kävijää (60 614). Uimakoulutoiminta: esikoulut 1 841 käyntikertaa ja ala-aste 4 165 käyntikertaa. Koululaisten 5 - 6 luokkalaisten uimatesteissä uimataidon osalta saavuttivat 5-luokkalaiset 82 % ja 6-luokkalaiset 87 % 200 metrin uimataidon. Nämä tulokset ovat paremmat mitä keskimäärin vastaavilla ikäluokilla on Suomessa. Muu toiminta: ui kesäksi kuntoon, ystävänpäivän uinti, vesidisko lapsille, vesitaitopäivät 4-luokkalisille, avoimet uimakoulut, erityislasten uintiryhmä, vesijumpparyhmät, kehitysvammaisten lasten uintiryhmä, XL-uintiryhmä ja suositut vauvauintiryhmät. Vauvauintiryhmiä oli 5 kappaletta, joissa vauvoja yhteensä 100 koko vuoden aikana.

Suolahden uimahalli

Suolahden uimahallissa oli 27 570 kävijää (26 175). Uimakoulutoiminta: esikoulut ja omat koulut 3 491 kävijää, ulkopuoliset koulut 2 144 kävijää. Vesivoimistelussa oli 2 336 käyntikertaa. Muu toiminta: avoimet uimakoulut, ui kesäksi kuntoon, jossa uimahalli tuli hienosti kolmannelle sijalle koko valtakunnassa pienten hallien sarjassa, naisten päivän tapahtuma, turvesaunat, tekniikkakurssit ja 44-tunnin uinti hallin 44-vuotis syntymäpäivän johdosta.

Liikuntapuisto ja Suolahden urheilukenttä

Liikuntapuistossa järjestettiin 57 jalkapallo-ottelua ja 20 eri turnausta, 9 yleisurheilukilpailua, 3 hiihtokilpailua, koiranäyttely, suunnistuskilpailu, paintball-tapahtuma ja luisteluliiton luistelutapahtuma koululaisille. Liikuntapuiston tekonurmi otettiin käyttöön 10.3.2014 ja nurmikentät olivat käytössä 19.5.–20.9.2014 välisen ajan.

Suolahden urheilukentällä järjestettiin 9 jalkapallo-ottelua ja 13 yleisurheilutapahtumaa. Yhteensä näillä kentillä järjestettiin vuonna 2014 104 erilaista tapahtumaa. Lisäksi kentät olivat vilkkaassa harjoituskäytössä koko kesäkauden.

Muut liikuntapaikat

Liikuntatoimen toimesta hoidettiin hiihtolatuja keskustaajamissa ostopalveluna Äänekosken Kiinteistöhoito Oy:n toimesta, haja-asutusalueilla käytettiin järjestöjen ja yksityisten henkilöiden palveluita. Hiihtokausi oli huonon lumitilanteen vuoksi heikko. Keilahallitoimintaa ylläpidettiin edelleen yksityisen yrittäjän toimesta. Laskettelurinteen hoidosta vastasi edelleen Äänekosken Urheilijat ry. Jäähallia ylläpiti SS-Jäähalli Oy, jonka toimintaa kaupunki tuki ostamalla sieltä jäävuoroja koululaisille.

Erityisryhmien liikunta

Terveysliikuntaryhmät ovat tarkoitettu pitkäaikaissairaille, työkyvyttömyyseläkkeellä oleville ikäihmisille, ellei toisin mainita. Liikuntatoimi on

yhdessä kouluttanut 26 vertaisohjaajaa, jotka ohjaavat kuutta ryhmää ja näissä ryhmissä oli 84 henkilöä viikossa. Eläkeläisjärjestöjen ohjaamia ryhmiä on kaksi. Eri ryhmiä oli 35 henkilöä ja niissä 12 156 käyntikertaa (11 688). Kuntosaliryhmiä oli kaikissa Äänekosken taajamissa. Erityisryhmien liikunta oli mukana 16:sta eri tilaisuudessa kertomassa terveystoiminnan merkityksestä ihmisille. Seniorikortteja 65-vuotiaille myytiin yhteensä 454 kappaletta (391). Liikuntatoimen ja terveystoimen hyvän yhteistyön kautta käytetään Mediatria - ohjelman liikuntasivua ohjatesaan henkilöitä oikeisiin liikuntaryhmiin. Toiminta järjestetään yhden vakinaisen ohjaajan ja määräaikaisen tuntiohjaajan toimesta.

Järjestöjen tukeminen

Liikuntatoimi myönsi järjestöavustuksia yhteensä 45 000 euroa eri liikuntajärjestölle. Perusavustusta saivat 17 järjestöä, sen ollessa 30 000 euroa, loppuosa jaettiin kurssi-, leiri-, ja koulutusavustuksina sekä maksullisten tilojen vuokrien kattamiseen. Liikuntatoimi osallistui yhdessä eri järjestöjen kanssa erilaisten liikuntatapahtumien järjestämiseen. Äänekosken kaupunki maksoi markkinointitukea Äänekosken Huiman koripallojoukkueille 15 000 euroa. Kaupungin omistamat liikuntatilat olivat pääsääntöisesti järjestöjen käytettävissä maksutta.

Palkitut urheilijat

Kaupunki valitsi hyvin menestyneeksi urheilijaksi ampumahiihtäjä Vili Sormusen, tyttöurheilijaksi yleisurheilija Saija Sepän, poikaurheilijaksi hiihtäjä Vernereri Poikosen ja valmentajaksi Rauno Sepän. Voimanostaja Aino Autio palkittiin vuoden urheiluteon tekijänä. Keski-Suomen liikunta palkitsi Frisbee-yhdistyksen vuoden liikuntatekona perustuen talkoilla tehtyyn rataan liikuntapuistoon. Lautakunnan myöntämä urheilijastipendi jaettiin 21:lle Suomen mestaruusmitalin saavuttaneelle urheilijalle ja 37 henkilöä sai palkinnon hyvistä saavutuksista vuoden 2014 aikana.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)
Liikuntapaikkojen käyttöasteen ja kuntalaisten liikuntaharrastuksen pitäminen mahdollisimman korkeana.	VesiVelho 65 000 kävijää, Suolahden uimahalli 25 000 kävijää, liikuntatiloilla yli 300 kilpailutapahtumaa/v.	Uimahallien kävijämäärät toteutuivat. Liikuntatapahtumia yhteensä 227.
Terveys, kunto- ja erityisliikunnan tehostaminen. Painopiste seura-avustamisessa nuorisoliikunnan tukemisessa. Terveys- ja kuntoliikunnassa tavoitteena on saada passiiviset henkilöt liikkumaan.	Seura-avustuksissa painotus nuorisoverveysliikunnan järjestämisessä. Liikuntakalenterin julkaiseminen, yhteistyö perusturvan toimialan kanssa. Ryhmäliikunnoissa 32 eriryhmää, seniorikorttien käytön lisääminen (v.2012,231), tavoite 350 vuonna 2014.	Avustuksissa painotettiin nuorisoliikuntaa. Ryhmäliikunnoissa 35 ryhmää, seniorikortteja 454.
Paikallisten seurojen tukeminen: valtakunnallisten tapahtumien järjestäminen, erilaiset yhteistyösopimukset tilojen käytössä ja kunnossapidossa ja toimintojen järjestämisessä.	Valtakunnallisia tapahtumia Äänekoskella 2-4 vuosittain (v. 2013 ollut 3). Laaditaan erilaisia uusia yhteistyösopimuksia paikallisten järjestöjen kanssa aktivoiden näin kolmatta sektoria.	Naisten SM-koripallo-ottelut, Suomi-mies seikkailee tapahtuma, yhteistyöllä toteutettu frisbee-golf ratahanke.

Taloudelliset tavoitteet

Suunnittelukauden 2014 - 2017 tavoitteet	Sitovat taloudelliset tavoitteet vuodelle 2014	Seuranta / mittarit (2014)
Liikuntapaikkojen kunnossapitokustannukset pysyvät nykyisellä tasolla huolimatta, että niiden hoito siirtyy Kiinteistöyhtiölle Oy:lle	Vuoden 2014 talousarvioon varattu määräraha riittää nykyisten alueiden kunnossapitoon	Talousarvioon varatut määrärahat riittivät toiminnan ylläpitämiseen

3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

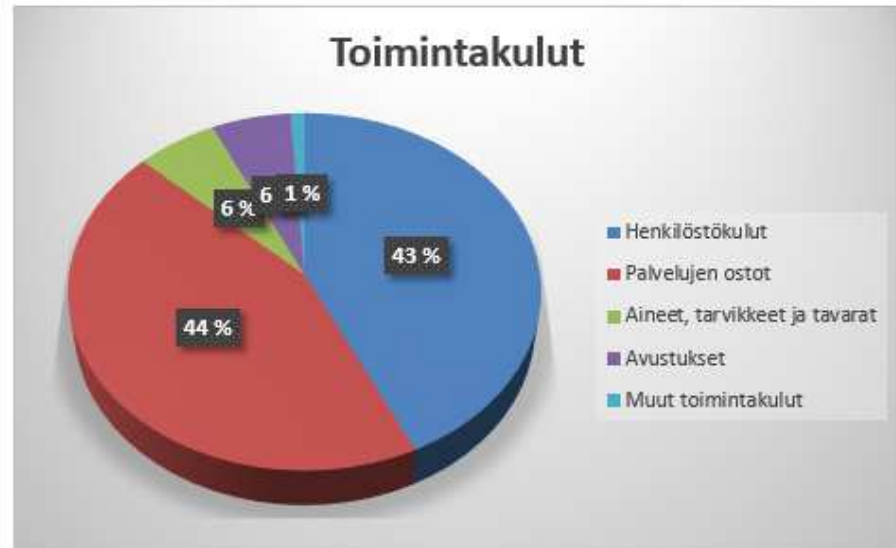
TAULUKKO 10 TULOSLASKELMA

1000 euroa, ulkoinen + sisäinen	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	8 000	20	8 020	8 468	-448
Maksutuotot	9 012	620	9 632	9 425	207
Tuet ja avustukset	2 171	115	2 286	2 439	-153
Muut toimintatuotot	3 453	-450	3 003	3 533	-530
Toimintatuotot yhteensä	22 636	305	22 941	23 865	-924
Valmistus omaan käyttöön				2	-2
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-57 409	-244	-57 653	-55 618	-2 035
Palvelujen ostot	-54 085	-1 629	-55 714	-57 027	1 313
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 330		-8 330	-7 861	-469
Avustukset	-7 851	-210	-8 061	-7 674	-387
Muut toimintakulut	-957		-957	-1 375	418
Toimintakulut yhteensä	-128 633	-2 083	-130 716	-129 555	-1 160
Toimintakate	-105 997	-1 778	-107 775	-105 689	-2 086
Verotulot	73 105	-2 548	70 557	71 081	-524
Valtionosuudet	40 151		40 151	40 355	-204
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1 156		1 156	1 166	-10
Muut rahoitustuotot	570		570	519	51
Korkokulut	-1 300	500	-800	-663	-137
Muut rahoituskulut			0	-2	2
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	426	500	926	1 021	-95
Vuosikate	7 685	-3 826	3 859	6 769	-2 910
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 079	379	-5 700	-5 510	-190
Lisäpoistot				-10	10
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	1 606	-3 447	-1 841	1 249	-3 090
Poistoeron muutos			0	20	-20
Varausten muutos					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 606	-3 447	-1 841	1 269	-3 110

Toimintatuotot toteutuivat noin 0,9 miljoonaa euroa suunniteltua paremmin ja toimintakulut puolestaan alittuivat noin 1,2 miljoonalla eurolla. Henkilöstökulujen osalta on huomioitavaa, että tilinpäätöksessä

purettiin lomapalkkavelkaa sekä taseeseen kerättyjä ylimääräisiä sivukuluja useamman vuoden ajalta yhteensä 0,7 milj. €. Toimintakate oli näin ollen noin 2,1 miljoonaa euroa suunniteltua parempi.

KUVA 18 TOIMINTAKULUJEN JAKAUTUMINEN 2014

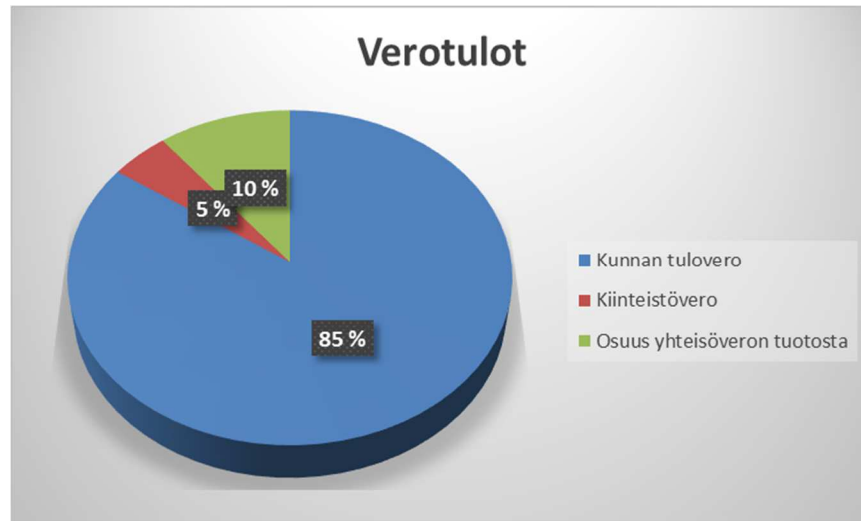

TAULUKKO 11 VEROTULOJEN TOTEUTUMINEN 2014

1000 euroa	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	60 975	-975	60 000	60 218	-218
Kiinteistövero	4 057		4 057	3 965	92
Osuus yhteisöveron tuotosta	8 073	-1 573	6 500	6 899	-399
Verotulot yhteensä	73 105	-2 548	70 557	71 081	-524

Verotulot puolestaan toteutuivat noin 0,5 miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmin.

KUVA 19 VEROTULOJEN JAKAUTUMINEN 2014

TAULUKKO 12 VALTIONOSUUKSIEN TOTEUTUMINEN 2014

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
1000 euroa					
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	39 800		39 800	39 592	208
Verotulon tasaus	4 296		4 296	4 343	-47
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-3 945		-3 945	-3 580	-365
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus					
Verotulot yhteensä	40 151	0	40 151	40 355	-204

Valtionosuustuloja kertyi noin 0,2 miljoonaa euroa suunniteltua enemmän. Muutokseen vaikutti merkittävästi opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuden suunniteltua parempi toteutuma.

Rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmässä korkokuluissa säästettiin noin 0,1 miljoonaa euroa talousarvioon nähden. Tämä johtui lähinnä alhaisesta korkotasosta ja toiminnan rahoituksen painopisteen siirtämisestä pitkäaikaisesta lyhytaikaiseen rahoitukseen.

Poistojen osalta tehtiin vain yksi Pohjantien palo-autotallin purkamisesta johtuva 10 000 euron lisäpoisto.

Tilikauden tulos on noin 0,3 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempi. Tilikaudella tehtiin 3,4 miljoonan euron talousarviomuutokset, jotka eivät kuitenkaan toteutuneet suunnitellusti, joten muutettu talousarvio toteutui 3,1 miljoonaa euroa parempana.

3.3 Investointien toteutuminen

TAULUKKO 13 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT 1000 euroa					
Kiinteä ja aineeton omaisuus					
Menot	-800	-550	-1 350	-1 459	109
Tulot	500		500	77	423
Netto	-300	-550	-850	-1 382	532
Irtain omaisuus, Kaupunginhallitus					
Menot	-80	-25	-105	-68	-37
Tulot					
Netto	-80	-25	-105	-68	-37
Irtain omaisuus, Perusturva					
Menot	-1 362		-1 362	-1 124	-238
Tulot					
Netto	-1 362	0	-1 362	-1 124	-238
Irtain omaisuus, Kasvu ja Oppiminen					
Menot	-240		-240	-40	-200
Tulot					
Netto	-240	0	-240	-40	-200
Irtain omaisuus, Vapaa-aika					
Menot	-20	9	-11	-10	-1
Tulot					
Netto	-20	9	-11	-10	-1
Talonrakennus					
Äänekosken kaupungintalo					
Menot	-25		-25	-15	-10
Tulot					
Netto	-25	0	-25	-15	-10
Kuntala, Sum					
Menot	-40		-40	-7	-33
Tulot					
Netto	-40	0	-40	-7	-33
Päiväkotien kuntoarviot					
Menot		-50	-50		-50
Tulot					
Netto	0	-50	-50	0	-50
Keskuskoulu					
Menot	-45		-45	-58	13
Tulot					
Netto	-45	0	-45	-58	13

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT 1000 euroa					
Hiskinmäen lukio					
Menot	-300	70	-230	-205	-25
Tulot					
Netto	-300	70	-230	-205	-25
Koiviston koulu					
Menot	-50	-40	-90	-94	4
Tulot					
Netto	-50	-40	-90	-94	4
Asemakadun koulu, Sti					
Menot	-300		-300	-74	-226
Tulot					
Netto	-300	0	-300	-74	-226
Honkolan koulu					
Menot		-26	-26	-28	2
Tulot					
Netto	0	-26	-26	-28	2
Äänekosken lukio, uusi					
Menot		-170	-170	-9	-161
Tulot					
Netto	0	-170	-170	-9	-161
Kellosepän päiväkoti, Sti					
Menot	-2 600	679	-1 921	-1 946	25
Tulot					
Netto	-2 600	679	-1 921	-1 946	25
Karhuniälhteen päiväkoti					
Menot	-390		-390	-389	-1
Tulot					
Netto	-390	0	-390	-389	-1
Perhepalvelukeskus, Lossintie 19					
Menot	-150		-150	-36	-114
Tulot					
Netto	-150	0	-150	-36	-114
Piilolan päiväkoti					
Menot	-88		-88	-60	-28
Tulot					
Netto	-88	0	-88	-60	-28
Kulttuuritalo, Kalevankatu 2					
Menot		-170	-170	-144	-26
Tulot					
Netto	0	-170	-170	-144	-26
Pääkirjasto					
Menot	-15		-15	-9	-6
Tulot					
Netto	-15	0	-15	-9	-6
Liikuntatalo/uimahalli					
Menot	-220		-220	-94	-126
Tulot					0
Netto	-220	0	-220	-94	-126
..					

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT 1000 euroa					
Äänemäen huoltorakennus					
Menot	-67		-67	-80	13
Tulot	17		17	17	0
Netto	-50	0	-50	-63	13
Hiihtoalueen huoltorakennus, uusi					
Menot	-180		-180	-138	-42
Tulot					
Netto	-180	0	-180	-138	-42
Palvelukoti Lounatuuli Oy, Pitkätie 12					
Menot	-530	90	-440	-388	-52
Tulot					
Netto	-530	90	-440	-388	-52
Uusi terveyskeskus, Äki					
Menot	-8 500	-1 355	-9 855	-9 331	-524
Tulot				104	-104
Netto	-8 500	-1 355	-9 855	-9 227	-628
Terveyskeskus, Äki					
Menot		-16	-16	-11	-5
Tulot					
Netto	0	-16	-16	-11	-5
Sumiaisten terveysasema					
Menot		-10	-10	-8	-2
Tulot					
Netto	0	-10	-10	-8	-2
Kisakatu 4, Sti					
Menot		-50	-50	-3	-47
Tulot					
Netto	0	-50	-50	-3	-47
Konginkankaan palvelukeskus					
Menot	-40		-40	-17	-23
Tulot					
Netto	-40	0	-40	-17	-23
Keittiöt/keittiölaitteet					
Menot	-30		-30	-13	-17
Tulot					
Netto	-30	0	-30	-13	-17
Pelastuslaitos					
Menot		-13	-13	-9	-4
Tulot					
Netto	0	-13	-13	-9	-4
Meconet Oy/Yrittäjänkatu 3					
Menot		-12	-12	-10	-2
Tulot					
Netto	0	-12	-12	-10	-2
Teollisuushallit ja liiketilat (varaus)					
Menot	-50	12	-38		-38
Tulot					
Netto	-50	12	-38	0	-38
Paloasema, Kgas					
Menot	-50	50	0		0
Tulot					
Netto	-50	50	0	0	0

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINNIT 1000 euroa					
Teollisuuskatu 1-3, Ääki					
Menot		-74	-74	-193	119
Tulot					
Netto	0	-74	-74	-193	119
Rautatiekatu 52, Kuntokeskus					
Menot		-32	-32	-22	-10
Tulot					
Netto	0	-32	-32	-22	-10
Rakennusten purku (varaus)					
Menot	-120	120	0	0	0
Tulot					
Netto	-120	120	0	0	0
Muut talonrakennushankkeet (varaus)					
Menot	-100	100	0	0	0
Tulot					
Netto	-100	100	0	0	0
Livas-työt (varaus)					
Menot	-160	71	-89	0	-89
Tulot					
Netto	-160	71	-89	0	-89
Talonrakennus yhteensä					
Menot	-14 050	-826	-14 876	-13 391	-1485
Tulot	17	0	17	121	-104
Netto	-14 033	-826	-14 859	-13 270	-1589
Liikenneväylät					
Menot	-2 600	1223	-1377	-1125	-252
Tulot	666	-540	126		126
Netto	-1934	683	-1251	-1125	-126
Puistot ja yleiset alueet					
Menot	-187		-187	-199	12
Tulot					0
Netto	-187	0	-187	-199	12
Sillat					
Menot	-75		-75	-43	-32
Tulot					0
Netto	-75	0	-75	-43	-32
Satamat ja laiturit					
Menot	-30		-30	-30	0
Tulot					0
Netto	-30	0	-30	-30	0
Muut maanrakennushankkeet					
Menot	-82		-82	-52	-30
Tulot					0
Netto	-82	0	-82	-52	-30
Muut pitkävaikutteiset menot					
Menot	-580		-580	-120	-460
Tulot					0
Netto	-580	0	-580	-120	-460
Vesi- ja viemärihuolto					
Menot		-25	-25	-22	-3
Tulot					0
Netto	0	-25	-25	-22	-3
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
Menot	-20 106	-194	-20 300	-17 683	-2 617
Tulot	1183	-540	643	198	445
Netto	-18 923	-734	-19 657	-17 485	-2 172

Investointien osalta toteuma (netto) oli 17,5 M€, joten käyttämättä jäi noin 2,2 M€. Suurimmat investointikohteet (netto) talonrakennuspuolella vuonna 2014 olivat uusi terveyskeskus (9,2 M€), Kellosepän päiväkotiki (1,9 M€) Karhunlähteen päiväkotiki (0,4 M€).

Liikenneväyliin investoitiin 1,1 M€ ja irtaimistoinvestointeihin noin 1,2 M€, joista suurimpana uuden terveyskeskuksen irtaimistohankinnat 0,8 M€.

Investointitulot alittuivat 0,4 M€ tilikaudella 2014. Investointitulojen alitus johtui mm. siitä, että maa-alueiden myynnistä saatavat myyntivoitot kirjataan käyttötalouteen ja investointiosaan kirjautuu vain tasearvo.

Investointimenot alittuivat 2,6 M€ tilikaudella 2014. Investointimenojen merkittävimmät alitukset olivat mm. uusi terveyskeskus (0,5 M€), laajakaistahanke (0,2 M€), perusturvan irtaimistoon varatut rahat jäi käyttämättä (0,2 M€). Kellosepän päiväkodin irtaimistoon varatut (0,2 M€) ja liikenneväylistä jäi käyttämättä (0,3 M€) sekä vesiosuuskuntien avustuksia ei myönnetty tilikaudella (0,2 M€).

3.4 Rahoitusosan toteutuminen

TAULUKKO 14 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	Talousarvio alkuperäinen	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
RAHOITUSLASKELMA, 1000 €					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	7 685	-3 826	3 859	6 769	-2 910
Satunnaiset erät, netto	0		0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0		0	-405	405
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-20 106	-194	-20 300	-17 683	-2 617
Rahoitusosuudet investointeihin	1 183	-540	643	121	522
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100		100	476	-376
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 138	-4 560	-15 698	-10 722	-4 976
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0		0	-377	377
Antolainasaamisten vähennykset	13		13	262	-249
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 500		18 500	18 500	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 500		-14 500	-14 203	-297
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 000		7 000	4 500	2 500
Oman pääoman muutokset	0		0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0		0	519	-519
Rahoituksen rahavirta	11 013	0	11 013	9 200	1 813
Rahavarojen muutos	-125	-4 560	-4 685	-1 522	-3 163

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 10,7 M€. Se oli 5,0 M€ parempi kuin talousarviossa. Vuosikate oli 2,9 M€ parempi ja tulorahoituksen korjauksia kirjattiin noin 0,4 M€ (myyntivoitot). Investointimenot alitettiin noin 2,6 M€.

Rahoituksen rahavirta oli noin 9,2 miljoonaa euroa, joten rahavarat vähenivät 1,5 miljoonalla eurolla vuodesta 2013. Pitkäaikaisia lainoja otettiin talousarvion mukaisesti 18,5 M€. Lainoja lyhennettiin 0,3 miljoonaa euroa talousarviota vähemmän.

Lyhytaikaisten lainojen osuus puolestaan kasvoi 4,5 M€, vaikka talousarviossa niiden lisäys oli suunniteltu olevan 7,0 M€.

Rahavarojen muutos oli kaiken kaikkiaan 3,2 M€, johtuen suunniteltua paremmasta vuosikatteesta sekä investointimenojen alituksesta.

4 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1 Tuloslaskelma 2014 ja 2013 (ulkoiset erät)

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Tuloslaskelma (ulkoiset erät) ja tunnusluvut 2014 ja 2013

	2014	2013	muutos eur	%
Toimintatuotot	17 822 450,65	17 555 040,45	267 410	1,52
Myyntituotot	2 999 084,76	3 231 168,27	-232 084	-7,18
Maksutuotot	8 858 373,27	8 458 457,55	399 916	4,73
Tuet ja avustukset	2 439 143,98	2 425 146,11	13 998	0,58
Muut toimintatuotot	3 525 848,64	3 440 268,52	85 580	2,49
Valmistus omaan käyttöön	1 702,00	31 962,37	-30 260	-94,67
Toimintakulut	-123 512 888,93	-123 882 886,78	369 997,85	-0,30
Henkilöstökulut	-55 617 823,84	-57 071 474,42	1 453 651	-2,55
Palkat ja palkkiot	-42 371 299,53	-43 140 381,99	769 082	-1,78
Henkilösivukulut	-13 246 524,31	-13 931 092,43	684 568	-4,91
Eläkekulut	-10 849 787,54	-11 425 651,44	575 864	-5,04
Muut sivukulut	-2 396 736,77	-2 505 440,99	108 704	-4,34
Palvelujen ostot	-51 004 137,92	-50 071 317,04	-932 821	1,86
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 848 138,83	-7 819 377,52	-28 761	0,37
Avustukset	-7 674 148,54	-7 785 783,81	111 635	-1,43
Muut toimintakulut	-1 368 639,80	-1 134 933,99	-233 706	20,59
Toimintakate	-105 688 736,28	-106 295 883,96	607 148	-0,57
Verotulot	71 081 185,70	71 871 283,11	-790 097	-1,10
Valtionosuudet	40 355 358,00	41 855 046,00	-1 499 688	-3,58
Käyttökate	5 747 807,42	7 430 445,15	-1 682 638	-22,65
Rahoitustuotot ja -kulut	1 021 081,63	683 851,78	337 230	49,31
Korkotuotot	1 166 338,33	1 150 352,00	15 986	1,39
Muut rahoitustuotot	519 134,94	520 146,36	-1 011	-0,19
Korkokulut	-662 711,85	-976 594,99	313 883	-32,14
Muut rahoituskulut	-1 679,79	-10 051,59	8 372	-83,29
Vuosikate	6 768 889,05	8 114 296,93	-1 345 408	-16,58
Poistot ja arvonalentumiset	-5 519 793,97	-5 736 884,46	217 090	-3,78
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 510 234,09	-5 416 884,46	-93 350	1,72
Kertaluonteiset lisäpoistot	-9 559,88	-320 000,00	310 440	-97,01
Tilikauden tulos	1 249 095,08	2 377 412,47	-1 128 317	-47,46
Poistoeron muutos	19 919,38	19 919,37	0	0,00
Poistoeron vähennys (+)	19 919,38	19 919,37	0	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 269 014,46	2 397 331,84	-1 128 317	-47,07
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut %	14,43	14,17		
Vuosikate/poistot %	122,63	141,44		
Vuosikate eur/asukas	340	404		
Asukasmäärä 31.12.	19919	20081		

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100% oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

4.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2014 ja 2013

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut 2014 ja 2013

	2014	2013
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 768 889,05	8 114 296,93
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-405 040,69	-453 578,98
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-17 683 210,35	-20 178 278,47
Rahoitusosuudet investointimenoihin	121 000,00	499 142,81
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	476 488,20	729 322,20
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 721 873,79	-11 289 095,51
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-377 152,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	261 666,67	40 283,07
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 500 000,00	15 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 202 846,00	-10 390 346,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 500 000,00	8 000 000,00
Oman pääoman muutokset		
Oman pääoman muutokset	0,00	-454,55
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	114 081,82	-82 428,22
Vaihto-omaisuuden muutokset	5 531,63	13 984,67
Saamisten muutos	223 594,14	-724 264,29
Korottomien velkojen muutos	175 451,75	-581 026,17
Rahoituksen rahavirta	9 200 328,01	11 275 748,51
Rahavarojen muutos	-1 521 545,78	-13 347,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	3 283 166,67	4 804 712,45
Rahavarat 1.1	4 804 712,45	4 818 059,45
Rahavarojen muutos	-1 521 545,78	-13 347,00
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	38,54	41,23
Pääomamenojen tulorahoitus, %	21,75	27,02
Lainanhoitokate	0,50	0,80
Kassan riittävyys, pv	7,66	11,28

Rahoituslaskelman tunnusluvut:

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten määrästä
Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun arvo on 1-2, heikko kun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

4.3 Tase ja taseen tunnusluvut 2014 ja 2013

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Tase ja tunnusluvut 2014 ja 2013

	2014	2013		2014	2013
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	162 281 522,26	150 195 068,06	OMA PÄÄOMA	72 601 040,67	71 332 026,21
Aineettomat oikeudet	870 571,34	1 037 506,91	Peruspääoma	78 496 806,79	78 496 806,79
Aineettomat oikeudet	0,00	11 398,30	Arvonkorotusrahasto	0,00	0,00
Tietokoneohjelmistot	102 024,71	138 220,06	Muut omat rahastot	84 709,66	84 709,66
Muut pitkävaikutteiset menot	768 546,63	887 888,55	Edellisten tilikausien ylijäämä (aliji)	-7 249 490,24	-9 646 822,08
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 269 014,46	2 397 331,84
Aineelliset hyödykkeet	116 958 544,52	104 825 561,08	POISTOERO JA VAPAA-		
Maa- ja vesialueet	20 197 506,66	18 806 409,38	EHTOISET VARAUKSET	234 772,14	254 691,52
Rakennukset	81 972 165,43	51 731 224,30	Poistoero	234 772,14	254 691,52
Kiinteä laitteet ja rakenteet	9 757 605,74	9 945 941,26	PAKOLLISET VARAUKSET	6 000,00	6 000,00
Koneet ja kalusto	1 830 203,70	918 889,03	Muut pakolliset varaukset	6 000,00	6 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	260 384,36	263 034,36	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	343 952,11	271 749,79
Enn.maksut ja keskeneräiset	2 940 678,63	23 160 062,75	Valtion toimeksiannot	43 126,65	23 907,03
Sijoitukset	44 452 406,40	44 332 000,07	Lahjoitusrahastojen pääomat	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	19 339 139,87	19 334 218,87	Muut toimeksiantojen pääomat	300 825,46	247 842,76
Muut lainasaamiset	24 802 781,53	24 997 781,20			
Muut saamiset	310 485,00	0,00			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	11 194,74	53 074,24	VIERAS PÄÄOMA	97 354 699,23	88 382 093,48
Valtion toimeksiannot	11 194,74	53 074,24	Pitkäaikainen	43 065 444,15	36 231 292,96
Lahjoitusrahastojen erityiskat	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitol	43 049 798,00	35 290 162,00
Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	933 329,00
			Muut velat	15 646,15	7 801,96
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 247 747,15	9 998 418,70	Lyhytaikainen	54 289 255,08	52 150 800,52
Vaihto-omaisuus	24 918,80	30 450,43	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitol	36 740 364,00	34 769 512,00
Varasatot	24 918,80	30 450,43	Lainat julkisyhteisöiltä	933 329,00	933 334,00
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00	Saadut ennakot	161 010,69	3 289,53
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	Ostovelat	8 625 989,33	8 231 841,12
Saamiset	4 939 661,68	5 163 255,82	Muut velat	943 113,41	1 022 753,23
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00	Siirtovelat	6 885 448,65	7 190 070,64
Myyntisaamiset	0,00	0,00			
Lainasaamiset	0,00	0,00	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	170 540 464,15	160 246 561,00
Muut saamiset	0,00	0,00			
Lyhytaikaiset saamiset	4 939 661,68	5 163 255,82			
Myyntisaamiset	2 041 300,53	1 748 001,87			
Lainasaamiset	0,00	35 000,33			
Muut saamiset	2 369 361,15	2 850 798,07			
Siirtosaamiset	529 000,00	529 455,55			
Rahoitusarvopaperit	8 788,20	8 788,20	Taseen tunnusluvut		
			Omavaraisuusaste %	42,75	44,68
Rahat ja pankkisaamiset	3 274 378,47	4 795 924,25	Suhteellinen velkaantuneisuus %	75,19	67,32
VASTAAVAA YHTEENSÄ	170 540 464,15	160 246 561,00	Kertynyt yli-/alijäämä eur	-5 980 475,78	-7 249 490,24
			Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas	-300,24	-361,01
			Lainakanta 31.12. eur	80 723 491,00	71 926 337,00
			Lainakanta 31.12. eur/asukas	4 052,59	3 581,81
			Lainasaamiset 31.12. eur	24 802 781,53	24 997 781,20
			Asukasmäärä 31.12	19919	20081

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen sietokykyä selvityä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. Alle 50%:n omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus koko kuntasektorilla on noin 30%.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

4.4 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaismenot ja -tulot v. 2014

ulkoinen

TULOT			MENOT		
	eur	%		eur	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	17 822 450,65	5,20	Toimintakulut	123 512 888,93	35,8
Valmistus omaan käyttöön	1 702,00	0,00	Korkokulut	662 711,85	0,2
Verotulot	71 081 185,70	20,73	Muut rahoituskulut	1 679,79	0,0
Valtionosuudet	40 355 358,00	11,77	Satunnaiset kulut	0,00	0,0
Korkotuotot	1 166 338,33	0,34			
Muut rahoitustuotot	519 134,94	0,15			
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00			
Tulorahoituksen korjaukset			Tulorahoituksen korjaukset		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	-466 949,44	-0,14	Käyttöomaisuuden myyntitappio	-61 908,75	0,0
			Pakollisten varausten muutos	0,00	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	121 000,00	0,04	Käyttöomaisuusinvestoinnit	17 683 210,35	5,1
Käyttöomaisuuden myyntitulot	476 488,20	0,14			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten väh.	261 666,67	0,08	Antolainasaamisten lisäykset	377 152,00	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lis.	18 500 000,00	5,40	Pitkäaikaisten lainojen väh.	14 202 846,00	4,1
Lyhytaikaisten lainojen lis.	193 000 000,00	56,29	Lyhytaikaisten lainojen väh.	188 500 000,00	54,7
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00	Oman pääoman vähennykset	0,00	0,0
Kokonaistulot yhteensä	342 838 375,05	100,0	Kokonaismenot yhteensä	344 878 580,17	100,0

4.5 Konsernilaskelmat

4.5.1 Konsernituloslaskelma 31.12.2014

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut 2014 ja 2013

	2014	2013	muutos eur	%
Toimintatuotot	75 341 066,15	75 223 870,62	117 196	0,16
Toimintakulut	-178 665 946,28	-178 369 288,31	-296 658	0,17
Osuus osakkuusyht.voitosta (tapp	51 783,40	-12 246,24	64 030	-522,85
Toimintakate	-103 273 096,73	-103 157 663,93	-115 433	0,11
Verotulot	71 081 185,70	71 871 283,11	-790 097	-1,10
Valtionosuudet	47 527 570,91	49 300 158,83	-1 772 588	-3,60
Käyttökate	15 335 659,88	18 013 778,01	-2 678 118	-14,87
Rahoitustuotot ja -kulut	-985 539,09	-1 329 549,52	344 010	-25,87
Korkotuotot	803 110,88	955 296,32	-152 185	-15,93
Muut rahoitustuotot	138 520,38	109 742,34	28 778	26,22
Korkokulut	-1813 733,91	-2 357 632,62	543 899	-23,07
Muut rahoituskulut	-113 436,44	-36 955,56	-76 481	206,95
Vuosikate	14 350 120,79	16 684 228,49	-2 334 108	-13,99
Poistot ja arvonalentumiset	-12 620 338,92	-12 690 489,60	70 151	-0,55
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 610 779,04	-12 370 489,60	-240 289	1,94
Kertaluonteiset poistot	-9 559,88	-320 000,00		
Satunnaiset erät	175 133,61	0,00	175 134	
Tilikauden tulos	1 904 915,48	3 993 738,89	-2 088 823	-52,30
Tilinpäätössiirrot	-215 523,00	-770 595,54	555 073	-72,03
Vähemmistöosuudet	-14 359,51	20 469,47	-34 829	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 675 032,97	3 243 612,82	-1 568 580	-48,36
Konsernituloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/Toimintakulut %	42,17	42,17		
Vuosikate/poistot %	113,71	131,47		
Vuosikate eur/asukas	720	831		
Asukasmäärä 31.12.	19919	20081		

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100% oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot.

4.5.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Konsernirahoituslaskelma ja tunnusluvut 2014 ja 2013

	2014	2013
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	14 350 120,79	16 684 228,49
Satunnaiset erät	175 133,61	
Tulorahoituksen korjauserät	-279 224,92	-204 592,02
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-25 681 965,80	-27 320 579,18
Rahoitusosuudet investointimenoihin	126 950,04	501 515,92
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	805 154,76	797 027,57
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 503 831,52	-9 542 399,22
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-66 923,52	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	271 166,67	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	25 121 836,84	21 703 447,95
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-23 633 260,32	-19 671 995,39
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 602 500,00	8 380 000,00
Oman pääoman muutokset	-124,77	2 142,73
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	118 782,00	-35 176,76
Vaihto-omaisuuden muutokset	216 686,20	-5 846,33
Saamisten muutos	2 224 122,92	1 821 141,50
Korottomien velkojen muutos	-2 155 251,42	-2 144 833,92
Rahoituksen rahavirta	8 699 534,60	10 048 879,78
Rahavarojen muutos	-1 804 296,92	506 480,56
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	13 734 887,12	15 539 184,02
Rahavarat 1.1	15 539 184,03	15 032 703,42
Rahavarojen muutos	-1 804 296,91	506 480,60
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	56,15	62,21
Pääomamenojen tulorahoitus, %	29,38	35,89
Lainanhoitokate	0,64	0,86
Kassan riittävyys, pv	21,80	24,90

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut:

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella

Pääomamenojen tulorahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten määrästä
Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun arvo on 1-2, heikko kun arvo on alle 1.

Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa konsernin kassavaroilla.

4.5.3 Konsernitase 31.12. ja sen tunnusluvut

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI
Konsernitase ja tunnusluvut 2014 ja 2013

	2014	2013		2014	2013
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	205 154 231,29	191 393 862,74	OMA PÄÄOMA	59 557 513,62	56 916 549,17
Aineettomat oikeudet	2 664 425,11	2 768 735,17	Peruspääoma	78 466 407,18	78 466 407,18
Aineettomat oikeudet	1 791 206,87	1 777 760,36	Muu oma pääoma		0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	873 218,24	990 974,81	Arvonkorotusrahasto	1 071 466,32	1 071 466,32
Aineelliset hyödykkeet	188 947 948,76	175 902 927,76	Muut omat rahastot	3 244 718,41	3 257 831,67
Maa- ja vesialueet	21 823 356,21	19 964 505,19	Yhdistysten ja säätiöiden perusp.		33 637,59
Rakennukset	119 030 455,09	90 344 899,96	Edellisten tilikausien ylijäämä (ali)	-24 900 111,28	-29 156 406,41
Kiinteä laitteet ja rakenteet	36 884 659,63	36 019 103,64	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 675 032,99	3 243 612,82
Koneet ja kalusto	5 535 413,33	5 214 600,40	VÄHEMMISTÖSUUDET	704 838,65	690 479,15
Muut aineelliset hyödykkeet	463 072,67	409 329,27	POISTOERO JA VAPAAEHTOIS	9 621 916,27	9 385 317,56
Enn.maksut ja keskeneräiset t	5 210 991,83	23 950 489,30	Poistoero	9 091 593,90	8 875 355,19
Sijoitukset	13 541 857,42	12 722 199,81	Vapaaehtoiset varaukset	530 322,37	509 962,37
Osakkeet ja osuudet osak. ja o	1 197 981,58	757 263,76	PAKOLLISET VARAUKSET	1 274 903,32	901 170,28
Muut osakkeet ja osuudet	12 298 242,21	11 910 058,94	Muut pakolliset varaukset	1 274 903,32	901 170,28
Muut lainasaamiset	45 633,63	54 877,11	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA1	823 441,06	1 346 841,88
Muut saamiset			Valtion toimeksiannot	401 312,30	1 001 615,75
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	413 021,05	1 055 203,87	Lahjoitusrahastojen pääomat	0,00	0,00
Valtion toimeksiannot	412 507,04	1 054 689,99	Muut toimeksiantojen pääomat	422 128,76	345 226,13
Lahjoitusrahastojen erityiskatt	0,00	0,00			
Muut toimeksiantojen varat	514,01	513,88	VIERAS PÄÄOMA	180 885 938,22	173 206 389,93
			Pitkäaikainen	97 523 885,32	94 397 957,11
VAIHTUVAT VASTAAVAT	47 137 570,60	49 833 953,16	Pääomalainat	0	0
Vaihto-omaisuus	962 583,21	1 179 269,42	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait	91 509 141,21	87 480 618,99
Aineet ja tarvikkeet	962 583,21	1 040 660,34	Lainat julkisyhteisöiltä		818 046,26
Keskeneräiset tuotteet		72 039,40	Lainat muilta luotonantajilta		
Valmiit tuotteet/tavarat		64 083,65	Saadut ennakot		
Muu vaihto-omaisuus		2 486,03	Muut velat	6 014 744,11	6 099 291,86
Saamiset	32 603 828,47	33 279 227,92	Lyhytaikainen	83 362 052,90	78 808 432,82
Pitkäaikaiset saamiset	17 772 541,01	18 173 893,73	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait	54 473 537,43	49 247 649,14
Myyntisaamiset	23 036,47	10 848,91	Lainat julkisyhteisöiltä	933 329,00	1 048 617,07
Lainasaamiset	17 749 504,54	18 163 044,82	Lainat muilta luotonantajilta		
Muut saamiset			Saadut ennakot	240 593,27	88 427,23
Lyhytaikaiset saamiset	14 831 287,46	15 105 334,19	Ostovelat	10 662 773,86	10 445 162,93
Myyntisaamiset	10 216 313,35	10 123 709,82	Muut velat	2 673 681,69	2 771 308,42
Lainasaamiset	428 857,47	430 385,96	Siirtovelat	14 378 137,65	15 207 268,03
Muut saamiset	3 214 051,01	3 393 771,25	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	252 868 551,14	242 446 747,97
Siirtosaamiset	972 065,63	1 157 467,16			
Rahoitusarvopaperit	6 072 140,00	5 953 608,50	Konsernitaseen tunnusluvut		
Osakkeet ja osuudet	163 728,20	163 728,20	Omavaraisuusaste %	27,38	27,36
Sijoitukset rahamarkkinainstru	4 366 950,00	4 366 950,00	Suhteellinen velkaantuneisuus %	93,14	88,15
Joukkovelkakirjalainasaamiset	1 705 190,00	1 586 658,50	Kertynyt yli-/alijäämä eur	-23 225 078,29	-25 912 793,59
Rahat ja pankkisaamiset	7 499 018,92	9 421 847,32	Kertynyt yli-/alijäämä eur/asukas	-1165,98	-1290,41
			Lainakanta 31.12. eur	146 916 007,64	138 594 931,46
VASTAAVAA YHTEENSÄ	252 868 551,14	242 446 747,97	Lainakanta 31.12. eur/asukas	7 375,67	6 901,79
			Lainasaamiset 31.12. eur	45 633,63	54 877,11
Konsernitaseen tunnusluvut:			Asukasmäärä 31.12	19919	20081

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen sietokykyä selvityä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70%:n omavaraisuutta. Alle 50%:n omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus % kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus koko kuntasektorilla on noin 30%.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskenta-perusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet (5.2.6).

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

5.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.2.1 Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain, ulkoinen

	2014	2013
Yleishallinto	2 082 909,23	1 856 541,10
Perusturva	10 210 369,62	9 828 297,71
Kasvu ja oppiminen	2 000 957,59	2 012 052,32
Vapaa-aika	708 106,86	752 036,36
Ympäristö	134 293,66	138 333,68
Tekninen	2 685 813,69	2 967 779,28
Toimintatuotot yhteensä	17 822 450,65	17 555 040,45

5.2.2 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2014	2013
Kunnan tulovero	60 217 677,77	60 869 698,79
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 898 855,31	7 627 731,23
Kiinteistövero	3 964 652,62	3 373 853,09
Verotulot yhteensä	71 081 185,70	71 871 283,11

5.2.3 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	2014	2013
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	39 573 740,00	41 391 208,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	4 343 124,00	4 343 124,00
Järjestelmämuutoksen tasaus	18 012,00	18 012,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-3 579 518,00	-3 897 298,00
Harkinnavarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	40 355 358,00	41 855 046,00

5.2.4 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisia tuottoja tai kuluja ei kirjattu vuonna 2014.

5.2.5 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta kaupungin tilinpäätöksessä

Vuosina 2013-2018:

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	7 031 718,93
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	12 689 084,39
Ero (eur)	-5 657 365,46
Ero (%)	-44,58

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu siitä, että tarkastelujaksoon ajoittuu mm. uusi terveyskeskus, uusi päiväkotiki, uusi lukio sekä suuria koulujen ja liikuntatalo / uimahallin peruskorjauksia.

5.2.6 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

POISTOSUUNNITELMA 2013 -

	poistoaika		poistomuoto
	alaraja vuotta	yläraja vuotta	
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	2	5	tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5	20	tasapoisto
Liikearvo	2	5	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmat			
Laajat tietojärjestelmät	5	5	tasapoisto
Muut atk-ohjelmistot	2	5	tasapoisto
Muut			
Vuokrahuoneistojen peruskorjaus	3	10	tasapoisto
Muut aineettomat oikeudet	2	5	tasapoisto
Osuudet tai avustukset muiden yhteisöjen käyttöomaisuuden hankintamenoihin	5	5	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2	5	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet			ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat			
Asuinrakennukset, kiviset	30	40	tasapoisto
Asuinrakennukset, puiset	25	35	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, kiviset	25	40	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Koulurakennukset, kiviset	25	35	tasapoisto
Koulurakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Päiväkotirakennukset, kiviset	25	30	tasapoisto
Päiväkotirakennukset, puiset	25	25	tasapoisto
Terveysasema-/ sairaalarakennukset, kiviset	25	30	tasapoisto
Terveysasema-/ sairaalarakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Uimahallit	20	30	tasapoisto
Liikuntahallit	25	35	tasapoisto
Vapaa-ajan muut rakennukset	25	35	tasapoisto
Keskuskeittiörakennukset	25	30	tasapoisto
Muut tehdas- ja tuotantorakennukset, kiviset	25	35	tasapoisto
Muut tehdas- ja tuotantorakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Varastorakennukset, kiviset	25	35	tasapoisto
Varastorakennukset, puiset	20	30	tasapoisto
Muut rakennukset	20	30	tasapoisto
Koneet ja kalusto			
Liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet	5	8	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10	15	tasapoisto
Kevyet koneet	5	10	tasapoisto
Sairaalan ja terveydenhuollon laitteet	5	15	tasapoisto
Atk-laitteet	3	5	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	5	8	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15	20	menojäännös
Sillat, satamat, laiturit	10	30	menojäännös
Vesilaitoksen, jätevedenpuhdistus rakenteet	15	30	menojäännös
Vesi- ja viemäriverkostot	30	40	menojäännös
Vesi- ja viemäripumppaamot ja koneistot	15	30	menojäännös
Muut maa- ja vesirakenteet	15	30	menojäännös
Liikenteen ohjauslaitteet	10	15	menojäännös
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10	15	menojäännös
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat			substanssipoisto
Arvo- ja taide-esineet			ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut			ei poistoa
Pysyvien vastaavien suojitukset			
Osakkeet ja osuudet			ei poistoa

Menojäännöpoistoa käytettäessä poistetaan jäljellä oleva poistamaton hankintahinta kerralla, kun se on vähemmän kuin 2,5 % alkuperäisestä hankintahinnasta

5.2.7 Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset

	2014	2013
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 1.1. (kpki)	6 000,00	6 000,00
Lisäykset tilikaudella (kpki)	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella (kpki)	0,00	0,00
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 31.12. (kpki)	6 000,00	6 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	6 000,00	6 000,00

5.2.8 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	2014	2013
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	373 397,11	349 216,14
Kaavamuutosten luovutusvoitot	67 468,12	956,88
Rakennusten myyntivoitot	26 084,21	488,41
Muut myyntivoitot	0,00	133 425,01
Myyntivoitot yhteensä	466 949,44	484 086,44
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	28 201,60
Kaavamuutosten luovutustappiot	61 908,75	61,75
Rakennusten myyntitappiot	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	2 244,11
Myyntitappiot yhteensä	61 908,75	30 507,46

5.2.9 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2014	2013
Osinkotuotot muista yhteisöistä	353 548,50	359 069,69
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	353 548,50	359 069,69

5.3 Tasetta koskevat liitetiedot

5.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

5.3.1.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset

Pysyvät vastaavat Käyttöomaisuus

	Aineettomat hyödykkeet			Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja lait	Aineelliset hyödykkeet			Keskenäiset hankinnat	Yhteensä
	Aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä				Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä		
Poistamaton hankintameno 1.1.	149 618,36	887 888,55	1 037 506,91	18 806 409,38	51 731 224,30	9 945 941,26	918 889,03	263 034,36	23 160 062,75	104 825 561,08	
Lisäykset tilikaudella	44 804,38	0,00	44 804,38	1526 697,12	11 093 164,16	1 343 117,76	1 204 484,62	0,00	2 534 089,43	17 701 553,09	
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	- 104 000,00	0,00	0,00	0,00	- 17 000,00	- 121 000,00	
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	- 135 599,84	- 134 75,67	0,00	0,00	0,00	0,00	- 149 075,51	
Poistot tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	22 736 473,55	0,00	0,00	0,00	- 22 736 473,55	0,00	
Poistot tilikaudella	- 92 398,03	- 119 341,92	- 211 739,95	0,00	- 3 471 220,91	- 1 531 453,28	- 293 169,95	- 2 650,00	0,00	- 5 298 494,14	
Poistamaton hankintameno 31.12.	102 024,71	768 546,63	870 571,34	20 197 506,66	81 972 165,43	9 757 605,74	1 830 203,70	260 384,36	2 940 678,63	116 958 544,52	

	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä	Jvk.-muut laina- ja muut saamiset			Yhteensä
	Tytäryhteisö-osakkeet	Kuntayhtymäosuudet	Osakkeet osak. ja omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet		Saamiset tytär-yhteisöt	Saamiset osak. ja omist.y	Saamiset muilta	
Hankintameno 1.1.	12 650 356,92	6 246 080,41	110 000,00	327 781,54	19 334 218,87	24 952 404,09	45 377,11	0,00	24 997 781,20
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	4 921,00	4 921,00	377 152,00	0,00	0,00	377 152,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	- 261 666,67	0,00	0,00	- 261 666,67
Hankintameno 31.12.	12 650 356,92	6 246 080,41	110 000,00	332 702,54	19 339 139,87	25 067 889,42	45 377,11	0,00	25 113 266,53
Arvonlennukset ja niiden palaut.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 650 356,92	6 246 080,41	110 000,00	332 702,54	19 339 139,87	25 067 889,42	45 377,11	0,00	25 113 266,53

Pysyvät vastaavat

162 281 522,26

5.3.1.2 Arvonkorotukset

Arvonkorotukset

	2014	2013
Arvopaperit		
Arvo 1.1	0	0
Arvonkorotukset		
Arvonkorotusten purku		
Arvo 31.12	0	0
Arvonkorotukset yhteensä	0	0

5.3.1.3 Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Äänekosken kaupungin tasearvot eivät muuttuneet kuntayhtymäosuuksien osalta tilikaudella 2014.

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Ero
Keski-Suomen Liitto	102 738,95			102 738,95	124 055,67	- 21 316,72
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri	4 598 536,60			4 598 536,60	4 557 421,40	41 115,20
Ääken ammatillisen koulutuksen	1 544 804,86			1 544 804,86	1 473 668,69	71 136,17
	6 246 080,41	0,00	0,00	6 246 080,41		

5.3.1.4 Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Koti- paikka	Kaupungin omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 eur) omasta pääomasta	Kuntakonsernin osuus (1000 eur) vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ääneseudun Asunnot Oy	Äänekoski	100,00	100,00	1451	31340	-4
Äänekosken Energia Oy	Äänekoski	100,00	100,00	1261	57499	404
Äänekosken Teollisuuskäinteistöt Oy	Äänekoski	100,00	100,00	774	3531	64
Äänekosken Asumispalvelusäätiö	Äänekoski	100,00	100,00	34	477	0
Äänekosken Käinteistöhoito Oy	Äänekoski	100,00	100,00	100	1575	256
Keitele-Museo Oy	Äänekoski	87,00	87,00	24	4	14
Ääneseudun Kehitys Oy	Äänekoski	76,70	76,70	58	96	0
Kt Oy Konginkankaan Säästöliipas	Äänekoski	74,60	74,60	6	3	2
Kt Oy Suolahden Keskusraitti	Äänekoski	73,30	73,30	25	3	0
SS-Jäähalli Oy	Äänekoski	71,40	71,40	84	151	0
Kt Oy Kennäsapila (ÄE Oy)	Äänekoski	0,00	75,00	851		1
Kt Oy Äänekosken Kauppatalo (Ä Teol.kt)	Äänekoski	0,00	54,30	29	30	14
			Yhteensä	3817	94679	736
Kuntayhtymät						
Äänekosken ammatillisen koulutuksen ky	Äänekoski	41,60	41,60	1474	1429	632
Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ky	Jyväskylä	9,50	9,50	4556	14455	-530
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	7,80	7,80	129	126	7
			Yhteensä	6159	16010	109
Omistusyhteisyyhteisöt						
EP-Äänekosken Käinteistöt Oy	Äänekoski	40,00	40,00	34		0
Konginkankaan OP-Liikekeskus Oy	Äänekoski	25,30	25,30	14	4	-3
Kt Oy Suolahden Kellosepank 21 (Ä Teol.kt)	Äänekoski	0,00	48,30	385	18	-1
As Oy Sääkskulma (S V-a Oy)	Äänekoski	0,00	47,20	1		4
Kumpuniemen Voima Oy (ÄE Oy)	Äänekoski	0,00	46,00	251	914	0
Koskienergia Oy (ÄE Oy)	Mikkeli	0,00	45,00	4976		0
As Oy Sumiaisten Kukkoranta (S V-a Oy)	Äänekoski	0,00	37,70	3		0
KS Energiavälitys Oy (ÄE Oy)	Jyväskylä	0,00	20,40	4		0
			Yhteensä	5668	936	0
Osakkuusyhteisöt						
Äänekosken vanhaintukisäätiö	Äänekoski					
Suolahden vanhain- ja vammaistentukisäätiö	Äänekoski					
			Yhteensä	0	0	0
Yhteisyhteisö						
Kt Oy Koppelonpesä (ÄE Oy)	Mikkeli	0,00	50,00	51		0
			Yhteensä	51	0	0

5.3.1.5 Saamisten erittely

	2014		2013	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	118 961,95	0,00	29 844,56
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	35 000,33
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	118 961,95	0,00	64 844,89
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	54 349,07	0,00	23 310,71
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	54 349,07	0,00	23 310,71
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	0,00	173 311,02	0,00	88 155,60

5.3.1.6 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	206 000,00	394 000,00
EU-tuet ja avustukset	565 866,93	1 096 270,11
Lainasaamiset	0,00	35 000,33
ALV-saatavat	1 336 921,03	1 160 118,60
Muut siirtosaamiset	529 000,00	529 455,55
Muut tulojäämät	260 573,19	200 409,36
Tulojäämät yhteensä	2 898 361,15	3 415 253,95

5.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

5.3.2.1 Oman pääoman erittely

	2014	2013
Peruspääoma 1.1.	78 496 806,79	78 496 806,79
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	78 496 806,79	78 496 806,79
Arvonkorotusrahasto 1.1	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	84 709,66	85 164,21
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	-454,55
Muut omat rahastot 31.12.	84 709,66	84 709,66
Edellisten tilikausien alijäämä 1.1	-7 249 490,24	-9 646 822,08
Siirto vahinkorahastoon	0,00	0,00
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	0,00	0,00
Edellisten tilikausien alijäämä 31.12	-7 249 490,24	-9 646 822,08
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 269 014,46	2 397 331,84
Oma pääoma yhteensä	72 601 040,67	71 332 026,21

5.3.2.2 Velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2014	2013
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 056 615,00	9 322 348,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	12 056 615,00	9 322 348,00

5.3.2.3 Vieras pääoma, erittely

	2014		2013	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 492 659,74	-	1 025 047,10
Yhteensä	-	1 492 659,74	-	1 025 047,10
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Lainat julkisyhteisöiltä	-	-	-	-
Ostovelat		2 851 636,74	-	2 435 996,73
Yhteensä	-	2 851 636,74	-	2 435 996,73
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		-	-	-
Yhteensä		-	-	-
Velat yhteensä	-	4 344 296,48	-	3 461 043,83

5.3.2.4 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	35 023,02	114 187,31
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksot	6 352 625,63	6 590 764,05
Valtionosuusennakot	497 800,00	485 119,28
Muut menojäämät	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	6 885 448,65	7 190 070,64
Siirtovelat yhteensä	6 885 448,65	7 190 070,64

5.3.2.5 Huollettavien varat

	2014	2013
Huollettavien varat 31.12	150 925,50	134 326,48

5.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

5.4.1 Vastuusitoumukset

	2014	2013
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	73 089 693,77	80 972 260,80
Jäljellä oleva pääoma	53 986 256,62	61 593 607,99
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	12 904 703,66	12 746 978,83
Jäljellä oleva pääoma	9 087 039,72	9 493 494,95

5.4.2 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2014	2013
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12	91 617 903,47	88 305 442,84
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	63 342,02	59 222,47

5.4.3 Muut taloudelliset vastuut

	2014	2013
Leasingvastuut	159 110,42	86 902,87
Arvonlisäveron palautusvastuu	12 734 795,15	5 422 447,45
Perustamishankkeiden valtionosuus palautusvastuu	2 512 858,91	3 485 080,43

5.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

5.5.1 Henkilöstölukumäärä

Henkilöstörakenne 31.12.2014

	Vakituiset	Määräaikaiset	Sijaiset	Työllistetyt	Yhteensä
Keskushallinto	107	1	15	5	128
Perusturvatoimiala	399	32	130	19	580
Kasvun ja oppimisen toimiala	363	47	48	12	470
Tekninen ja ympäristötoimiala	21	1	0	0	22
Vapaa-aikapalvelujen toimiala	41	7	6	3	57
Yhteensä	931	88	199	39	1257

5.5.2 Henkilöstökulut

	2014	2013
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	42 371 299,53	43 140 381,99
Maksetut palkat ja palkkiot	42 906 827,97	43 715 202,46
Jaksotetut palkat ja palkkiot	0,00	109 337,19
Henkilöstökorvaukset	-535 528,44	-684 157,66
Henkilösivukulut	13 246 524,31	13 931 092,43
Eläkekulut	10 849 787,54	11 425 651,44
Muut sivukulut	2 396 736,77	2 505 440,99
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	55 617 823,84	57 071 474,42
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	55 617 823,84	57 071 474,42

5.5.3 Tilintarkastajan palkkiot

	2014	2013
Oy Audiator Ab / BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	9 271,75	13 139,50
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	0,00	247,50
Tarkastuslautakunnan avustaminen	4 744,60	5 372,50
Muut palkkiot	0,00	140,00
Palkkiot yhteensä	14 016,35	18 899,50

6 KONSERNITILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

6.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja rahoituslaskelman. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaavaihin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

6.2 Konsernin tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6.2.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni	
	2014	2013
Toimintatuotot		
Yleishallinto	2 401 840,69	2 304 695,80
Sosiaali- ja terveyspalvelut	42 125 887,81	42 198 626,06
Opetus- ja kulttuuripalvelut	3 957 340,66	3 895 725,20
Yhdyskuntapalvelut	26 855 996,99	23 718 831,82
Toimintatuotot yhteensä	75 341 066,15	72 117 878,88

6.2.2 Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni	
	2014	2013
Satunnaiset kulut		
-	0,00	0,00
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot		
K-S SHP	175133,61	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	175 133,61	0,00

6.2.3 Pakollisten varausten muutokset

	Konserni	
	2014	2013
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	895 170,28	745 346,06
Lisäykset tilikaudella (ky)	373 733,04	149 824,22
Vähennykset tilikaudella (ky)	0,00	0,00
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 1.1. (kpki)	6 000,00	6 000,00
Lisäykset tilikaudella (kpki)	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella (kpki)	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	1 268 903,32	895 170,28
Vakuus Sirkkaharjun maakaatopaikka 31.12. (kpki)	6 000,00	6 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	1 274 903,32	901 170,28

6.2.4 Konsernituloksen eliminoinnit

Äänekosken kaupunki Kuntakonserni 2014

	Konserni yhteensä	Elimi- noinnit	Konserni yhtiöt yht	Äänekosken kaupunki	Yhtiöt yhteensä
Tuloslaskelma					
Toimintatuotot	75 341 066	-22 967 052	98 308 118	17 824 153	80 483 966
Toimintakulut	-178 665 946	15 794 839	-194 460 786	-123 512 889	-70 947 897
Osuus osakk.yht. voit./tap.	51 783	1 674	50 109		
Toimintakate	-103 273 097	-7 170 539	-96 102 558	-105 688 736	9 586 178
Verotulot	71 081 186		71 081 186	71 081 186	
Valtionosuudet	47 527 571	7 172 213	40 355 358	40 355 358	
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	803 111	-1 145 996	1 949 106	1 166 338	782 768
Muut rahoitustuotot	138 520	-428 705	567 226	519 135	48 091
Korkokulut	-1 813 734	1 274 701	-3 088 435	-662 712	-2 425 723
Muut rahoituskulut	-113 436		-113 436	-1 680	-111 757
Rahoitustuotot ja -kulut	-985 539	-300 000	-685 539	1 021 082	-1 706 621
Vuosikate	14 350 121	-298 326	14 648 447	6 768 889	7 879 558
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 610 779	-150 109	-12 460 670	-5 510 234	-6 950 436
Kertaluonteiset poistot	-9 560		-9 560	-9 560	
Arvonalentumiset					
Poistot ja arvonalentumiset	-12 620 339	-150 109	-12 470 230	-5 519 794	-6 950 436
Satunnaiset erät	175 134		175 134		175 134
Tilikauden tulos	1 904 915	-448 435	2 353 350	1 249 095	1 104 255
Tilinpäätössiirrot	-215 523		-215 523	19 919	-235 442
Vähemmistöosuudet	-14 360	-14 360			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 675 033	-462 794	2 137 827	1 269 014	868 813

6.3 Konsernitasetta koskevat liitetiedot

6.3.1 Konsernitaseen vastaavia koskevat liitetiedot

6.3.1.1 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni	
	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot	0,00	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	206 000,00	394 000,00
EU-tuet ja avustukset	565 866,93	1 096 270,11
Lainasaamiset	428 857,47	430 385,96
Alv-saatavat	1 336 921,03	1 160 118,60
Muut siirtosaamiset	529 000,00	529 455,55
Muut tulojäämät	972 065,63	1 371 394,15
Tulojäämät yhteensä	4 038 711,06	4 981 624,37
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	4 038 711,06	4 981 624,37

6.3.2 Konsernitaseen vastattavia koskevat liitetiedot

6.3.2.1 Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely

	Konserni	
	2014	2013
Peruspääoma 1.1.	78 466 407,18	78 499 977,51
Lisäykset		
Vähennykset		-33 570,33
Peruspääoma 31.12.	78 466 407,18	78 466 407,18
Arvonkorotusrahasto 1.1	1 071 466,32	1 071 466,32
Muutos tilikaudella		0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12	1 071 466,32	1 071 466,32
Muut omat rahastot 1.1.	3 257 831,67	3 552 067,50
Muutos tilikaudella	-13 113,26	-294 235,83
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	3 244 718,41	3 257 831,67
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo 1.1.	33 637,59	33 637,59
Muutokset tilikaudella	-33 637,59	
Yhdistysten ja säätiöiden peruspo 31.12.	0,00	33 637,59
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	-29 156 406,41	-27 025 832,60
Siirto edelliseltä tilikaudelta	3 243 612,82	-3 574 951,90
Edellisten tilikausien oikaisut	1 012 682,31	1 444 378,09
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	-24 900 111,28	-29 156 406,41
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 675 032,99	3 243 612,82
Oma pääoma yhteensä	59 557 513,62	56 916 549,17

6.3.2.2 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni	
	2014	2013
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Menojäämät		
Korkojaksotukset	35 023,02	114 187,31
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	9 715 119,82	9 902 778,09
Potilasvakuutuslaina	0,00	0,00
Valtionosuusennakot	497 800,00	485 119,28
Muut menojäämät	4 130 194,81	4 705 183,35
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	14 378 137,65	15 207 268,03
Siirtovelat yhteensä	14 378 137,65	15 207 268,03

6.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

6.4.1 Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset

	Konserni	
	2013	2012
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	80 972 260,80	80 847 307,10
Jäljellä oleva pääoma	61 833 607,99	64 261 245,41
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	12 746 978,83	12 818 817,38
Jäljellä oleva pääoma	9 493 494,95	9 589 729,64

6.4.2 Muut taloudelliset vastuut

	Konserni	
	2014	2013
Leasingvastuut	215 644,09	145 347,07
Vuokravastuut	487 458,50	522 686,38
Arvonlisäveron palautusvastuu	12 757 152,64	5 445 781,08
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	2 512 858,91	3 485 080,43

7 LUETTELOT JA SELVITYKSET

Vuoden 2014 tilinpidossa on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja:

Päiväkirja
 Pääkirja
 Ostoreskontra
 Myyntireskontra
 Laskutus
 Palkkakirjanpito
 Lainakirjanpito
 Kassajärjestelmä
 Sosiaalityöjärjestelmä
 Käyttöomaisuuskirjanpito
 Varastokirjanpito

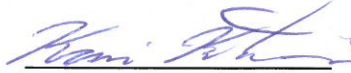
Tositelajit:

09	Käyttöomaisuusvennit	409	Ostorekontra, perusturva SIH
010	Avaussaldojen korjaus	410	Ostorekontra, vesilaitos
015	Jaksotukset	415	Ostorekontra, kiint.investoinnit
017	Vyörytykset	441	EU-projekti Kapeenkoski
020	Muistiotositteet	442	Ketään ei jätetä -projekti
030	Tiliotetositteet	445	Ylioppilastutkintomaksut
040	CPU-kassatositteet	455	Koulutoimen laskutus
050	Myyntireskontra, viitesuoritukset	500	Elatusturva
055	Myyntireskontra, manuaalisuoritukset	501	Pro Consona sosiaalityö, siirto kirjanpitoon
060	Ostorekontran palauteaineisto	510	Kuntalaskutus / Musiikkiopisto
101	Eri toimialojen laskutukset	515	Musiikkiopiston oppilasmaksut
105	Yleishallinnon laskutus	525	Työpajalaskutus
110	Antolainat	530	Liikunta- ja nuorisotyön laskutukset
111	Lyhytaikaisten antolainojen laskutus	532	Voimailusallimaksut
120	Ruokapalvelulaskutus	535	Uimahallilaskutus
310	Palkat	540	Kirjastotoimen laskutus
320	Sosiaalitoimen laskutus	550	Kulttuuritoimen laskutus
325	Päihdekliniikan laskutus	701	Työlaskutus
330	Vammaispalvelulaskutus	705	Venepaikkalaskutus
335	Perhetukikeskuksen laskutus	710	Toimitilavuokralaskutus
340	Perheneuvolan laskutus	715	Jätehuoltomaksut
345	Psykiatrisen hoitokoti palvelun asiakasmaksuosuudet	720	Mittaustoimen laskutus
350	Opiskelijajohjauspalkkiolaskutus	725	Työkone laskutus
354	Päivähoitolaskutus	727	Puistotyölaskutus / sisäinen
355	Perusturvan yleislaskutus	728	Tilapalvelu / sisäinen
360	Hoitopäivämaksut / tk	730	Tontinvuokralaskutus
365	Hammashuoltomaksut / tk	735	Viljelypalstalaskutus
370	Terveyskeskuksmaksut / tk	740	Rakennustarkastusmaksut
375	Työterveyshuoltomaksut / tk	741	Sisäinen vesilaskutus
380	Kunta- ja yritys laskutus / tk	742	Vesi- ja jätevesilaskutus
382	Vanhustenhuoltolaskutus	743	Vesilaitoksen työ laskutus
385	Fysioterapiamaksut / tk	745	Teknisen osaston laskutus
390	Kotihoidotmaksut / kotisairaanhoido	750	Ympäristötoimen laskutus
401	Ostorekontra 1	755	Siivoustoimen laskutus
402	Ostorekontra 2	901	Keskusvarasto / tk
403	Ostorekontra 3, sähköinen	991	Vanhat saatavat / SIH
406	Ostorekontra, tekninen osasto	992	Vanhat saatavat / Äki
408	Ostorekontra, perusturva Äki	993	Vanhat saatavat / tk

8 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Äänekoski 30.3.2015

Äänekosken kaupunginhallitus

Kari Kiiskinen, puheenjohtaja

Jari Halttunen

Keijo Kainu

Leila Lindell

Tommi Lunttila Kyllikki Lång

Sirpa Martins Jouni Sohlman

Merja Närhi Pirjo Uusitalo

Pentti Piilonen

Marke Tuominen

Matti Tuononen, vs. kaupunginjohtaja

Suorittamastamme tilintarkastuksesta olemme tänään antaneet tilitarkastuskertomuksen.

Äänekoski 19.5.2015

BDO Audiator Oy

JHTT-yhteisö

Jukka Vuorio

JHTT